

IMDi
Integrerings- og
mangfoldsdirektoratet

Hvordan går det med integreringen i Norge?

Indikatorer, status og utviklingstrekk i 2026

2026

IMDi

Integrerings- og
mangfoldsdirektoratet

Hvordan går det med integreringen i Norge?

Indikatorer, status og utviklingstrekk i 2026

INTEGRERINGS- OG MANGFOLDSDIREKTORATET (IMDi)

Postadresse (IMDi):

Postboks 672
8508 Narvik

Besøksadresse (IMDi):

Tollbugata 20
0152 Oslo

Sentralbord (IMDi):

241 68 800

Utgitt: 27.08.2026

Oppslag: 150

ISBN:

978-82-8246-200-6 (trykt)

978-82-8246-201-3 (pdf)

Forfattere:

Anniken Lund, Hedda Kyrkjerud og Inga Sæther

Omslagsdesign og infografikk:

Lusine Mkrtchyan

Forsidebilde:

Kristine Lindebo

imdi.no

Forord

IMDis årlige indikatorrapport gir et samlet og oversiktlig bilde av hvordan det går med integreringen av innvandrere og deres norskfødte barn, og hvordan dette utvikler seg over tid. Vellykket integrering er avgjørende for sosial samhörighet, økonomisk bærekraft og tillit i samfunnet.

Årets utgave er den sjuende i rekken. Formålet er å sammenstille den nyeste tilgjengelige kunnskapen om integrering på ulike samfunnsområder, som arbeidsliv, utdanning, levekår, samt politisk og sosial deltakelse. Dette kunnskapsgrunnlaget skal bidra til målrettet politikk, mer effektive virkemidler og et faktabasert offentlig ordskifte om innvandrere og integrering.

Rapporten viser at innvandrere i gjennomsnitt har lavere sysselsetting enn befolkningen ellers, men nivået er noe høyere enn for ti år siden. I innvandrerbefolkningen er flere menn enn kvinner i arbeid. Begge forskjellene er størst blant nyankomne, og reduseres betydelig med økt botid i Norge. I tillegg er det forskjeller i sysselsetting mellom innvandrergrupper med ulik landbakgrunn.

Tall om arbeid sier imidlertid mindre om holdninger, verdier og tilhørighet. Opplevd tillit, tilhørighet og diskriminering er også sentrale dimensjoner ved integrering, ettersom det har betydning for hvordan mennesker deltar i samfunnet og for tilliten mellom ulike grupper i befolkningen. Det er også viktig å følge med på hvordan befolkningen selv mener at integreringen fungerer, fordi mer objektive mål på integreringsutfall ikke nødvendigvis samsvarer med befolkningens oppfatninger. Derfor inkluderer indikatorrapporten også forskning på hvordan både majoritetsbefolkningen og innvandrerbefolkningen selv vurderer integreringen.

Befolkningen generelt har blitt mer restriktiv i synet på innvandring og integrering de siste årene, og for tredje år på rad observerer vi en nedgang i andelen som har positive holdninger til innvandrere. Færre enn før mener at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv, og flere mener at innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet. Til tross for nedgangen er det fortsatt et flertall som uttrykker positive fremfor negative holdninger. I et 20-årsperspektiv har holdningene til innvandring og innvandrere blitt mer positive.

Personer med innvandringsbakgrunn vurderer i noe større grad integreringen som vellykket enn befolkningen ellers. Både personer med innvandringsbakgrunn og befolkningen ellers oppfatter at diskriminering av innvandrere forekommer, og peker på språk og arbeid som sentrale forutsetninger for god integrering.

Innsiktene i rapporten er viktige for å styrke innsatsen for bedre integrering. Vellykket integrering forutsetter et godt og kunnskapsbasert samarbeid mellom statlige, kommunale, frivillige og private aktører. IMDi håper rapporten bidrar til et felles kunnskapsgrunnlag om integrering, og til målrettede tiltak som styrker deltakelse, tillit og like muligheter i samfunnet.

Libe Rieber-Mohn

Direktør, IMDi

Sammendrag

Befolkningen med innvandrerbakgrunn i Norge

Det har vært en stor endring i befolkningssammensetningen i Norge de siste 50–60 årene: I 1970 utgjorde innvandrere kun 1,5 prosent av befolkningen, mens ved inngangen til 2026 utgjorde innvandrere 17,5 prosent, og norskfødte med innvandrerforeldre 4,2 prosent, av befolkningen i Norge.

Innvandrere er en mangfoldig gruppe. Over halvparten av innvandrere i Norge kommer fra europeiske land, i underkant av én av tre er fra land i Asia, mens elleve prosent kommer fra land i Afrika. Kun fem prosent kommer fra land i Nord-, Mellom- og Sør-Amerika, samt Oseania. Innvandrere kommer til Norge av ulike grunner. Noen kommer for å jobbe, studere eller gjenforenes med familie, mens andre er på flukt fra for eksempel krig eller en humanitær krise.

Hvordan går det med integreringen av innvandrere og deres norskfødte barn?

Overordnet går utviklingen i riktig retning på flere integreringsindikatorer – flere gjennomfører utdanning og flere er i arbeid. Samtidig er det fortsatt betydelige gjennomsnittsforskjeller mellom innvandrere og befolkningen ellers på en rekke indikatorer. Det er også variasjon i utfall på integreringsindikatorerne innad i befolkningen med innvandrerbakgrunn. Utfallene på indikatorerne varierer blant annet etter landbakgrunn, botid, utdanningsnivå og generasjon. For eksempel kommer kvinner med fluktbakgrunn og kort botid i Norge dårligere ut enn andre grupper på en rekke indikatorer. Norskfødte med innvandrerforeldre, og særlig jenter, kommer derimot bedre ut enn jevnaldrende innvandrere på flere områder.

Stadig flere barn og unge med innvandrerbakgrunn deltar i **utdanning og kvalifisering**. Sammenlignet med 2015, er det flere som går i barnehage, fullfører videregående opplæring og tar høyere utdanning. Samtidig ser vi fortsatt forskjeller på utdanningsindikatorerne mellom personer med innvandrerbakgrunn og den øvrige befolkningen. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre får i snitt lavere karakterer i grunnskolen enn befolkningen for øvrig. Norskfødte med innvandrerforeldre tar i større grad høyere utdanning enn den øvrige befolkningen – og det er høy sosial mobilitet i denne gruppen. Innvandrer gutter fullfører imidlertid videregående opplæring i lavere grad enn både innvandrerjenter og befolkningen uten innvandrerbakgrunn, selv om fullføringsandelen har økt betraktelig siden 2015. Det er en høyere andel unge innvandrere som faller utenfor arbeid, utdanning eller arbeidsrettede tiltak enn blant jevnaldrende ungdom uten innvandrerbakgrunn. Denne forskjellen har holdt seg relativt stabil over tid.

Innvandrere er sjeldnere i **arbeid** enn den øvrige befolkningen, men siden 2015 har sysselsettingen økt noe mer blant innvandrere enn i den øvrige befolkningen. Dette har redusert forskjellene mellom disse to gruppene fra 14 prosentpoeng i 2015 til 12 prosentpoeng i 2025. Det er også viktig å huske at sammensetningen av innvandrerbefolkningen har endret seg i denne perioden. Som følge av krigen i Ukraina har antallet flyktninger økt kraftig, mens antallet arbeidsinnvandrere har gått noe ned. I 2015 kom det omtrent dobbelt så mange arbeidsinnvandrere som flyktninger til Norge (18 000 mot 9 000). I 2024 var bildet snudd: Litt over 10 000 kom som arbeidsinnvandrere, mens nær 23 000 hadde flukt som innvandringsgrunn.

Siden 2021 ser vi en nedgang i arbeidsdeltakelse blant innvandrere med botid under fire år. Dette kan forklares med rekordhøye ankomster av flyktninger fra Ukraina – hvor en stor andel fortsatt deltar i introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere. Arbeidsledigheten blant innvandrere er fire ganger så høy som i den øvrige befolkningen, men forskjellene er redusert siden pandemiåret 2020. Norskfødte med innvandrerforeldre er oftere i jobb enn jevnaldrende innvandrere, men har lavere sysselsettningsnivå enn befolkningen uten innvandrerbakgrunn. Forskjellene i sysselsetting mellom norskfødte med innvandrerforeldre og øvrig befolkning har imidlertid blitt redusert med 4,5 prosentpoeng siden 2015.

Innvandrere opplever oftere utfordringer med **økonomi og levekår** enn den øvrige befolkningen. De har i snitt lavere medianinntekt og er overrepresentert blant personer i vedvarende lavinntekt. 47 prosent av innvandrerbarn og 25 prosent av norskfødte barn med innvandrerforeldre lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt, mot fem prosent i øvrig befolkning. Etter flere år på rad med nedgang i antall og andel barn i lavinntekt, ser vi en liten økning for perioden 2022-2024. Denne økningen skyldes hovedsakelig at barn som innvandret fra Ukraina i 2022 nå er inkludert i tallgrunnlaget.

Innvandrere i Norge har i snitt lavere dødelighet og høyere forventet levealder enn befolkningen uten innvandrerbakgrunn. Helsen forverres imidlertid med botid i Norge. Det vil si at jo lengre innvandrerne bor i landet, desto likere blir helsetilstanden befolkningen ellers. Innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen vurderer sin livskvalitet og helse som omtrent like god, men innvandrere opplever i større grad psykiske helseplager.

Både innvandrere og deres norskfødte barn har lavere **politisk deltakelse** enn øvrig befolkning. I disse gruppene er det en betraktelig lavere andel enn i befolkningen ellers som benytter stemmeretten. Denne lave andelen har vært relativt stabil, både over tid og mellom generasjoner. Dette gjelder både ved stortingsvalg og ved kommunestyre- og fylkestingsvalg. I 2025 var det en liten økning i valgdeltakelsen ved stortingsvalget blant befolkningen både med og uten innvandrerbakgrunn. Ved dette valget stemte 83 prosent av befolkningen uten innvandrerbakgrunn, 56 prosent av innvandrerne og 60 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre. Samtidig som det har blitt en høyere andel stemmeberettigede med innvandrerbakgrunn blant velgermassen, har underrepresentasjonen av innvandrere i kommunestyrene økt.

Integrering finner sted på arbeidsplassen, på skolebenken og på en rekke andre samfunnsarenaer. Viktigheten av den **sosiale dimensjonen** ved integrering blir stadig tydeligere. Givende sosiale relasjoner i hverdagen bidrar til å utvide nettverk og skape tillit og tilhørighet, mens fravær av slike relasjoner kan føre til utenforskap og segregering. Dette kan igjen bidra til ensomhet og psykisk uhelse.

Innvandrere deltar i noe mindre grad i organiserte aktiviteter og frivillighet. Personer med innvandrerbakgrunn opplever oftere urettmessig forskjellsbehandling, hatytringer, diskriminering og vold enn øvrig befolkning. 68 prosent av personer med innvandrerbakgrunn oppgir at de har blitt diskriminert i løpet av livet, mot 43 prosent av øvrig befolkning.

Norskfødte med innvandrerforeldre har sterkere sosiale nettverk enn innvandrere, og har mer kontakt med personer uten innvandrerbakgrunn. De ser i mye større grad på seg selv som norske, og opplever seg mye mer integrerte enn de som selv har innvandret. De føler imidlertid ikke i samme grad at andre ser på dem som norske, noe som medfører et gap i forholdet mellom egen identitet og andres aksept. Norskfødte med innvandrerforeldre rapporterer også om mer diskriminering enn de som selv har innvandret, og diskrimineringen oppleves som mer opprørende.

For tredje år på rad er det en nedgang i andelen som uttrykker positive holdninger til innvandrere. Færre enn før mener at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv, og flere mener at innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet. Til tross for nedgangen er det fortsatt et flertall som uttrykker positive fremfor kritiske holdninger. I et 20-årsperspektiv har holdningene til innvandring og innvandrere blitt mer positive.

Innvandrere er overrepresentert både blant de som begår lovbrudd – og blant ofrene. Overrepresentasjonen varierer imidlertid med blant annet kjønn, alder, levekår, landbakgrunn, utdanningsnivå og type lovbrudd. Det å være utenfor arbeid og utdanning, samt å ha levekårsutfordringer, er forbundet med høyere nivå av kriminalitet.

Unge menn er overrepresentert i statistikken blant siktede – både blant de med og de uten innvandrerbakgrunn. Samtidig har det vært en nedgang i siktelser blant unge de siste 20 årene. Karakterer fra grunnskolen er den enkeltfaktoren som har sterkest sammenheng med sannsynligheten for å bli siktet. På gruppenivå er det en sterk sammenheng mellom sosioøkonomiske ressurser og kriminalitet hvor landgrupper med høy andel lavinntektsfamilier, trangboddhet og lavt utdannede foreldre også har høyere andel siktede. Menn er generelt også mer utsatt som offer for kriminalitet enn kvinner. Norskfødte med innvandrerforeldre, både kvinner og menn, er mer utsatt for vold og mishandling enn både innvandrere og øvrig befolkning.

Frihet til å selv bestemme hvordan man vil leve livet sitt, uten negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, er et sentralt tema i integreringspolitikken. Arbeidet

gjelder også bekjempelsen av mer diffuse former for kontroll, press, trusler og restriksjoner som går sterkt utover barn og unges autonomi og livsutfoldelse. Enkelte grupper erfarer langt mer omfattende grad av restriksjoner og kontroll fra foreldrene enn andre. Unge med innvandrerbakgrunn, spesielt jenter med bakgrunn fra Asia og Afrika, er mest utsatt for foreldre-restriksjoner, særlig når det gjelder kjærlighet og ekteskap.

Personer som bryter med normer for kjønn og seksualitet (lhbt+) har også høyere risiko for å bli utsatt for negativ sosial kontroll. Det gjelder både de med og uten innvandrerbakgrunn. Andre særlig utsatte grupper er nyankomne flyktninger og innvandrere, enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, personer med funksjonsnedsettelser, eldre personer som lever i avhengighetsforhold eller personer i enkelte tros- og livssynssamfunn.

Hva bidrar til, og hva hindrer, vellykket integrering?

Integreringsprosessen er ulik for hver enkelt innvandrers fordi den påvirkes av en rekke personlige og samfunnsmessige forhold. På et overordnet nivå ser vi at utdanning og norskkunnskaper er nøkkelfaktorer for økt deltakelse og integrering i samfunnet. Utdanningsnivå og språkferdigheter er særlig avgjørende for yrkesdeltakelse i det norske arbeidsmarkedet, siden det er en økende etterspørsel etter arbeidskraft med høye formelle kvalifikasjoner.

Lengre botid i Norge gir også bedre integreringsutfall på de fleste indikatorer. Dette gjelder blant annet fullføringsgrad i videregående opplæring, deltakelse i arbeid, inntekt, boforhold og deltakelse i sivilsamfunnet. I tillegg øker den subjektive følelsen av tilhørighet med botid – innvandrere med lengre botid føler seg i større grad som norske og velintegrerte, sammenlignet med innvandrere med kortere botid.

Samtidig er det flere faktorer som utgjør barrierer for integreringen, som arbeidsledighet, økonomiske vansker, dårlige levekår, helseutfordringer, utenforskap, kriminalitet og negativ sosial kontroll. I et integreringsperspektiv er dessuten samspillet mellom disse faktorene viktig. Eksempelvis kan god helse fremme integreringsprosessen ved å lette økonomisk, sosial og politisk deltakelse, mens dårlig helse kan forhindre deltakelse på disse områdene.

I tillegg kan diskriminering være et hinder for gode levekår, for inngang til arbeidslivet, for utbytte av opplæring og for tilgang til boligmarkedet. Videre kan diskriminering føre til svekket tilhørighet til fellesskapet og mindre tillit både til samfunnet og til andre mennesker.

Samlet viser funnene i rapporten viktigheten av å se på integrering som en langsiktig og toveis prosess, der den enkeltes deltakelse i utdanning, arbeid og samfunnsliv må møtes av like og reelle muligheter for inkludering, tilhørighet og anerkjennelse i samfunnet rundt.

Summary

The population with immigrant backgrounds in Norway

The past 50-60 years have seen a major change in the composition of Norway's population: Immigrants made up only 1.5 per cent of the Norwegian population in 1970, while by the start of 2026 that number had risen to 17.5 per cent for immigrants and 4.2 per cent for people born in Norway to immigrant parents.

Immigrants are a highly diverse group. More than half of all immigrants in Norway originate from European countries, while just under one-third come from Asian countries and 11 per cent from African countries. A relatively small share, 5 per cent, come from North, Central and South America, as well as Oceania. People immigrate to Norway for a variety of reasons. Some arrive to work, study, or reunite with family members, while others are fleeing war or humanitarian crises.

How are immigrants and their Norwegian-born children faring in terms of integration?

Overall, developments are moving in a positive direction across several integration indicators: more people are completing education, and more are entering employment. At the same time, substantial average differences remain between immigrants and the rest of the population across a range of indicators. Outcomes also vary considerably within the population with an immigrant background. Integration outcomes differ according to factors such as country of origin, length of residence, educational attainment and generation. For example, women with a refugee background and a short period of residence in Norway tend to have less favourable outcomes than other groups on several indicators. By contrast, Norwegian-born individuals with immigrant parents, particularly girls and young women, tend to fare better than their immigrant peers in several areas.

An increasing number of children and young people with an immigrant background are participating in **education and training**. Compared with 2015, more attend early childhood education and care (ECEC), complete upper secondary education and pursue higher education. Nevertheless, gaps in educational outcomes persist between people with an immigrant background and the wider population. On average, immigrants and Norwegian-born individuals with immigrant parents achieve lower grades in compulsory education than the population as a whole. However, Norwegian-born individuals with immigrant parents are more likely than the rest of the population to pursue higher education, and this group demonstrates high levels of social mobility. Immigrant boys are less likely to complete upper secondary education than both immigrant girls and young people without an immigrant background, although completion rates have risen significantly since 2015. A higher proportion of young immigrants are not in

employment, education or labour-market programmes compared with their peers without an immigrant background, and this difference has remained relatively stable over time.

Immigrants are less likely to be **employed** than the rest of the population. Since 2015, however, employment has increased somewhat more among immigrants than among the rest of the population. As a result, the employment gap between the two groups has shrunk from 14 percentage points in 2015 to 12 percentage points in 2025. It is important to note that the composition of the immigrant population has also changed during this period. Because of the war in Ukraine, the number of refugees has increased substantially, while labour immigration has declined slightly. In 2015, approximately twice as many labour immigrants as refugees arrived in Norway (18,000 compared with 9,000). By 2024, the situation had reversed: just over 10,000 arrived as labour immigrants, while nearly 23,000 arrived with refugee status as their reason for immigration.

Since 2021, labour market participation among immigrants with less than four years of residence has declined. This can largely be explained by the record-high number of refugees arriving from Ukraine, many of whom are still participating in Norway's Introduction Programme for newly arrived immigrants. Unemployment among immigrants remains four times higher than among the rest of the population, although the gap has narrowed since the pandemic year of 2020. Norwegian-born individuals with immigrant parents are more likely to be employed than immigrants of the same age, but their employment rate remains below that of people without an immigrant background. Nevertheless, the employment gap between Norwegian-born individuals with immigrant parents and the wider population has been reduced by 4.5 percentage points since 2015.

Immigrants more often experience challenges with their **financial situation and living conditions** than the rest of the population. On average, immigrants have a lower median income and are overrepresented among those experiencing persistent low income. 47 per cent of immigrant children and 25 per cent of Norwegian-born children with immigrant parents live in households with persistent low income, compared with five per cent among the rest of the population. After several consecutive years of decline in both the number and share of children living in low-income households, a slight increase has been observed for the period 2022–2024. This increase is mainly due to the inclusion of children who immigrated from Ukraine in 2022.

On average, immigrants in Norway have lower mortality rates and higher life expectancy than people without an immigrant background. However, immigrants' health tends to deteriorate with longer residence in Norway. In other words, the longer immigrants live in the country, the more their health status comes to resemble that of the wider population. Immigrants, Norwegian-born individuals with immigrant parents and the rest of the population assess their quality of life and general health as similarly good, although immigrants report mental health problems more frequently.

Both immigrants and their children have lower rates of **political participation** than the rest of the population. Among immigrants and Norwegian-born individuals with immigrant parents, voter turnout is considerably lower than among the rest of the population. This pattern has remained relatively stable over time and across generations, both in parliamentary elections and in local and county council elections. Voter turnout increased slightly in the 2025 parliamentary election among both those with and without an immigrant background. In that election, 83 per cent of people without an immigrant background voted, compared with 56 per cent of immigrants and 60 per cent of Norwegian-born individuals with immigrant parents. Although the proportion of eligible voters with an immigrant background has increased, immigrants remain underrepresented in municipal councils, and this underrepresentation has grown.

Integration takes place in workplaces, in educational institutions, and across numerous other arenas of society. The **social dimension** of integration is increasingly recognised as crucial. Meaningful everyday social relationships help expand networks and foster trust and belonging, while a lack of such relationships can contribute to exclusion and segregation. This, in turn, may lead to loneliness and poor mental health.

Immigrants participate somewhat less in organised activities and voluntary work than the wider population. People with an immigrant background are also more likely to experience unfair treatment, hate speech, discrimination and violence. 68 per cent of people with an immigrant background report having experienced discrimination at some point in their lives, compared with 43 per cent of the rest of the population.

Norwegian-born individuals with immigrant parents generally have stronger social networks than immigrants and have more contact with people without an immigrant background. They are much more likely to identify as Norwegian and to perceive themselves as well integrated than those who immigrated themselves. However, they are less likely to feel that others regard them as Norwegian, resulting in a wider gap between self-identification and societal acceptance. They report experiencing more discrimination than immigrants and perceive such discrimination as more upsetting.

For the third consecutive year, the share of people expressing positive attitudes toward immigrants has declined. Fewer people believe that most immigrants make a valuable contribution to the Norwegian labour market, while more consider immigrants to be a source of insecurity in society. Despite this decline, a majority still express positive rather than negative attitudes. Viewed over a 20-year period, attitudes towards immigration and immigrants have become more positive overall.

Immigrants are overrepresented both among offenders and among victims of crime. However, the degree of overrepresentation varies according to factors such as gender, age, living conditions, country background, educational attainment, and type of offence. Being outside em-

ployment and education, as well as experiencing socioeconomic disadvantage, is associated with higher levels of crime.

Young men are overrepresented among individuals charged with offences, both among those with and without an immigrant background. At the same time, the number of charges brought against young people has declined over the last twenty years. Grades achieved in compulsory schooling are the single factor most strongly associated with the likelihood of being charged with a criminal offence. At the group level, there is a strong relationship between socioeconomic resources and crime. Population groups with high shares of low-income families, overcrowded housing conditions, and parents with low educational attainment also tend to have higher proportions of individuals charged with offences.

Men are generally more likely than women to be victims of crime. Norwegian-born individuals with immigrant parents, both women and men, are more frequently exposed to violence and abuse than both immigrants and the rest of the population.

The freedom to determine one's own way of life, free from negative social control, honour-based violence, forced marriage and female genital mutilation, remains a key priority within integration policy. Efforts also target more subtle forms of control, pressure, threats, and restrictions that significantly limit the autonomy and opportunities of children and young people. Some groups experience far more extensive restrictions and control than others. Young people with an immigrant background, particularly girls with backgrounds from Asia and Africa, are most exposed to such restrictions, especially regarding relationships and marriage.

People who challenge traditional norms relating to gender and sexual orientation (LGBT+) are also at higher risk of experiencing negative social control. This applies both to those with and without an immigrant background. Other particularly vulnerable groups include newly arrived refugees and immigrants, unaccompanied minor asylum seekers and refugees, persons with disabilities, older people living in dependent relationships, and individuals belonging to certain religious or belief communities.

What contributes to and what hinders successful integration?

The integration process is unique to each immigrant, because it is shaped by several personal and societal factors. At an overall level, education and proficiency in Norwegian are key factors promoting participation and integration. Educational attainment and language skills are especially important for labour market participation in Norway, where demand for workers with high formal qualifications continues to grow.

A longer period of residence in Norway is also associated with better outcomes on most integration indicators, including completion of upper secondary education, labour market par-

ticipation, income, housing conditions, and involvement in civil society. In addition, the subjective sense of belonging tends to increase over time. Immigrants who have lived in Norway longer are more likely to feel Norwegian and well-integrated than those with shorter periods of residence.

At the same time, various factors act as barriers to integration, including unemployment, financial difficulties, poor living conditions, health challenges, social exclusion, crime, and negative social control. The interaction between these factors is also important. For example, good health can facilitate economic, social, and political participation, whereas poor health can limit participation in all of these areas. Discrimination can also hinder access to good living conditions, employment opportunities, educational attainment and housing. Furthermore, discrimination may weaken people's sense of belonging and reduce trust both in society and in other people.

Taken together, the findings highlight the importance of understanding integration as a long-term and two-way process. Individuals' participation in education, employment, and social life must be met with equal and genuine opportunities for inclusion, belonging, and recognition within the wider society.

Innhold

	Forord	3
	Sammendrag	4
	Summary	8
	Figurer	15
1.	Innledning	20
1.1	Bakgrunn og formål	20
1.2	Sentrale begreper og definisjoner	21
1.3	Innhold i rapporten	23
2.	Befolkningen med innvandrerbakgrunn i Norge	26
2.1	Hvor mange innvandrere er det i Norge?	26
2.2	Halvparten av innvandrerne kommer fra europeiske land	28
2.3	Tendenser til desentralisering	30
2.4	Høyere andel med kort botid i 2025	31
2.5	Flukt største årsak til innvandring de siste tre årene	33
2.6	Store forskjeller i utdanning mellom ulike innvandrergrupper	34
3.	Utdanning og kvalifisering	36
3.1	Barnehagedeltakelsen øker mest blant de minste barna	36
3.2	Forskjeller i grunnskoleresultater	38
3.3	Fire av ti innvandrer gutter fullfører ikke videregående	40
3.4	Nesten halvparten av norskfødte med innvandrerforeldre tar høyere utdanning	43
3.5	Rekordhøy deltakelse i introduksjonsprogrammet	45
3.6	Bedre norskprøveresultater blant kvinner	47
4.	Arbeid	50
4.1	Lavest sysselsetting blant nyankomne flyktninger	50
4.2	Små kjønnsforskjeller blant norskfødte med innvandrerforeldre	53
4.3	Fire av ti innvandrer kvinner jobber deltid	55
4.4	Innvandrere er oftere overkvalifisert	57
4.5	Dårligere arbeidsmiljø og mer usikker arbeidshverdag	58
4.6	Sykefravær øker mer med alder blant innvandrere	60
4.7	Høyere arbeidsledighet blant innvandrere	62
4.8	Unge innvandrere er mer utsatt for utenforskap	63

5.	Økonomi og levekår	66
5.1	Innvandrere har lavere inntekt	66
5.2	Innvandrere opplever oftere økonomiske vansker	68
5.3	Innvandrerbarn fortsatt sterkt overrepresentert i husholdninger med vedvarende lavinntekt	69
5.4	Vanligere å leie bolig blant innvandrere	72
5.5	Hver femte innvandrere bor trangt	73
5.6	Innvandrere har høyere forventet levealder	74
5.7	Psykiske plager vanligst blant innvandrere	78
5.8	Små forskjeller i tilfredshet med livet mellom innvandrere og befolkningen for øvrig	80
6.	Politisk integrering	83
6.1	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre har lavere valgdeltakelse	83
6.2	Innvandrere har lavere politisk deltagelse	87
6.3	Underrepresentert i politikken	89
6.4	Fortsatt mange som får norsk statsborgerskap	90
6.5	Innvandrere bruker i større grad digitale medier	91
6.6	Tilliten til ulike samfunnsinstitusjoner varierer	93
7.	Sosial integrering	97
7.1	Innvandrere har lavere tillit til andre mennesker	97
7.2	Stadig mer kontakt med innvandrere på ulike arenaer	99
7.3	Norskfødte føler seg integrert, men ikke akseptert	101
7.4	Små forskjeller i deltagelse i foreninger	102
7.5	Økonomi har mye å si for om barn deltar i fritidsaktiviteter	104
7.6	En nedgang i positive holdninger	106
7.7	Barn av innvandrere opplever mer diskriminering	110
7.8	Retten til å leve et fritt liv	114
7.9	Personer med innvandrerbakgrunn overrepresentert blant siktede personer	118
	Referanser	122

Figurer

Figur 2.1. Innvandring, utvandring og nettoinnvandring til Norge. 1997–2025. Antall (SSB, 2026a).....	26
Figur 2.2. Personer med innvandrerbakgrunn og øvrig befolkning, fordelt etter alder. 2026. Prosent (SSB, 2026aj).....	27
Figur 2.3. Innvandrere fordelt etter landbakgrunn (verdensregion). 2005–2026. Antall (SSB, 2026b).....	28
Figur 2.4. Innvandrere og norskfødte med innvandrerbakgrunn, etter landbakgrunn. De 15 største landegruppene. 2026. Antall (SSB, 2026ak).....	29
Figur 2.5. Andel av ulike innvandrergrupper, innvandrere og hele befolkningen som bor i mer/mindre sentrale kommuner. 2026. Prosent (SSB, 2026d, 2026g).....	30
Figur 2.6. Innvandrere fra utvalgte land, etter botid. 2026. Prosent (SSB, 2026o).....	32
Figur 2.7. Innvandring til Norge etter innvandringsgrunn og år. 2005–2025. Antall (SSB, 2026e).....	33
Figur 2.8. Utdanningsnivå, etter innvandrerkategori og innvandringsgrunn. 2024. Prosent (SSB, 2026j, 2026r).....	34
Figur 3.1. Barnehagedeltakelse, barn i alderen 1–5 år etter språkbakgrunn. 2015–2025. Prosent (IMDi, 2026b; SSB, 2026w).....	37
Figur 3.2. Grunnskolepoeng, etter innvandrerkategori. 2020–2025 (SSB, 2025p).....	39
Figur 3.3. Grunnskolepoeng, etter innvandrerkategori og kjønn. 2025 (SSB, 2025p).....	39
Figur 3.4. Andel elever som har fullført videregående opplæring innen fem/seks år etter skolestart, etter innvandrerkategori, 2009–2025. Prosent (SSB, 2026ah).....	41
Figur 3.5. Andel elever som har fullført videregående opplæring innen fem/seks år etter skolestart, etter kjønn og innvandrerkategori. 2015–2024. Prosent (SSB, 2026ah).....	42
Figur 3.6. Andel studenter 19–24 år i høyere utdanning i Norge i prosent av registrert årskull, etter innvandrerkategori. 2015–2025. Prosent (SSB, 2026h).....	43
Figur 3.7. Andel studenter som fullførte utdanning på normert tid, etter type utdanningsprogram og innvandrerkategori. 2017–2024. Prosent (SSB, 2025i, 2025j).....	44

Figur 3.8. Andel sysselsatte / under utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram, etter kjønn. 2015–2024. Prosent (SSB, 2026q).....	46
Figur 3.9. Andel sysselsatte / under utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram, etter kjønn og alder. 2024. Prosent (SSB, 2026p).....	46
Figur 3.10. Andel norskprøver med oppnådd språknivå B1 eller høyere, etter delprøve. 2015–2025. Prosent (SSB, 2026t).....	48
Figur 4.1. Sysselsatte, etter botid og innvandrerbakgrunn. 20–66 år. Prosent (SSB, 2026u, 2026v).....	51
Figur 4.2. Sysselsatte innvandrere etter landbakgrunn og kjønn. 20–66 år. 2025. Prosent (SSB, 2026u).....	52
Figur 4.3. Andeler i arbeidsstyrken etter kjønn, innvandringskategori og familietype blant personer 25–44 år. 2023. Prosent (SSB 2025al).....	53
Figur 4.4 Sysselsettingsandel etter innvandringsbakgrunn. 2015–2025. Prosent (SSB, 2026v).....	54
Figur 4.5. Sysselsettingsandel blant norskfødte med innvandrerforeldre, etter kjønn og foreldrenes landbakgrunn. 2025. Prosent (SSB, 2026v).....	54
Figur 4.6 Andel i deltid blant sysselsatte, etter innvandrerbakgrunn. 2015–2025. Prosent (SSB, 2026ab).....	55
Figur 4.7. Fordeling etter stillingsprosent, sysselsatte innvandrere etter landbakgrunn. 2024. Prosent (SSB, 2026ab).....	56
Figur 4.8. Overkvalifiserte (absolutt), etter innvandrerbakgrunn. 2015–2024. Prosent (SSB, 2025o).....	57
Figur 4.9. Utvalgte arbeidsmiljøindikatorer, etter todelt landbakgrunn. 2022. Prosent (SSB, 2023e).....	59
Figur 4.10. Legemeldt sykefravær for lønnstakere, etter innvandringskategori og kjønn. 1. kvartal 2026. Prosent (SSB, 2026am).....	60
Figur 4.11. Legemeldt sykefravær blant innvandrere, etter landbakgrunn. 1. kvartal 2026. Prosent (SSB, 2026af).....	61
Figur 4.12. Registrerte helt ledige i andel av arbeidsstyrken, etter innvandringskategori. 2019–2026. Prosent. (SSB, 2021; Nav, 2026).....	62

Figur 4.13. Andel utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEET) blant unge i alderen 15–29 år. 2015–2024. Prosent (SSB, 2026x).....	64
Figur 5.1. Medianinntekt for innvandrere som andel av hele befolkningens medianinntekt, etter innvandringsgrunn. 2015–2024. Prosent (SSB, 2026n).....	67
Figur 5.2. Personer i alderen 25 år og eldre i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Treårsperiode, etter innvandrerbakgrunn. 2015–2024. Prosent (Helsedirektoratet/Folkehelseinstituttet, 2026).....	68
Figur 5.3. Opplevde utfordringer med tilgang til goder, økonomisk romslighet og betalingsvansker etter landbakgrunn. 2024. Prosent (SSB, 2025n, 2025m, 2025l).....	69
Figur 5.4. Barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt, etter innvandrerbakgrunn. 2006–2024. Antall (Normann, 2026).....	70
Figur 5.5. . Barn (0–17 år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt, etter innvandrerbakgrunn. 2016–2024. Prosent (SSB, 2026ae).....	71
Figur 5.6. Andel som leier bolig, etter innvandrerbakgrunn og bosted. 2024. Prosent (SSB, 2025d).....	73
Figur 5.7. Andel trangbodde, etter innvandrerbakgrunn. 2015–2024. Prosent (SSB 2025ab).....	74
Figur 5.8. Andel som vurderer egen helse som god eller svært god, etter alder og innvandringskategori. Gjennomsnitt fra livskvalitetsundersøkelsen (2020–2023) og levekårsundersøkelsen blant innvandrere (2016). Prosent (Texmon og Thonstad, 2024).....	75
Figur 5.9. Konsultasjoner hos fastlegen, etter innvandringskategori. 2015-2025. Prosent (SSB, 2026l).....	76
Figur 5.10. Relative dødelighetsrater for innvandrere i alderen 50–69 år, etter landbakgrunn. Befolkningen ellers = 100. 2018–2022. Prosent (Texmon og Thonstad, 2024).....	77
Figur 5.11. Andel med psykiske problemer. 2017. Prosent (Vrålstad og Wiggen 2017).....	78
Figur 5.12. . Gjennomsnittlig skår på tilfredshet med egen psykisk helse (skala 0–10), etter innvandrerbakgrunn. 2025. Prosent (SSB, 2025q).....	79
Figur 5.13. Gjennomsnittlig skår på tilfredshet med livet alt i alt (skala 0–10), etter landbakgrunn. 2020–2025 (SSB, 2025q).....	80
Figur 5.14. Andel personer med overvekt av negative følelser. 2020–2025. Prosent (SSB, 2025r).....	81

Figur 6.1. Valgdeltakelse i stortingsvalgene, etter innvandringskategori. 1997–2025. Prosent (Corneliussen, 2024; Kleven, 2026).....	84
Figur 6.2. Valgdeltakelse i kommunestyre- og fylkestingsvalgene, etter innvandringskategori. 2007–2023. Prosent (Corneliussen, 2024).....	85
Figur 6.3. Valgdeltakelse i stortingsvalget 2021, etter innvandringskategori og alder. Prosent (Kleven mfl. 2022).....	87
Figur 6.4. Politisk deltakelse etter aktivitet siste 12 måneder. 2025. Prosent (SSB, 2025w).....	88
Figur 6.5. Andel med innvandrerbakgrunn av stemmeberettigede, listekandidater og representanter til kommunevalg, 2007–2023. Prosent (SSB, 2023a, 2023b, 2023c, 2023d).....	89
Figur 6.6. Overgang til norsk statsborgerskap, etter landbakgrunn. 2015–2025. Antall (SSB, 2026f).....	90
Figur 6.7. Mediebruk en gjennomsnittsdag etter innvandrerkategori. 2022. Prosent (Schiro, Foss og Bekkengen, 2023).....	92
Figur 6.8. Gjennomsnittlig skår på tillit til ulike institusjoner (skala 0–10), etter innvandrerbakgrunn. 2025. Prosent (SSB, 2025v).....	94
Figur 6.9. Andel som har veldig stor eller ganske stor tillit til følgende norske institusjoner, etter innvandrerbakgrunn. 2025. Prosent (Friberg mfl., 2026).....	94
Figur 6.10. Andel som har veldig stor eller ganske stor tillit til at de får hjelp fra det offentlige ved ulike typer hendelser eller tilstander. 2023. Prosent (Dalen mfl., 2024).....	95
Figur 7.1. Generell tillit, målt ved spørsmålet «Synes du at man generelt kan stole på de fleste mennesker, eller synes du man ikke kan være forsiktig nok i omgang med andre?» 2025. Prosent (Friberg mfl., 2026).....	98
Figur 7.2. Kontakt med innvandrere, etter arena. 2006-2026. Prosent. (SSB, 2026i).....	99
Figur 7.3. «Hvor ofte snakker du med folk uten innvandrerbakgrunn ...» på ulike arenaer. Personer med innvandrerbakgrunn (n=9865). 2025. Prosent. (Friberg mfl., 2026).....	100
Figur 7.4. Andel som føler seg helt eller ganske integrert og helt eller ganske akseptert i det norske samfunnet. 2025. Prosent (Friberg mfl., 2026).....	101
Figur 7.5. Andel som har deltatt (medlem, vært på møter og/eller bidratt som frivillig) i ulike typer foreninger siste to år. 2025. Prosent (Friberg mfl., 2026).....	103

Figur 7.6. Deltakelse i idrett gjennom oppveksten. 2023. Prosent (Bakken og Strandbu, 2023).....	104
Figur 7.7 Deltakelse i fritidsaktiviteter i løpet av siste måned. 2023. Prosent (Bakken og Strandbu, 2023).....	105
Figur 7.8. Hinder for trening blant barn og unge etter innvandrerbakgrunn. 2024. Prosent (SSB, 2025x).....	106
Figur 7.9. «Synes du innvandring i hovedsak er bra eller dårlig for Norge?» 2017–2025. Prosent (Brekke mfl., 2026).....	107
Figur 7.10. «I det store og det hele, hvordan synes du integreringen av innvandrere i det norske samfunnet fungerer?» 20005–2025. Prosent (Brekke mfl., 2026).....	108
Figur 7.11. Andel som er helt/nokså enig og helt/nokså uenig i to påstander. 2002–2026. Prosent (SSB, 2026ao).....	109
Figur 7.12. Har opplevd å bli diskriminert eller behandlet dårligere enn andre på ulike arenaer i løpet av livet. «Har opplevd diskriminering ...». Prosent (Friberg mfl., 2026).....	111
Figur 7.13. Andel i befolkningen som er enig eller uenig i at diskriminering forekommer, og på hvilke arenaer det forekommer. 2025. Prosent (Brekke mfl., 2026).....	112
Figur 7.14. Siktete personer etter innvandringsbakgrunn. Årlig gjennomsnitt for 2021–2023. Per 1000 innbyggere (Fossanger, Dyrstad og Mohn, 2024).....	118
Figur 7.15. Andel med norsk og utenlandsk statsborgerskap blant innsatte og siktede. 2015–2024. Prosent (SSB, 2025c, 2025a).....	119
Figur 7.16. Personofre for anmeldte lovbrudd, etter innvandringsbakgrunn. 2012–2022. Prosent (Fossanger, Fjellidalen og Mohn, 2024).....	120
Figur 7.17. Ofre for anmeldte lovbrudd, etter innvandringsbakgrunn, kjønn og hovedlovbruddsgruppe. Årlig gjennomsnitt 2017–2022. Prosent (Fossanger, Fjellidalen og Mohn, 2024).....	121

1. Innledning

1.1 Bakgrunn og formål

De siste 50–60 årene har innvandring til Norge endret befolkningssammensetningen i landet: Innvandrere utgjør i dag 17,5 prosent av befolkningen i Norge, mot 1,5 prosent i 1970 (Lysen, Østby og Dzamarija, 2024; SSB, 2026a). Norskfødte med innvandrerforeldre utgjør 4,2 prosent av befolkningen (SSB, 2026a). Hvordan det går med innvandrere og deres norskfødte barn, er derfor viktig for samfunnsutviklingen i sin helhet.

I 2019 fikk Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) i oppdrag av Kunnskapsdepartementet: Å utvikle et sett med indikatorer for å måle og beskrive integreringen på ulike samfunnsområder. Indikatorsettet skulle formidles gjennom en årlig rapport som erstattet det tidligere statusnotatet «Mål for integrering» (2005-2020) (Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, 2015).

Årets utgave er den sjuende rapporten i rekken. Formålet med rapporten er å innhente, sammenstille og presentere den nyeste tilgjengelige kunnskapen om integrering. Overordnet måles og vurderes integreringen på områder som arbeidsliv, utdanning og kvalifisering, levekår og politisk og sosial deltakelse. Rapporten ser særlig på forskjeller mellom innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen, og på utvikling over tid.

Rapporten er basert på sammenstilt kunnskap fra en rekke kilder. En særlig viktig kilde er offentlig tilgjengelig statistikk fra Statistisk sentralbyrå (SSB). I tillegg henter vi statistikk utarbeidet av blant annet IMDi, Nav og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Samlet egner statistikkene seg godt til å sammenligne utfall for innvandrere, deres norskfødte barn og den øvrige befolkningen på en rekke områder, samt følge med på endringer over tid. Tallene fra disse kildene er derimot mindre egnet til å si noe om årsakene og mekanismene bak utviklingen. I rapporten supplerer vi derfor statistikken med nyere forskning på integreringsfeltet.

Rapporten konsentrerer seg hovedsakelig om integreringsutfall på nasjonalt nivå. For enkelte av indikatorene kan man også følge utviklingen på fylkes- og kommunenivå. Denne inndelte statistikken er tilgjengelig på SSBs og IMDis nettsider.

IMDi jobber kontinuerlig med å videreutvikle og evaluere indikatorene som ligger til grunn for denne publikasjonen for å kunne gi et mest mulig presist og aktuelt bilde av hvordan det går med integreringen i Norge. Hvilke indikatorer som inngår i de ulike rapportene, kan derfor variere noe fra år til år. I utarbeidelsen av årets rapport har IMDi hatt god dialog med flere tilgrensende direktorater og samarbeidspartnere om deres kunnskapsbehov og satsingsområder, blant annet Bufdir, Utdanningsdirektoratet (Udir), Husbanken og Utlendingsdirektoratet (UDI). Dette håper vi gjør rapporten aktuell og nyttig for flere.

1.2 Sentrale begreper og definisjoner

Integrering kan forstås på ulike måter i forskjellige sammenhenger, og det finnes ulike synspunkter på hva begrepet innebærer i innvandringssammenheng (Proba, 2019). Vurderinger av hvorvidt integrering kan regnes som vellykket kan endre seg over tid, og avhenger i tillegg av samfunnsnormer og målsettinger i integreringspolitikken. Videre kan integrering forstås både som en prosess og som en tilstand: Man *integreres*, og man er integrert (Proba, 2019).

For å kunne beskrive integreringsprosessen er det vanlig å ta utgangspunkt i en bred definisjon av integrering som «en toveis prosess med gjensidig tilpasning mellom innvandrere og mottakersamfunn, der innvandrere blir innlemmet i mottakersamfunnets sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske liv» (IOM, uten dato, vår oversettelse). Med vellykket integrering menes gjerne at personer med innvandrerbakgrunn får muligheten til å oppnå de samme sosioøkonomiske godene som majoritetsbefolkningen – deres forutsetninger tatt i betraktning (OECD/EU, 2018). Dette omtales ofte som strukturell integrasjon. Videre vil en sosial integrasjon i tillegg innebære deltakelse og inkludering i frivilligheten, mens politisk integrasjon omfatter politisk deltakelse og representasjon, samt hvorvidt man har tillit til sentrale samfunnsinstitusjoner (Barstad og Molstad, 2020). Vellykket integrering handler samtidig om at majoritets-samfunnet og aktører på integreringsfeltet tar en aktiv rolle i å ta imot, inkludere og bygge relasjoner med innvandrere.

Integrering er et omfattende og sammensatt fenomen som ikke lar seg måle direkte. Derfor er det hensiktsmessig å bruke flere målbare indikatorer som til sammen kan gi et bilde av hvordan det går med integreringen over tid. For å måle integrering trenger vi også et sammenligningsgrunnlag – noe vi kan sammenligne utfallene på indikatorene med (OECD/EU, 2018). I denne rapporten blir derfor innvandrerbefolkningens utfall på de ulike indikatorene sammenlignet med utfallene for den øvrige befolkningen. Samtidig er det viktig å påpeke at ikke alle ulikheter mellom minoriteter og majoritet indikerer manglende integrering (Barstad og Molstad, 2020). Brochmann (2024) påpeker at «(...) det eksisterer en sentral spenning mellom retten til å være lik – og retten til å være forskjellig». Denne rapporten tar utgangspunkt i en forståelse av at integrering kan vurderes som vellykket dersom «urimelige og ikke selvvalgte forskjeller mellom minoritet og majoritet minker, over tid og mellom generasjoner» (Østby, 2016). Tilnærmingen innebærer at innvandrere gjennom sin integreringsprosess nærmer seg majoritetsbefolkningen på noen områder i samfunnet, mens de bevarer ulike særtrekk på andre områder.

Med utgangspunkt i en slik forståelse av integrering er det viktig å følge med på hvordan disse forskjellene utvikler seg over tid og mellom generasjoner. For de fleste innvandrere vil det ta tid å tilegne seg relevant kompetanse, lære norsk, finne jobb og skape seg et nettverk. Derfor er det i tillegg viktig å undersøke betydningen av botid. **Botid** i Norge betegner antall år det har gått siden innvandrerens ankom landet (tiden regnes fra første registrerte oppholdsdato) (SSB, uten dato).

Innvandringskategori er i tråd med SSBs standard for gruppering av personer etter innvandringsbakgrunn, hvor vi hovedsakelig benytter kategoriene innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og personer uten innvandrerbakgrunn. **Innvandrere** er personer som selv har innvandret til Norge, som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og har fire utenlandsfødte besteforeldre. **Norskfødte med innvandrerforeldre** er personer som er født i Norge og har to utenlandske foreldre og fire utenlandske besteforeldre (SSB, 2026ar). **Personer med innvandrerbakgrunn** brukes her som en fellesbetegnelse på innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Resten grupperer vi under **den øvrige befolkningen / personer uten innvandrerbakgrunn**. Dette er grove inndelinger, og i mange tilfeller vil det være større forskjeller innad i disse kategoriene enn mellom dem. Samtidig er denne inndelingen hensiktsmessig fordi den gjør det mulig å måle integrering ved å følge utviklingen i indikatorene over tid.

Innvandringsgrunn betegner årsak til første innvandring til Norge. Alle førstegangsinnvandrere med ikke-nordisk bakgrunn som har kommet til Norge etter 1989, er registrert i utlendingsforvaltningens registre med en av følgende innvandringsgrunner: flukt, familiegjengforening, arbeid, utdanning eller annet (SSB, 2026aq).

Når det gjelder grupperinger etter landbakgrunn i denne rapporten, skilles det enkelte steder mellom innvandrere fra EU/EØS-land, USA, Canada, Australia og New Zealand (heretter kalt landgruppe 1) og innvandrere fra land i Asia med Tyrkia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand, og europeiske land utenfor EU/EØS (heretter kalt landgruppe 2). Dette er den samme inndelingen som SSB har benyttet siden 2008 (Høydahl, 2008).

I kapittelet om sosial integrering viser landgruppe 1 til innvandrere fra EU/EØS, Storbritannia, USA, Canada, Australia og New Zealand minus «nye» EU-land i Øst-Europa. Landgruppe 2 består av land innlemmet i EU i 2004 eller senere (Polen, Estland, Latvia, Litauen, Tsjekkia, Slovakia, Ungarn, Slovenia, Kroatia, Bulgaria og Romania). Landgruppe 3 omfatter land i Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania unntatt Australia og New Zealand, og europeiske land utenfor EU/EØS, Storbritannia og Norden

1.3 Innhold i rapporten

Indikatorene for integrering er delt inn i fem tematiske områder i denne rapporten: 1) utdanning og kvalifisering, 2) arbeid, 3) økonomi og levekår, 4) politisk integrering og 5) sosial integrering. Inndelingen er basert på anbefalinger og eksisterende rammeverk for måling av integrering både i Norge og internasjonalt (Proba, 2019; se for eksempel Barstad og Molstad, 2020; OECD/EU, 2023; Proba, 2019).

Før vi presenterer utfall på de ulike indikatorene vil vi først presentere noen nøkkeltall om innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Norge. Sammensetningen i befolkningen med innvandrerbakgrunn etter blant annet kjønn, innvandringsgrunn, botid og utdanningsnivå er et viktig bakteppe for å forstå utfallene på de ulike indikatorene bedre. Dette beskrives nærmere i kapittel 2.

Relevant utdanning og kvalifisering er avgjørende forutsetninger for vellykket integrering. Kapittel 3 viser indikatorer på utdanningsfeltet, og her ser vi nærmere på deltakelse, fullføring og resultater blant innvandrere og deres norskfødte barn i ulike faser av utdanningsløpet – fra barnehage til høyere utdanning.

Kapittel 4 tar for seg innvandreres tilknytning til arbeidsmarkedet. Indikatorer som sysselsettingsandel, arbeidstid og arbeidsledighet suppleres med utvalgte indikatorer på arbeidsmiljø. Vi ser også nærmere på forskjeller i frafall fra arbeid og utdanning blant unge med og uten innvandrerbakgrunn.

En forutsigbar økonomisk situasjon, sammen med god helse og livskvalitet, kan fremme deltakelse på flere arenaer blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Disse indikatorene beskrives i kapittel 5.

Kapittel 6 ser nærmere på politisk deltakelse og aktivt medborgerskap, og redegjør blant annet for utviklingen i valgdeltakelse, politisk representasjon og tillit til samfunnsinstitusjoner.

Kapittel 7 tar for seg en rekke områder knyttet til kontakt og sosial samhandling som foregår mellom personer med og uten innvandrerbakgrunn på ulike formelle og uformelle arenaer i hverdagen. Indikatorene som inngår i dette kapittelet, er blant annet tillit til medmennesker, deltakelse i frivillig arbeid og i fritidsaktiviteter, kriminalitet og holdninger til innvandring og diskriminering. I tillegg ser vi på retten til å leve et fritt liv, definert som fravær av negativ sosial kontroll.

Indikatorer for integrering

Utdanning og kvalifisering

- Barnehagedeltakelse
- Resultater i grunnskolen
- Fullføringsgrad i videregående skole
- Deltakelse og gjennomføring i høyere utdanning
- Deltakelse i introduksjonsprogrammet
- Norskprøveresultater

Arbeid

- Sysselsetting
- Arbeidstid
- Overkvalifisering
- Arbeidsmiljø
- Sykefravær
- Arbeidsledighet
- NEET

Økonomi og levekår

- Inntekt
- Vedvarende lavinntekt
- Barn i vedvarende lavinntekt
- Eierstatus for bolig
- Boforhold
- Fysisk helse
- Psykisk helse
- Livskvalitet

Politisk integrering

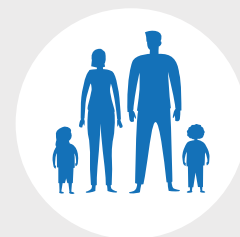
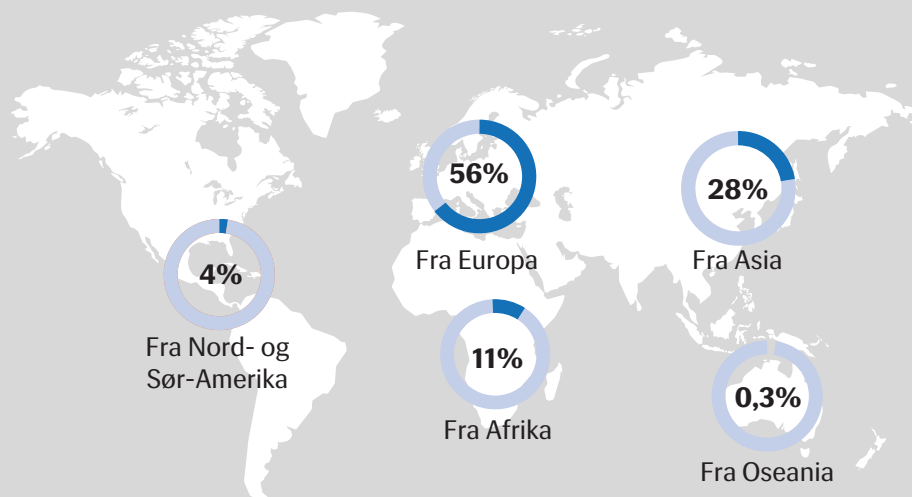
- Valgdeltakelse
- Politisk deltagelse
- Politisk representasjon
- Overgang til norsk statsborgerskap
- Mediebruk
- Institusjonell tillit

Sosial integrering

- Generell tillit
- Sosiale nettverk og kontakt
- Tilhørighet og aksept
- Deltakelse i frivillighet
- Barns deltagelse i fritidsaktiviteter
- Holdninger til innvandring og integrering
- Rasisme og diskriminering
- Negativ sosial kontroll
- Kriminalitet

Hva kjennetegner befolkningen med innvandrerbakgrunn i Norge?

Hvor kommer innvandrere fra?

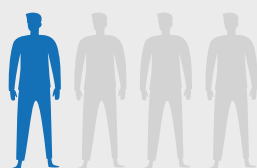

987 120

innvandrere i Norge i 2026.
17,5 prosent av befolkningen

238 507

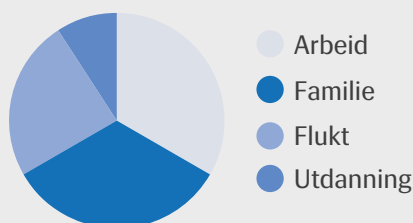
norskfødte med innvandrerforelder i Norge i 2026.
4,2 prosent av befolkningen

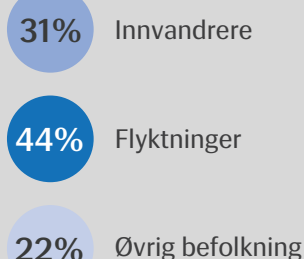
26%

av innvandrere
har bodd i Norge i under 5 år

Innvandringsgrunn

Utdanning

har utdanning på
grunnskolenivå
eller lavere

3 av 10 innvandrere...

2 av 10 av
hele befolkningen ...

...bor i de
mest sentrale
kommunene
i Norge.

2. Befolkningen med innvandrerbakgrunn i Norge

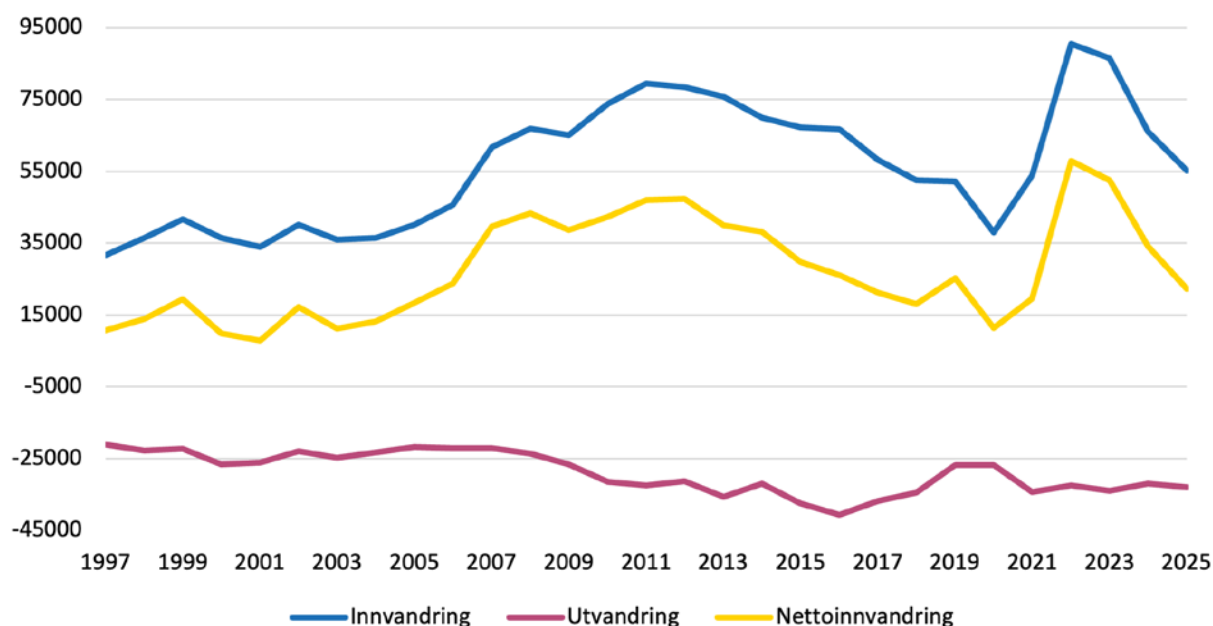
Innvandring

2.1 Hvor mange innvandrere er det i Norge?

Ved inngangen til 2026 var 987 000 innvandrere bosatt i Norge. I tillegg bodde 238 500 norskfødte med innvandrerforeldre i landet. Disse to gruppene utgjør til sammen 21,7 prosent av befolkningen (SSB, 2026a).

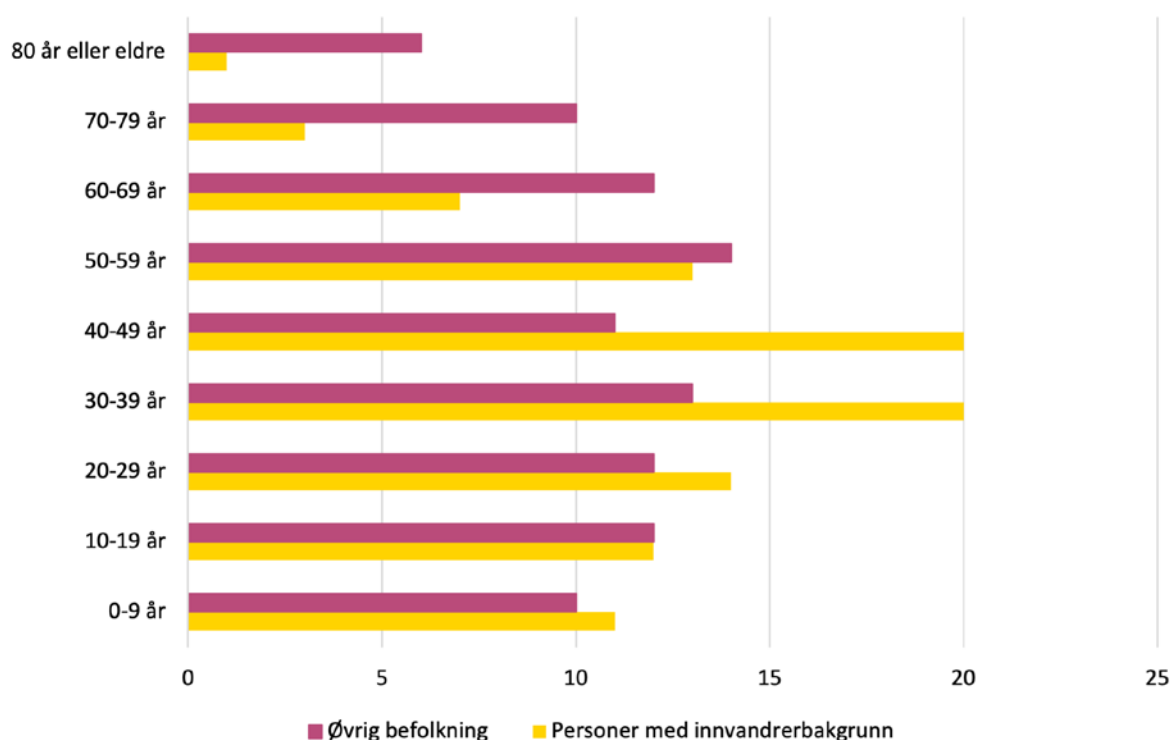
Figur 2.1 viser utviklingen i utvandring fra og innvandring til Norge siden 1997. Siden da har det vært store endringer i hvilke innvandrergrupper som har kommet til Norge. På 1970-tallet besto innvandringen til Norge hovedsakelig av familiegjenforente av arbeidsinnvandrere. Videre frem mot 2000-tallet var innvandringen i større grad preget av asylsøkere og flyktninger, grunnet hendelser som Vietnamkrigen, Balkankrigene og konflikter i Midtøsten. Da EU ble utvidet til å omfatte blant annet Polen og Litauen i 2004, gikk arbeidsinnvandringen kraftig opp, etterfulgt av familieinnvandring. Under flyktningkrisen i 2015–2016 kom det svært mange syriske flyktninger, og fra 2022 har det høye antallet fordrevne fra Ukraina gitt en historisk økning i antall innvandrere. Nedgangen i 2024 og 2025 skyldes i hovedsak færre ankomster fra Ukraina (Andersen, 2026).

Figur 2.1. Innvandring, utvandring og nettoinnvandring til Norge. 1997–2025. Antall (SSB, 2026a).

Sammensetningen i innvandrerbefolkningen er annerledes etter kjønn og alder enn i den øvrige befolkningen. Nærmere åtte av ti personer med innvandrerbakgrunn er under 50 år, mot seks av ti i resten av befolkningen. Innvandrerbefolkningen har en lavere andel eldre enn befolkningen ellers. Norskfødte med innvandrerforeldre er en gruppe som består av svært mange unge, og svært få eldre. Innvandrere består av færre både eldre og yngre personer enn øvrig befolkning. Det forventes at fremtidens innvandrerbefolkning vil bestå av flere eldre og flere med lang botid (Thomas, 2024).

Figur 2.2. Personer med innvandrerbakgrunn og øvrig befolkning, fordelt etter alder. 2026. Prosent (SSB, 2026aj).

Ved inngangen til 2026 var 49 prosent av personer med innvandrerbakgrunn kvinner, og 51 prosent var menn. Det er en overvekt av menn blant personer med innvandrerbakgrunn fra europeiske og afrikanske land og fra Oseania, mens det er flere kvinner enn menn med bakgrunn fra Asia og Nord- og Sør-Amerika.

Når det gjelder familie- og husholdningssammensetning, bor en høyere andel innvandrere alene, mens et flertall av den øvrige befolkningen bor i husholdninger bestående av to personer. Samtidig bor innvandrere oftere i store husholdninger på fem eller flere personer, og det er også vanligere at flere familier eller generasjoner bor i samme bolig (Steinkellner, Krokedal og Andersen, 2023).

Norskfødte med innvandrerforeldre utgjør litt over fire prosent av befolkningen (SSB, 2026ar). Det er en relativt liten andel av befolkningen, men denne gruppen er likevel svært interessant i et integreringsperspektiv. Fordi de selv er født og oppvokst i Norge, vil de ha

andre forutsetninger for å klare seg i samfunnet enn sine foreldre. Norskfødte barn med innvandrerforeldre har stort sett hatt hele sin oppvekst og skolegang i Norge. Det betyr at deres oppvekst er preget av de samme institusjonelle rammene som oppveksten til barn uten innvandrerbakgrunn (Kirkeberg mfl., 2019b). Norskfødte med innvandrerforeldre er fortsatt en ung gruppe, og ved inngangen til 2026 var 72 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre under 20 år (SSB, 2026aj).

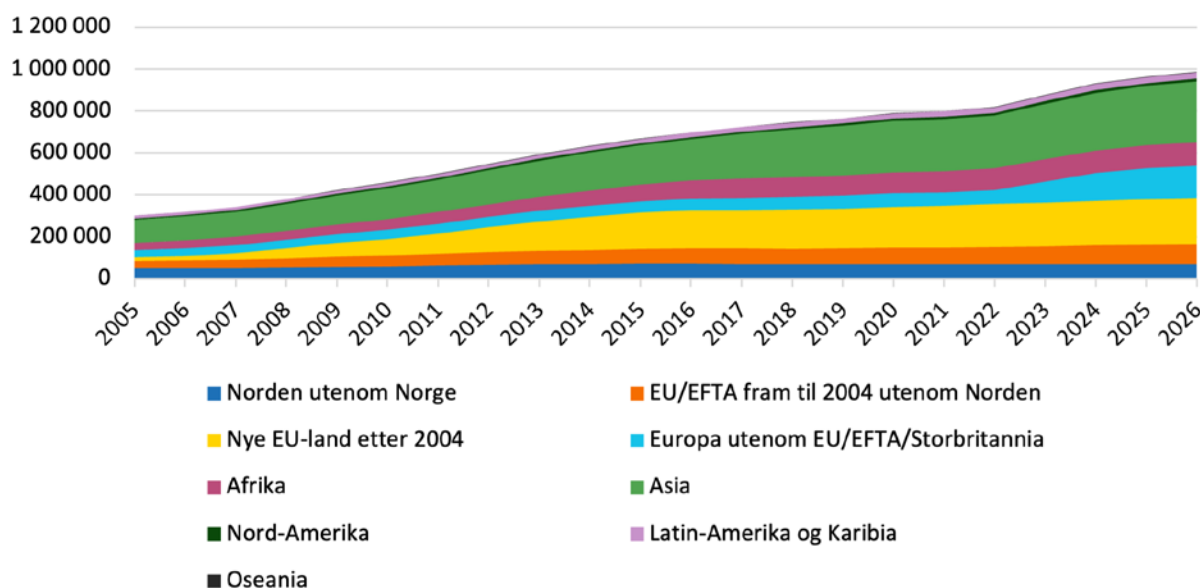
Innvandrere etter landbakgrunn

2.2 Halvparten av innvandrerne kommer fra europeiske land

Litt over halvparten av alle innvandrere i Norge har landbakgrunn fra nordiske eller andre europeiske land. I underkant av én av tre innvandrere kommer fra land i Asia, mens elleve prosent kommer fra land i Afrika. En relativt liten andel på fem prosent kommer fra land i Nord-, Mellom- og Sør-Amerika samt Oseania (SSB, 2026aj).

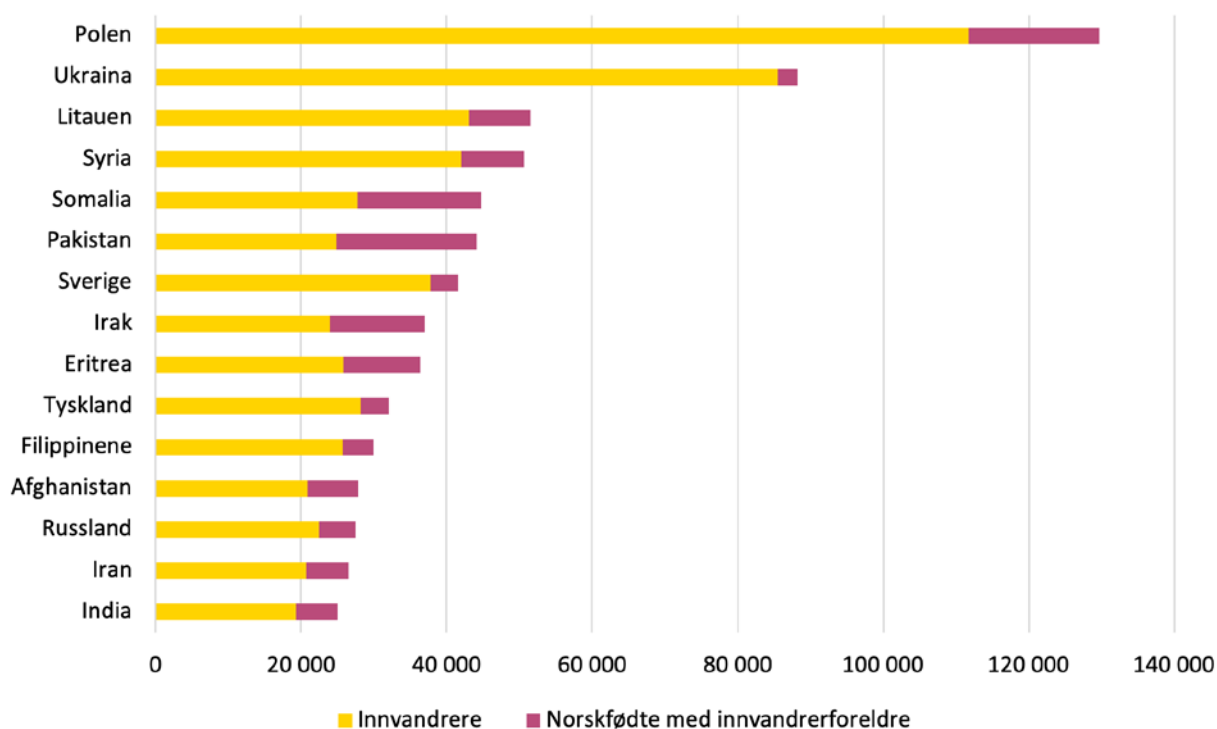
Figur 2.3 viser hvordan sammensetningen av innvandrerbefolkningen etter landbakgrunn har endret seg siden 2005. Etter EU-utvidelsen i 2004 har andelen innvandrere fra EU-land i Øst-Europa økt betydelig. I starten av 2026 var 22 prosent av alle innvandrere i Norge fra et av disse landene, mot under seks prosent før EU-utvidelsen. Innvandrere fra Norden utgjør derimot en stadig lavere andel av innvandrerbefolkningen. Denne andelen har i løpet av de siste 20 årene gått ned fra nærmere 17 til syv prosent.

Figur 2.3. Innvandrere fordelt etter landbakgrunn (verdensregion). 2005–2026. Antall (SSB, 2026b).

Inndelt etter enkeltland utgjør innvandrere fra Polen den største innvandrergruppen i Norge. Ved inngangen til 2026 bodde det nærmere 112 000 polske innvandrere i Norge. Den store økningen i antallet ukrainske flyktninger har ført til at personer med ukrainsk landbakgrunn har blitt den nest største innvandrergruppen i Norge. I begynnelsen av 2026 bodde det i underkant av 85 500 ukrainere i landet, mot om lag 6 500 bare fire år tidligere (SSB, 2026ak). Andre land med store innvandrergrupper i Norge i 2026 er Litauen (43 100 personer), Syria (42 000 personer), Sverige (37 700 personer), Tyskland (28 100 personer) og Somalia (27 800 personer).

Figur 2.4. Innvandrere og norskfødte med innvandrerbakgrunn, etter landbakgrunn. De 15 største landegruppene. 2026. Antall (SSB, 2026ak).

De fleste i den relativt unge gruppen norskfødte med innvandrerforeldre har bakgrunn fra Asia (43 prosent), mens én av tre har foreldre som har innvandret fra et europeisk land. Én av fem norskfødte med innvandrerforeldre har foreldre fra land i Afrika (SSB, 2026ak). Fordelt etter enkeltland er det flest norskfødte med innvandrerforeldre fra Pakistan (19 300 personer), Polen (18 000 personer), Somalia (17 000 personer), Irak (13 100 personer) og Vietnam (9 700 personer). Én av tre norskfødte med innvandrerforeldre har bakgrunn fra et av disse fem landene (SSB, 2026ak).

Bosettingsmønster

2.3 Tendenser til desentralisering

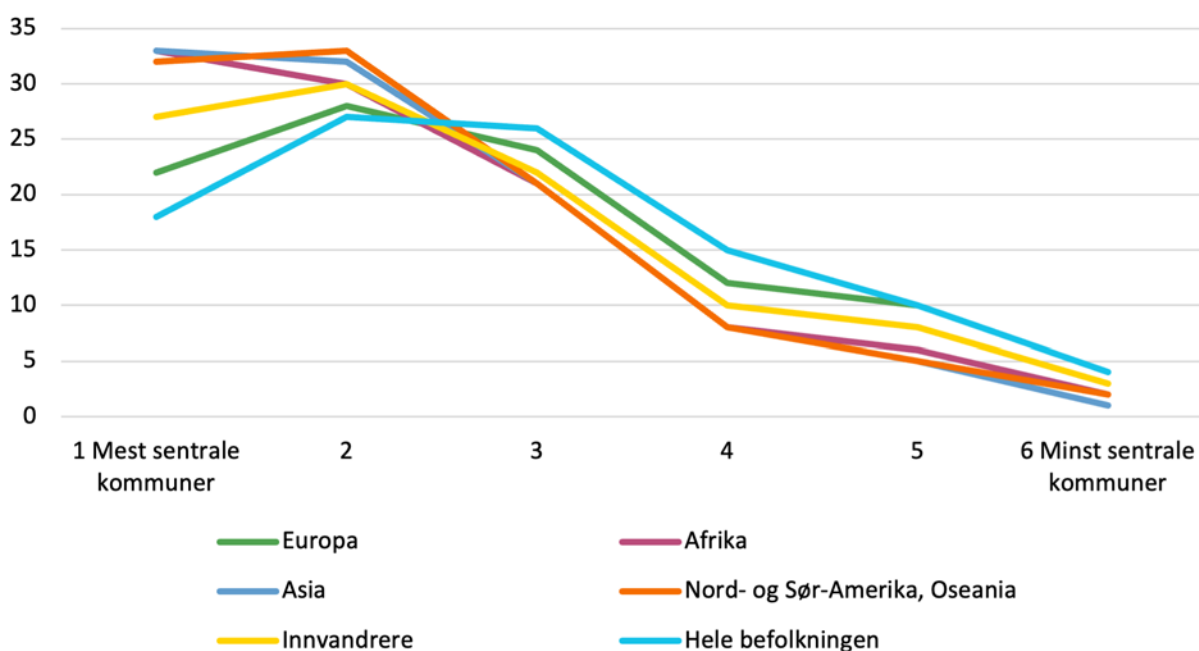
Hvordan beregnes kommunenes sentralitet?

Det er utarbeidet en sentralitetsindeks for alle kommunene i Norge. Sentralitet måles ved å se på reisetid til arbeidsplasser og servicefunksjoner fra alle bebodde grunnkretser i kommunen. Basert på indeksen er norske kommuner delt inn i seks grupper fra de mest sentrale til de minst sentrale. De fem kommunene med høyest sentralitet er Oslo, Lørenskog, Bærum, Rælingen og Lillestrøm.

Figur 2.5 viser at innvandrere i større grad enn befolkningen ellers er bosatt i landets mest sentrale kommuner. Over én av fire innvandrere bor i en av de fem mest sentrale kommunene. I befolkningen som helhet er tilsvarende andel nesten to av ti (SSB, 2026d, 2026g). Videre bor 57 prosent av alle innvandrere i de 25 mest sentrale kommunene i landet, sammenlignet med 46 prosent hele befolkningen.

Bosettingsmønsteret varierer imidlertid blant ulike innvandrergrupper. Innvandrere med bakgrunn fra europeiske land bor i noe mindre grad i de mest sentrale kommunene. Halvparten av innvandrere fra europeiske land bor i disse kommunene, mot mer enn seks av ti innvandrere fra Asia, Afrika, Nord- og Sør-Amerika.

Figur 2.5. Andel av ulike innvandrergrupper, innvandrere og hele befolkningen som bor i mer/mindre sentrale kommuner. 2026. Prosent (SSB, 2026d, 2026g).

Samtidig har det stort sett vært en tendens til desentralisering i innvandreres bosettingsmønstre siden 2000 (Tønnessen, 2022). Blant innvandrere er andelen som bor i de mest sentrale kommunene blitt mindre siden årtusenskiftet (Tønnessen, 2022). Sammenlignet med de andre skandinaviske landene, bor innvandrere i Norge mer spredt (Hernes mfl., 2019). Det er flere mulige årsaker til dette. Blant annet skyldes dette innvandreres bosettingsmønstre og bofasthet, samt den spredte bosettingen av flyktninger.

Bosettingsmønsteret henger sammen med innvandringsgrunnen. Siden et av målene for integreringspolitikken er en styrt og spredt bosetting, blir flyktninger bosatt i kommuner over hele landet. Ukrainske flyktninger har blitt bosatt i så godt som alle landets kommuner siden Russlands invasjon i februar 2022. Innvandrere som har kommet til Norge på grunn av utdanning, er oftest bosatt i mer sentrale kommuner der det finnes høyskoler og universiteter. Nyankomne overføringsflyktninger blir gjerne bosatt mindre sentralt. Arbeidsinnvandrere kommer særlig til kystkommuner i Nord-Norge og på Vestlandet. Andelen familieinnvandrere i en kommune henger ofte sammen med andelen arbeidsinnvandrere og/eller flyktninger som er bosatt i samme kommune (Guldbrandsen mfl., 2021).

Bosettingsmønsteret henger også sammen med bofasthet, ettersom noen innvandrergrupper flytter i større grad enn andre. Overføringsflyktninger og familiegjenforente er mer bofaste enn arbeidsinnvandrere, flyktninger som får innvilget asyl og utdanningsinnvandrere (Tønnessen, 2022). De fleste flyktninger blir boende i den kommunen som de har blitt bosatt i, også etter at integreringsperioden er over. 20 prosent av bosatte flyktninger har flyttet innen 5 år og ytterligere 15 prosent har flyttet etter 5-7 år. Syv år etter bosetting bor 65 prosent av flyktninger i den opprinnelige bosettingskommunen (Kjeøy mfl., 2025). Flyttemønsteret er likt for flyktninger og resten av befolkningen: de flytter til større og mer sentrale kommuner (Kjeøy mfl., 2025).

Innvandrere flytter i snitt noe mer mellom kommuner i Norge enn befolkningen ellers (Jakobsen og Villund, 2024). En forklaring er at mange innvandrere er unge og derfor mer tilbøyelige til å flytte. I likhet med befolkningen ellers er det gjerne i utdannings- og etableringsfasen at innvandrere flytter. De som flytter fra sin første bostedskommune, gjør vanligvis dette i løpet av de første årene etter bosetting. De som ikke allerede har en jobb, flytter i enda større grad (Jakobsen og Villund, 2024).

Botid

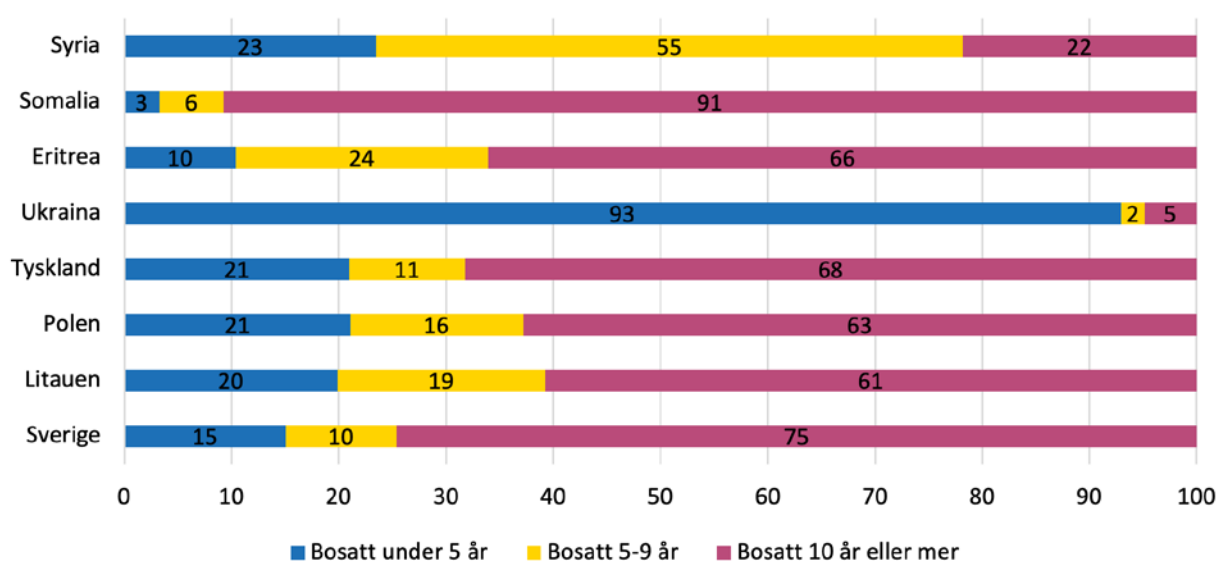
2.4 Høyere andel med kort botid i 2025

Integrering er en tidkrevende prosess. For de fleste innvandrere som bosetter seg i Norge, vil det ta tid å tilegne seg relevant kompetanse, finne jobb, lære norsk og knytte sosiale bånd. Det er derfor ikke overraskende at det ofte er en positiv sammenheng mellom botid og flere av integreringsindikatorene i denne rapporten. Både sysselsetting og gjennomføring av ut-

danning øker med botid i Norge, og innvandrere med lengre botid har i snitt både høyere inntekt og bedre boforhold.

Andelen innvandrere med kort botid gikk ned i årene frem til 2022, i takt med det stadig synkende antallet nye innvandrere som bosatte seg i Norge. I januar 2022 hadde én av fem innvandrere bodd i Norge i under fem år. Dette bildet har endret seg markant som følge av de store ankomstene av flyktninger fra Ukraina. Mer enn én av fire innvandrere (26 prosent) har per i dag en botid i Norge på under fem år. I tillegg har 16 prosent bodd i Norge mellom fem og ni år, og nærmere seks av ti – 59 prosent – har bodd i Norge i ti år eller mer (SSB, 2026o).

Figur 2.6. Innvandrere fra utvalgte land, etter botid. 2026. Prosent (SSB, 2026o).

Det er betydelige forskjeller i fordelingen etter botid mellom innvandrere fra ulike land. Figur 2.6 viser denne fordelingen for de åtte landene med høyest antall innvandrere i Norge. Mens 75 prosent av innvandrere fra Sverige og 66 prosent av innvandrere fra Eritrea har bodd i Norge i ti år eller mer, gjelder dette for hele 91 prosent av innvandrere fra Somalia. Innvandrere fra Ukraina skiller seg ut med svært høy andel med kort botid i Norge, og 93 prosent av alle ukrainske innvandrere i Norge har bodd i landet i under fem år (SSB, 2026o). Til tross for at færre ukrainere ble bosatt i 2025 sammenlignet med 2022, 2023 og 2024, var det likevel den innvandregruppen som økte mest i størrelse fra 2024 til 2025.

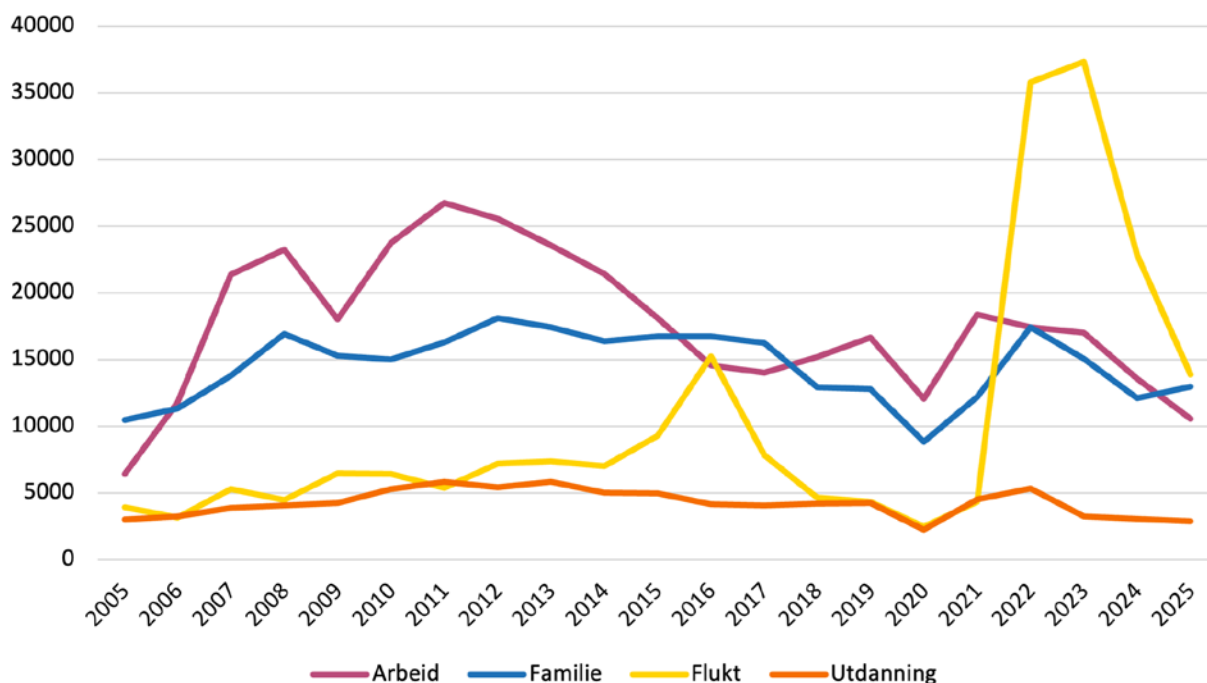
Innvandringsgrunn

2.5 Flukt største årsak til innvandring de siste tre årene

Innvandrere kommer til Norge av ulike grunner. Mens noen kommer for å jobbe, studere eller gjenforenes med familien, er andre på flukt fra for eksempel krig eller en humanitær krise. Av alle innvandrere som har kommet til Norge siden 1990, har 33 prosent kommet på grunn av arbeid. Ni prosent har kommet for å studere, 24 prosent har kommet som flyktninger, mens 33 prosent har kommet for familiejenforening eller familieetablering (SSB, 2026c).

I 2025 innvandret om lag 41 000 ikke-nordiske statsborgere til Norge. Dette er en nedgang fra 2024, da innvandringen lå på over 52 000. Nedgangen skyldes i hovedsak at det kom færre flyktninger fra Ukraina i 2025 enn de foregående årene. Flukt har vært den største årsaken til innvandring de siste fire årene, noe som først og fremst skyldes flyktningstrømmen fra Ukraina. Ukrainere er nå den største flyktninggruppen i Norge, og denne gruppen utgjør 23 prosent av alle personer med flyktningbakgrunn. Ved inngangen til 2026 var det 77 100 ukrainere som hadde fått opphold på grunnlag av midlertidig kollektiv beskyttelse. Syrere utgjør den nest største gruppen med fluktbakgrunn, med 39 100 personer, mens somaliere er tredje størst med 26 200 (Strøm, 2026).

Figur 2.7. Innvandring til Norge etter innvandringsgrunn og år. 2005–2025. Antall (SSB, 2026e).

Kjønns- og alderssammensetningen varierer mellom innvandrergrupper med ulik innvandringsgrunn. Det er en overvekt av kvinner blant de som har kommet på grunn av familie eller for å ta utdanning, henholdsvis 65 og 60 prosent. Blant arbeidsinnvandrere er så mange som tre av

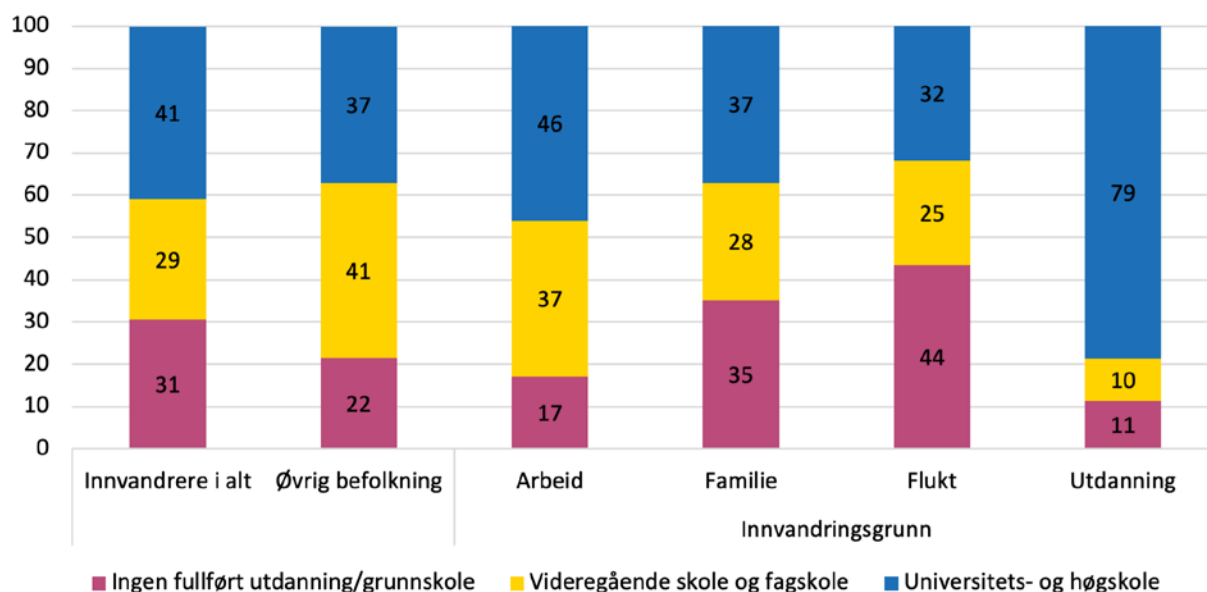
fire menn. Det er også en overvekt av menn blant flyktninger i Norge, selv om kvinneandelen har vært svakt stigende siden fullskalakrigen i Ukraina brøt ut. De aller fleste barn som kommer til Norge i alderen under 18 år, kommer på grunn av flukt eller for å bli gjenforent med sin familie (SSB, 2026c).

Utdanningsnivå

2.6 Store forskjeller i utdanning mellom ulike innvandrergrupper

Blant innvandrere er det flere som bare har utdanning på grunnskolenivå enn i den øvrige befolkningen. I 2025 hadde 31 prosent av innvandrere ingen registrert utdanning eller grunnskole som høyeste fullførte utdanning, mot 22 prosent i den øvrige befolkningen. Samtidig er andelen som har utdanning på universitets- eller høghskolenivå, noe høyere blant innvandrere enn i resten av befolkningen – henholdsvis 41 og 37 prosent (figur 2.8).

Figur 2.8. Utdanningsnivå, etter innvandrerkategori og innvandringsgrunn. 2024. Prosent (SSB, 2026j, 2026r).¹

Figuren viser også betydelige forskjeller i utdanningsnivå for innvandrere med ulik innvandringsgrunn. Fire av fem som har kommet for å studere, har utdanning på universitets- eller høghskolenivå. Blant arbeidsinnvandrere er det 46 prosent som har høyere utdanning. Dette er en relativt høy andel. Fordelingen på utdanningsnivå blant arbeidsinnvandrere er uendret siden 2022. Andelen flyktninger med utdanning på videregående nivå eller over, har imidlertid økt fra 47 prosent i 2021 til 57 prosent i 2024. Denne økningen skyldes ankomstene fra Ukraina siden ukrainere i snitt har høyere utdanningsnivå enn andre flyktninggrupper.

¹ SSB har kun informasjon om innvandringsgrunn for innvandrere som ankom Norge fra og med 1990. Det er derfor bare innvandrere som har ankommet Norge fra og med dette året som er inkludert i tallgrunnlaget i denne figuren.

Utdanning og kvalifisering

Barnehagedeltakelse

95%

av ikke-minoritets-
språklige barn

91%

av minoritetsspråklige barn

Mindre forskjeller siden 2015

Grunnskolepoeng

38

innvandrere

41

norskfødte med
innvandrerforeldre

43

øvrige befolkning

Stabile forskjeller siden 2020

innvandrere

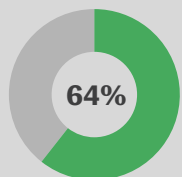
norskfødte med
innvandrerforeldre

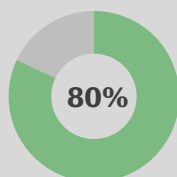
øvrige befolkning

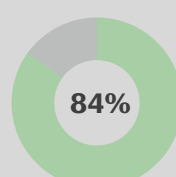
Fullføring av
videregående
innen 5/6 år

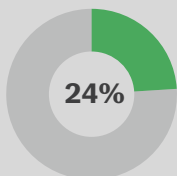
Stabile forskjeller
siden 2015

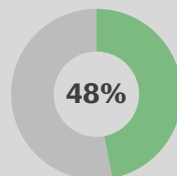
Mindre forskjeller
siden 2015

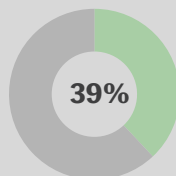
Deltar i høyere
utdanning

Stabile forskjeller
siden 2020

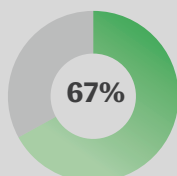
Stabile forskjeller
siden 2020

i aldersgruppen 19 til 24 år

Overgang til
arbeid/utdanning
ett år etter avsluttet
introduksjons-
program

Høyere andel
siden 2015

er i arbeid eller utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram

Kilder: Barnehager, SSB (2026) (tabelleveranse), Karakterer og nasjonale prøver i grunnskolen, SSB (2025), Gjennomføring i videregående opplæring, SSB (2026), Studenter i universitets- og høyskoleutdanning, SSB (2026) Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere, SSB (2026)

3. Utdanning og kvalifisering

Utdanning kan både være et mål i seg selv og et middel for å lykkes på andre samfunnsområder. Utdanning gir mulighet til å utnytte sitt potensial, til å forstå og benytte seg av sine rettigheter og til sosial og økonomisk mobilitet. For innvandrere og deres norskfødte barn gir grunnlaget som legges gjennom skole og utdanning økt mulighet til å delta i arbeidslivet og til å skape et godt liv i Norge.

Vi vet at manglende utdanning er en sentral årsak til ulikhetene i sysselsetting mellom innvandrere og den øvrige befolkningen (Olsen, 2020). Det er også høyere sysselsettingsandel og lønn blant innvandrere som har tatt utdanningen sin i Norge, enn blant innvandrere som har tatt utdanningen sin i et annet land. Det gjelder uansett nivå på utdanningen, men forskjellen er størst for flyktninger som har tatt høyere utdanning (Bye, 2021; NOU, 2021).

Barnehagedeltakelse

3.1 Barnehagedeltakelsen øker mest blant de minste barna

Deltakelse i barnehage er positivt for minoritetsspråklige barns språkutvikling, skoleresultater og integrering. En rekke norske studier finner positive virkninger av barnehagedeltakelse, tidlig barnehagestart og gratis kjernetid i barnehagen (Bråten mfl., 2014; Drange og Havnes, 2015; Drange, 2018, 2021).

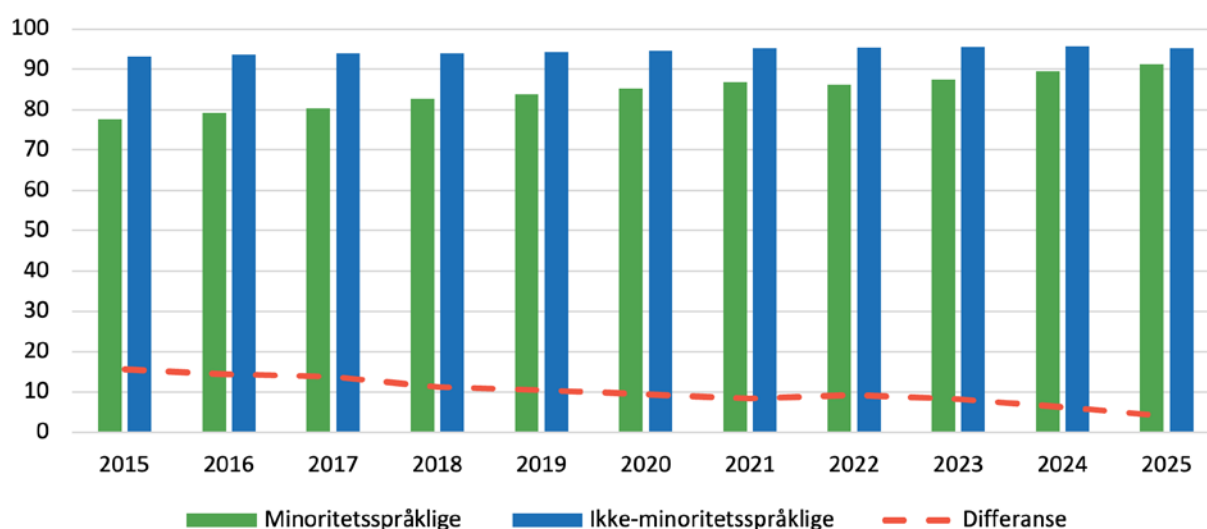
Andelen minoritetsspråklige barn i alderen 1–5 år som går i barnehage, har økt fra 78 prosent til 91 prosent i perioden 2015–2025 (SSB, 2026w). Denne andelen er fortsatt noe lavere enn andelen ikke-minoritetsspråklige barn på samme alder, men forskjellene har blitt markant mindre de siste ti årene.

Hvordan definerer man minoritetsspråklige barn i barnehagen?

Minoritetsspråklige barn defineres i denne rapporten som barn som har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk eller engelsk. Det finnes ikke statistikk om barnehagedeltakelse som gjør det mulig å skille mellom innvandrerbarn, norskfødte barn med innvandrerforeldre og barn uten innvandrerbakgrunn.

Andelen barn med minoritetsspråklig bakgrunn i figuren viser til antall barn i barnehage med minoritetsspråklig bakgrunn delt på alle barn med innvandrerbakgrunn. Andelen barn med ikke-minoritetsspråklig bakgrunn viser til antall barn i barnehage med ikke-minoritetsspråklig bakgrunn delt på alle barn uten innvandrerbakgrunn.

Figur 3.1. Barnehagedeltakelse, barn i alderen 1–5 år etter språkbakgrunn. 2015–2025. Prosent (IMDi, 2026b; SSB, 2026w).

Fordelt etter alder er andelen som går i barnehage, lavest blant minoritetsspråklige ett- og toåringer (IMDi, 2026b). Samtidig er det blant de minste barna vi ser størst økning i barnehagedeltakelsen. For minoritetsspråklige ettåringer har denne andelen vokst fra 40 prosent i 2015 til 69 prosent i 2025. Blant ikke-minoritetsspråklige barn går 88 prosent av ettåringene i barnehage. Fra barna fyller tre år går 97 prosent av de minoritetsspråklige barna i barnehage – og så godt som alle de ikke-minoritetsspråklige (IMDi, 2026b). Norge er blant OECD-landene med høyest barnehagedeltakelse både blant innvandrerbefolkningen og befolkningen ellers (OECD/EU, 2023; Van Lancker og Pavolini, 2023).

Forskning har pekt på flere mulige årsaker til lavere barnehagedeltakelse blant barn med innvandrerbakgrunn (Bove og Sharma, 2020; Van Lancker og Pavolini, 2023). Foreldrenes økonomi og utdanningsnivå kan være en grunn til noen av forskjellene i barnehagedeltakelse (Drange og Telle, 2015; Van Lancker og Pavolini, 2023). Mer konservative kjønnsnormer kan også delvis forklare forskjellene i barnehagebruk mellom familier med og uten innvandrerbakgrunn (Seibel og Hedegaard, 2017; Van Lancker og Pavolini, 2023). Andre forklaringer er at barnehagen er en institusjon noen innvandrergrupper har hatt mindre kjennskap til. Informasjonstilgang, språkbarrierer og ulike og ukjente kulturelle koder kan også være med på å forklare forskjeller i deltakelse (Sønsthagen, 2020; Lund, 2022; Reiling mfl., 2026). Barnehagedeltakelse er også høyere blant familier som har fått innvilget statsborgerskap og som har lengre botid (Van Lancker og Pavolini, 2023).

Økningen i barnehagedeltakelse for barn av innvandrere kan ha en sammenheng med innføringen av ulike moderasjonsordninger (Evensen mfl., 2023). Samtidig finner vi den laveste deltakelsen blant de 10 prosent fattigste husholdningene, den samme gruppen som moderasjonsordningen er innrettet mot (Reiling mfl., 2026). Økonomi må derfor ses i sammenheng med andre barrierer.

Resultater i grunnskolen

3.2 Forskjeller i grunnskoleresultater

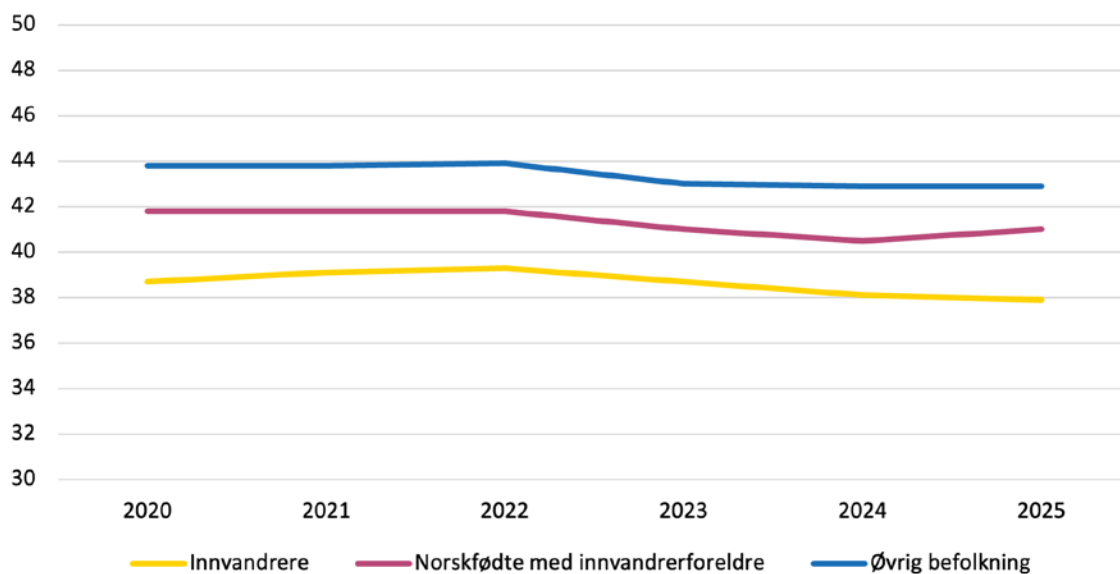
Hva er forskjellen mellom grunnskolepoeng og karakterer?

Karakterer er vurderinger av elevers prestasjoner i enkelte fag – på en skala fra 1 til 6. Grunnskolepoeng beregnes ved å legge sammen alle de avsluttende karakterene på vitnemålet (standpunkt- og eksamenskarakterer), og dele på antall karakterer. Deretter multipliseres gjennomsnittet med 10. Grunnskolepoeng gir et samlet bilde av elevens skoleprestasjoner, og er grunnlag for opptak til videregående skole.

Grunnskolepoeng benyttes her som en indikator for oppnådde resultater fra grunnskolen og formell kvalifisering til videregående skole. Karakternivået i grunnskolen har en positiv sammenheng med fullføring av videregående opplæring (Perlic, Stolpe Foss og Moafi, 2020).

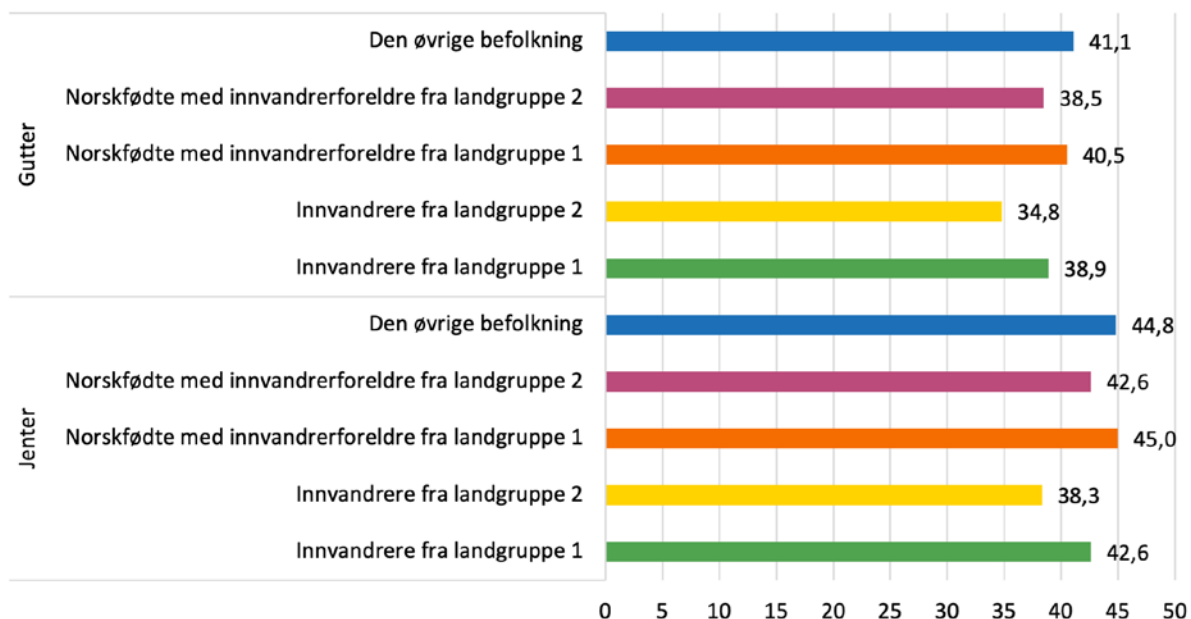
Det er systematiske forskjeller i gjennomsnittlige grunnskolepoeng for barn med ulik innvandrerbakgrunn. Innvandrere har i snitt lavere resultater etter fullført grunnskole enn den øvrige befolkningen. Norskfødte med innvandrerforeldre får i gjennomsnitt høyere karakterer enn innvandrere, men lavere resultater sammenlignet med elever uten innvandrerbakgrunn (SSB, 2025p). Disse forskjellene har holdt seg relativt stabile de siste årene, og i 2025 var forskjellen i grunnskolepoeng mellom innvandrere og øvrig fem poeng – det vil si en halv karakter.

Figur 3.2. Grunnskolepoeng, etter innvandrerkategori. 2020-2025 (SSB, 2025p).

Det er også store forskjeller i karakternivå innad i innvandrerbefolkningen, hvor gutter innvandret fra land i Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania unntatt Australia og New Zealand, og Europa utenom EU/EØS i snitt har lavest karakternivå (SSB, 2025p).

Figur 3.3. Grunnskolepoeng, etter innvandrerkategori og kjønn. 2025 (SSB, 2025p).

Lignende forskjeller finner man også for resultater i nasjonale prøver i engelsk, lesing og regning. Særlig barn innvandret fra land i Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania unntatt Australia og New Zealand, og Europa utenom EU/EØS skårer i snitt lavere enn elever i befolkningen for øvrig på alle tre prøvene (SSB, 2025y).

Elevenes grunnskoleresultater henger sammen med deres sosioøkonomiske bakgrunn. Elever med lavt utdannede foreldre eller som bor i en lavinntektshusholdning får i snitt lavere karakterer enn elever med høyt utdannede foreldre eller med foreldre med høy inntekt (Ekren og Arnesen, 2022). Dette er tilfellet for elever både med og uten innvandrerbakgrunn. Når vi tar hensyn til sosioøkonomiske kjennetegn, reduseres forskjellene mellom elever i ulike innvandrer kategorier (SSB, 2025p).

Fullføringsgrad i videregående skole

3.3 Nesten halvparten av innvandregutter fullfører ikke videregående

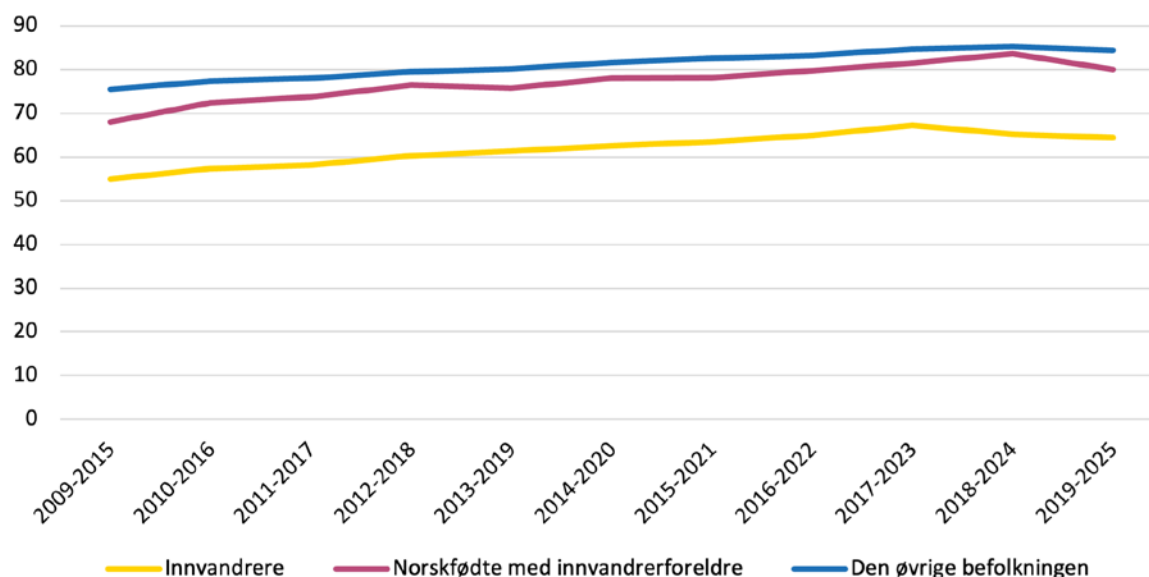
Om unge med innvandrerbakgrunn fullfører videregående opplæring eller ikke, kan ha stor betydning for deres videre deltakelse i arbeid og integrering i samfunnet. Frafall fra videregående skole er en viktig risikofaktor for utenforskap blant ungdom i Norge. Unge som ikke fullfører videregående opplæring, har syv ganger høyere sannsynlighet for å havne utenfor arbeid og utdanning enn andre jevnaldrende (OECD, 2018).

Hvordan måles gjennomføring i videregående opplæring?

For å måle gjennomføring i videregående opplæring følger SSB fullføringsstatus for elever som begynte på videregående en bestemt periode etter skolestart. Elever som begynte på et av de studieforberedende utdanningsprogrammene, der normert tid for fullføring er tre år, følges i fem år i statistikken. Elever som begynte på et av de yrkesfaglige utdanningsprogrammene, med normert tid på hovedsakelig fire år, følges i seks år etter skolestart.

Andelen som fullfører videregående opplæring i løpet av fem eller seks år etter skolestart, økte i perioden 2015–2025 for både innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og resten av befolkningen. Gjennom hele denne perioden har fullføringsgraden blant innvandrere ligget på et lavere nivå enn blant norskfødte med innvandrerforeldre og resten av befolkningen, og var 64 prosent i 2025, mot henholdsvis 80 prosent og 84 prosent (SSB, 2026ah).

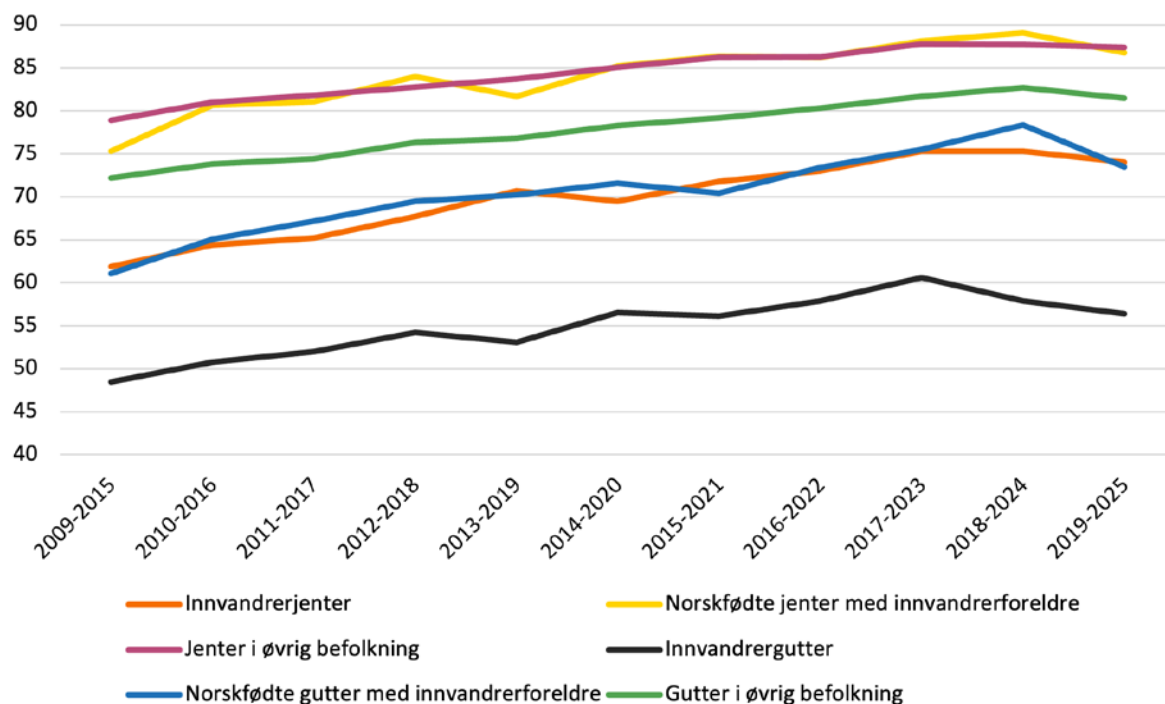
Figur 3.4. Andel elever som har fullført videregående opplæring innen fem/seks år etter skolestart, etter innvandrerkategori, 2009–2025. Prosent (SSB, 2026ah).

Både for innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen er fullføringsandelen generelt lavere blant gutter enn blant jenter. Denne andelen er lavest for innvandregutter (figur 3.5). I 2025 fullførte 56 prosent av innvandregutter videregående opplæring innen fem eller seks år, mot 49 prosent i 2015. Blant gutter i den øvrige befolkningen lå tilsvarende andel på 82 prosent i 2025 og 72 prosent i 2015.

Det er mindre forskjeller mellom jenter med og uten innvandrerbakgrunn enn mellom gutter med og uten innvandrerbakgrunn. Innvandrerjenter fullfører videregående opplæring også i større grad enn innvandregutter (74 prosent mot 56 prosent i 2025) og nesten på linje med norskfødte gutter med innvandrerforeldre. Norskfødte jenter med innvandrerforeldre har tilnærmet lik fullføringsgrad i videregående opplæring som jenter uten innvandrerbakgrunn (87 prosent) (SSB, 2026ah).

Figur 3.5. Andel elever som har fullført videregående opplæring innen fem/seks år etter skolestart, etter kjønn og innvandrerkategori. 2015–2024. Prosent (SSB, 2026ah).

I tillegg til kjønn, ser det ut til å være en positiv sammenheng mellom fullføringsgrad og botid i Norge (Kalcic og Ye, 2023). Blant elever som hadde vært bosatt i Norge i tre til fem år da de startet i videregående opplæring i 2019, hadde 55 prosent fullført i 2025. Tilsvarende andel for elever med botid på ti år eller mer, lå på 74 prosent i samme år (SSB, 2026ai).

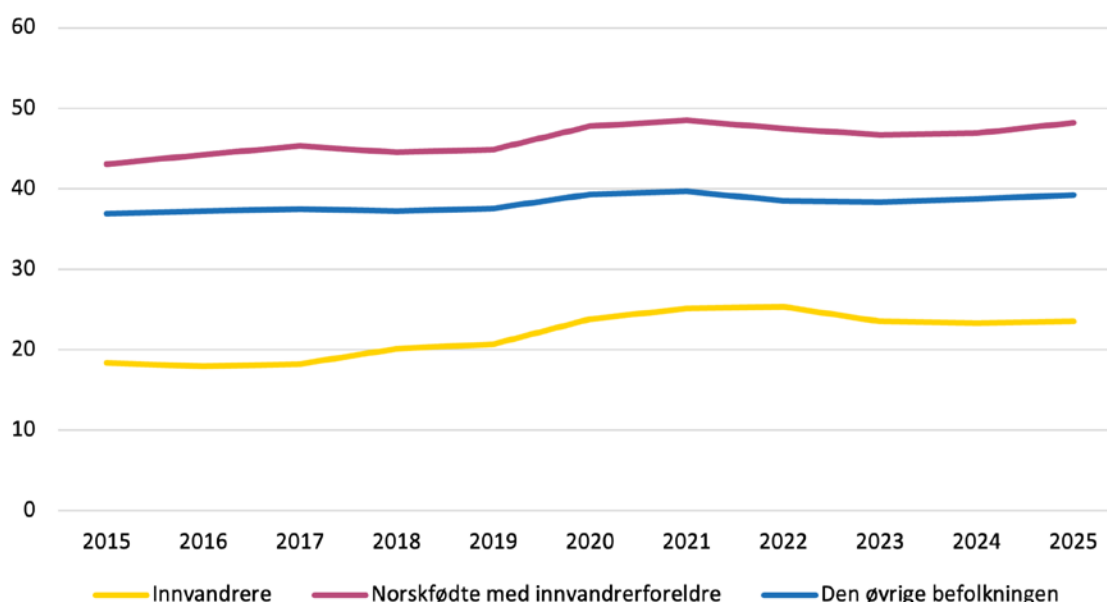
Vi finner også forskjeller når vi fordeler etter utdanningsprogram. Innvandrere har lavere fullføringsgrad enn norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen både når det gjelder de som velger yrkesfaglige utdanningsløp, og de som tar studieforberedende utdanning. I 2025 fullførte 55 prosent av innvandrere i yrkesfaglige utdanningsprogrammer sin utdanning. Blant norskfødte med innvandrerforeldre var det 63 prosent som fullførte, mens i den øvrige befolkningen var fullføringsgraden 74 prosent. Ser vi på dem som gikk et studieforberedende utdanningsprogram, fullførte henholdsvis 81, 88 og 92 prosent i 2025 (SSB, 2026ah).

Deltakelse og gjennomføring i høyere utdanning

3.4 Nesten halvparten av norskfødte med innvandrerforeldre tar høyere utdanning

Andelen i alderen 19–24 år som tar høyere utdanning, har økt jevnt siden 2015, både blant unge med innvandrerbakgrunn og i den øvrige befolkningen. Norskfødte med innvandrerforeldre utmerker seg ved at 48 prosent i den aldersgruppen var i høyere utdanning i 2025 (SSB, 2026h). Tilsvarende andeler blant innvandrere og i den øvrige befolkningen er betydelig lavere, og ligger på henholdsvis 24 og 39 prosent (figur 3.6).

Figur 3.6. Andel studenter 19–24 år i høyere utdanning i Norge i prosent av registrert årskull, etter innvandrer-kategori. 2015–2025. Prosent (SSB, 2026h).

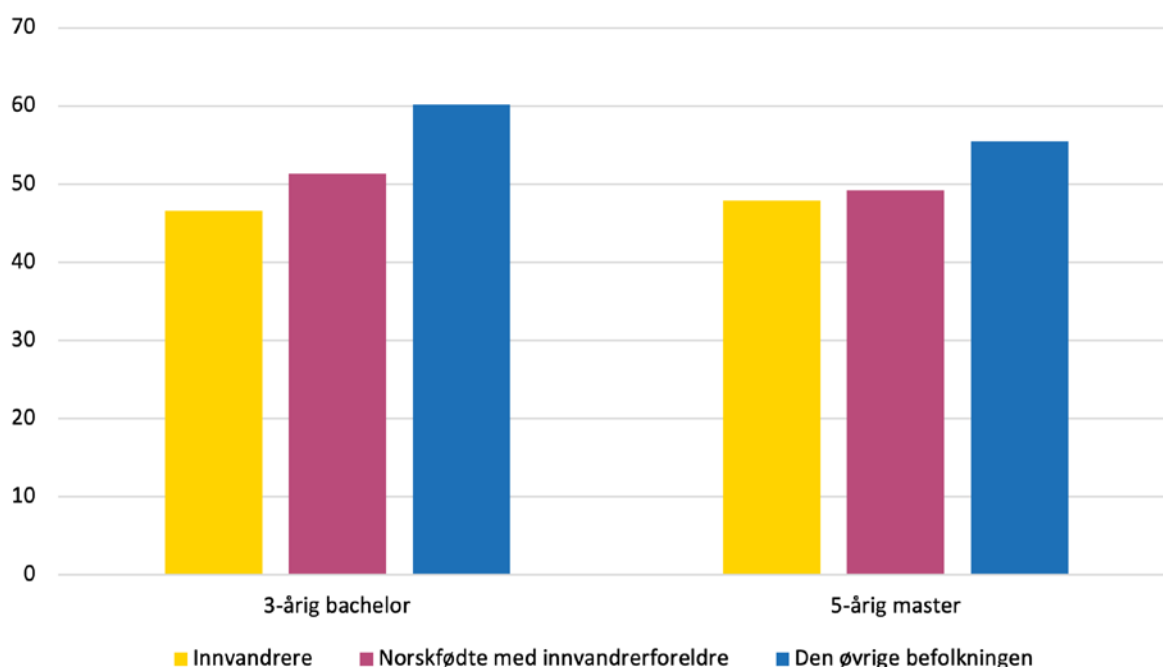
Norskfødte med innvandrerforeldre er overrepresentert i høyere utdanning. Det er imidlertid store forskjeller mellom norskfødte med innvandrerforeldre etter foreldrenes landbakgrunn – både for påbegynt og for fullført høyere utdanning. Det er en tendens til at særlig norskfødte med innvandrerforeldre fra India, Kina, Sri Lanka og Vietnam tar høyere utdanning. For norskfødte med innvandrerforeldre fra Tyrkia, Chile, Irak, Somalia og Marokko er andelen som deltar i høyere utdanning, lavere (Kirkeberg mfl., 2019c; Kirkeberg, Dzamarija og Dystland, 2024).

Det er også forskjeller mellom kvinner og menn med foreldre med samme landbakgrunn. Det overordnede mønsteret både blant norskfødte med og uten innvandrerforeldre er at kvinner i større grad tar høyere utdanning enn menn. Blant norskfødte med innvandrerforeldre fra Somalia er eksempelvis 41 prosent av kvinnene i høyere utdanning, mot 26 prosent av mennene (Kirkeberg mfl., 2019b).

Flere studier har undersøkt hvorfor norskfødte med innvandrerforeldre er overrepresentert i høyere utdanning og gjerne tar mer prestisjefulle utdannelser, selv med vanskeligere utgangspunkt enn personer uten innvandrerbakgrunn (Leirvik, 2016; Kindt, 2017, 2018; Friberg, 2019; Ljunggren og Orupabo, 2020; Orupabo, Drange og Abrahamsen, 2020; Borgen og Hermansen, 2023). Forklaringene peker både på oppmuntring og støtte fra familien, men også eksplisitte forventninger til barnas utdanningsvalg, basert på foreldrenes oppfatning av høyere utdanning som eneste «riktige» valg. Det kan også handle om sterkere familieorientering, og at barna føler de skylder foreldrene å jobbe hardt for å realisere mulighetene de har fått. Samtidig forteller mange at utdanningsvalg handler mindre om press, og mer om interesser og selvrealisering. En siste fortolkning handler om at norskfødtes høye ambisjonsnivå også er en måte å oppnå anerkjennelse og motvirke lave forventninger hos majoritetsbefolkningen.

Det er lavere fullføringsgrad i høyere utdanning blant studenter med innvandrerbakgrunn enn i resten av befolkningen (Fazli, 2024). 47 prosent av innvandrere som starter på et treårig bachelorprogram, fullfører bachelorutdanningen på normert tid. Andelen for den øvrige befolkningen ligger på 60 prosent, som figuren under viser. Også når det gjelder femårige masterutdanninger, er fullføringsgraden lavest blant innvandrere og høyest i den øvrige befolkningen.

Figur 3.7. Andel studenter som fullførte utdanning på normert tid, etter type utdanningsprogram og innvandrerkategori. 2017–2024. Prosent (SSB, 2025i, 2025j).

Som for videregående opplæring er andelen som fullfører påbegynte bachelor- og masterutdanninger, generelt høyere for kvinner enn for menn. For innvandrere varierer i tillegg fullføringsgraden noe med innvandringsgrunn. Personer som har innvandret for å studere eller arbeide, fullfører oftest på normert tid. Flyktninger og familiegjennforente som har påbegynt høyere utdanning, fullfører i mindre grad enn andre innvandrere (SSB, 2025k).

Deltakelse i introduksjonsprogrammet

3.5 Stor økning i andel kvinner som er i jobb eller utdanning etter introduksjonsprogrammet

Et sentralt mål for integreringspolitikken er at innvandrere i større grad deltar i arbeids- og samfunnsliv (Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 2024). For å oppnå dette er det viktig at nyankomne innvandrere og flyktninger får tilbud om og gjennomfører kvalifiseringstiltak som kan bidra til å gi dem stabil tilknytning til arbeidslivet. Tiltakene skal fylle gapet mellom kompetansen innvandrere og flyktninger har med fra hjemlandet, og det arbeidsmarkedet i Norge krever. Kvalifiseringstilbud som introduksjonsprogrammet, opplæring i norsk og samfunnskunnskap og andre opplærings-, oppfølgings- og arbeidsrettede virkemidler er viktige for å oppnå dette.

I 2025 deltok om lag 26 400 personer i introduksjonsprogrammet. Det er i underkant av 10 000 færre deltakere enn året før. I 2025 startet nærmere 8 600 nye flyktninger i introduksjonsprogram, og antall nye er halvert sammenlignet med 2024. Fordrevne fra Ukraina utgjorde den største gruppen (IMDi, 2026a). Mellom 2008 og 2014 var det en jevn kjønnsfordeling av deltakere i programmet. Fra 2015 til 2019 var det en overvekt av menn blant programdeltakerne. Siden 2020 har kvinner vært i flertall blant deltakerne. I 2023 utgjorde kvinner nærmere to tredjedeler av deltakerne i programmet. Dette endret seg i 2025 da 55 prosent av deltakerne kvinner (SSB, 2026k). Også alderssammensetningen blant deltakerne har endret seg noe de siste ti årene, med en økt andel deltakere i de eldste aldersgruppene. Mens 7 prosent av deltakerne i introduksjonsprogrammet var 46 år eller eldre i 2015, gjaldt dette for nærmere 19 prosent i 2025 (SSB, 2026k).

Hvem deltar i introduksjonsprogrammet?

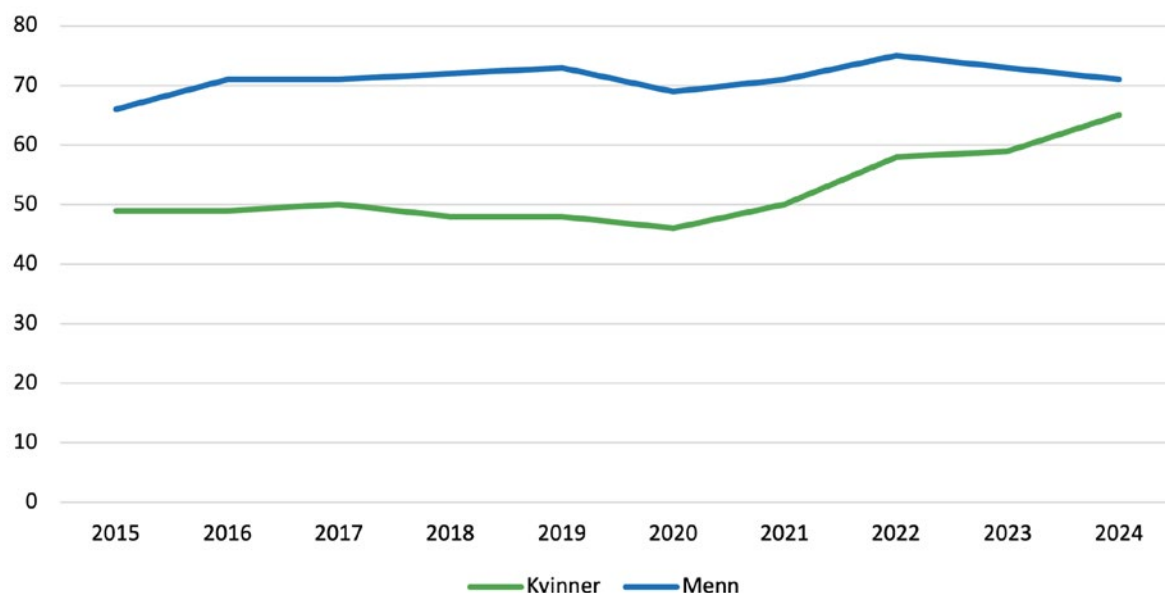
Introduksjonsprogrammet er et opplæringsprogram som skal forberede flyktninger til deltakelse i norsk arbeids- og samfunnsliv. Alle flyktninger mellom 18 og 55 år som kommer til Norge, skal delta i introduksjonsprogrammet. Det samme gjelder familiemedlemmer som senere kommer til landet. Fordrevne fra Ukraina med kollektiv beskyttelse har rett, men ikke plikt, til å delta i introduksjonsprogrammet.

Gjennom introduksjonsprogrammet skal deltakerne få lære norsk og få grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv. En skal også få opplæring og kunnskap om norsk arbeidsliv, og utdanning dersom en trenger det. Det er et mål om at deltakeren skal komme i jobb eller utdanning når hen er ferdig.

Totalt var 67 prosent av innvandrerne som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2023, i arbeid eller utdanning ett år senere. Dette er en høyere prosentandel enn blant de som fullførte mellom 2016 og 2022 (SSB, 2026q). Som vist i figur 3.8. har det vært en spesielt stor økning blant

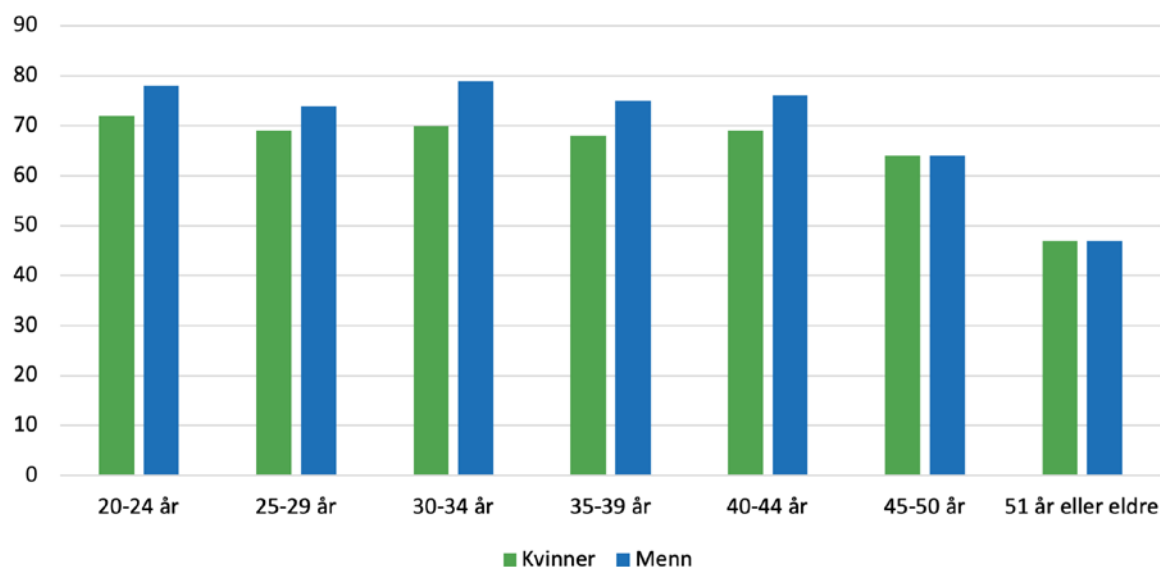
kvinner, og det betyr at kjønnsforskjellene ett år etter fullført introduksjonsprogram har blitt mindre (SSB, 2026q)

Figur 3.8. Andel sysselsatte / under utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram, etter kjønn. 2015-2024. Prosent (SSB, 2026q).

Sammensetningen av deltakergruppen har sammenheng med resultatene. Andelen som går over til arbeid eller utdanning varierer betydelig med alder. Figur 3.9. illustrerer dette. Her ser vi at andelen som gikk over til arbeid eller utdanning ett år etter avsluttet program, er høyest blant de yngste deltakerne og synker med alder både for menn og kvinner.

Figur 3.9. Andel sysselsatte / under utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram, etter kjønn og alder. 2024. Prosent (SSB, 2026p).

Nyere forskning viser at introduksjonsprogrammet i gjennomsnitt bidrar til positive integreringsutfall når det gjelder arbeid og lønn på kort sikt. Samtidig finner en ingen tilsvarende virkning på politiske eller sosiale integreringsutfall (Ferwerda og Finseraas, 2025). Ser vi spesifikt på kvinnelige flyktninger og familiegjenforente som har deltatt i introduksjonsprogrammet, har de en noe større sannsynlighet for å få jobb både på kort og lang sikt enn ikke-deltakere. Vi ser derimot ikke en bedre lønnsutvikling blant kvinner som deltar i introduksjonsprogrammet, enn blant de som ikke har deltatt (Ugreninov og Turner, 2023).

Norskprøveresultater

3.6 Bedre norskprøveresultater blant kvinner

Norskkunnskaper er en viktig forutsetning for at innvandrere kan delta på ulike arenaer i det norske samfunnet. Forskningslitteraturen viser blant annet en positiv sammenheng mellom innvandreres språkkunnskaper og helse, inntekt og sysselsetting (Chiswick og Miller, 2015; Djuve mfl., 2017; Lunde og Lysen, 2022; Kindt og Bjørnset, 2023; Kjøllesdal, Gerwing og Indseth, 2023).

Innvandrere i alderen 18 til 67 med oppholdstillatelse som danner grunnlag for permanent opphold, har ifølge integreringsloven rett og plikt til å få opplæring i norsk og samfunnskunnskap (Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 2021). Gruppene som omfattes av ordningen, er for eksempel flyktninger, deres familiegjenforente og familiegjenforente med norske statsborgere. Målgruppen for norskopplæring er med andre ord større enn målgruppen for introduksjonsprogrammet.

I 2025 deltok om lag 48 000 personer fra 134 ulike land i opplæring i norsk og samfunnskunnskap (Lunde, 2026). Dette er en nedgang på rundt 10 000 fra året før, og skyldes hovedsakelig en nedgang i antall ukrainske flyktninger som har kommet til landet. Om lag halvparten av deltakerne i fjor var ukrainere. Det er fortsatt også mange deltakere fra Syria (4 700 i 2025) (Lunde, 2026).

I 2025 ble det avlagt i overkant av 50 000 norskprøver (SSB, 2026ac). To tredjedeler av norskprøvene i fjor ble gjennomført av kvinner. Litt under halvparten (44 prosent) av fjorårets kandidater var under 36 år. Samtidig har det vært en svakt økende andel i eldre aldersgrupper de som avlegger prøver (SSB, 2026t).

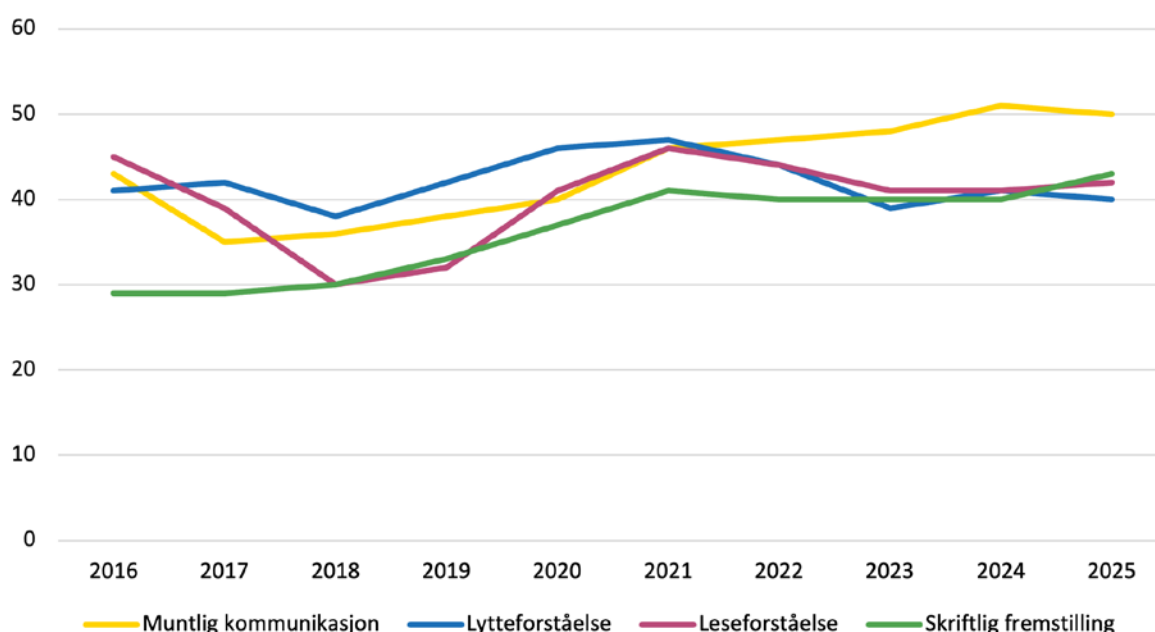
Hvordan måles ferdighetsnivå etter avlagt norskprøve?

Norskprøven består av fire delprøver– lytteforståelse, leseforståelse, skriftlig framstilling og muntlig kommunikasjon. Det er mulig for en person å avlegge delprøvene flere ganger i løpet av et kalenderår. Resultatene på norskprøven evalueres basert på et rammeverk som deler språkferdighetene inn i tre overordnede nivåer: basisbruker (A), selvstendig bruker (B) og avansert bruker (C). Hvert av disse nivåene består av to undernivåer (A1 og A2, B1 og B2, C1 og C2).

Samtidig har det vært en økende andel i eldre aldersgrupper blant de som avlegger prøver (SSB 2025ac).

4 av 10 som gjennomførte opplæring i 2025, fikk selvstendig brukernivå (B1 eller bedre) som resultat på delprøvene i lytteforståelse, leseforståelse og skriftlig fremstilling, mens 5 av 10 oppnådde selvstendig brukernivå på delprøven i muntlig kommunikasjon. Resultatene fra delprøvene de siste ti årene tyder på at innvandrere har hatt noe større vansker med å tilegne seg skriveferdigheter, mens det gjennomgående har vært bedre resultater på prøver i muntlig kommunikasjon og lytteforståelse.

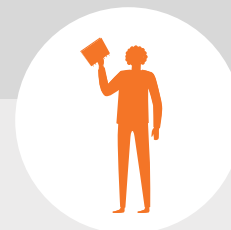
Figur 3.10. Andel norskprøver med oppnådd språknivå B1 eller høyere, etter delprøve. 2015–2025. Prosent (SSB, 2026t)

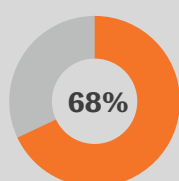
Høyt utdannede deltakere i norskopplæring oppnår oftere språknivå B1 eller høyere (SSB, 2026s). I tillegg varierer norskprøveresultatene med kjønn og alder. Det er en høyere andel kvinner enn menn som har avlagt prøver på selvstendig brukernivå eller over (B1 eller bedre) på samtlige delprøver. Det er størst forskjell når det gjelder skriftlig fremstilling, der 47 prosent av kvinnene og 35 prosent av mennene avla prøve på selvstendig brukernivå eller bedre. Yngre deltakere oppnår i snitt bedre prøveresultater enn eldre deltakere. Mens 56 prosent i aldersgruppen 26–35 år oppnådde selvstendig brukernivå eller bedre på delprøven i muntlig kommunikasjon, gjaldt dette kun for 29 prosent i den eldste aldersgruppen (56 år eller eldre) (SSB, 2026t).

I 2025 ble det også avlagt i underkant av 10 400 prøver i samfunnskunnskap. Totalt fikk 94 prosent av de som gjennomførte prøvene bestått, og andelen var lik for kvinner og menn. Andelen beståtte prøver har økt med 14 prosentpoeng sammenlignet med 2015 (SSB, 2026z).

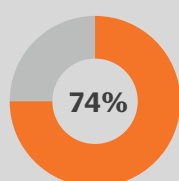
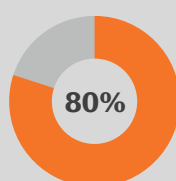
Arbeid

Sysselsatte

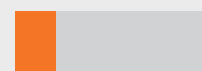
innvandrere

norskfødte med
innvandrerforeldrei øvrig
befolkning

Mindre forskjeller siden 2015

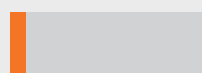
Arbeid og utdanning (NEET)

23%

av unge innvandrere er
utenfor arbeid og utdanning

7%

av unge i øvrig befolkning

Mindre forskjeller siden 2015

Overkvalifiserte

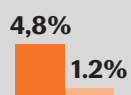
39% av innvandrere

14% i øvrig befolkning

Stabile forskjeller siden 2015

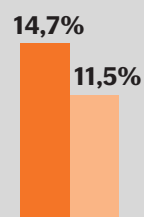
- Innvandrere
- Øvrig befolkning

Arbeidsledig

Deltidsansatt

Midlertidig ansatt

Stabile forskjeller
siden 2022Stabile forskjeller
siden 2015Stabile forskjeller
siden 2021

4. Arbeid

Et overordnet mål i integreringspolitikken er at flere innvandrere deltar i arbeidslivet. Å være i arbeid innebærer økt økonomisk selvstendighet, muligheter for selvrealisering og sosiale nettverk. Deltakelse i arbeid regnes derfor ofte som den viktigste enkeltindikatoren på integrering (OECD/EU, 2018). Høy sysselsetting er også avgjørende for velferdsstaten, for å redusere fattigdom, for å utjevne sosiale forskjeller og for å oppnå likestilling mellom kjønnene (Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 2024).

Innvandrere er en sammensatt gruppe, og deltakelse i arbeidslivet varierer med landbakgrunn, innvandringsgrunn, botid, kjønn, alder og medbrakt kompetanse. Særlig kvinner med flukt-bakgrunn har lav sysselsettingsgrad. For mange innvandrere karakteriseres arbeidsforholdet deres av midlertidighet, ufrivillig deltid og lav inntekt. Et sentralt mål i integreringspolitikken er derfor å bidra til at flere innvandrere får en stabil tilknytning til arbeidslivet (Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 2024).

Sysselsetting – innvandrere

4.1 Lavest sysselsetting blant nyankomne flyktninger

Innvandrere har i snitt lavere sysselsettingsgrad enn den øvrige befolkningen. I 2025 var 67,5 prosent av innvandrere sysselsatt, mot 79,5 prosent av den øvrige befolkningen (Olsen og Jakobsen, 2026). Det er samtidig betydelige forskjeller mellom grupper når vi ser på innvandringsgrunn, botid og kjønn.

Hvordan defineres sysselsetting?

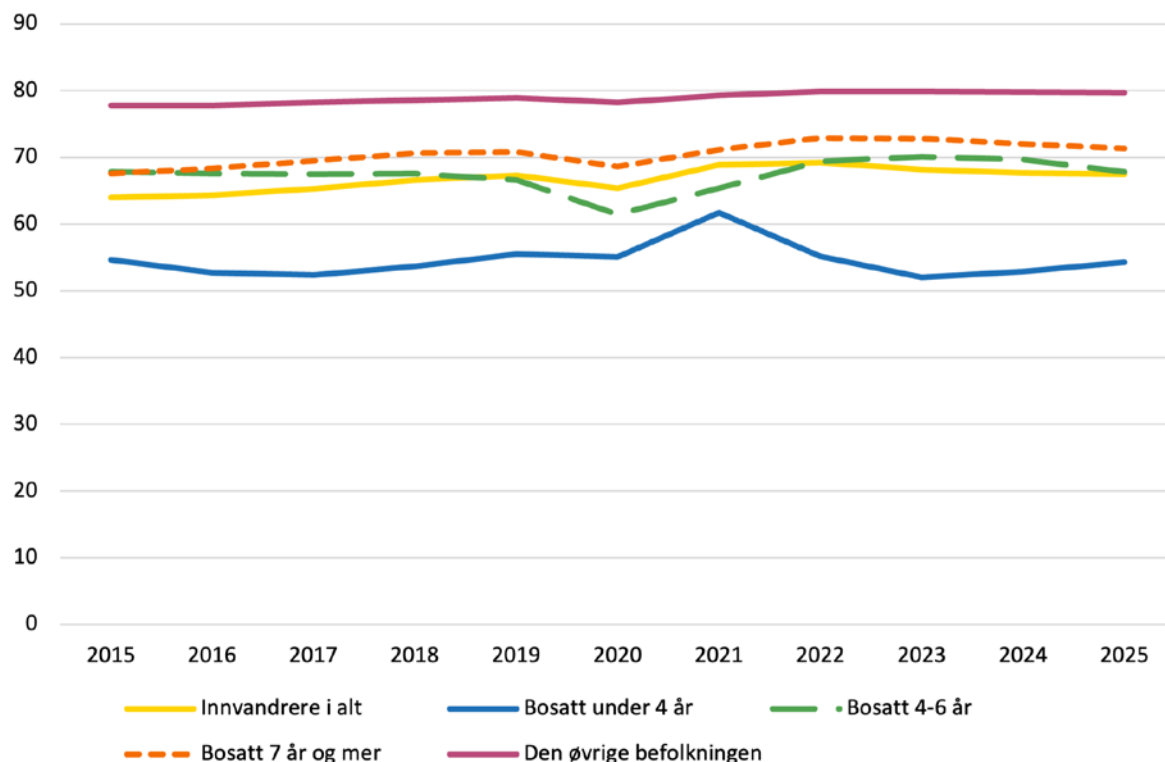
En person regnes som sysselsatt dersom personen utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken, eller har et slikt arbeid, men var midlertidig fraværende på grunn av sykdom, ferie, lønnet permisjon eller lignende (Registerbasert sysselsettingsstatistikk, SSB).

Blant arbeidsinnvandrere ligger sysselsettingsandelen på nivå med resten av befolkningen. I motsetning til for andre innvandrere påvirkes ikke sysselsettingsandelen for denne gruppen av botid (SSB, 2025g). For flyktninger og deres familiegjensforente tar det ofte lengre tid å komme seg ut i arbeid. Flesteparten i denne gruppen deltar i introduksjonsprogrammet de første årene, og det kan ta tid å opparbeide seg relevant kompetanse.

Figur 4.1. viser utviklingen i sysselsetting for innvandrere og øvrig befolkning siden 2015. Disse forskjellene var relativt stabile frem til utbruddet av covid-19-pandemien i 2020. Smitteverntiltakene i forbindelse med pandemien fikk store konsekvenser for sosial og økonomisk aktivitet.

Noen innvandrergrepper ble hardere rammet enn resten av befolkningen, både gjennom høyere smittetall og sykehusinnleggelser, men også i arbeidsmarkedet (Indseth mfl., 2021; NOU, 2022).

Figur 4.1. Sysselsatte, etter botid og innvandrerbakgrunn. 20–66 år. Prosent (SSB, 2026u, 2026v).

Som følge av de høye ankomstene av ukrainske flyktninger så vi en tydelig nedgang i sysselsettingen blant innvandrere med kort botid i Norge. Andelen sysselsatte blant innvandrere med botid på under fire år falt fra 62 prosent i 2021 til 53 prosent i 2024. I 2025 ser vi en svak oppgang i sysselsettingen hos denne gruppen fra året før, til 54 prosent (SSB, 2026v).

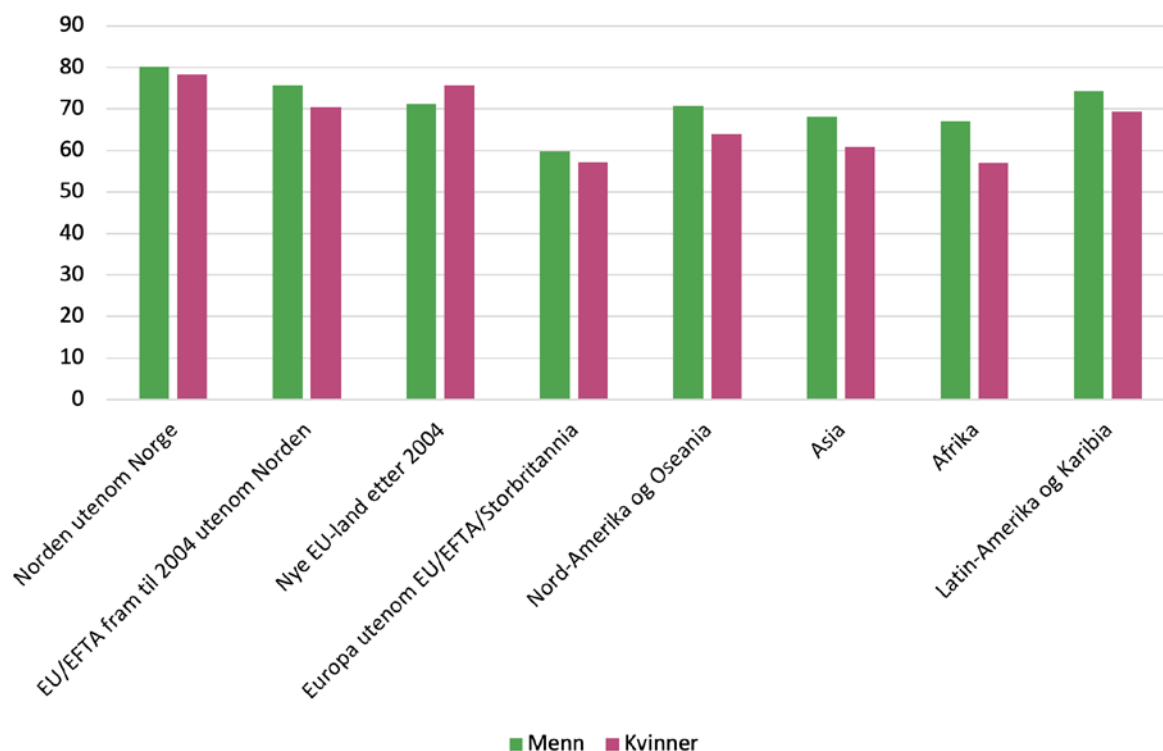
Innvandrere hadde i snitt noe høyere sysselsettningsnivå i 2025 enn i 2015. I denne perioden har også forskjellene i sysselsetting mellom innvandrere og den øvrige befolkningen blitt mindre. I samme periode har det vært en endring i sammensetning av innvandrerbefolkningen etter innvandringsårsak. Mens det på grunn av fordrevne fra Ukraina har vært en enorm økning i antall flyktninger i Norge, så har antall arbeidsinnvandrere sunket i samme periode.

Innvandrere fra Afrika har hatt høyest vekst i andel sysselsatte de siste ti årene, fra en andel på 44 prosent i 2015 til 62 prosent i 2025 (SSB, 2026u). Dette skyldes sannsynligvis at innvandrere fra afrikanske land har relativt lang botid i Norge. Eksempelvis er Eritrea og Somalia de to afrikanske landene med høyest antall innvandrere i Norge, og mens 66 prosent av innvandrere fra Eritrea har bodd i Norge i ti år eller mer, så gjelder det for hele 91 prosent av innvandrere fra Somalia.

For innvandrere fra land utenfor EU/EFTA har vi derimot sett en nedgang i andel sysselsatte fra 65 prosent i 2015 til 54 prosent i 2024, trolig fordi denne gruppen i stor grad består av

ukrainere med relativt kort botid. Det siste året er det imidlertid denne gruppen som har hatt den største økningen, på 4 prosentpoeng opp til 58 prosent. Det må antagelig ses i sammenheng med at mange ukrainere avsluttet introduksjonsprogrammet i 2025 (Olsen og Jakobsen, 2026).

Figur 4.2. Sysselsatte innvandrere etter landbakgrunn og kjønn. 20–66 år. 2025. Prosent (SSB, 2026u).

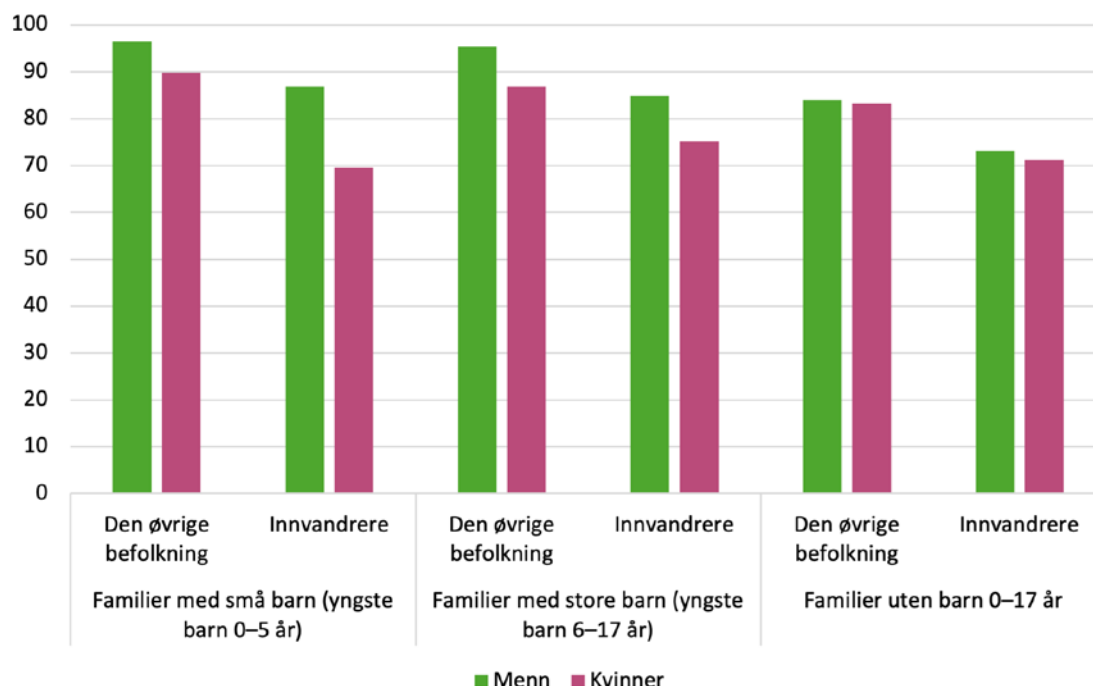
En større andel innvandrer menn er i arbeid enn innvandrer kvinner. 65 prosent av innvandrer kvinner var registrert sysselsatt i 2025, mot 70 prosent av innvandrer menn (Pettersen, 2026). Særlig innvandrer kvinner fra land i Asia, Afrika og land i Europa utenom EU, EFTA og Storbritannia har lav sysselsettingsgrad, som vist i figur 4.2. Kjønnforskjellene i sysselsetting er størst for nyankomne innvandrere, det vil si de som har vært bosatt i Norge under 4 år. Disse forskjellene reduseres betydelig med botid i Norge.

Den lavere arbeidsmarkedsdeltakelsen blant innvandrer kvinner kan skyldes lite formell kompetanse, lave norskerdigheter, midlertidige stillinger, dårlig helse, omsorgsoppgaver, komplekse kjønnsroller og diskriminering (Khoudja og Fleischmann, 2015; Umblijs, 2020; Kanas og Müller, 2021; Tallis, 2024).

Det å stifte familie har en mer negativ sammenheng med tilknytning til arbeidsmarkedet for innvandrer kvinner enn for kvinner uten innvandrerbakgrunn (Lund, 2025). Figur 4.3 sammenligner andeler i arbeidsstyrken blant menn og kvinner i alderen 25–44 år i ulike familiefaser.³

³ I figur 4.3 brukes tall på arbeidsstyrken, ikke sysselsatte. Arbeidsstyrken er summen av de sysselsatte og de arbeidsledige, det vil si alle personer som aktivt tilbyr arbeidskraften sin på arbeidsmarkedet. Disse omtales også ofte som yrkesaktive (SSB, 2026an).

Figur 4.3. Andeler i arbeidsstyrken etter kjønn, innvandringskategori og familietype blant personer 25–44 år. 2023. Prosent (SSB 2025a).

Syssetsetting – norskfødte med innvandrerforeldre

4.2 Små kjønnsforskjeller blant norskfødte med innvandrerforeldre

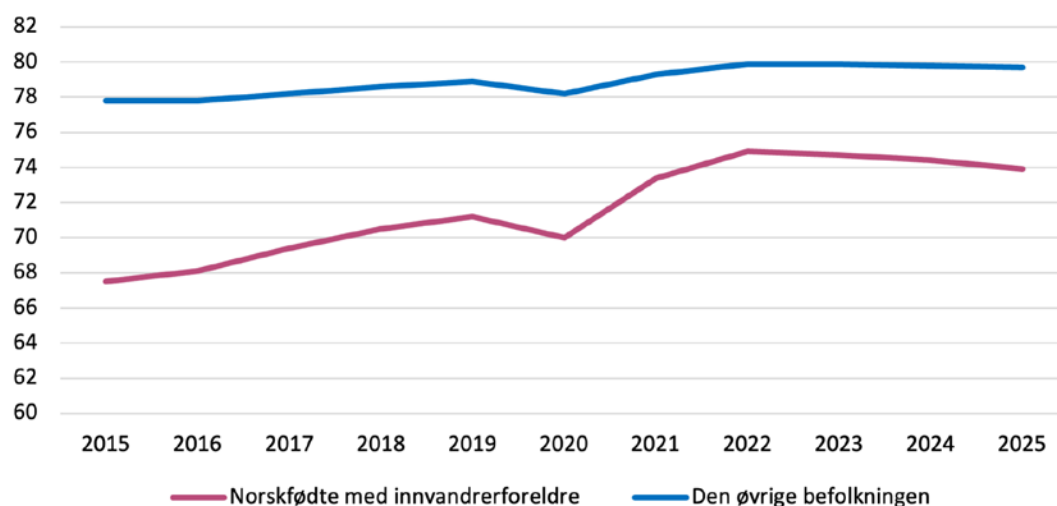
Som vist tidligere i rapporten er de fleste norskfødte med innvandrerforeldre relativt unge – syv av ti er under 20 år. Det er likevel interessant å følge med på deres arbeidstilknytning sammenlignet med innvandrere og den øvrige befolkningen, særlig i lys av den relativt store andelen norskfødte med innvandrerforeldre som tar høyere utdanning.

Flere studier viser at norskfødte med innvandrerforeldre i gjennomsnitt gjør det bedre på arbeidsmarkedet enn sine foreldre, men dårligere enn den øvrige befolkningen. Samtidig er det markante forskjeller innad i denne gruppen, og disse henger ofte sammen med bakgrunnsfaktorer som kjønn, foreldrenes landbakgrunn og utdanningsnivå (Hermansen, 2016; Umblijs, 2020).

I 2025 var 74 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre mellom 20 og 66 år sysselsatte, mot 68 prosent av innvandrere. I befolkningen uten innvandrerbakgrunn var 80 prosent i arbeid (SSB, 2026v). Som vist i figur 4.4 er forskjellene i sysselsettingen mellom norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen marginalt større i 2025 enn de var i 2024.

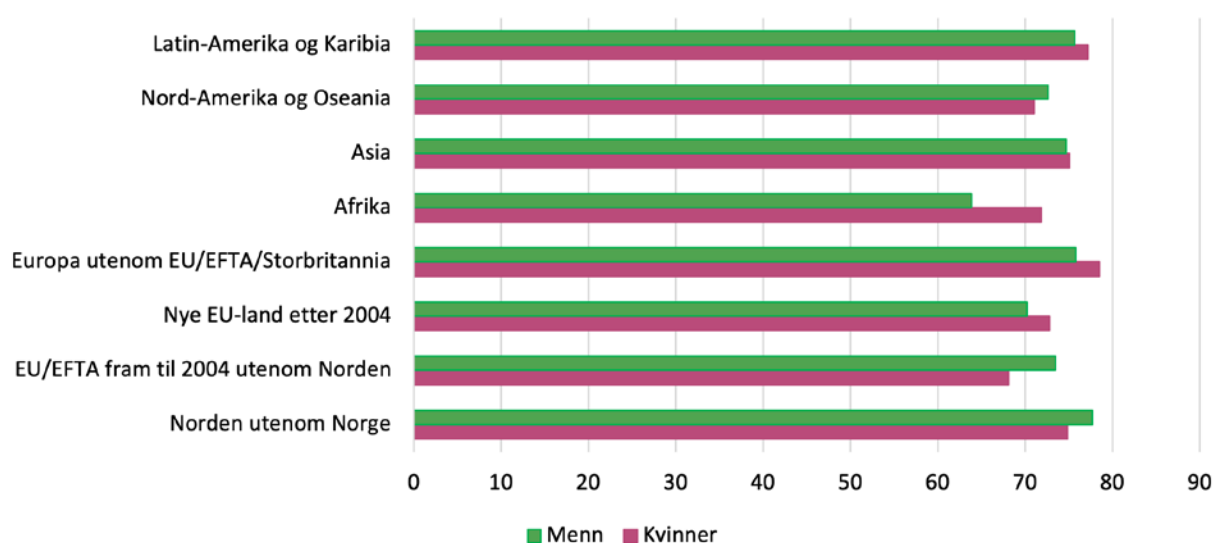
Hovedtrenden siden 2015 er likevel at forskjellene i sysselsetting mellom disse gruppene har sunket, med unntak av pandemiåret 2020 (SSB, 2026v).

Figur 4.4 Sysselsettingsandel etter innvandringsbakgrunn. 2015–2025. Prosent (SSB, 2026v).

Vi ser små kjønnsforskjeller i sysselsetting blant norskfødte med innvandrerforeldre, og andelen i arbeid er høyere blant kvinner enn blant menn i denne gruppen. I 2025 var 73 prosent av norskfødte menn med innvandrerforeldre sysselsatt, mens tilsvarende andel for norskfødte kvinner med innvandrerforeldre lå på 75 prosent. Fordelt etter foreldrenes landbakgrunn var andelen i arbeid lavest blant norskfødte menn med bakgrunn fra afrikanske land. Litt under to av tre i denne gruppen var sysselsatt i 2025 (SSB, 2026v).

Figur 4.5. Sysselsettingsandel blant norskfødte med innvandrerforeldre, etter kjønn og foreldrenes landbakgrunn. 2025. Prosent (SSB, 2026v).

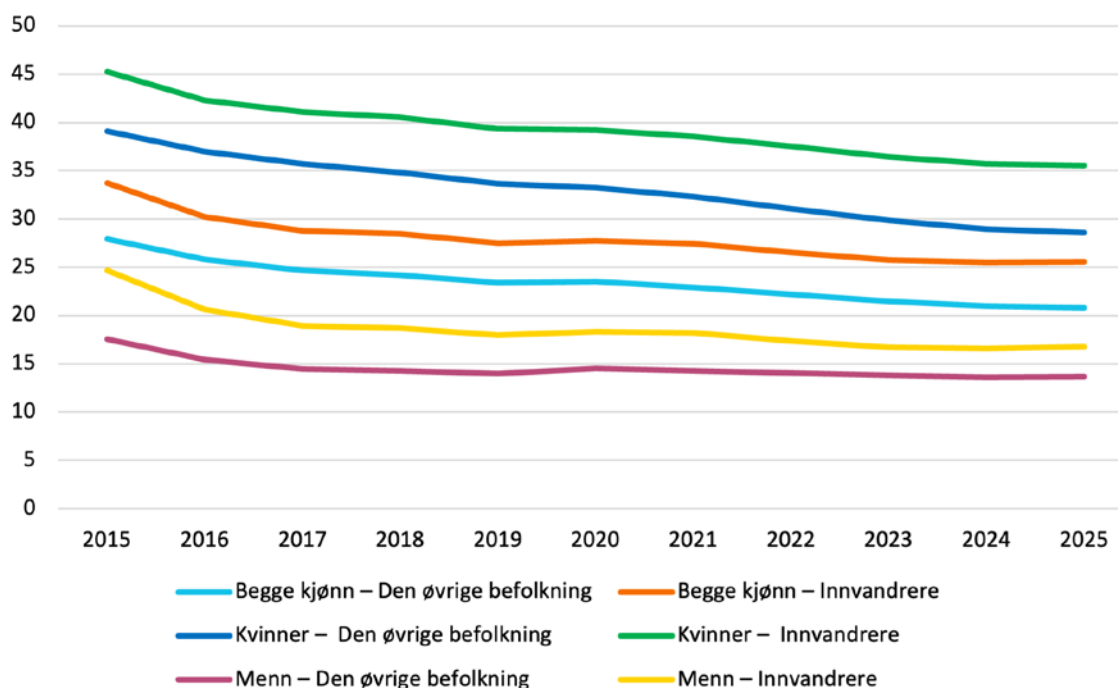
De siste årene har flere studier undersøkt mulige årsaker til at norskfødte med innvandrerforeldre både har høyere arbeidsmarkedsdeltakelse og mindre kjønnsforskjeller i deltakelse enn innvandrere (Egge-Hoveid og Sandnes, 2015; Hermansen, 2017; Midtbøen og Nadim, 2022; Olsen og Bye, 2023). Høyt utdanningsnivå både blant kvinner og menn i denne gruppen trekkes frem som en viktig forklaring. Andre faktorer som kan ha bidratt til utjevning av forskjeller i sysselsetting, er den norske enhetsskolen, med høy grad av standardisering og lite variasjon i kvalitet og læringsinnhold mellom skoler, samt gratis høyere utdanning. I tillegg oppfordrer og tilrettelegger ordninger som betalt foreldrepermisjon og subsidierte barnehageplasser for sysselsetting blant både menn og kvinner (Kitterød og Nadim, 2020; Nadim og Midtbøen, 2023). Studier viser dessuten at norskfødte med innvandrerforeldre i større grad enn sine foreldre ser ut til å tilpasse seg norske likestilte kjønnsnormer ved fordeling av arbeid og omsorg (Birkelund mfl., 2014; Kirkeberg mfl., 2019a; Kitterød og Nadim, 2020; Nadim og Midtbøen, 2023; Lund, 2024). Norskfødte med innvandrerforeldre har også sterkere sosiale nettverk enn de som har innvandret, og gjennom arbeid har de mer kontakt med personer uten innvandrerbakgrunn (Friberg mfl., 2026).

Arbeidstid

4.3 Fire av ti innvandrerkvinner jobber deltid

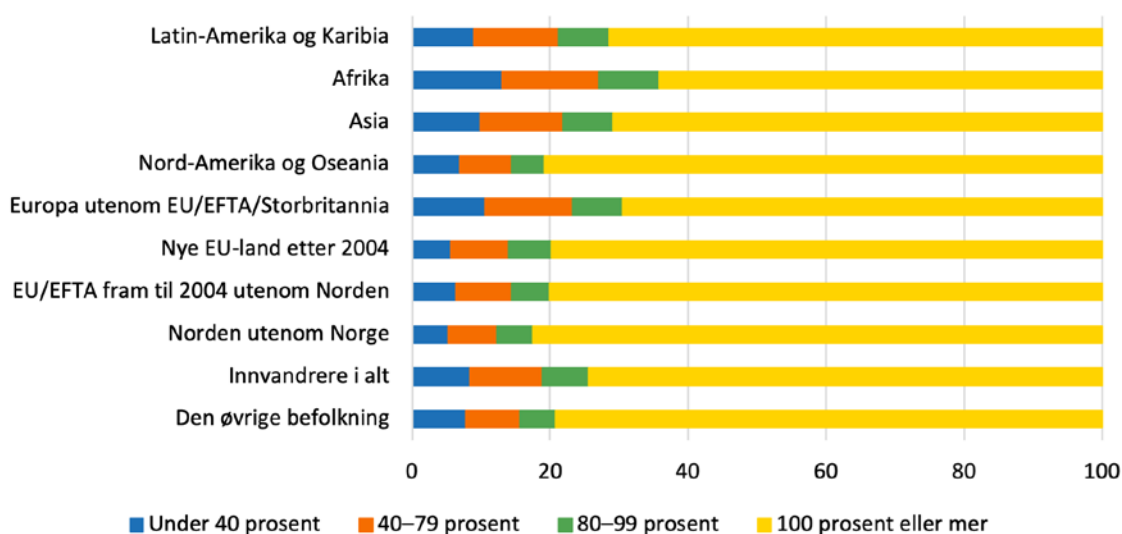
Blant innvandrere som er i jobb er det færre som arbeider heltid enn i befolkningen ellers. I 2025 arbeidet 26 prosent av sysselsatte innvandrere deltid, mot 21 prosent i den øvrige befolkningen. Som vist i figur 4.6 har andelen deltidsansatte gått ned både blant sysselsatte med og uten innvandrerbakgrunn, og det er blitt mindre forskjeller i andelen deltidsansatte mellom innvandrere og den øvrige befolkningen i denne perioden. I 2015 jobbet 34 prosent av innvandrere deltid, mens tilsvarende andel i øvrig befolkning lå på 28 prosent (SSB, 2026ab).

Figur 4.6 Andel i deltid blant sysselsatte, etter innvandrerbakgrunn. 2015–2025. Prosent (SSB, 2026ab).

Generelt er kvinner overrepresentert blant de deltidsansatte. I 2025 var andelen deltidsansatte omtrent dobbelt så høy blant kvinner som blant menn, både blant innvandrere og i den øvrige befolkningen. Denne tendensen er så og si uendret de siste årene. Den høyeste andelen deltidsansatte finner vi blant innvandrerkvinner (36 prosent). Blant kvinner uten innvandrerbakgrunn jobber 29 prosent deltid. Blant sysselsatte menn er 17 prosent med innvandrerbakgrunn og 14 prosent uten innvandrerbakgrunn i deltidsjobb (SSB, 2026ab).

Figur 4.7. Fordeling etter stillingsprosent, sysselsatte innvandrere etter landbakgrunn. 2024. Prosent (SSB, 2026ab).

Som vist i figur 4.7. varierer stillingsprosenten blant innvandrere med landbakgrunn. Deltidsarbeid er relativt vanligere blant innvandrere fra Afrika, Asia, Latin-Amerika og Europa utenom EU/EFTA/Storbritannia, mens innvandrere fra Norden, Nord-Amerika og Oseania har en lavere andel deltidsansatte enn den øvrige befolkningen. Forskjellene i andelen deltidsansatte mellom innvandrere fra ulike verdensregioner må ses i lys av hvilke yrker de jobber i. Innvandrere fra Afrika og Asia er overrepresentert i yrkesgrupper der deltidsarbeid er utbredt, slik som renhold og salgs- og serviceyrker. Dette er yrker hvor det også er vanligst med midlertidige stillinger (Taha, 2023).

Heltidsarbeid er vanligst i de gruppene som også har høyest andel av sysselsatte, og motsatt er det minst vanlig for de gruppene som har en lavere andel sysselsatte (Pettersen, 2026). Tall fra arbeidskraftsundersøkelsen viser at innvandrere oftere jobber ufrivillig deltid. Flere i innvandrerbefolkningen enn i resten av befolkningen oppgir at de må jobbe deltid fordi de ikke finner en heltidsjobb, og at de ønsker lenger arbeidstid (Lien, 2022).

Overkvalifisering

4.4 Innvandrere er oftere overkvalifisert

Innvandrere får i mindre grad enn befolkningen ellers utnyttet kompetansen sin i arbeidslivet, og de er i større grad overkvalifisert for jobbene de er ansatt i. Dette gjelder uavhengig av landgruppe, men andelen overkvalifiserte går ned med botid (Larsen, Rogne og Birkelund, 2018; Birgier og Cantalini, 2024; Orupabo mfl., 2026).

Hva menes med overkvalifisering?

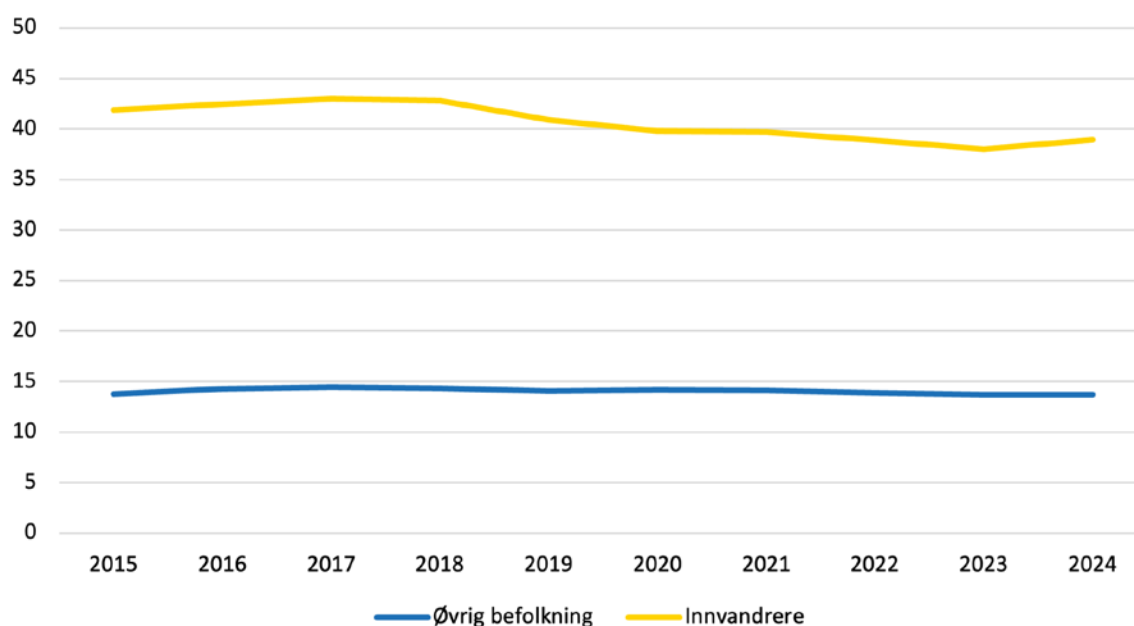
Overkvalifisering kan måles enten som absolutt overkvalifisering eller relativ overkvalifisering.

Absolutt overkvalifisering vil si personer som har fullført høyskole- og universitetsutdanning, men med ansettelse i jobber som ikke krever denne kompetansen (Edelmann og Villund 2022).

Relativ overkvalifisering måles ved å sammenlikne hva slags kvalifikasjoner et individ har, med kvalifikasjonene til andre i tilsvarende stilling. Et mål på relativ overkvalifisering vil plukke opp systematiske forskjeller hvis det er slik at én gruppe (eksempelvis innvandrere) i gjennomsnitt er høyere utdannet enn gjennomsnittet av de ansatte (Orupabo mfl. 2026).

Som illustrert i figur 4.8. jobber fire av ti innvandrere i yrker med lavere krav til kompetanse enn det utdanningen deres tilsier. I resten av befolkningen er 14 prosent overkvalifisert. Disse forskjellene har holdt seg relativt stabile siden 2015 (Edelmann og Villund, 2022; SSB, 2025o).

Figur 4.8. Overkvalifiserte (absolutt), etter innvandrerbakgrunn. 2015–2024. Prosent (SSB, 2025o).

En nyere studie som ser på relativ overkvalifisering finner ganske store forskjeller for innvandrere sammenlignet med øvrig befolkning – også når vi sammenlikner ansatte i samme yrker på samme arbeidsplass. Innvandrere har mellom 5 og 7 prosentpoeng høyere sannsynlighet for å være blant dem med betydelig lengre utdanning enn gjennomsnittet. Denne sammenhengen reduseres imidlertid med botid i Norge (Orupabo mfl., 2026). Dette tyder på at årsakene til overkvalifisering er sammensatte, og vi trenger mer kunnskap om dette.

Arbeidsmiljø

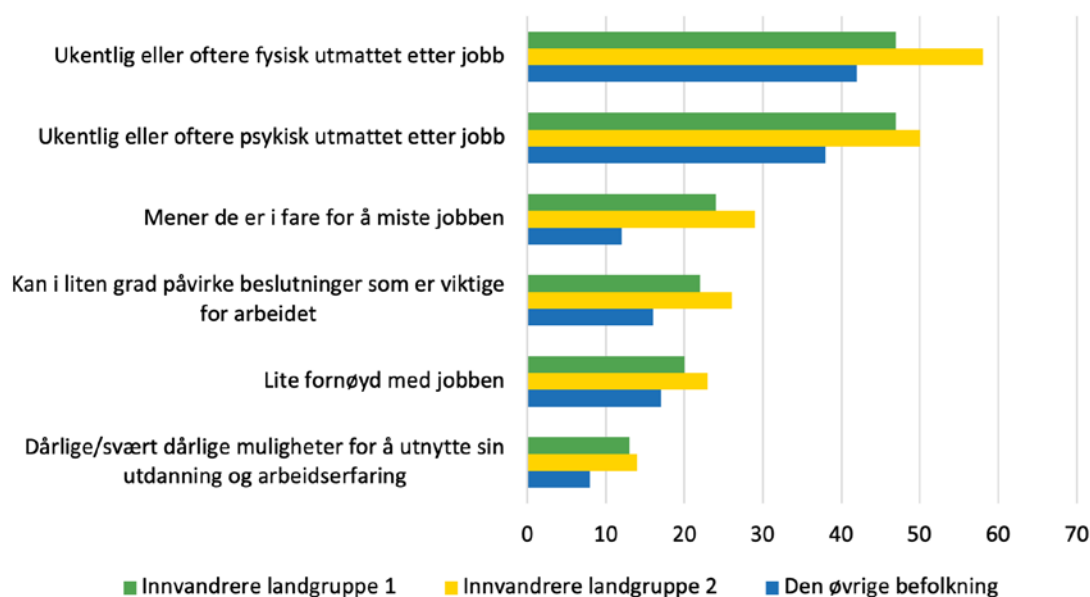
4.5 Dårligere arbeidsmiljø og mer usikker arbeidshverdag

Sysselsettingsandel og stillingsprosent er viktige indikatorer på arbeidslivsintegrering, men de forteller oss lite om hvordan innvandrere opplever arbeidshverdagen, hvilke muligheter og barrierer de møter, og hvorvidt deres tilknytning til arbeid er stabil. Andre sentrale aspekter som kan belyse innvandreres situasjon på arbeidsmarkedet, er derfor arbeidsforhold, arbeidsmiljø, lønnsutvikling og karrieremuligheter.

Innvandrere er overrepresentert i yrker med mer fysisk belastende arbeidsoppgaver, de opplever i større grad jobbrelaterte helseproblemer og de har en mer usikker tilknytning til arbeidslivet (Vrålstad og Wiggen, 2017; Sterud mfl., 2018; With, 2019; SSB, 2023e). Innvandrere opplever dessuten flere stressfaktorer i arbeidsmiljøet – som diskriminering, mobbing trakassering, trusler på grunn av etnisk bakgrunn og mangel på sosial støtte (Akay og Ahmadi, 2022; Lien, 2022; Orupabo mfl., 2026). Arbeidsskader er også mer utbredt blant innvandrere (Sterud mfl., 2018).

Tall fra SSBs levekårsundersøkelse indikerer at innvandrere oftere er utsatt for dårlig arbeidsmiljø enn resten av befolkningen. Dette gjelder i størst grad innvandrere fra landgruppe 2, der over halvparten opplever ukentlig eller oftere å være fysisk eller psykisk utmattet etter jobb. Nesten tre av ti innvandrere i landgruppe 2 opplever også at de står i fare for å miste jobben, mot drøyt én av ti i befolkningen ellers (SSB, 2023e).

Figur 4.9. Utvalgte arbeidsmiljøindikatorer, etter todelt landbakgrunn. 2022. Prosent (SSB, 2023e).

En studie fra 2018 viser at sannsynligheten for å miste jobben (i privat sektor) er over dobbelt så høy blant innvandrere sammenlignet med personer uten innvandrerbakgrunn (Bratsberg, Raaum og Røed, 2018). Videre gir det å miste jobben særlig negative utslag for innvandrere fra landgruppe 2 med tanke på fremtidige jobbutsikter og lønnsutvikling. Forskerne finner ingen åpenbar forklaring på denne sammenhengen, men de trekker frem at begrensede norskerfardigheter kan påvirke mulighetene til å sikre seg ny jobb i større grad enn manglende utdanning eller ansiennitet (Bratsberg, Raaum og Røed, 2018).

Innvandrerens arbeidshverdag er også i større grad preget av midlertidighet enn arbeidshverdagen til resten av befolkningen. Ved utgangen av 2025 var 15 prosent av sysselsatte innvandrere i alderen 20–66 år ansatt i midlertidige stillinger, mot 12 prosent i den øvrige befolkningen (SSB, 2026a). Andelen i midlertidige stillinger synker imidlertid med botid (Taha, 2023). Videre er innvandrere fra afrikanske land og europeiske land utenom EU/EFTA/Storbritannia særlig overrepresentert blant midlertidig ansatte. I overkant av 21 prosent av sysselsatte fra disse landgruppene jobbet i midlertidige stillinger i 2025 (SSB, 2026a). Nordiske innvandrere har den laveste andelen midlertidig ansatte blant alle innvandrere, med en andel på 9 prosent (SSB, 2026a).

Mye tyder på at forskjellene i arbeidssituasjon mellom innvandrere og ansatte uten innvandrerbakgrunn varierer etter yrke. I lovregulerte yrker innen helse, jus, økonomi, skole og offentlig administrasjon, og i bransjer med høy andel fagorganiserte, er forskjellene færre. For eksempel har innvandrere i profesjonsyrker som lege, tannlege, sykepleier og lærer betydelig mindre risiko for å bli utsatt for lønnsdiskriminering enn innvandrere i andre yrker (Drange og Helland, 2018). En forklaring er at en begrenset tilgang på arbeidskraft i enkelte bransjer sterkt reduserer arbeidsgivers anledning til å diskriminere. Forskning tyder på at utdanning som leder til et yrke innen helsesektoren, gir innvandrere et arbeidsmarkedsvern, som innebærer mindre forskjeller i

lønn mellom personer med og uten innvandrerbakgrunn (Drange, 2016). Samtidig kan ikke alle forskjeller i lønnsutvikling forklares med yrke. Noen lønnsforskjeller eksisterer mellom ansatte med og uten innvandrerbakgrunn som ellers er like med hensyn til en lang rekke kjennetegn, som utdanning, kjønn, alder og karriereforløp. Forskjellene forekommer innenfor samme næring og yrke og også innad i enkeltvirksomheter (Kolsrud mfl., 2016; Fedoryshyn og Falch-Monsen, 2024). Innvandrere tjener i snitt mindre enn befolkningen ellers i alle yrkesgrupper unntatt akademiske yrker (SSB, 2026aa).

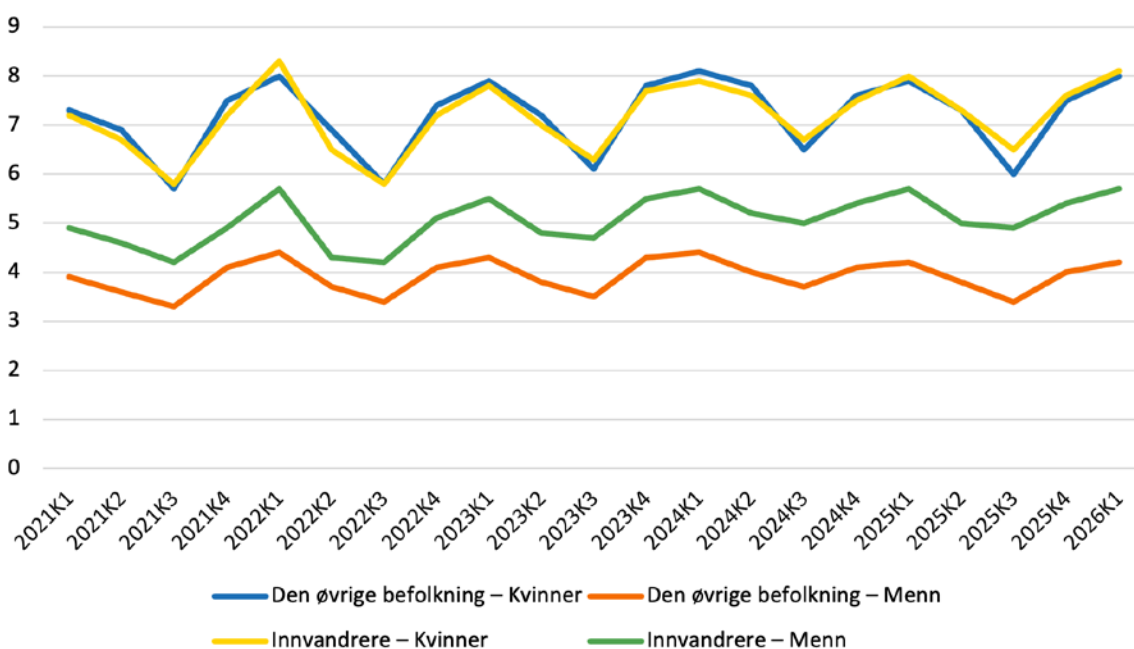
Sykefravær

4.6 Sykefravær øker mer med alder blant innvandrere

Norge har et høyere sykefravær og mer utbredt langvarig sykefravær enn flere andre europeiske land (Ugreninov, 2023; Køber og Lien, 2025). I gjennomsnitt har innvandrere noe høyere legemeldt sykefravær enn befolkningen ellers. I 1. kvartal 2026 hadde 6,8 prosent av innvandrere legemeldt fravær fra arbeid, mot 6,1 prosent av hele befolkningen (SSB, 2026ag, 2026y).

Gjennomsnittstallene skjuler imidlertid en del variasjon innad i innvandrerbefolkningen. Kvinner, både med og uten innvandrerbakgrunn, har høyere sykefravær enn menn (SSB, 2026am). Som figur 4.10. viser er det små forskjeller i sykefravær mellom kvinner med og uten innvandrerbakgrunn. Det betyr at forskjellene i sykefravær mellom innvandrere og befolkningen for øvrig hovedsakelig skyldes forskjeller i sykefravær mellom menn med og uten innvandrerbakgrunn (SSB, 2026am).

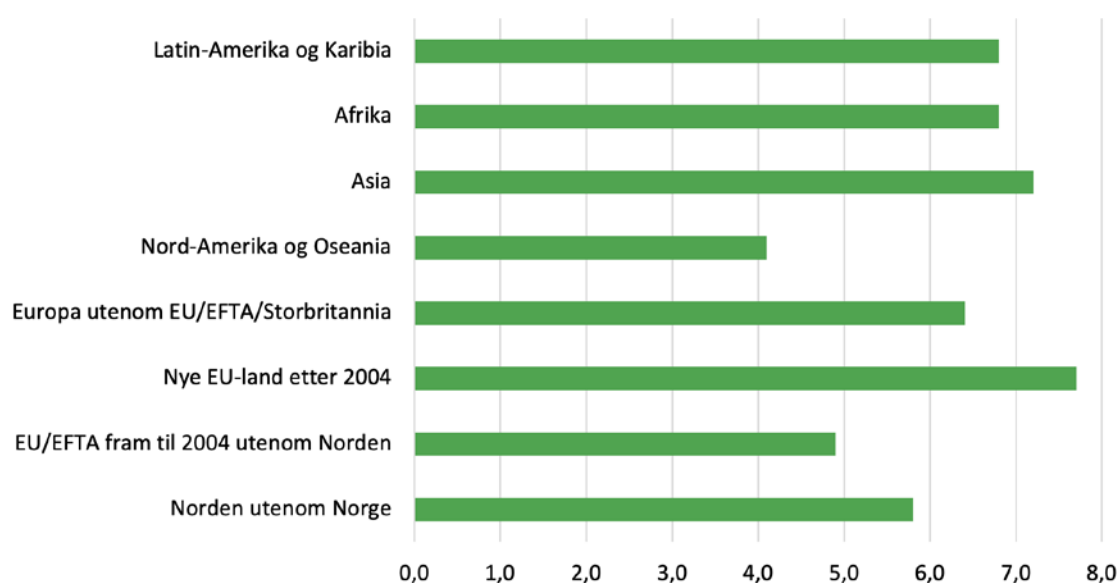
Figur 4.10. Legemeldt sykefravær for lønnstakere, etter innvandringskategori og kjønn. 1. kvartal 2026. Prosent (SSB, 2026am).

I tillegg øker sykefraværet med alder raskere blant innvandrere enn i resten av befolkningen (Bruer-Skarsbø, 2020). Innvandrere fra nye EU-land og Europa utenom EU/EFTA/Storbritannia har høyest sykefravær blant dem mellom 60 og 66 år, på henholdsvis 11,3 og 10,8 prosent (SSB, 2026af).

Det er også forskjeller i sykefraværsprosent for innvandrere fra ulike landgrupper. Høyest legemeldt sykefravær finner man blant innvandrere fra de nye EU-landene (7,7 prosent), mens innvandrere fra Nord-Amerika har det laveste sykefraværet (4,1 prosent) (SSB, 2026af) (figur 4.11).

Figur 4.11. Legemeldt sykefravær blant innvandrere, etter landbakgrunn. 1. kvartal 2026. Prosent (SSB, 2026af).

Legemeldt sykefravær varierer også med hvilke yrker innvandrere jobber i. Ikke overraskende er sykefraværsprosenten høyere i jobber der arbeidstakere i større grad utsettes for helseskadelig arbeidsmiljø og fysisk krevende arbeid. Dette gjelder for eksempel hjelpepleiere, renholdere, arbeidere i prosessindustri og ansatte i salgs- og serviceyrker (Bruer-Skarsbø, 2020).

Det er i tillegg forskjeller i sannsynligheten for å komme tilbake i jobb ved langvarig sykefravær. Vi ser at hos familieinnvandrede og flyktninger er risikoen for å ikke komme tilbake i jobb etter lang sykdom like stor som blant befolkningen for øvrig, mens en arbeidsinnvandrers har en nesten dobbelt så høy risiko for å falle ut av arbeidslivet enn en person uten innvandrerbakgrunn (Snilsberg og Kvile, 2024).

Arbeidsledighet

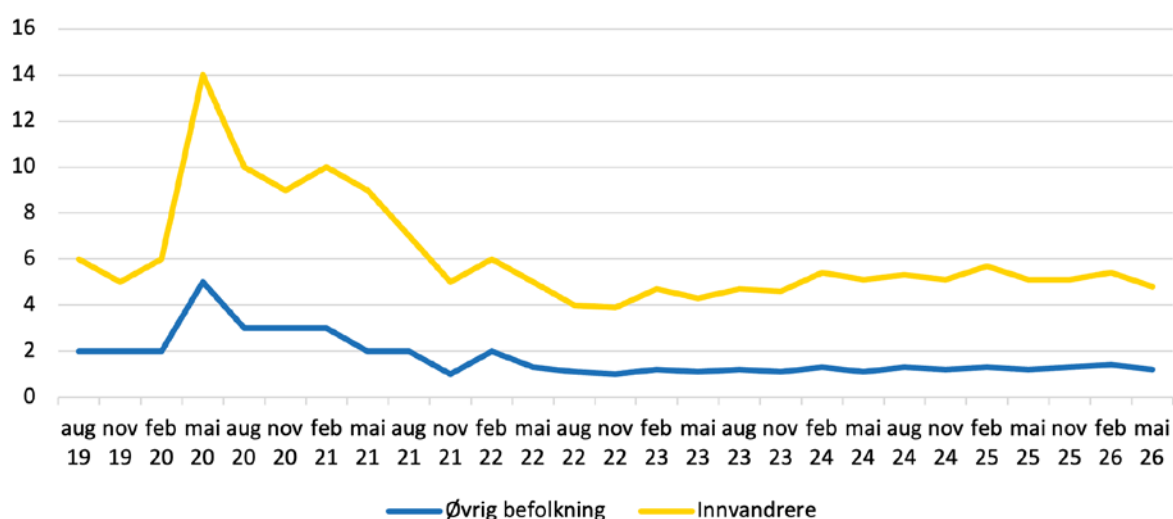
4.7 Høyere arbeidsledighet blant innvandrere

Hva betyr det å være arbeidsledig?

Navs statistikk over «helt ledige» omfatter personer som har stått utenfor inntektsgivende arbeid de siste to ukene, og som søker og er tilgjengelige for arbeid. Det å være arbeidsledig innebærer dermed at personen aktivt søker arbeid og er disponibel for å begynne i arbeid, men ikke har fått jobbtilbud.

Arbeidsledigheten blant innvandrere er over fire ganger så høy som i den øvrige befolkningen. I mai 2026 lå andelen arbeidsledige på 4,8 prosent blant innvandrere, mens tilsvarende andel i resten av befolkningen utgjorde 1,2 prosent (Nav, 2026). Menn har høyere arbeidsledighetsrate enn kvinner, både i innvandrerbefolkningen og i den øvrige befolkningen. I begge gruppene er arbeidsledigheten høyest blant de mellom 25 og 29 år, mens blant innvandrere er den også like høy i aldersgruppen 30-39 år (6,2 prosent). Særlig innvandrere fra land i Afrika er overrepresentert blant arbeidsledige innvandrere. 6,2 prosent med bakgrunn fra denne verdensdelen er registrerte arbeidsledige (Nav, 2026). Figur 4.12 viser at differansen mellom arbeidsledighet mellom personer med og uten innvandrerbakgrunn var særlig stor i pandemiåret 2020.

Figur 4.12. Registrerte helt ledige i andel av arbeidsstyrken, etter innvandringskategori. 2019–2026. Prosent. (SSB, 2021; Nav, 2026).⁵

⁵ Før 2021 ble statistikken over registrerte helt ledige utarbeidet og publisert av SSB. Fra og med 2021 overtok NAV ansvaret for å publisere denne statistikken. På grunn av dette er tallene før og etter 2021 ikke direkte sammenlignbare.

Sammenlignet med resten av befolkningen har innvandrere også høyere sannsynlighet for å være langtidsledige, som vil si å være arbeidsledige i minst et halvt år i strekk. I mai 2026 var 36 prosent av arbeidsledige innvandrere langtidsledige, mot 31 prosent av arbeidsledige i befolkningen for øvrig (Nav, 2026). Jo lenger en person har vært arbeidsledig, desto lavere er sannsynligheten for å bli sysselsatt, og sannsynligheten for overgang til helserelaterte ytelser stiger. De negative konsekvensene av langvarig arbeidsledighet er i større grad gjeldende for innvandrere enn i øvrig befolkning (Bratsberg, Raaum og Røed, 2018; Kann, Dokken og Yin, 2019).

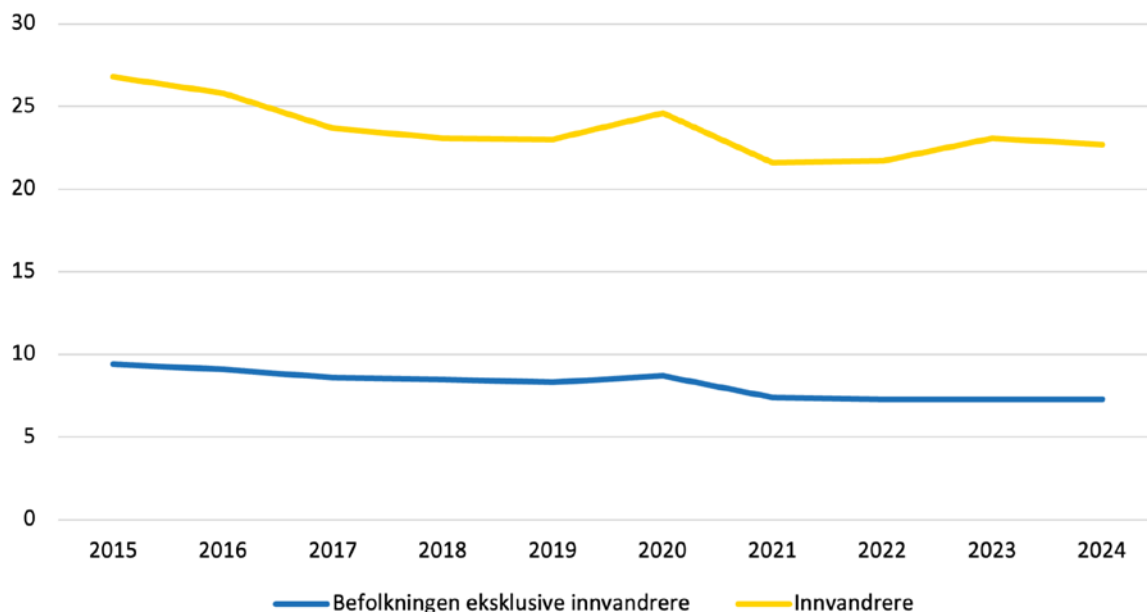
NEET

4.8 Unge innvandrere er mer utsatt for utenforskap

Unge som faller utenfor arbeid, utdanning eller arbeidsrettede tiltak, kalles ofte NEET (en forkortelse for «Not in Employment, Education or Training»). Dette er en heterogen gruppe sammensatt av ungdom i ulike livssituasjoner. Noen faller inn under betegnelsen fordi de velger å ta et friår etter fullført utdanning. Andre kan oppleve mer langvarige perioder med utenforskap selv om de ønsker å delta i arbeid eller utdanning, for eksempel på grunn av arbeidsledighet eller uførhet. Langvarig utenforskap henger også sammen med svakere arbeidstilknytning og dårligere inntektsutvikling senere i livet (Normann og Hetland, 2021).

Innvandrere er sterkt overrepresentert i gruppen som er utenfor arbeid, utdanning eller opplæring. Mens hele 22,7 prosent av unge innvandrere var utenfor arbeid, utdanning eller opplæring i 2024, var tilsvarende tall 7,3 prosent unge i befolkningen ellers (SSB, 2026x). Det er en noe høyere andel innvandrerkvinner enn innvandremenn i NEET-gruppen – 23,9 mot 21,6 prosent. Figur 4.13 viser at den store forskjellen i andelen unge utenfor arbeid og utdanning mellom innvandrere og befolkningen ellers har vedvart over tid.

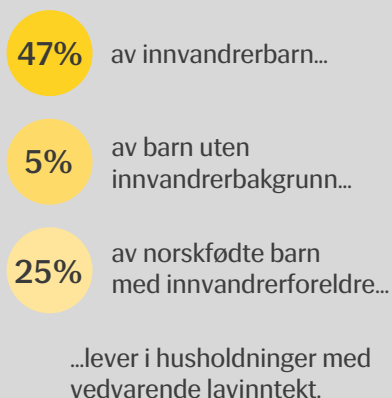
Figur 4.13. Andel utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEET) blant unge i alderen 15–29 år. 2015–2024. Prosent (SSB, 2026x).

Lavt utdanningsnivå og frafall fra videregående opplæring er de viktigste risikofaktorene for å havne utenfor arbeid og utdanning for unge i Norge (OECD, 2018; Baumann, 2026). Andre potensielle risikofaktorer inkluderer demografiske kjennetegn, foreldrenes sosioøkonomiske bakgrunn og fysisk og psykisk helse (Fyhn, Radlick og Sveinsdottir, 2021).

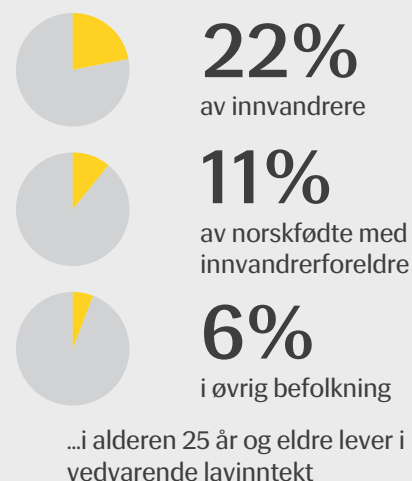
Økonomi og levekår

Barn i vedvarende lavinntekt

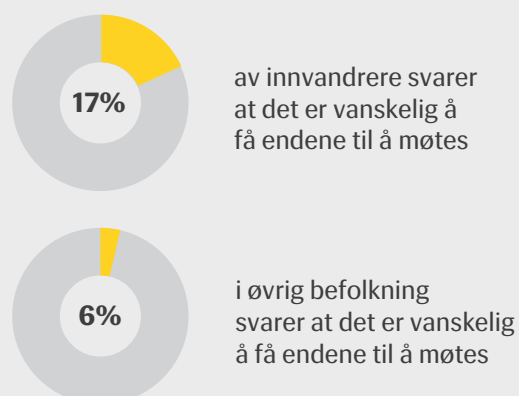
↑ Mindre forskjeller siden 2015

Vedvarende lavinntekt

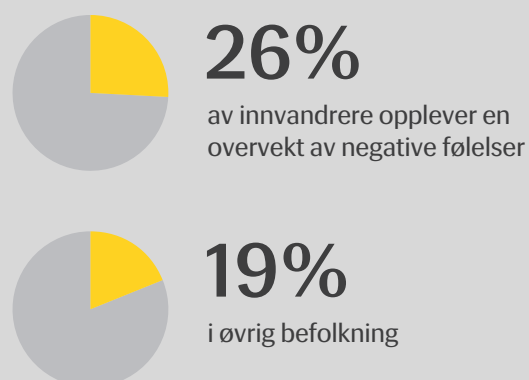
↑ Mindre forskjeller siden 2016

Økonomiske vanskeligheter

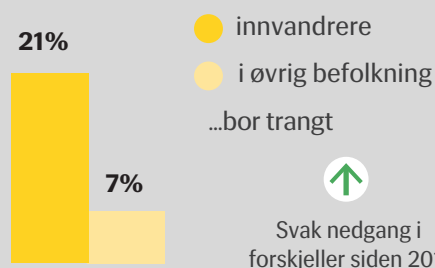
↓ Større forskjeller siden 2015

Psykisk helse

↓ Større forskjeller siden 2020

Trangboddhet

5. Økonomi og levekår

Personer med innvandrerbakgrunn møter flere barrierer i form av dårlige levekår, vedvarende lavinntekt og utilfredsstillende boforhold, noe som hindrer deltakelse på viktige arenaer (Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 2024). Videre henger økonomi, helse og levekår tett sammen (Barstad, 2020). En trygg økonomisk situasjon, gode levekår og boforhold er avgjørende for å sikre god integrering. Gode boforhold, som det å eie egen bolig eller bo romslig, henger for eksempel sammen med mer aktiv deltakelse i lokal frivillighet og fritidsaktiviteter, og med bedre helse (Revold og With, 2022; OECD/EU, 2023). Store forskjeller i inntekt og levekår mellom personer med og uten innvandrerbakgrunn kan øke risikoen for marginalisering og hindre innvandreres deltakelse på ulike samfunnsarenaer.

I et integreringsperspektiv er derfor samspillet mellom helse, arbeidsdeltakelse, utdanningsmuligheter og deltakelse på andre samfunnsarenaer viktig. God helse kan fremme integreringsprosessen ved å lette økonomisk, sosial og politisk deltakelse, mens dårlig helse kan forhindre deltakelse på disse områdene. Eksempelvis vil god helse øke mulighetene for arbeidsdeltakelse, som er en av grunnsteinene for vellykket integrering. Arbeidsplassen er ofte en arena for å oppleve anerkjennelse og mestring, som igjen kan ha positiv innvirkning på helsen. I motsatt retning gir integreringsbarrierer, som for eksempel lave norskferdigheter eller svak tilhørighet til samfunnet, en økt risiko for helseutfordringer (Spilker mfl., 2022).

Inntekt

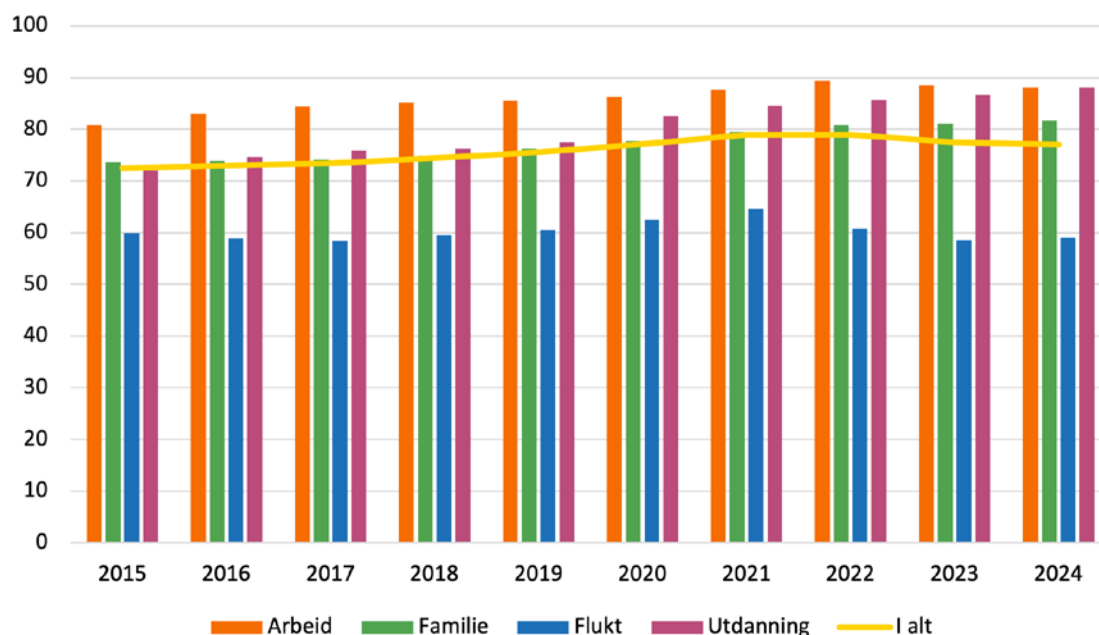
5.1 Innvandrere har lavere inntekt

Innvandrere har i gjennomsnitt lavere inntekt enn befolkningen totalt. I 2024 utgjorde medianinntekten for innvandrere 395 800 kroner, mot 513 500 kroner i befolkningen som helhet. Inntektsforskjellene mellom innvandrere og hele befolkningen var dermed nesten 118 000 kroner, som er en økning sammenlignet med 2015, da forskjellen var 98 000 (SSB, 2026n).

Inntektsnivået innad i innvandrerbefolkningen varierer med innvandringsgrunn og botid. I figur 5.1 er medianinntekt i ulike innvandrergrupper vist som andel av hele befolkningens medianinntekt. I 2024 hadde flyktninger en medianinntekt på 303 000 kroner. Dette utgjør 59 prosent av den norske befolkningens medianinntekt, en reduksjon på henholdsvis seks og to prosentpoeng fra 2021 og 2022 (SSB, 2026n). Denne reduksjonen skyldes blant annet at det store antallet ukrainske flyktninger som har kommet de siste årene, har vært bosatt i Norge kun deler av året, og derfor ikke har vært et helt inntektsår her i landet. Endringen i tallene mellom 2021 og 2024 bør derfor tolkes med forsiktighet.

⁶ Medianinntekt er det inntektsbeløpet som deler en fordeling i to like store grupper, etter at inntekten er sortert stigende (eller synkende). Dersom fordelingen gjelder husholdninger, vil det være like mange husholdninger med inntekt over som under medianinntekten (SSB, 2026ap).

Figur 5.1. Medianinntekt for innvandrere som andel av hele befolkningens medianinntekt, etter innvandringsgrunn. 2015–2024. Prosent (SSB, 2026n).

Det er en høyere andel sosialhjelpsmottakere blant innvandrere enn i den øvrige befolkningen, og i 2024 var 56 prosent av alle som mottok sosialhjelp, innvandrere (SSB, 2025b). Andelen innvandrere som mottar sosialhjelp, har ligget stabilt på rundt åtte prosent i perioden 2015 til 2022. Norskfødte med innvandrerforeldre og øvrig befolkning ligger på et noe lavere nivå, med en andel sosialhjelpsmottakere på henholdsvis fire og to prosent siden 2015 (Kjeka Broen, 2023; Lima, 2024). Flyktninger har særlig behov for sosialhjelp, slik at antallet mottakere påvirkes av flyktningstrømmer. Det var en økning i sosialhjelpsutbetalinger fra 2021 til 2024, og mesteparten av denne økningen skyldes høyt antall nyankomne ukrainske flyktninger (Lima, 2024; Ulstein og Maan, 2024). Mens det er norske mottakere som er den største gruppen som mottar sosialhjelp, så er det ukrainere som fikk den største totale utbetalingen (Grebstad og Maan, 2025).

⁷ En del kommuner fatter vedtak etter sosialtjenesteloven ved bosetting av flyktninger og som inntektssikring før oppstart i introduksjonsprogrammet, noe som gjør at alle nye bosatte flyktninger i disse kommunene automatisk er på sosialhjelp.

Vedvarende lavinntekt

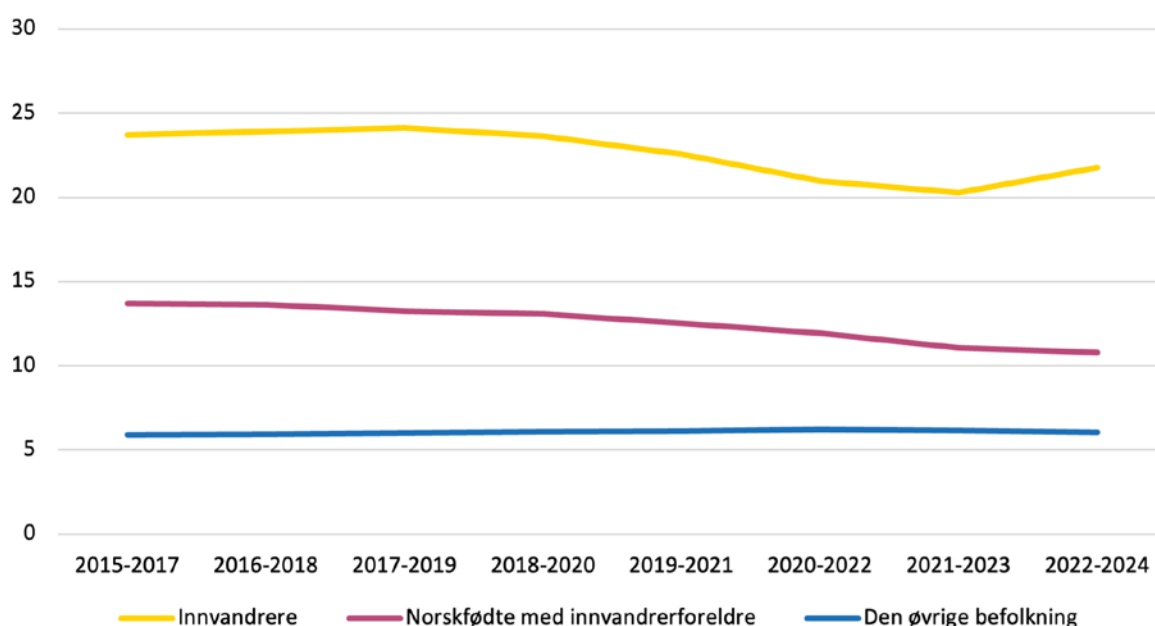
5.2 Innvandrere opplever oftere økonomiske vansker

Hvordan måles vedvarende lavinntekt?

Med lavinntekt menes inntekt (etter skatt og justert for husholdningsstørrelse) under 60 prosent av den nasjonale medianinntekten. Vedvarende lavinntekt vil si å ha en lavinntekt over en periode på 3 år (Normann 2025). Lavinntekt og vedvarende lavinntekt benyttes ofte som indikatorer på fattigdom.

I perioden 2022–2024 bodde om lag 22 prosent av alle innvandrere i alderen 25 år og eldre, og elleve prosent av norskfødte med innvandrerforeldre, i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Det tilsvarende tallet i den øvrige befolkningen er seks prosent (Helsedirektoratet/Folkehelseinstituttet, 2026). I faktiske tall utgjorde dette i perioden 2022-2024 nærmere 152 700 innvandrere, i underkant av 4 300 norskfødte med innvandrerforeldre og om lag 189 300 i den øvrige befolkningen.

Figur 5.2. Personer i alderen 25 år og eldre i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Treårsperiode, etter innvandrerbakgrunn. 2015–2024. Prosent (Helsedirektoratet/Folkehelseinstituttet, 2026).

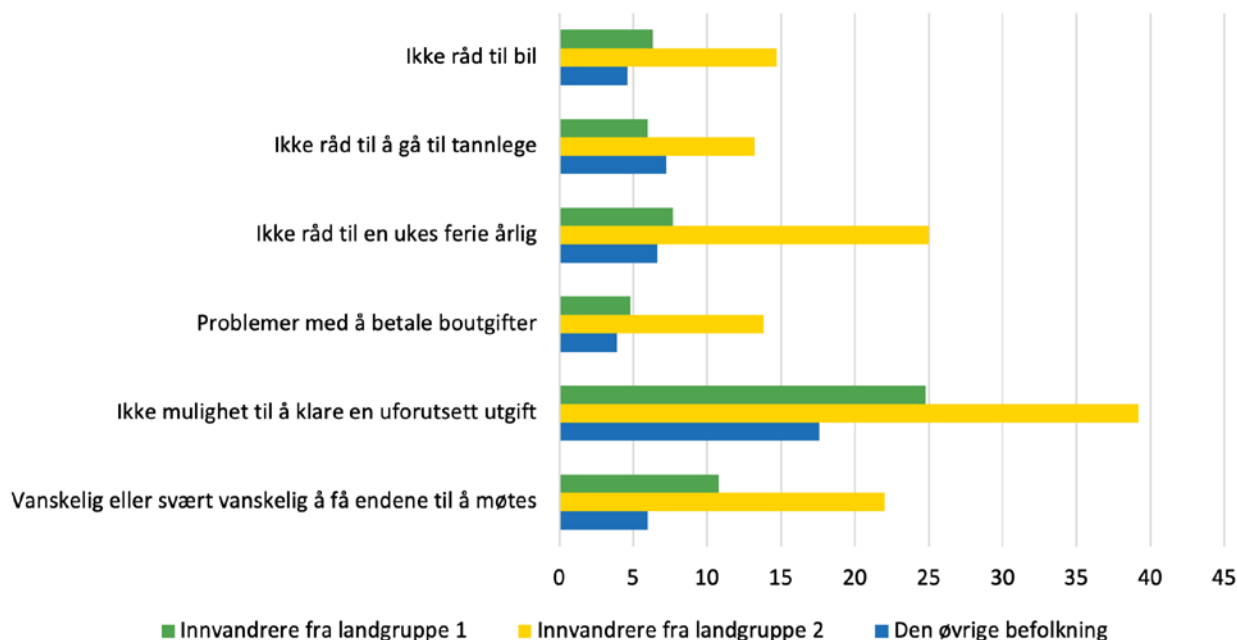

Alder har betydning for sannsynligheten for å være i en lavinntektshusholdning. For aldersgruppen 18 til 24 år er andelen personer i lavinntektshusholdninger på 44 prosent for innvandrere, 29 for norskfødte med innvandrerforeldre, og 11 i befolkningen ellers. Tilsvarende andeler for aldersgruppen 30 til 34 år ligger på henholdsvis 23, ni og seks prosent (SSB, 2026ae). Samtidig har andelen personer med lavinntekt blant 62–70-åringene økt det siste tiåret. En del av

utviklingen ser ut til å henge sammen med endringer i aldersgruppens sammensetning, der en større andel eldre er innvandrere (Hetland, 2026).

Innvandrere opplever oftere utfordringer i sin økonomiske situasjon enn den øvrige befolkningen. Andelen som oppgir at det er vanskelig eller svært vanskelig å få endene til å møtes, er nesten tre ganger så høy som i befolkningen ellers, seks mot 17 prosent (SSB, 2025n). Særlig landgruppe 2 opplever utfordringer knyttet til egen økonomi. I denne gruppen oppgir 22 prosent at det er vanskelig å få endene til å møtes, 13 prosent i denne gruppen oppgir at de ikke har råd til å gå til tannlegen, og hele 4 av 10 oppgir at de ikke har mulighet til å klare en uforutsett utgift (SSB, 2025n, 2025l).

Figur 5.3. Opplevde utfordringer med tilgang til goder, økonomisk romslighet og betalingsvansker etter landbakgrunn. 2024. Prosent (SSB, 2025n, 2025m, 2025l).

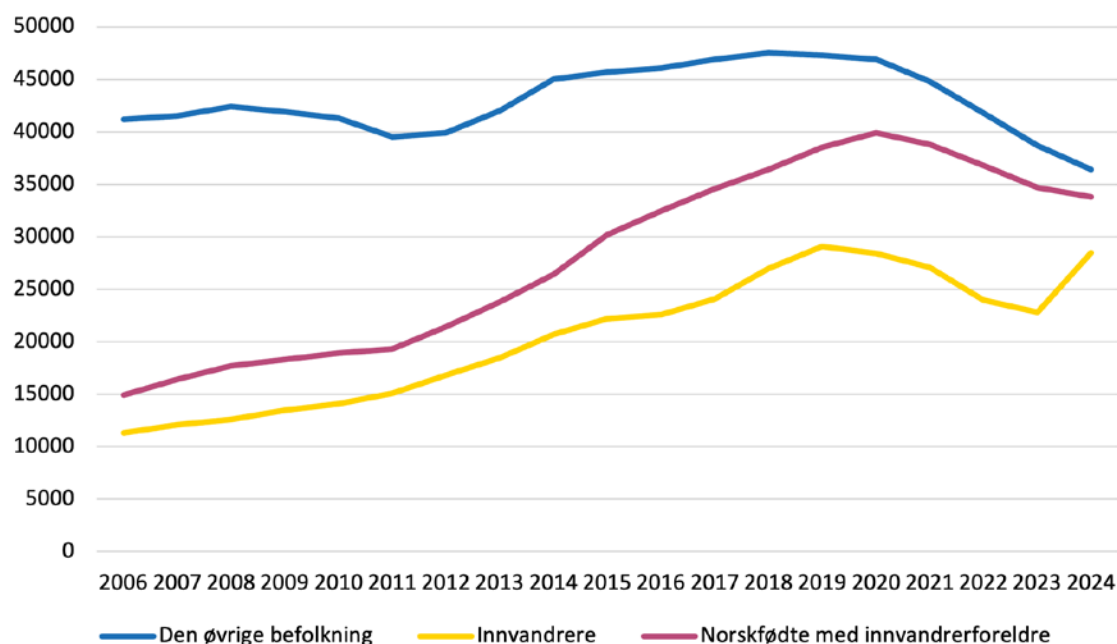
Barn i vedvarende lavinntekt

5.3 Flere innvandrerbarn i husholdninger med vedvarende lavinntekt

Å vokse opp i en familie med vedvarende lav inntekt kan begrense barns muligheter til å delta i barnehage, skole og fritidsaktiviteter. Dette kan svekke sosial tilhørighet, inkludering og opplevelsen av å være en del av fellesskapet (Nordic Welfare Centre, 2026).

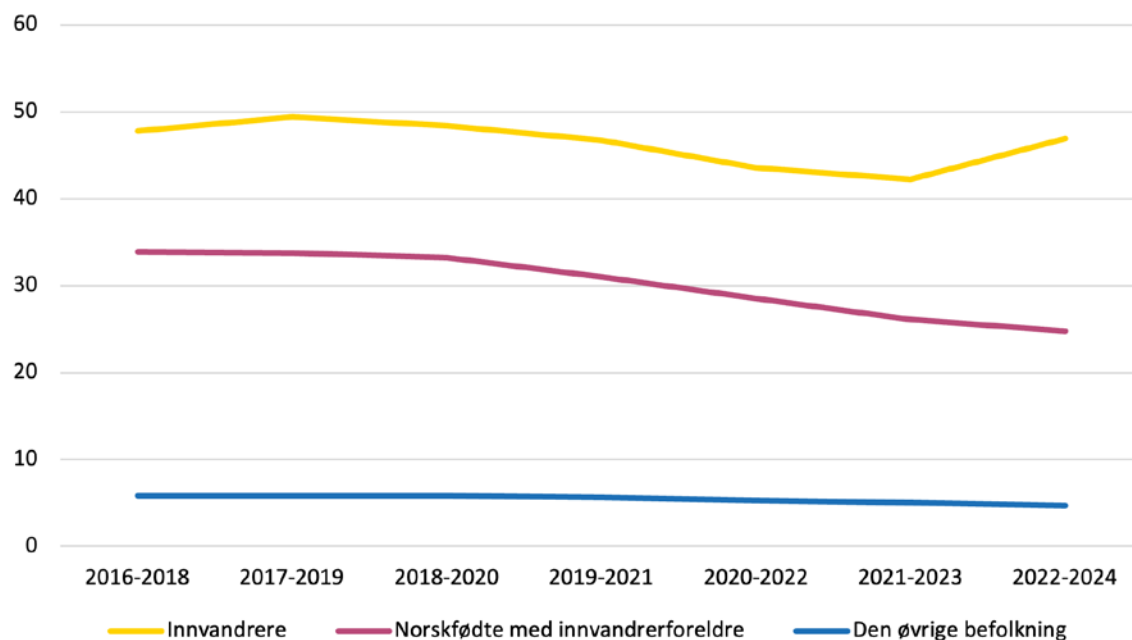
Etter flere år på rad med nedgang både i antall og andel barn i lavinntekt, ser vi en liten økning for perioden 2022-2024. Mens det i 2023 ble registrert 96 200 barn som vokser opp i vedvarende lavinntekt, økte dette til 98 700 i 2024. Denne økningen skyldes hovedsakelig at barn som innvandret fra Ukraina i 2022 nå telles med. Blant de 7 700 ukrainske barna som nå inngår i tallgrunnlaget, lever 78 prosent – rundt 6 000 barn – i vedvarende lavinntekt (Normann, 2026).

Figur 5.4. Barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt, etter innvandrerbakgrunn. 2006–2024. Antall (Normann, 2026).

Barn med innvandrerbakgrunn er sterkt overrepresentert blant husholdninger med vedvarende lavinntekt. To av ti barn i Norge har innvandrerbakgrunn, men blant barna som vokser opp i vedvarende lavinntekt, har over seks av ti innvandrerbakgrunn (Normann, 2026). Som vi ser i figur 5.5 lever fem prosent av barn uten innvandrerbakgrunn i husholdninger med vedvarende lavinntekt, mens dette gjelder for 47 prosent av innvandrerbarn og 25 prosent av norskfødte barn med innvandrerforeldre (SSB, 2026ae).

Figur 5.5. . Barn (0–17 år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt, etter innvandrerbakgrunn. 2016–2024. Prosent (SSB, 2026ae).

Sannsynligheten for å vokse opp i familier med vedvarende lavinntekt varierer betydelig etter barnefamilienes landbakgrunn og innvandringsgrunn. Barn med fluktbakgrunn er særlig utsatt for å leve i vedvarende lavinntekt. Fordelt etter landbakgrunn er andelen som bor i vedvarende lavinntektshusholdninger høyest blant barn med bakgrunn fra Ukraina (78 prosent), Libanon (70 prosent) og Uganda (66 prosent). Til sammenligning lever omtrent ni prosent av barn i familier med bakgrunn fra Filippinene og syv prosent i familier med bakgrunn fra India i vedvarende lavinntekt (SSB, 2026m).

Når det gjelder barn med bakgrunn fra Polen og Litauen, land hvor mange arbeidsinnvandrere kommer fra, ser vi en reduksjon i andelen som vokser opp i vedvarende lavinntekt, fra henholdsvis 28 og 27 prosent i perioden 2006–2008 til 14 prosent for begge landgrupper i perioden 2022–2024 (SSB, 2026m).

Husholdningsstørrelse og -sammensetning henger tett sammen med vedvarende lavinntekt i barnefamilier, og kan være med på å forklare forskjeller etter landbakgrunn. Barn med innvandrerbakgrunn bor oftere i store husholdninger. Antall yrkesaktive i husholdningen og botid er andre faktorer som har betydning for familiens inntektsnivå (Epland og Normann, 2021).

Foreldre som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt, oppgir oftere enn den øvrige befolkningen at de ikke har råd til ferie, og at de har høye bokostnader. De oppgir også oftere at barna ikke deltar i fritidsaktiviteter, og at barna har dårligere helse. Videre er det flere lavinntektsfamilier enn barnefamilier med høy inntekt som oppgir at barna ikke går i barnehage. Barn i lavinntektsfamilier har høyere sannsynlighet for lavere karakterer, for å ikke fullføre

videregående skole og for å havne utenfor arbeidslivet som voksne (Barne- og familiedepartementet, 2023).

Samtidig ser vi at norskfødte med innvandrerforeldre som vokser opp i lavinntekt, har høyere gjennomføringsgrad i utdanning og deltakelse i arbeid enn innvandrere og personer uten innvandrerbakgrunn i samme situasjon. Dette indikerer at norskfødte med innvandrerforeldre i mindre grad blir påvirket av å vokse opp i en lavinntektshusholdning (Ekren og Grendal, 2021). Dette tyder igjen på høy utdannings- og inntektsmobilitet i denne gruppen – som flere studier tidligere har beskrevet (Hermansen, 2016; Kirkeberg mfl., 2019c)

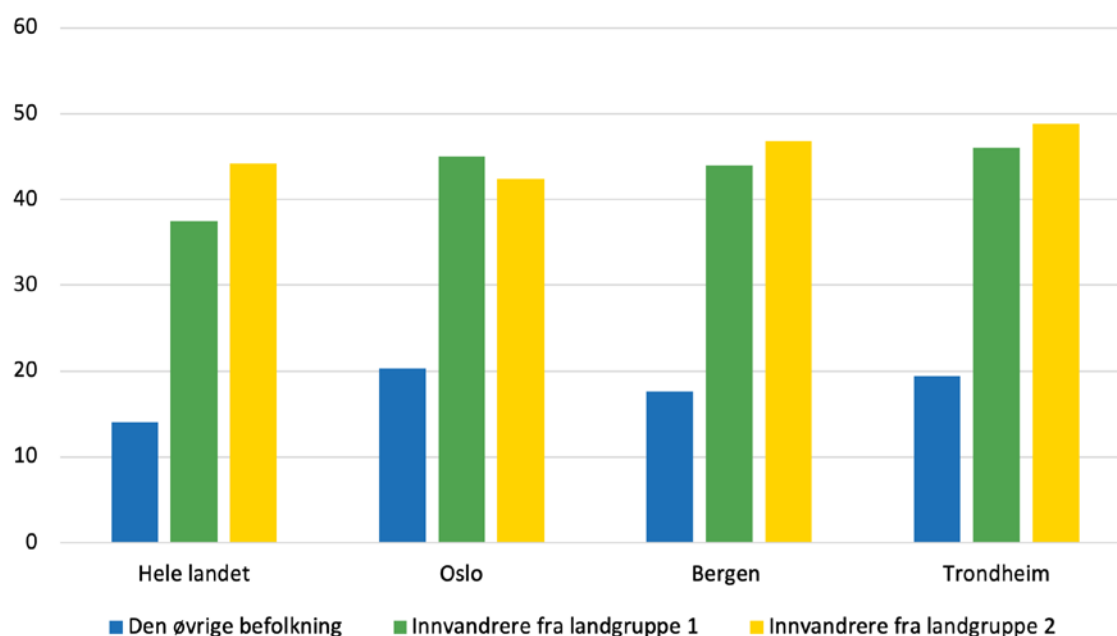
Eierstatus for bolig

5.4 Vanligere å leie bolig blant innvandrere

Mens nesten ni av ti i den øvrige befolkningen eier boligen de bor i, er det vanligere blant innvandrere å leie. Det er mer enn dobbelt så stor andel leietakere blant innvandrere sammenlignet med befolkningen uten innvandrerbakgrunn (Oppøyen, 2025). I 2024 bodde 38 prosent av innvandrere fra landgruppe 1 i leid bolig. Siden 2015 har denne andelen blitt redusert med tre prosentpoeng. I landgruppe 2 bodde 43 prosent i leid bolig. Denne andelen har økt med fire prosentpoeng siden 2015 (SSB, 2025d). Innvandrere generelt utgjør en økende andel av personer som bor i leid bolig (Husbanken, 2025).

Innvandrerens personlige økonomi, innvandringsgrunn, planer om fremtidig etablering i Norge eller forhold på det lokale boligmarkedet styrer ofte om de leier eller eier bolig. Etablering på boligmarkedet krever et visst inntektsnivå, og innvandrere er overrepresentert i husholdninger med lav inntekt. Innvandrere med lengst botid i Norge har i gjennomsnitt høyere inntekt enn de med kortere botid. Dette kan være med på å forklare at andelen som eier bolig, stiger med botid (Normann, 2021; Oppøyen, 2023). Tidligere studier viser også at arbeidsinnvandrere har høyere sannsynlighet for å leie enn å kjøpe bolig, og at dette kan henge sammen med usikkerhet rundt hvor lenge de blir i Norge (Ødegård og Andersen, 2021).

Figur 5.6. Andel som leier bolig, etter innvandrerbakgrunn og bosted. 2024. Prosent (SSB, 2025d).

Regionale forskjeller i boligmarkedet påvirker også andelen som leier bolig. I store byer som Oslo, Bergen eller Trondheim er det vanskeligere å komme seg inn på boligmarkedet. Det er derfor ikke overraskende at relativt flere i disse kommunene leier bolig, både blant innvandrere og i befolkningen ellers. I Oslo er det 45 prosent av innvandrere fra landgruppe 1, 42 prosent av innvandrere fra landgruppe 2, og 20 prosent av befolkningen ellers som leier bolig (SSB, 2025d).

Boforhold

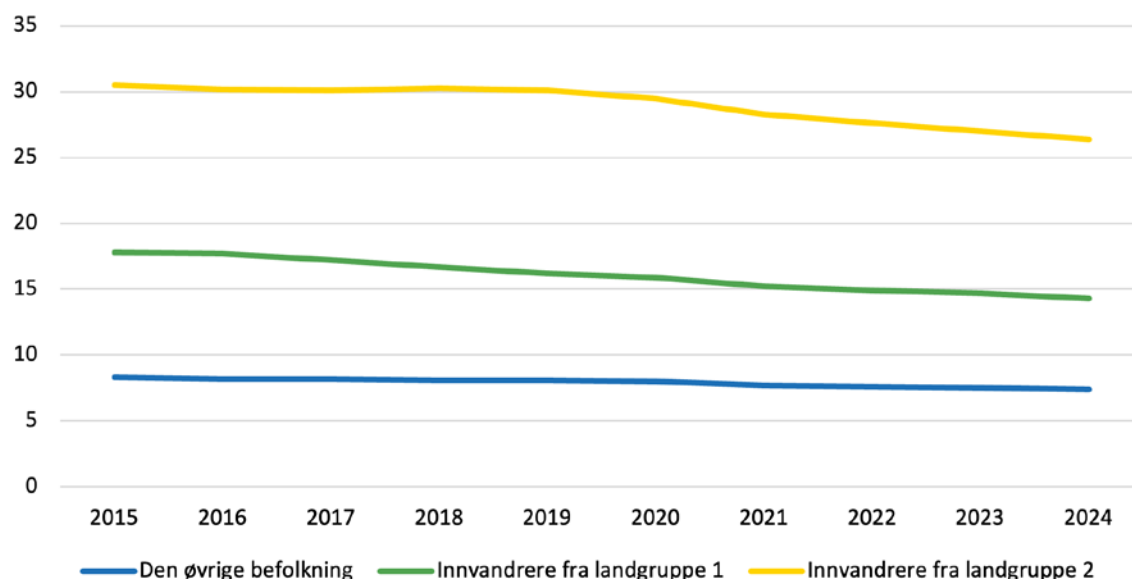
5.5 Hver femte innvanderer bor trangt

Hva er trangboddhet?

Husholdninger regnes som trangbodd dersom disse to betingelsene er oppfylt: 1. Antall rom i boligen er mindre enn antall personer eller én person bor på ett rom. 2. Antall kvadratmeter (p-areal) er under 25 kvm per person (SSB).

Innvandrere bor i snitt trangere enn resten av befolkningen. Her ser vi også stor variasjon mellom ulike innvandrergrupper. I 2024 bodde 14 prosent av innvandrere i landgruppe 1 og 26 prosent av innvandrere i landgruppe 2 trangt. I den øvrige befolkningen var andelen trangbodde langt lavere, og utgjorde syv prosent. Figur 5.7 viser i tillegg at det har vært en svak reduksjon i forskjellene i trangboddhet siden 2015 (SSB, 2025f).

Figur 5.7. Andel trangbodde, etter innvandrerbakgrunn. 2015–2024. Prosent (SSB 2025ab).

Andelen som bor trangt, er høyere blant flyktninger og familiejenforente, og lavere blant arbeidsinnvandrere. Det betyr at trangboddhet henger sammen med innvandringsgrunn. Større husholdninger og husholdninger med lav inntekt er oftere trangbodde, og yngre bor oftere trangt enn eldre. Trangboddhet går noe ned med botid (Arnesen, 2020; Oppøyen, 2023).

Ser vi videre på bygningstyper, er det en lavere andel innvandrere enn i den øvrige befolkningen som bor i enebolig. Dette gjelder spesielt innvandrere fra landgruppe 2. 32 prosent i denne gruppen bodde i enebolig i 2024, mot 48 prosent av innvandrere i landgruppe 1. I den øvrige befolkningen bodde 57 prosent i eneboliger dette året. Til gjengjeld var andelen som bodde i boligblokker, nesten dobbelt så høy blant innvandrere i landgruppe 2 som i den øvrige befolkningen (35 mot 19 prosent). I landgruppe 1 bodde 24 prosent i boligblokker (SSB, 2025e).

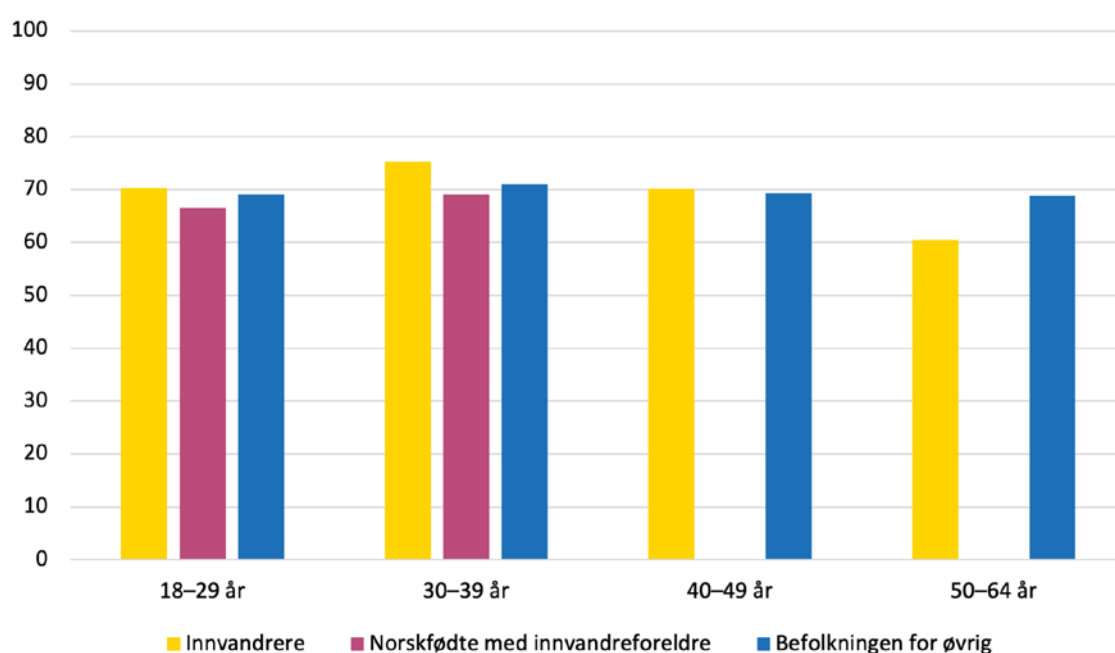
Fysisk helse

5.6 Innvandrere har høyere forventet levealder

Det er store forskjeller når det gjelder helse i ulike innvandrergrupper. Helsetilstanden varierer med kjønn, alder, landbakgrunn, innvandringsgrunn og botid i Norge (Texmon og Thonstad, 2024; Vadaa mfl., 2025). Ifølge Folkehelseinstituttet kan flyktninger og eldre innvandrere være spesielt utsatt for dårlig helse (Spilker mfl., 2022).

Innvandrere har ofte bedre fysisk helse enn befolkningen ellers når de kommer til Norge – noe som blant annet kan forklares med «den sunne innvandrer-effekten». Dette fenomenet kan forklares med at det ofte er de friskeste og mest ressurssterke personene som velger å flytte til et annet land (Ichou og Wallace, 2019; Dzamarija, 2022). Helsen blant innvandrere med lengre botid blir imidlertid mer lik helsen i den øvrige befolkningen (Spilker mfl., 2022). Dette kan skyldes at innvandrere i snitt har dårligere levekår, dårligere boforhold, lavere inntekt og muligens dårligere fysisk og psykososialt arbeidsmiljø enn befolkningen for øvrig (Dzamarija, 2022).

Figur 5.8. Andel som vurderer egen helse som god eller svært god, etter alder og innvandringskategori⁸. Gjennomsnitt fra livskvalitetsundersøkelsen (2020–2023) og levekårsundersøkelsen blant innvandrere (2016). Prosent (Texmon og Thonstad, 2024).

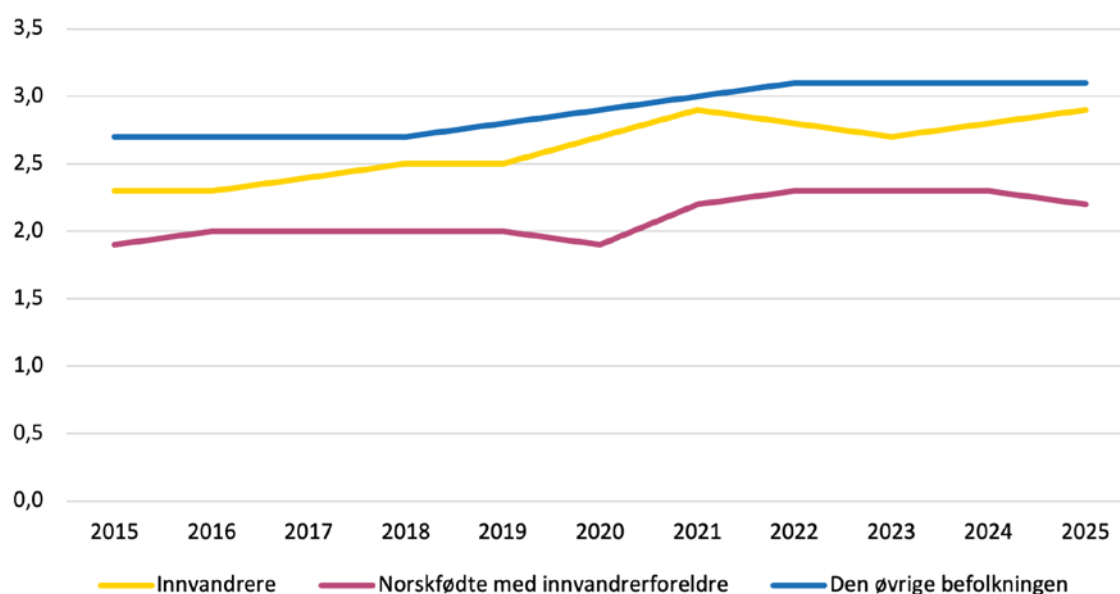

⁸ Siden norskfødte med innvandrerforeldre er en ung befolkningsgruppe, har vi ikke tallmateriale for de eldste aldersgruppene.

Figur 5.8 viser andelen som vurderer egen helse som god eller svært god, blant innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og personer uten innvandrerbakgrunn, inndelt etter alder. Det er små forskjeller mellom de tre ovennevnte gruppene i gjennomsnittlig vurdering av egen helse. Unntaket er blant personer i alderen 50–64 år. Mens 60 prosent av innvandrere i denne aldersgruppen vurderer sin egen helse som god eller svært god, er den tilsvarende andelen blant personer uten innvandrerbakgrunn 69 prosent (Texmon og Thonstad, 2024). Det er behov for mer kunnskap om hvorfor innvandrere med alderen i større grad vurderer egen helse som dårligere enn personer uten innvandrerbakgrunn, men én forklaring kan være gjennomsnittlige dårligere levekår blant innvandrerbefolkningen (Dzamarija, 2022; Texmon og Thonstad, 2024).

Gjennomsnittlig bruk av helsetjenester, som fastlege eller legevakt, ligger på et noe lavere nivå blant innvandrere enn i befolkningen ellers. 66 prosent av innvandrere hadde minst én konsultasjon hos fastlegen i løpet av 2025, mot 74 prosent i befolkningen uten innvandrerbakgrunn (SSB, 2026I). Som vi ser i figur 5.9 har det vært en økning i fastlegekonsultasjoner det siste året – både blant befolkningen med og uten innvandrerbakgrunn.

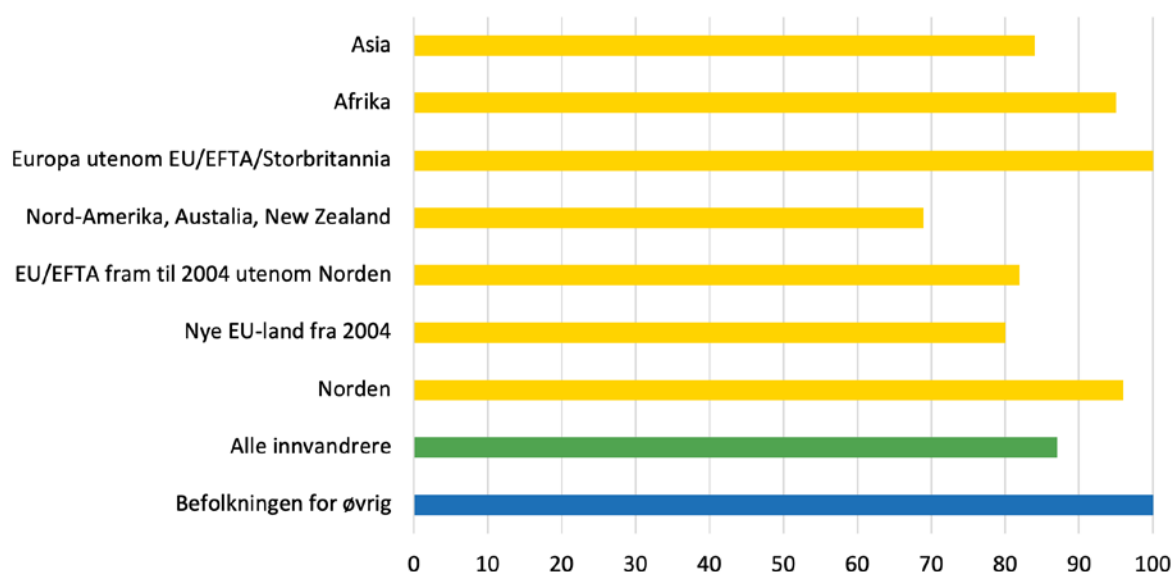
Figur 5.9. Konsultasjoner hos fastlegen, etter innvandringskategori. 2015-2025. Prosent (SSB, 2026I).

Det er behov for mer kunnskap om i hvilken grad forskjellene beskrevet over oppstår på grunn av barrierer i tilgangen til helsetjenester blant innvandrere og deres norskfødte barn. Eksempler på slike barrierer kan være manglende informasjon om helse- og omsorgstjenester, språkbarrierer, økonomiske utfordringer, utilstrekkelig mangfoldskompetanse blant de ansatte og opplevd diskriminering (Spilker mfl., 2022).

Innvandrere i Norge har i snitt lavere dødelighet og høyere forventet levealder enn befolkningen uten innvandrerbakgrunn (Wallace mfl., 2022).⁹ For eksempel hadde innvandrerkvinner i 2019 nesten to år høyere forventet levealder ved fødselen enn norskfødte kvinner, mens innvandrer menn hadde i overkant av ett år høyere forventet levealder enn norskfødte menn (Spilker mfl., 2022). Som figur 5.10 viser, var dødeligheten blant innvandrere i alderen 50 til 69 år i perioden 2018–2022 på 87 prosent relativt til befolkningen for øvrig (Texmon og Thonstad, 2024).

Figur 5.10. Relative dødelighetsrater for innvandrere i alderen 50–69 år, etter landbakgrunn. Befolkningen ellers = 100. 2018–2022. Prosent (Texmon og Thonstad, 2024).

Samtidig varierer dødeligheten mellom ulike innvandrergrupper. Blant annet ser det ut til at landbakgrunn, innvandringsgrunn og botid har betydning for dødeligheten. Innvandrere som har kommet til Norge for arbeid eller utdanning, har lavere dødelighet enn flyktninger (Dzamarija, 2022). Dødelighet øker dessuten med botid og er høyest blant innvandrere som har levd mer enn 40 prosent av livet sitt i Norge, det vil si at jo lengre innvanderne har bodd i landet, jo likere blir de befolkningen for øvrig (Dzamarija og Syse, 2016).

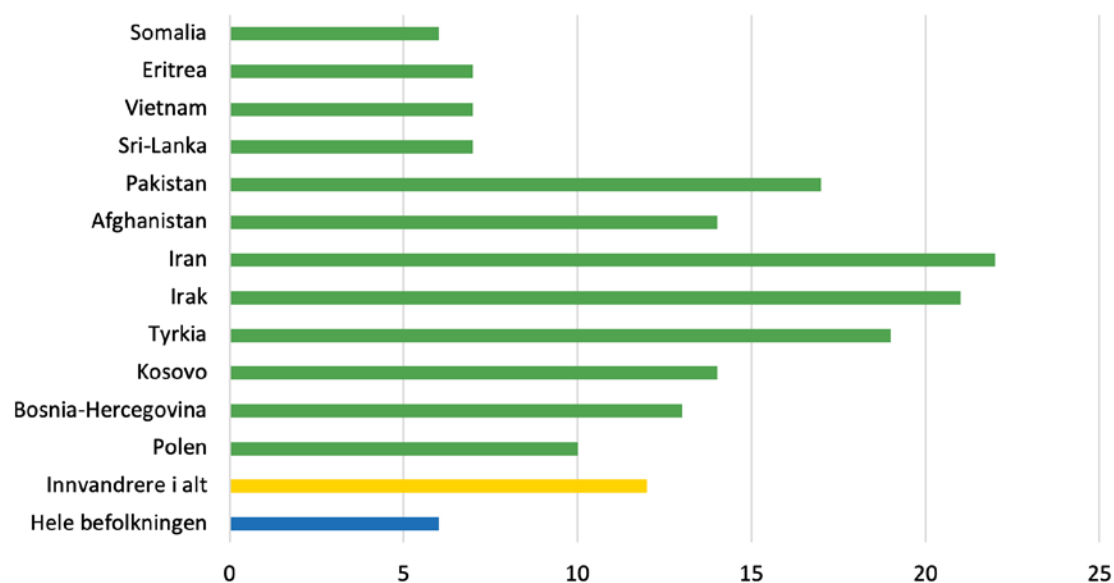
⁹ Dødelighet beregnes med utgangspunkt i dødsrater, som er antall døde i løpet av en periode per 1 000 personer (Texmon og Thonstad 2024).

Psykisk helse

5.7 Psykiske plager vanligst blant innvandrere

Innvandrere har generelt dårligere psykisk helse enn befolkningen ellers. Ifølge levekårsundersøkelsen i innvandrerbefolkningen fra 2016 var andelen som opplevde psykiske helseplager dobbelt så høy blant innvandrere som i hele befolkningen – tolv mot seks prosent (Vrålstad og Wiggen, 2017). Andelen som rapporterer om psykiske helseplager, varierer med landbakgrunn: mens i overkant av én av fem innvandrere fra Iran og Irak rapporterer om psykiske problemer, er andelen somaliske innvandrere som sier de har psykiske problemer, lik andelen i befolkningen som helhet (seks prosent) (Vrålstad og Wiggen, 2017). Dette er forenelig med en nyere helseundersøkelse blant innvandrerbefolkningen i Oslo. Her fant man at nivået av psykiske plager er vesentlig høyere blant enkelte innvandrergrupper enn blant personer født i Norge, og aller høyest blant innvandrere med bakgrunn fra Asia eller nye EU-land (Vadaa mfl., 2025). En spørreundersøkelse blant ukrainske flyktninger i Norge viste at to tredjedeler av respondentene skåret over terskelen for psykiske plager. Dette tilskrives blant annet usikkerheten om framtiden som preger ukraineres hverdag i Norge (Hernes mfl., 2025).

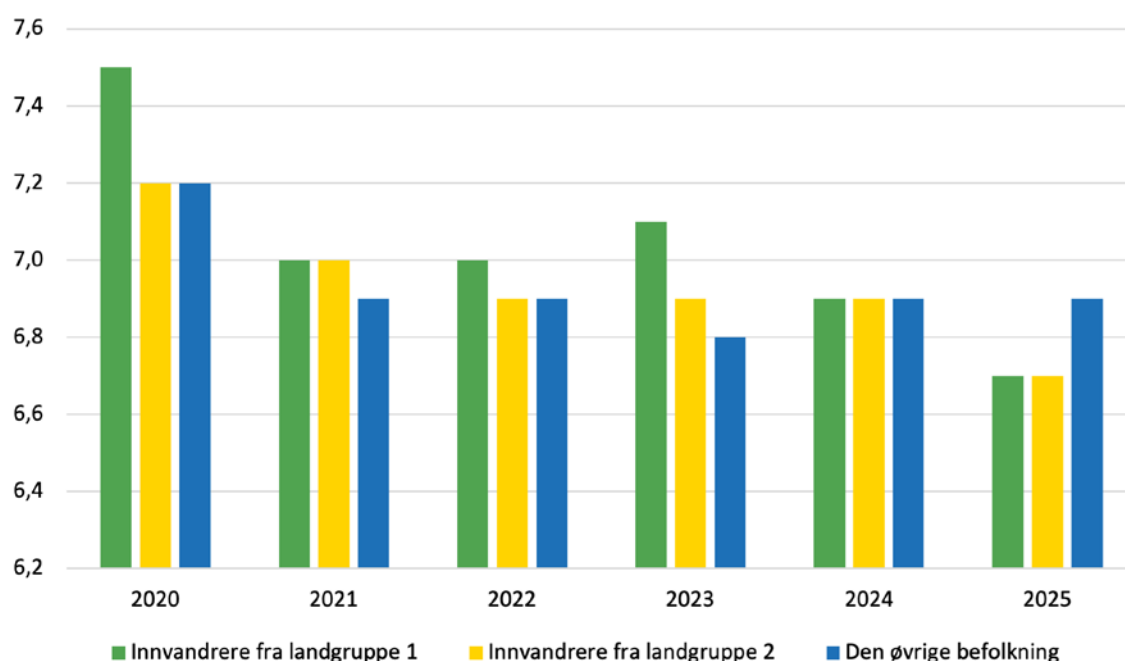
Figur 5.11. Andel med psykiske problemer. 2017. Prosent (Vrålstad og Wiggen 2017).

Innvandrere med høy utdanning og høy inntekt har i snitt bedre psykisk helse enn andre innvandrere (Spilker mfl. 2022). Det er i tillegg en sammenheng mellom diskriminering og helseutfall, der opplevd diskriminering er forbundet med dårligere psykisk helse og andre helseplager (Spilker mfl. 2022). For eksempel er andelen innvandrere som rapporterer om psykiske plager, dobbelt så høy blant dem som har opplevd diskriminering, enn blant dem som ikke har det (Kjøllesdal mfl. 2019).

Internasjonal forskning viser at flyktninger og asylsøkere i snitt har mer psykiske plager enn befolkningen uten innvandrerbakgrunn (Blackmore mfl., 2020). Mens 16 til 19 prosent av voksne flyktninger i Norge oppsøker fastlege grunnet psykiske plager, er tilsvarende andel i befolkningen for øvrig på 10 til 12 prosent (Straiton, Reneflot og Diaz, 2017). Samtidig er det forskjeller i psykisk helse både mellom personer med ulik landbakgrunn og alder ved innvandring (Ekeberg og Abebe, 2021; Straiton, Abebe og Hauge, 2024). Eksempelvis viser en nyere studie at norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrere som kom til Norge som barn, har høyere sannsynlighet for psykiske lidelser enn befolkningen for øvrig, mens innvandrere innvandret i voksen alder har lignende sannsynlighet som befolkningen uten innvandrerbakgrunn (Straiton, Abebe og Hauge, 2024).

Figur 5.12. . Gjennomsnittlig skår på tilfredshet med egen psykisk helse (skala 0–10), etter innvandrerbakgrunn. 2025. Prosent (SSB, 2025q).

Som vi ser i figur 5.12 er det derimot små forskjeller mellom innvandrere og den øvrige befolkningen når det gjelder egenvurdert psykisk helse. Både innvandrere fra landgruppe 1 og 2 har en gjennomsnittlig skår på tilfredshet på 6,7 på en skala fra null til ti (SSB, 2025q). Tilsvarende har befolkningen ellers har en gjennomsnittlig skår på 6,9. Det er behov for både mer og oppdatert kunnskap om omfanget av, og mekanismene bak, psykisk uhelse blant innvandrere i Norge.

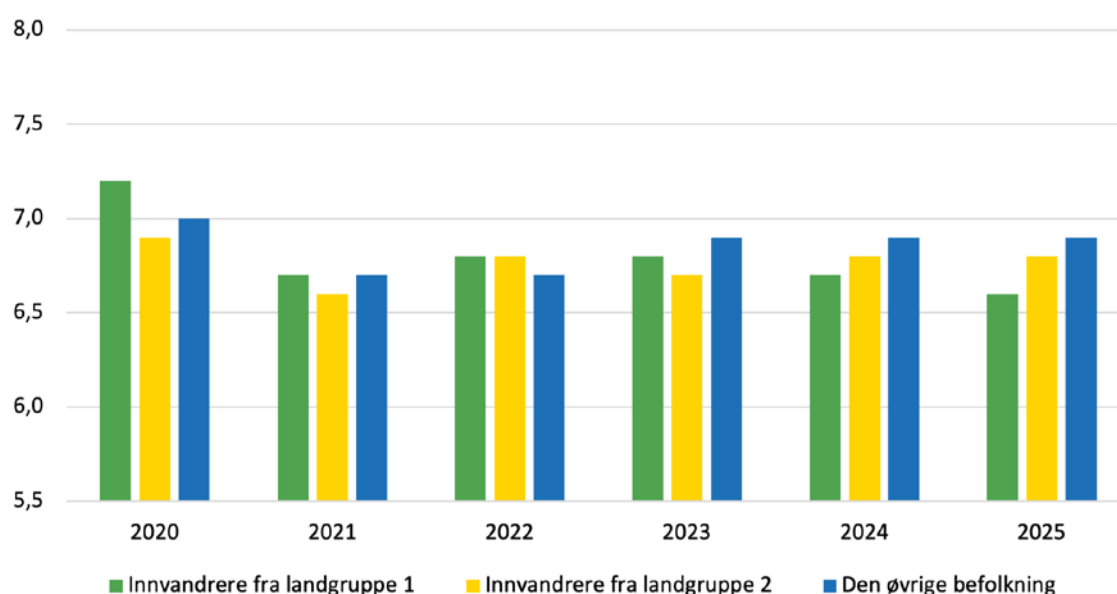
Livskvalitet

5.8 Små forskjeller i tilfredshet med livet mellom innvandrere og befolkningen for øvrig

Livskvalitet er et omfattende begrep og dreier seg om subjektive oppfatninger om hvor tilfreds en person er med egen livssituasjon og i hverdagen. Livskvalitet henger tett sammen med levekår og helse, og måles ved hjelp av en rekke indikatorer som tilfredshet med livet, mening og mestring, samt fravær av psykiske plager og negative følelser.

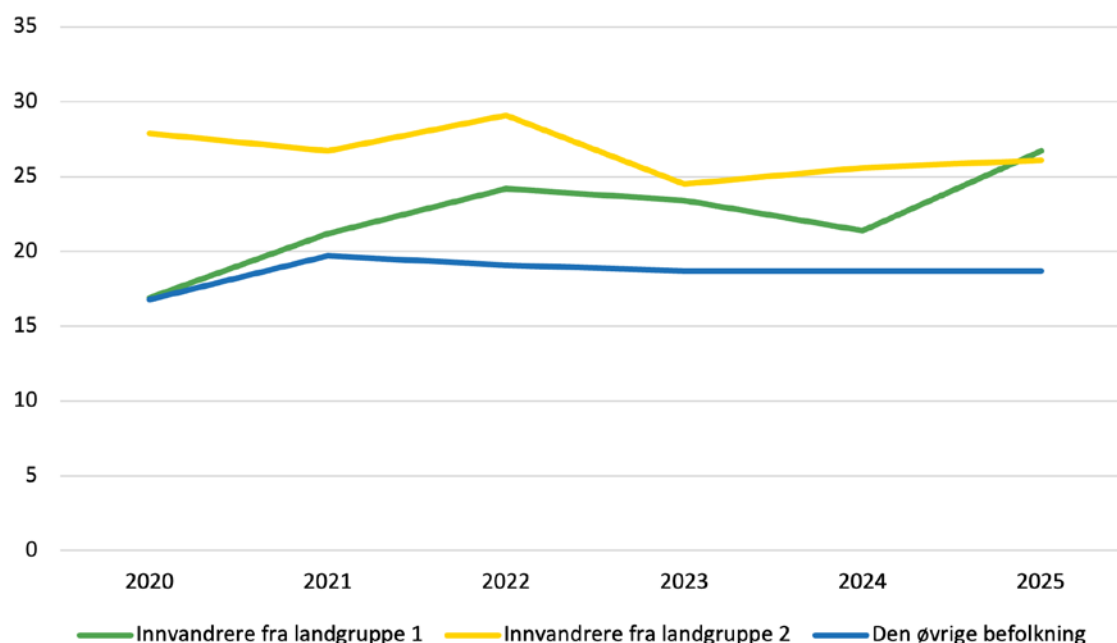
SSBs livskvalitetsundersøkelse viser at innvandrerbefolkningens gjennomsnittlige skår på tilfredshet med livet er ganske lik skåren for befolkningen for øvrig. I 2025 var den gjennomsnittlige skåren på tilfredshet med livet blant innvandrere fra landgruppe 1, innvandrere fra landgruppe 2 og blant befolkningen for øvrig på henholdsvis 6,6, 6,8 og 6,9 (SSB, 2025q). Samtidig har det vært en nedgang i generell tilfredshet med livet for innvandrere fra landgruppe 1. Der den gjennomsnittlige skåren var 7,2 i 2020 har den sunket til 6,6 i 2025 (SSB, 2025q).

Figur 5.13. Gjennomsnittlig skår på tilfredshet med livet alt i alt (skala 0–10), etter landbakgrunn. 2020–2025 (SSB, 2025q).

Selv om innvandrere i snitt har omtrent like høy subjektiv livskvalitet som den øvrige befolkningen, så er det forskjeller mellom innvandrere fra ulike geografiske regioner. Innvandrere fra Midtøsten, Sentral- og Sør-Asia er minst tilfredse med livet, mens innvandrere fra Sør- og Mellom-Amerika er mest tilfredse med livet (Dalen og Larsson, 2022). Videre er faktorer som lav inntekt, arbeidsledighet og uførhet forbundet med dårligere livskvalitet. Dette gjelder blant personer både med og uten innvandrerbakgrunn. Unge og aleneboende er også blant gruppene som er mer utsatt for dårligere livskvalitet (Dalen og Larsson, 2022).

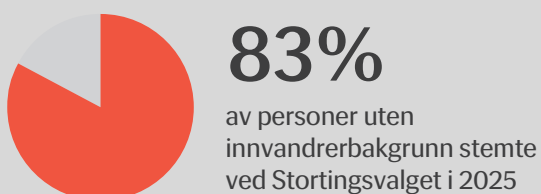
Figur 5.14. Andel personer med overvekt av negative følelser. 2020–2025. Prosent (SSB, 2025r).

Innvandrere oppgir oftere en overvekt av negative følelser, som å være bekymret, engstelig, ensom eller stresset. Hos innvandrere fra landgruppe 1 økte denne andelen fra 17 prosent i 2020 til 27 prosent i 2025. Mens i den øvrige befolkningen økte denne andelen fra 17 prosent til 19 prosent i samme periode (SSB, 2025r).

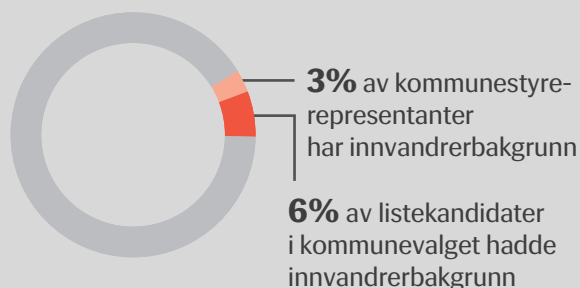
Politisk integrering

Valgdeltakelse

↑ Mindre forskjeller sammenliknet med 2021

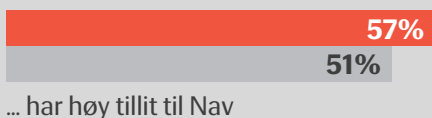
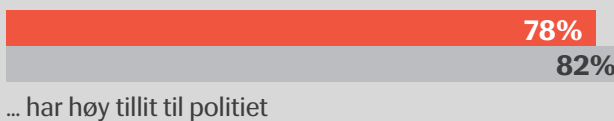
Politisk representasjon

↓ Innvandrere stadig mer underrepresentert siden 2007

Tillit til institusjoner

● Personer med innvandrerbakgrunn ● Personer uten innvandrerbakgrunn

Mediebruk

Kilder: Valgdeltakelse, SSB (2025), Kommunestyre- og fylkestingsvalget, kandidater og representanter, SSB (2024), Friberg mfl. (2026), Mediebruksundersøkelsen, SSB (2022)

6. Politisk integrering

Aktivt medborgerskap, medbestemmelse og demokrati er viktige verdier i det norske samfunnet. Politisk deltakelse gir mulighet til å påvirke viktige beslutninger, fremme egne interesser og bli hørt i det offentlige ordskiftet (Friberg mfl., 2026). Politisk integrering handler om hvorvidt innvandrere deltar og er representert på de politiske arenaene, samt i hvilken grad de har tillit til det politiske systemet, myndighetene og offentlige institusjoner i Norge (Proba, 2019).

Valgdeltakelse

6.1 Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre har lavere valgdeltakelse

Hvem har stemmerett ved valg i Norge?

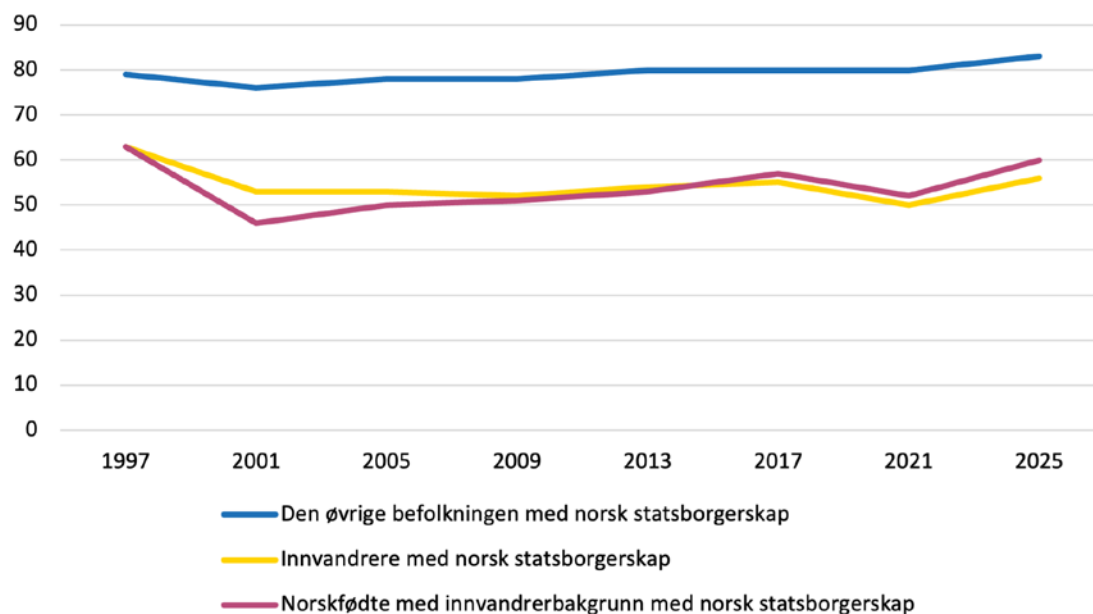
Du må være norsk statsborger for å kunne stemme ved stortingsvalg. Ved kommunestyre- og fylkestingsvalg kan utenlandske statsborgere med minimum tre års lovlig opphold stemme. Statsborgere i de nordiske landene som er registrert bosatt i Norge 30. juni i valgåret, har også stemmerett i kommunestyre- og fylkestingsvalg.

Andelen stemmeberettigede med innvandrerbakgrunn har økt de siste årene (SSB, 2025h). Ved stortingsvalget i 2025 hadde 12 prosent av de stemmeberettigede enten innvandret selv eller var norskfødte med to innvandrerforeldre. Dette utgjør en økning på tre prosentpoeng sammenlignet med valget i 2021 (Kleven, 2026).

Om innvandrere benytter seg av stemmeretten eller ikke, kan brukes som et mål på hvor godt integrert de er i det norske samfunnet. Lav deltagelse kan ses som et tegn på lav integrering, mens høy deltagelse anses som et tegn på høy integrering (Kleven, 2019). Valg representerer en sentral form for politisk deltakelse, og gjennom valg kan en påvirke politikkutforming og få sin stemme hørt. Valg er også et viktig grunnlag for legitimitet og bidrar til tilhørighet og lojalitet til det politiske systemet. Store forskjeller i valgdeltakelse kan dermed være en indikator på at det politiske systemet mangler legitimitet i enkelte grupper. Deltakelse i valg kan også forstås som et uttrykk for tilhørighet og forpliktelse (NOU, 2011). I tillegg er det en positiv samvariasjon mellom valgdeltakelse og subjektive og sosiale integreringsindikatorer som hvor integrert man føler seg i det norske samfunnet, opplevd aksept og deltagelse i frivillige organisasjoner (Friberg mfl., 2026).

Både innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre stemmer i mindre grad enn befolkningen for øvrig. Dette gjelder ved både stortings- og kommunestyre- og fylkestingsvalg (Corneliussen, 2024; Kleven, 2026).

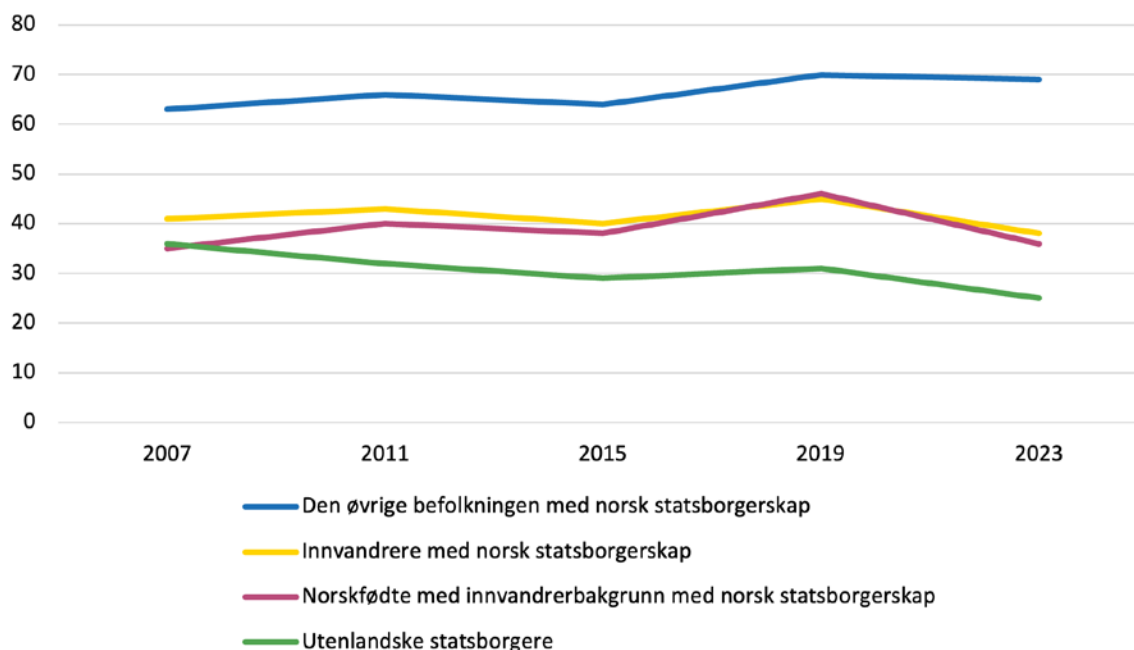
Figur 6.1. Valgdeltakelse i stortingsvalgene, etter innvandringskategori. 1997–2025. Prosent (Corneliussen, 2024; Kleven, 2026)

Forskjellene i valgdeltakelse mellom innvandrere og befolkningen uten innvandrerbakgrunn har vært relativt stabile i stortingsvalg, med en marginal økning i forskjeller fra 2017 til 2021 (figur 6.1). Valgdeltakelsen blant innvandrere sank fra 55 prosent i 2017 til 50 prosent i 2021. Blant norskfødte med innvandrerforeldre sank valgdeltakelsen fra 57 prosent i 2017 til 52 prosent i 2021. Nedgangen var størst blant norskfødte med innvandrerforeldre fra afrikanske land – 53 prosent i 2017 mot 45 prosent i 2021 (Kleven mfl. 2022).

Figur 6.2 viser at mens det var omtrent like mange blant de uten innvandrerbakgrunn som stemte ved kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2023 som i 2019, gikk andelen som brukte stemmeretten ned både blant innvandrere med og uten norsk statsborgerskap, samt blant norskfødte med innvandrerforeldre.

Figur 6.2. Valgdeltakelse i kommunestyre- og fylkestingsvalgene, etter innvandringskategori. 2007–2023. Prosent (Corneliussen, 2024).

Den lavere valgdeltakelsen blant personer med innvandrerbakgrunn kan blant annet skyldes såkalte sammensetningseffekter: innvandrere er i gjennomsnitt yngre, har lavere utdanning, sysselsettingsgrad og inntekt, og disse faktorene har generelt en negativ sammenheng med valgdeltakelse (Christensen mfl., 2025).

Valgdeltakelsen varierer også med kjønn. Deltakelsen er høyere blant kvinner enn blant menn, blant både personer med og uten innvandrerbakgrunn. For innvandrere var andelen kvinner som stemte ved stortingsvalget i 2025, fem prosentpoeng høyere enn blant menn – 58 mot 53 prosent. Tilsvarende tall for norskfødte med innvandrerforeldre var 66 mot 54 prosent, mens blant norske statsborgere uten innvandrerbakgrunn stemte 84 prosent av kvinnene og 82 prosent av mennene ved stortingsvalget i 2025 (SSB, 2025s).

Videre har landbakgrunn betydning for hvem som stemmer. Ved stortingsvalget økte deltakelsen blant innvandrere fra nordiske og vesteuropeiske land fra 76 prosent i 2021 til 81 prosent i 2025, mens blant innvandrere fra afrikanske og asiatiske land økte deltakelsen fra henholdsvis 46 og 49 prosent i 2021 til 51 og 53 prosent i 2025 (Kleven, 2026).

Det er også en sammenheng mellom utdanningsnivå og valgdeltakelse, og deltakelsen er i snitt høyere blant innvandrere med høyt utdanningsnivå enn blant de med lavere utdanningsnivå (Kleven, 2026).

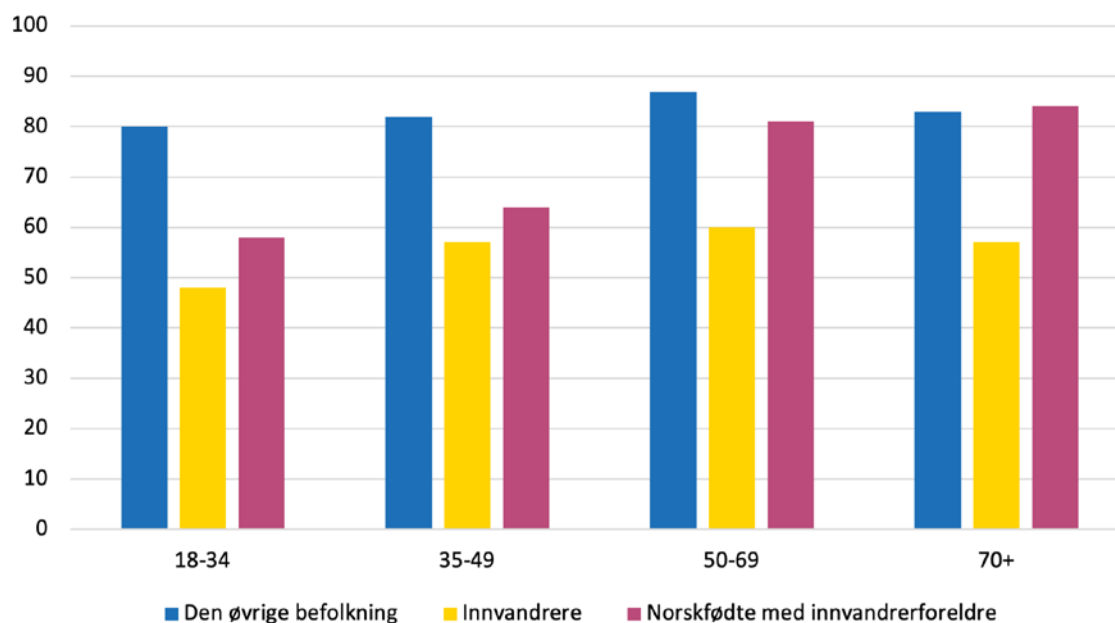
Det er en positiv sammenheng mellom botid og valgdeltakelse blant innvandrere. Mens 52 prosent av innvandrere med botid under 10 år benyttet stemmeretten ved stortingsvalget i 2025, gjaldt det for 60 prosent av innvandrere som har bodd i Norge i over 30 år (Friberg mfl., 2026; Kleven, 2026).

Forskning tyder på at informasjons- og opplysningskampanjer på ulike språk rettet mot innvandremiljøer, organisasjoner og nettverk har en positiv betydning for valgdeltakelsen (Bergh, Christensen og Matland, 2020, 2021; Kleven og Bergseteren, 2022). Valgdeltakelsen blant innvandrere ville sannsynligvis vært lavere uten slike mobiliseringstiltak (Kleven og Bergseteren, 2022). Tiltak som involverer personlig kontakt (for eksempel å besøke velgere hjemme), er gjerne mer effektive enn mer upersonlige mobiliseringstiltak (Christensen mfl., 2025). I tillegg har innvandrere som bosettes i nabolag med høy valgdeltakelse, og som involveres i lokale sosiale nettverk, høyere sannsynlighet for å stemme (Bratsberg mfl., 2021).

Norskfødte med innvandrerforeldre har vokst opp i Norge, har hele skolegangen herfra og har blitt eksponert for de samme institusjonelle rammene som personer uten innvandrerbakgrunn (Kirkeberg mfl., 2019c). Mens vi i de foregående delene av denne rapporten har sett at det er mindre forskjeller mellom norskfødte med innvandrerforeldre og befolkningen ellers i skole-resultater, utdanningsnivå og sysselsetting, ser vi ikke den samme tendensen når det gjelder bruk av stemmeretten. Nivået på valgdeltakelse blant norskfødte med innvandrerforeldre ligger nærmere innvandrere enn befolkningen uten innvandrerbakgrunn.

Noe av denne forskjellen kan skyldes at norskfødte med innvandrerforeldre er en relativt ung befolkningsgruppe, og at valgdeltakelse øker med alder – blant både de med og de uten innvandrerbakgrunn (Corneliussen, 2024). Dette vises i figur 6.3, hvor vi ser at forskjellen i valgdeltakelse mellom norskfødte med innvandrerforeldre og personer uten innvandrerbakgrunn er mindre – og til dels fraværende – blant de eldste aldersgruppene. Det å vokse opp i land med demokratiske institusjoner bidrar til høyere valgdeltakelse særlig blant norskfødte kvinner med innvandrerforeldre (Finseraas, Kotsadam og Polavieja, 2022).

Figur 6.3. Valgdeltakelse i stortingsvalget 2021, etter innvandringskategori og alder. Prosent (Kleven mfl. 2022).

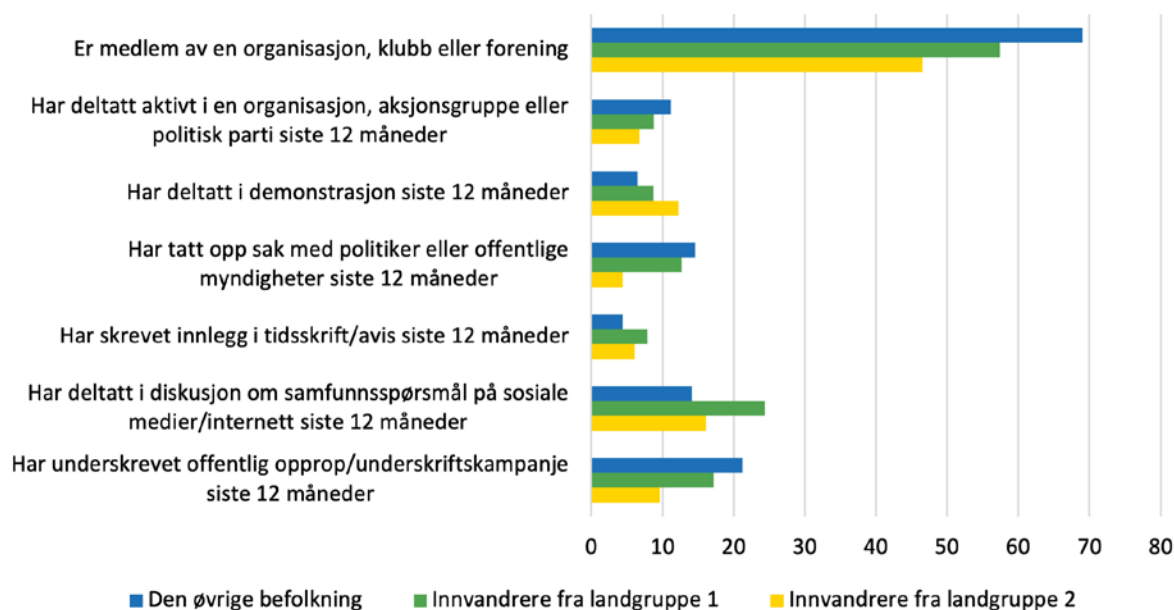
Politisk deltakelse

6.2 Innvandrere har lavere politisk deltakelse

Valgdeltakelse er bare én form for politisk deltakelse. Andre former for politisk deltakelse er medlemskap i foreninger, deltakelse i demonstrasjoner og signering av offentlige underskriftskampanjer. Det er en betydelig større andel i majoritetsbefolkningen enn blant innvandrere som er medlemmer av en organisasjon, klubb eller forening – 69 prosent mot 57 prosent i landgruppe 1 og 47 prosent i landgruppe 2 (figur 6.4). Det er en høyere andel som svarer at de er medlem av en organisasjon, klubb eller forening i 2025, sammenlignet med i 2022. Dette gjelder for alle grupper, men endringen er størst blant innvandrere (SSB, 2025w).

Sammenlignet med medlemskap er det relativt få som engasjerer seg i de uorganiserte formene for politisk deltakelse, som å ta opp saker med politikere eller offentlige myndigheter, deltakelse i diskusjoner om samfunnsspørsmål på sosiale medier eller å skrive innlegg i avisen. Dette gjelder både blant innvandrere og i befolkningen for øvrig (SSB, 2025w).

Figur 6.4. Politisk deltakelse etter aktivitet siste 12 måneder. 2025. Prosent (SSB, 2025w).

Flere studier viser at politisk deltakelse blant innvandrere henger sammen med sosioøkonomisk bakgrunn (Eimhjellen og Arnesen, 2018; Dalen, Flatø og Friberg, 2022). Det er høyere sannsynlighet for politisk deltakelse blant innvandrere som er fulltidsansatte, har høyere utdanning og har gode norskkunnskaper (Dalen, Flatø og Friberg, 2022). Selv om innvandrere har lavere valgdeltakelse, er det relativt stor interesse for norsk politikk og samfunnsliv i denne gruppen, og de som viser størst interesse for opprinnelseslandets politikk og samfunnsforhold, er også de som er mest interessert i politiske forhold i Norge (Dalen, Flatø og Friberg, 2022).

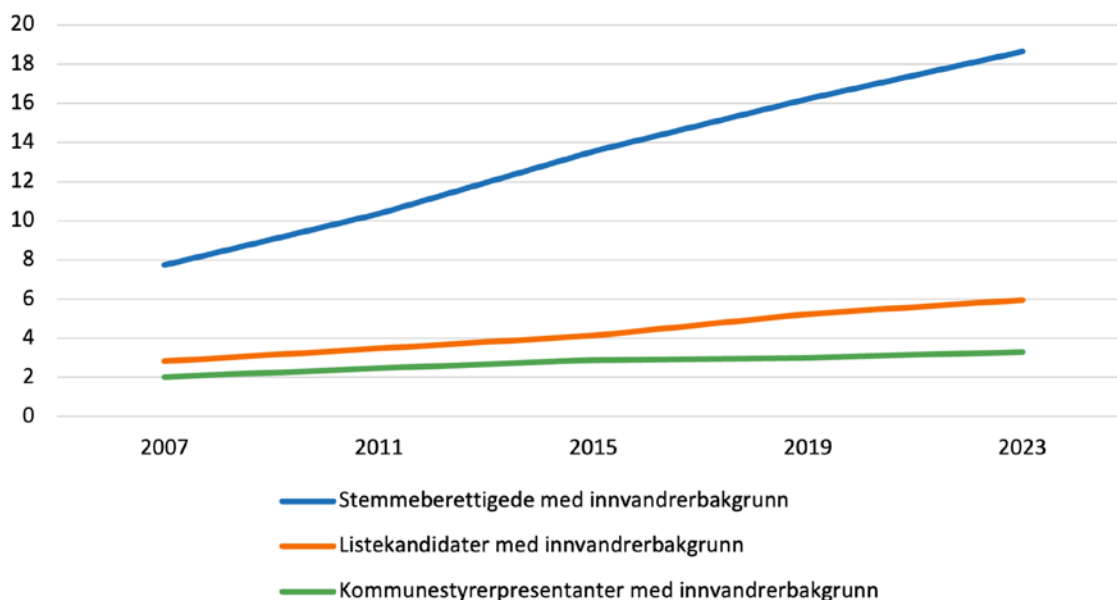
Analyser av politisk deltakelse blant minoritetsungdom finner lignende mønster som blant voksne med innvandrerbakgrunn. Deltakelse i politiske organisasjoner og valg er lavere i denne gruppen enn blant unge i majoritetsbefolkningen. Jenter deltar i større grad i politiske aktiviteter enn gutter, og dette gjelder for både majoritets- og minoritetsungdom. Noe overraskende har ikke sosioøkonomiske ressurser noen uttalt betydning, men det er hovedsakelig hvorvidt man kommer fra familier som er organisasjonsaktive og diskusjonsvillige, eller ikke, som forklarer forskjeller i politisk deltakelse blant de unge (Ødegård og Fladmoe, 2017).

Politisk representasjon

6.3 Underrepresentert i politikken

Samtidig som det har blitt en større andel stemmeberettigede med innvandrerbakgrunn blant velgermassen, har underrepresentasjonen av innvandrere i kommunestyrene økt. Ved kommunevalget i 2023 hadde over 800 000 personer med innvandrerbakgrunn stemmerett, nærmere 3 200 stilte som listekandidat, og litt over 300 ble stemt inn i et kommunestyre (SSB, 2023b, 2023a, 2023d).

Figur 6.5. Andel med innvandrerbakgrunn av stemmeberettigede, listekandidater og representanter til kommunevalg, 2007–2023. Prosent (SSB, 2023a, 2023b, 2023c, 2023d).

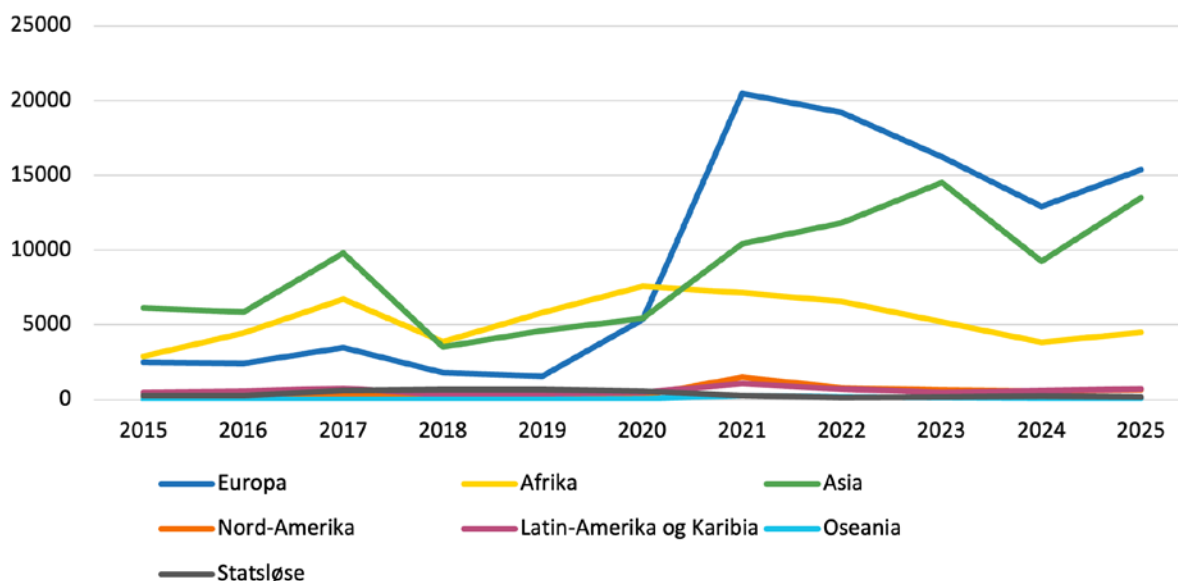
Andelen kommunestyremedlemmer med innvandrerbakgrunn har økt marginalt siden 2007 – fra to til tre prosent i 2023 (SSB, 2023a). Det har også vært en økning i andelen listekandidater med innvandrerbakgrunn – fra 3 prosent i 2007 til 6 prosent i 2023 (SSB, 2023c, 2023d).

Overgang til norsk statsborgerskap

6.4 Fortsatt mange som får norsk statsborgerskap

I 2025 fikk om lag 35 000 utenlandske statsborgere norsk statsborgerskap (SSB, 2026f). Dette er en økning på 28 prosent sammenlignet med året før (Molstad, 2026). Syrere utgjør den største gruppen av utenlandske borgere som fikk norsk statsborgerskap i 2025 – med 7 628 personer (Molstad, 2026).

Figur 6.6. Overgang til norsk statsborgerskap, etter landbakgrunn. 2015–2025. Antall (SSB, 2026f).

Det har vært en markant økning i overganger til norsk statsborgerskap siden 2020. Dette henger sammen med lovendringen 1. januar 2020 som tillot ett eller flere statsborgerskap i tillegg til det norske.

De tre siste årene før lovendringen om dobbelt statsborgerskap trådte i kraft i 2020, hadde to av ti som fikk norsk statsborgerskap, bodd i Norge åtte år eller mer. Etter at lovendringen ble innført, har relativt flere med lang botid fått statsborgerskap. I 2021 hadde fem av ti av de som ble innvilget statsborgerskap, åtte års botid eller lengre (Molstad, 2022). En mulig forklaring på dette kan være at mange europeiske statsborgere har ventet med å søke norsk statsborgerskap til lovendringen om dobbelt statsborgerskap kom på plass.

Sammenhengen mellom naturalisering – det å opptas som ny statsborger i et land – og ulike integreringsutfall som sosial integrering, sysselsetting, lønnsutvikling og valgdeltakelse er godt dokumentert i den internasjonale forskningslitteraturen (Bevelander og Pendakur, 2011;

Hainmuller, Hangartner og Pietrantuono, 2017; Peters, Vink og Schmeets, 2018; Peters, Schmeets og Vink, 2020; Goodman, 2023). For eksempel finner en studie fra Sveits en årsakssammenheng mellom statsborgerskapsinnvilgelse og langsiktig sosial integrering. Sammenhengen er sterkere hvis det ikke går veldig mange år fra innvandring til man får innvilget statsborgerskap (Hainmuller, Hangartner og Pietrantuono, 2017).

I Norge har forskere undersøkt sammenhengen mellom naturalisering og tilhørighet til det norske samfunnet (Erdal, Doeland og Tellander, 2018; Erdal og Midtbøen, 2023). Funnene viser at statsborgerskapet har noe å si for opplevelsen av tilhørighet, men at sammenhengen ikke er entydig. For eksempel forteller enkelte innvandrergupper at de ser på statsborgerskapet som en måte å få anerkjent tilhørigheten sin på, mens andre har et mer pragmatisk og praktisk forhold til statsborgerskapet (Erdal, Doeland og Tellander, 2018). Flere forteller også at de finner en slags sikkerhet i å få et norsk pass, både som bevis på nasjonal tilhørighet, som forsikring mot å bli deportert og som vern når folk stiller spørsmål ved hvor norske de er (Erdal, Doeland og Tellander, 2018).

Mediebruk

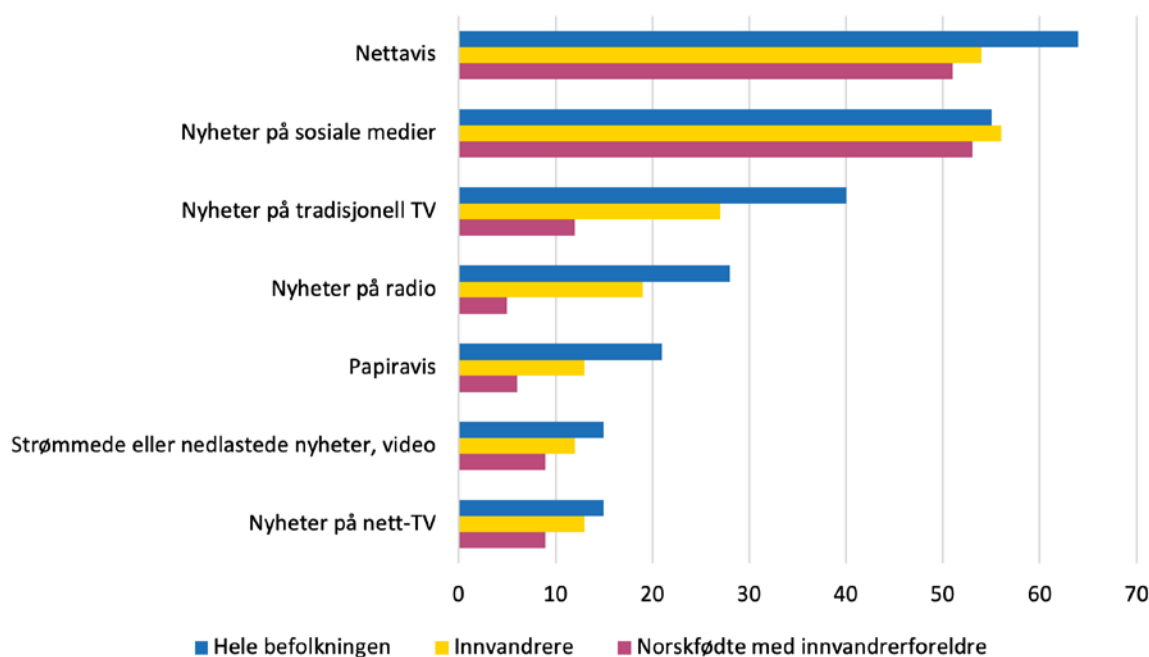
6.5 Små forskjeller i mediebruk

Det å holde seg oppdatert på nyheter og på hva som rører seg i samfunnet kan være en indikator på samfunnsengasjement, tilhørighet og deltakelse. Derfor beskriver vi i dette kapittelet hvorvidt, og hvordan, ulike deler av befolkningen bruker nyhetsmedier.

Mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn gjenspeiler i stor grad hele befolkningens mediebruk, særlig når vi tar hensyn til alder (Schiro, Foss og Bekkengen, 2023). 85 prosent av innvandrerbefolkningen får med seg nyheter daglig på en eller flere av de vanligste mediekanalene (avis, nettavis, radio, TV eller sosiale medier). 53 prosent av personer med innvandrerbakgrunn leser nettaviser en gjennomsnittsdag, mot 64 prosent i hele befolkningen. Blant personer i alderen 25–44 år leser fire av fem norskfødte med innvandrerforeldre nettaviser daglig. Dette er en marginalt høyere andel enn i samme aldersgruppe i hele befolkningen (Schiro, Foss og Bekkengen, 2023).

Ni av ti med innvandrerbakgrunn som leser papir- eller nettaviser, leser aviser på norsk, mens 25 prosent leser aviser på engelsk og 20 prosent leser aviser på et annet språk (Schiro, Foss og Bekkengen, 2023). Mens personer med innvandrerbakgrunn er noe mer internasjonalt orienterte når det gjelder nyhetslesing, så er det en lavere andel i denne gruppen som leser norske lokal- og distriktsaviser enn i hele befolkningen. Det er små forskjeller i nyhetslesing mellom personer med innvandrerbakgrunn fra landgruppe 1 og 2 (Schiro, Foss og Bekkengen, 2023).

Figur 6.7. Mediebruk en gjennomsnittsdag etter innvandrerkategori. 2022. Prosent (Schiro, Foss og Bekkengen, 2023).

Av figur 6.7 ser vi at sosiale medier, i tillegg til nettaviser, er den vanligste plattformen å benytte for nyheter. En forklaring på at personer med innvandrerbakgrunn i større grad bruker de digitale mediene for nyheter og i mindre grad papiraviser, lineær TV og radio er at personer med innvandrerbakgrunn er yngre enn befolkningen for øvrig i snitt (Bekkengen og Foss, 2023). 27 prosent av innvandrere og 12 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre ser nyheter på tradisjonell TV en gjennomsnittsdag. Blant hele befolkningen ser fire av ti nyheter på tradisjonell TV. Nesten to av ti innvandrere hører nyheter på radio, og av disse hører ni av ti radio på norsk. Samtidig er det mer enn tre ganger så vanlig å høre på radio på andre språk enn norsk og engelsk blant de med innvandrerbakgrunn enn i hele befolkningen (Schiro, Foss og Bekkengen, 2023).

Innvandrere bruker folkebibliotek i større grad enn befolkningen som helhet. I 2025 hadde 60 prosent av personer med innvandrerbakgrunn besøkt folkebibliotek det siste året, mot 49 prosent i hele befolkningen, og biblioteket er det kulturtilbudet hvor forskjellene mellom gruppene er størst. Forskjellen er særlig tydelig blant eldre aldersgrupper, mens barn og unge med og uten innvandrerbakgrunn bruker biblioteket omtrent like mye (Bekkengen og Evensen, 2026).

Institusjonell tillit

6.6 Tilliten til ulike samfunnsinstitusjoner varierer

Høy tillit i befolkningen er en viktig faktor for et velfungerende samfunn. Tillit beskrives også som en avgjørende forutsetning for flere viktige samfunnsområder, inkludert økonomisk vekst, lav korrupsjon og god helse (Dalen, Flatø og Friberg, 2022). Det er vanlig å skille mellom tillit til andre mennesker i samfunnet (horisontal eller generell tillit) og tillit til samfunnsinstitusjoner (institusjonell eller vertikal tillit). Den institusjonelle tilliten er formet av konkrete erfaringer med institusjoner, og har direkte konsekvens for forholdet mellom staten og innbyggerne (Andreasson, 2017; Dalen, Flatø og Friberg, 2022; Dalen mfl., 2024).

Hva er institusjonell tillit?

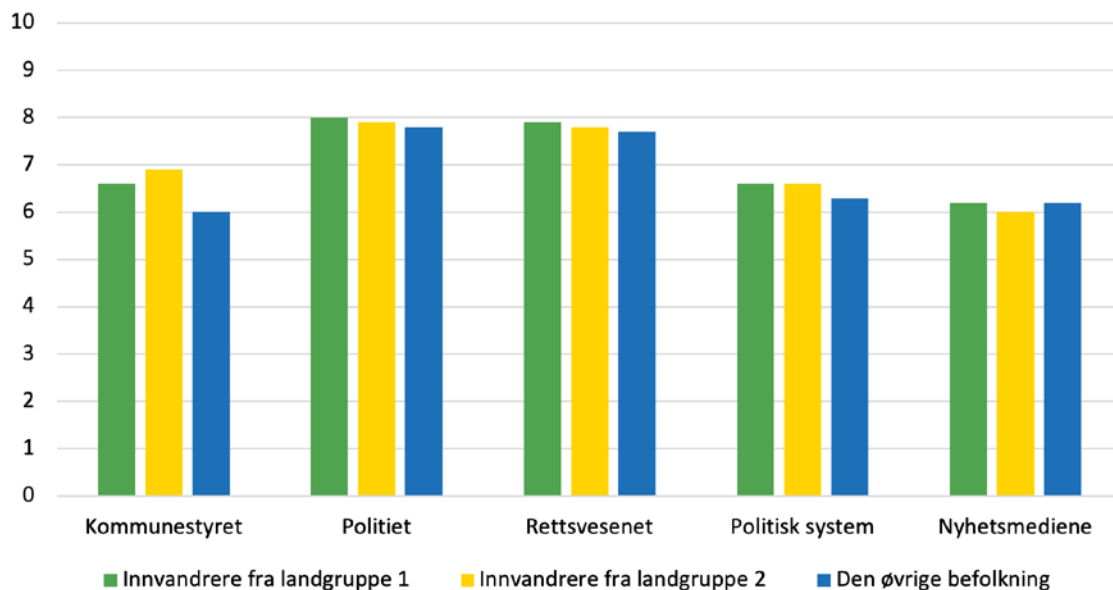
Institusjonell tillit, også kalt vertikal tillit, viser til folks tillit til politiske og offentlige institusjoner i samfunnet som regjeringen, statsapparatet, politiet eller helsevesenet.

SSBs levekårsundersøkelse finner nesten ingen forskjeller i gjennomsnittlig tillit til ulike institusjoner mellom innvandrere og den øvrige befolkningen. Befolkningen har høyest tillit til politi og rettsvesen, mens tilliten til det politiske systemet, til kommunestyret og til nyhetsmediene er noe lavere (SSB, 2025v).

Innvandrere som kom til Norge som barn, og norskfødte med innvandrerforeldre, uttrykker omtrent samme grad av institusjonell tillit som befolkningen ellers på samme alder (Støren 2019). Disse to gruppene har stort sett vokst opp under de samme institusjonelle betingelsene som majoritetsbefolkningen.

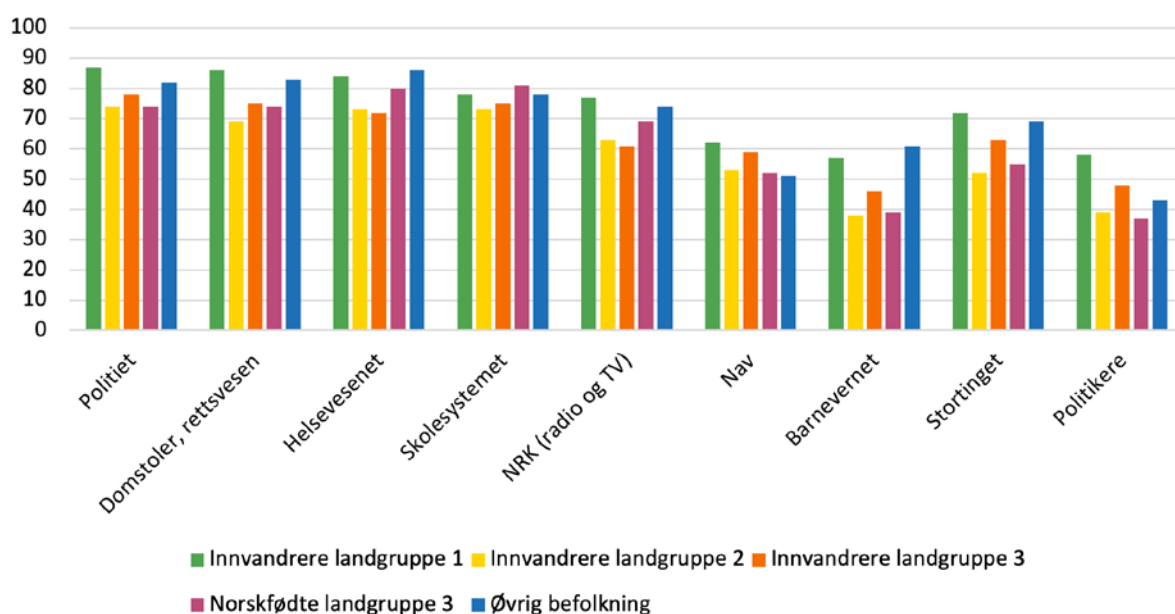
SSBs levekårsundersøkelse finner omtrent ingen forskjeller i tillit til ulike institusjoner mellom innvandrere og den øvrige befolkningen. I begge gruppene uttrykte åtte av ti høy tillit til politiet og rettsvesenet i 2022. Tilliten til det politiske systemet, til kommunestyret og til nyhetsmediene var noe lavere (figur 6.8).

Figur 6.8. Gjennomsnittlig skår på tillit til ulike institusjoner (skala 0–10), etter innvandrerbakgrunn. 2025. Prosent (SSB, 2025v).

Resultatene fra en annen spørreundersøkelse viser lignende mønstre som i SSBs levekårsundersøkelse. Innvandrere har relativt høy tillit til institusjoner, og også i denne undersøkelsen varierer graden av institusjonell tillit blant innvandrere etter hvilken samfunnsinstitusjon det gjelder (Friberg mfl., 2026). Som illustrert i figur 6.9 er det også forskjeller i tilliten til institusjoner mellom innvandrere med ulik landbakgrunn. Mens tillitsnivået til politiet, domstoler/rettsvesen og helsevesenet blant innvandrere fra landgruppe 1 i snitt er relativt høyt og på linje med befolkningen for øvrig, er det noe lavere blant innvandrere fra landgruppe 2 og 3, samt blant norskfødte med innvandrerforeldre fra landgruppe 3 (Friberg mfl., 2026).

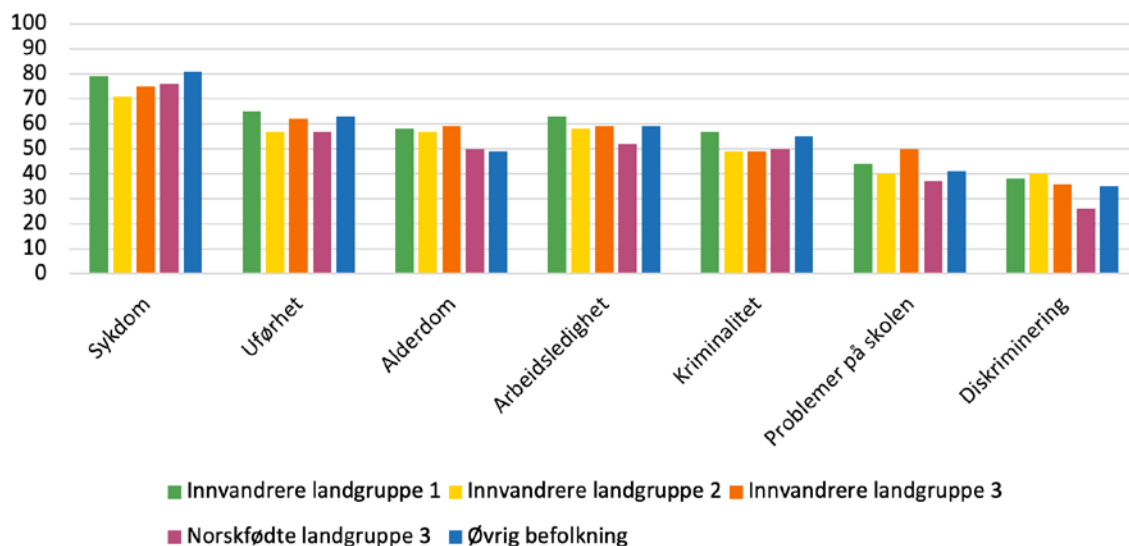
Figur 6.9. Andel som har veldig stor eller ganske stor tillit til følgende norske institusjoner, etter innvandrerbakgrunn. 2025. Prosent (Friberg mfl., 2026).

En nyere studie som har sett på tilliten til Nav blant brukere med innvandrerbakgrunn, finner at tilliten til Nav brytes ned over tid. Innvandrere med lang botid har betydelig lavere tillit til Nav enn både de uten innvandrerbakgrunn og nyankomne innvandrere. Det kan være flere årsaker til at tilliten brytes ned, men dårlige brukererfaringer og følelse av avmakt i møte med systemet spiller sannsynligvis en rolle (Friberg, Volckmar-Eeg og Andresen, 2024).

Tro på at man vil få hjelpen man har behov for av det offentlige, kan tolkes som tillit til at samfunnet stiller opp for en, og at man ses som en likeverdig del av det samfunnet (Dalen mfl., 2024). Figur 6.10 viser at det er relativt små forskjeller mellom personer med og uten innvandrerbakgrunn, samt mellom innvandrere med ulik landbakgrunn, når det gjelder graden av tillit til at man får den hjelpen man har behov for, i ulike situasjoner.

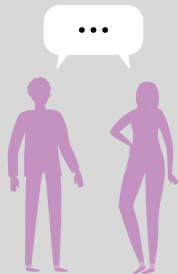
Figur 6.10. Andel som har veldig stor eller ganske stor tillit til at de får hjelp fra det offentlige ved ulike typer hendelser eller tilstander. 2023. Prosent (Dalen mfl., 2024).

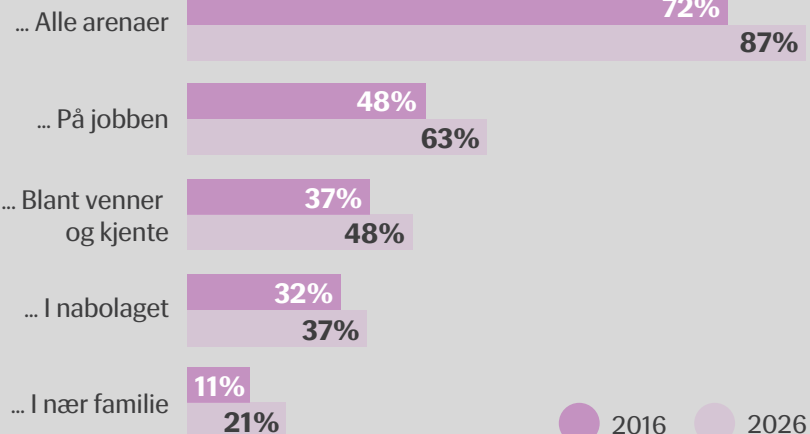
Arbeidsledighet, dårlig råd og opplevd diskriminering reduserer tilliten til offentlige institusjoner (Støren, 2019). Eksempelvis har arbeidsledige minst tillit til det politiske systemet. Det gjelder både blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre – sammenlignet med yrkesaktive og studenter. Videre er det blant norskfødte med innvandrerforeldre funnet en negativ sammenheng mellom dårlig råd og graden av institusjonell tillit (Støren, 2019). Opplevelsen av å bli forskjellsbehandlet har også en negativ sammenheng med tilliten til det politiske systemet. Det gjelder både for innvandrere og for norskfødte med innvandrerforeldre (Støren, 2019). Det samme kan gjelde tilliten til politiet. Studier viser at unge menn med minoritetsbakgrunn opplever hyppigere politikontroller uten at de får forklaring på hvorfor. Flere opplever at kontrollene skyldes deres hudfarge eller etnisk bakgrunn. Slike erfaringer kan utfordre tilliten denne gruppen har til politiet (Solhjell mfl., 2019; Likestillings- og diskrimineringsombudet, 2022).

Sosial integrering

Kontakt med innvandrere

Mer kontakt
sammenlignet med 2016

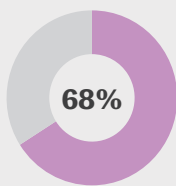

2016

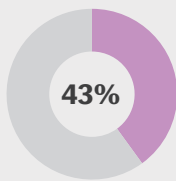

2026

Diskriminering

av personer med
innvandrerbakgrunn

av personer uten innvandrer-
bakgrunn har opplevd å bli
diskriminert i løpet av livet

Stabile forskjeller siden 2023

Aksept

9 av 10

norskfødte med innvandrerforeldre føler seg integrert,
men bare 7 av 10 føler seg akseptert

Holdninger til innvandrere

78%

mener at innvandrere gjør en
nyttig innsats i arbeidslivet

22%

mener at innvandrere er en kilde
til utrygghet i samfunnet

Nedgang i positive holdninger siden 2023

Tillit til andre mennesker

70%

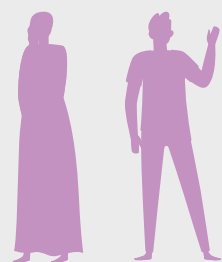

av personer uten innvandrerbakgrunn

61%

av innvandrere synes at
folk flest er til å stole på

7. Sosial integrering

Mellommenneskelig kontakt på ulike formelle og uformelle arenaer, i små og store fellesskap, er avgjørende i integreringsprosessen. Givende sosiale relasjoner i hverdagen bidrar blant annet til å utvide nettverk og skape tillit og tilhørighet. Fravær av slike relasjoner kan derimot føre til ensomhet, utenforskap eller segregering. Opplevelser med fordommer eller forskjellsbehandling kan ha negative konsekvenser for integrering, helse og livskvalitet.

Sosial integrering, også kalt hverdagsintegrering, er en toveis prosess som handler om å bygge broer mellom minoritet og majoritet. Gjennom å fremme møteplasser og felles forståelse for grunnleggende verdier og normer i det norske samfunnet, bidrar sosial integrering til at innvandrere opplever økt tilhørighet, inkludering og deltakelse i samfunnet. Et annet viktig aspekt ved sosial integrering er selvbestemmelse – eller friheten til selv å bestemme hvordan man vil leve livet sitt. Sosial integrering er ikke bare viktig for det enkelte individ, men også for samholdet i samfunnet som helhet (Birgier, Brynteson og Gassen, 2025). Det krever derfor både innsats fra den enkelte innvandrere og åpenhet fra samfunnet rundt.

I motsetning til målbare indikatorer som arbeidstilknytning og utdanning, som det finnes gode tall på, er det vanskeligere å måle sosial integrering. Her må vi i større grad basere oss på subjektive erfaringer og holdninger i ulike grupper i befolkningen. Dette gjør det også vanskeligere å måle og sammenligne indikatorer på sosial integrering over tid, og det kan være større usikkerhet rundt forskningsfunnene knyttet til enkelte temaer på feltet.¹⁰ Men mens registerdata gir oss objektive mål på strukturell integrering, gir holdningsundersøkelser og intervjuer oss innsikt i sosial integrering. Å vite hvor mange som er i arbeid er viktig, men å vite om de føler seg inkludert, har sosiale relasjoner og opplever at de hører til, er nødvendig for å få et helhetlig bilde av hvordan integreringen går.

Generell tillit

7.1 Innvandrere har lavere tillit til andre mennesker

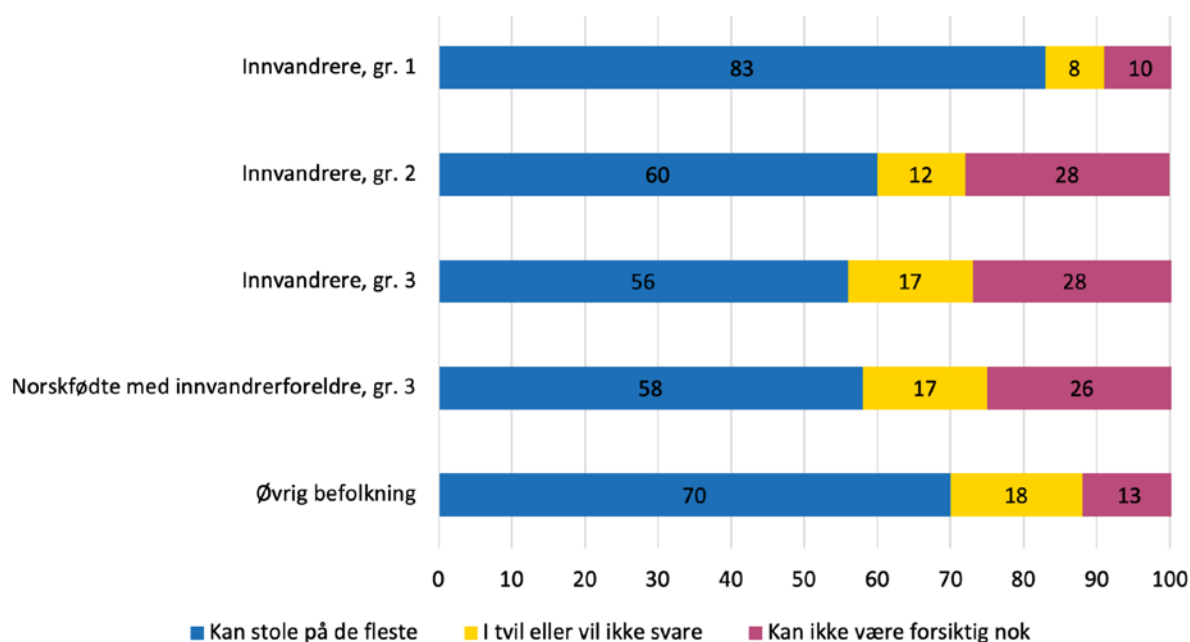
Tillit legger grunnlaget for kontakt, samarbeid og samhørighet, og er derfor et sentralt aspekt ved integreringen. Det er viktig både å ha tillit og å få tillit, og byggingen av tillit er en toveis prosess (Barstad, 2024). Videre viser forskning at en høy grad av tillit er knyttet til mange positive utfall for enkeltpersoner. Tillit beskrives også som en avgjørende forutsetning for flere viktige samfunnsområder, inkludert økonomisk vekst, lav korrupsjon og god helse (Dalen, Flatø og Friberg, 2022). Samtidig er generell tillit et vanskelig mål å bruke i integreringssammenheng, fordi det er usikkert om det bør forstås som en forutsetning for integrering, eller som et resultat av integrering (Dalen mfl., 2024).

¹⁰ Det er også verdt å huske at de mest marginaliserte gruppene i samfunnet sannsynligvis ikke nås med spørreundersøkelser.

Et spørsmål som ofte brukes når man måler horisontal (generell) tillit, er: «Synes du at man generelt kan stole på de fleste mennesker, eller synes du man ikke kan være forsiktig nok i møte med andre mennesker?» På dette spørsmålet svarer 61 prosent av personer med innvandrerbakgrunn at man kan stole på de fleste, mot 70 prosent av personer uten innvandrerbakgrunn (Friberg mfl., 2026). Flere undersøkelser finner at personer med innvandrerbakgrunn i gjennomsnitt har noe lavere tillit til andre mennesker enn befolkningen ellers (Støren, 2019; Dalen, Flatø og Friberg, 2022; Dalen mfl., 2024; Friberg mfl., 2026).

Generell tillit varierer også mellom ulike grupper med innvandrerbakgrunn. Innvandrere fra landgruppe 1 (Vest-Europa, Nord-Amerika, Australia og New Zealand) skiller seg ut ved at de i langt større grad sier at andre mennesker er til å stole på. Hele 83 prosent mener dette, mot 60 prosent i landgruppe 2 (nye EU-land i Øst- og Sentral-Europa), 56 prosent i landgruppe 3 (land i Asia, Afrika og Latin-Amerika) og 58 prosent blant norskfødte med innvandrerforeldre fra landgruppe 3. Fordelt etter enkeltland er det personer med bakgrunn fra Tyskland og Sverige som uttrykker høyest tillit, og personer med bakgrunn fra Ukraina, Irak og Syria som uttrykker lavest tillit (Friberg mfl., 2026).

Figur 7.1. Generell tillit, målt ved spørsmålet «Synes du at man generelt kan stole på de fleste mennesker, eller synes du man ikke kan være forsiktig nok i omgang med andre?» 2025. Prosent (Friberg mfl., 2026).

Forskjellene mellom norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrere kan til dels forklares med alder, da norskfødte er en relativt ung gruppe. Eldre med innvandrerbakgrunn er i større grad tilbøyelige til å stole på andre, sammenlignet med unge med innvandrerbakgrunn (Friberg mfl., 2026). Andre kjennetegn som kan ha positiv sammenheng med horisontal tillit, er lengre botid, bedre norskkunnskaper, høyere utdanning og sterkere tilknytning til arbeid (Støren, 2019; Dalen, Flatø og Friberg, 2022). Erfaring med diskriminering kan derimot ha en negativ sammenheng med tilliten til andre mennesker (Støren, 2019).

Sosiale nettverk og kontakt

7.2 Stadig mer kontakt med innvandrere på ulike arenaer

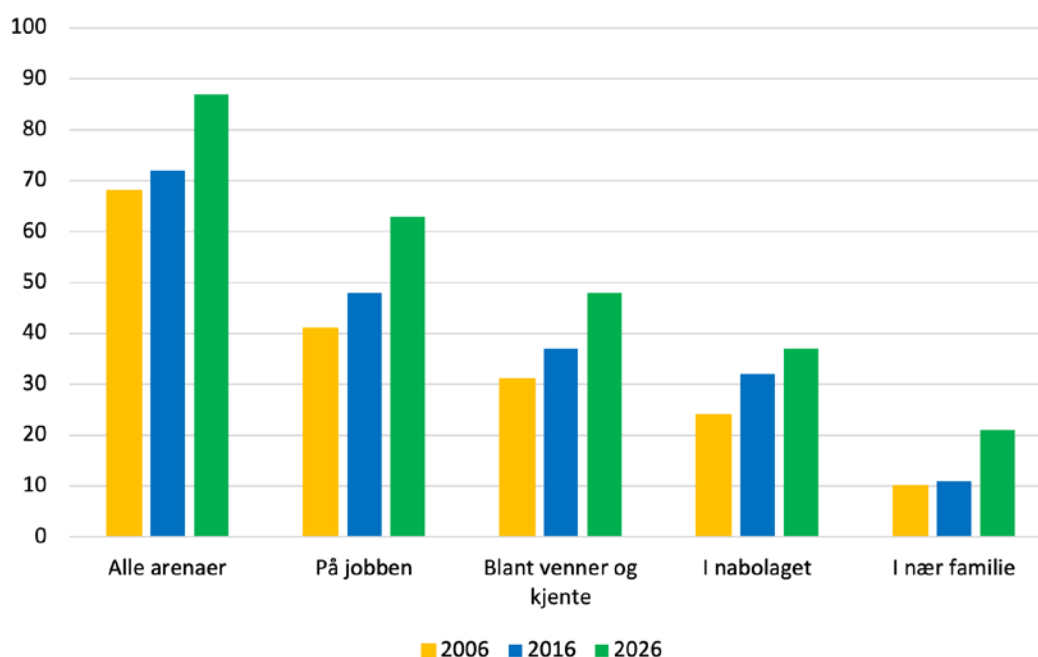
Antallet innvandrere i Norge har økt markant de siste 20 årene, og dermed har også stadig flere i befolkningen kontakt med innvandrere. I 2006 oppga nesten sju av ti at de hadde kontakt med innvandrere på en eller annen arena, og 20 år senere er denne andelen nesten ni av ti – den høyeste andelen siden målingene startet i 2002 (SSB, 2026i).

De vanligste arenaene for kontakt er arbeidsplassen, venne- og bekjentskapskretsen, og nabolaget. Disse tre har vært de vanligste kontaktarenaene så lenge målingene har blitt utført. Målingene viser samlet sett en økende kontakt med innvandrere i hverdagslivet, og kun 14 prosent oppgir å ikke ha kontakt med innvandrere i det hele tatt – en nedgang på 19 prosentpoeng siden 2002. Det er også en økning i personer som rapporterer at de har kontakt med innvandrere på flere ulike arenaer, og utviklingen peker mot en mer mangfoldig kontaktflate i befolkningen (Strøm, Arnesen og Kvalø, 2026).

Flertallet av dem som har kontakt med innvandrere, oppgir også at de har daglig eller ukentlig kontakt. Det er også et klart flertall som oppgir positive erfaringer med kontakten de har med innvandrere. Denne andelen har økt fra 69 prosent i 2003 til 84 prosent i 2026 (Strøm, Arnesen og Kvalø, 2026).

Undersøkelser viser også at et stort flertall er villige til å inngå sosiale relasjoner med innvandrere. 96 prosent svarer ja på spørsmål om de er komfortable med å ha en lege som er innvandrer eller ha en nær kollega som er innvandrer. 86 prosent svarer at de er komfortable med å ha en innvandrer som svigersønn eller svigerdatter (Strøm, Arnesen og Kvalø, 2026).

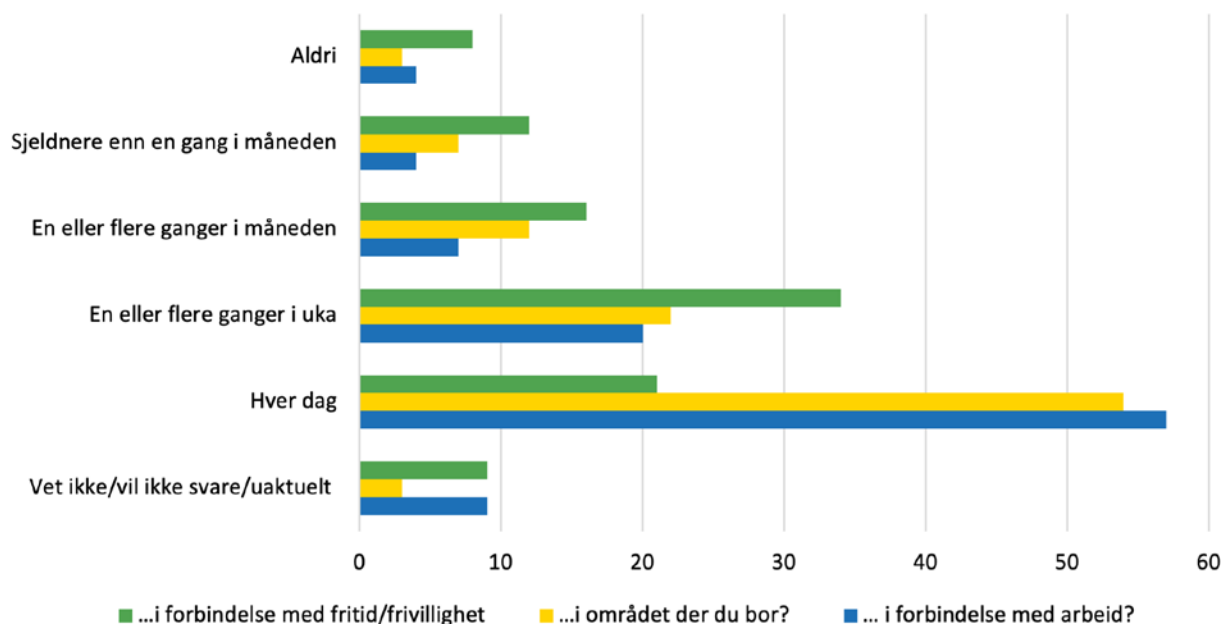
Figur 7.2. Kontakt med innvandrere, etter arena. 2006-2026. Prosent. (SSB, 2026i).

Det er sammenheng mellom personlig kontakt med innvandrere og mer positive holdninger til innvandring og økt tillit generelt (Finseraas mfl., 2019; Brekke mfl., 2024). Særlig de som har kontakt med personer med innvandrerbakgrunn i forbindelse med jobb, frivillighet eller fritidsaktiviteter, er mer positive til innvandring (Brekke mfl., 2024; Strøm, Arnesen og Kvalø, 2025). Samtidig er det ikke lett å påvise om en blir mer positiv til personer med innvandrerbakgrunn av å møtes, eller om det er de som allerede er positivt innstilt, som oppsøker arenaer der man kan treffe personer med innvandrerbakgrunn (Brekke og Fladmoe, 2022).

For befolkningen med innvandrerbakgrunn varierer kontakten med personer uten innvandrerbakgrunn etter arena. For de som snakker med majoritetsbefolkningen daglig, skjer det oftere i forbindelse med arbeid eller i nærområde enn i forbindelse med fritid eller frivillighet (Friberg mfl., 2026).

Figur 7.3. «Hvor ofte snakker du med folk uten innvandrerbakgrunn ...» på ulike arenaer. Personer med innvandrerbakgrunn (n=9865). 2025. Prosent. (Friberg mfl., 2026).

Blant innvandrere er det også en sammenheng mellom det å ha hyppig kontakt med personer uten innvandrerbakgrunn og økt institusjonell tillit (Dalen mfl., 2024). De som oppgir at de har mye kontakt med personer uten innvandrerbakgrunn på ulike arenaer, rapporterer om færre opplevelser av å bli diskriminert enn de som oppgir at de har lite kontakt med personer uten innvandrerbakgrunn (Dalen mfl., 2024).

Tilhørighet og aksept

7.3 Norskfødte føler seg integrert, men ikke akseptert

Befolkningen i Norge blir stadig mer mangfoldig, og ideen om norskhet er ikke entydig. Unge med innvandrerbakgrunn tar gradvis til seg en identitet som norske. Samtidig opplever en betydelig andel at andre ikke anerkjenner dem som norske (Friberg, 2021). Spørsmål om opplevd «norskhet» kan være problematiske, fordi det antyder at innvandrere må eller bør identifisere seg som norske. Det kan allikevel være et spørsmål som fanger opp tilknytning til fellesskapet og tilhørighet til Norge. En studie av innvandreres hverdagsliv og integrering viser at 64 prosent av personer med innvandrerbakgrunn ser på seg selv som helt eller ganske norske. En betydelig lavere andel, 45 prosent, tror at andre ser på dem som helt eller ganske norske (Friberg mfl., 2026). Det er altså et stort gap mellom egen oppfatning av «norskhet» og hva en tror andres oppfatning er. Samtidig har både andelen som svarer at de i helt eller ganske stor grad ser på seg selv som norske og som opplever at andre helt eller i ganske stor grad ser på dem som norske økt siden forrige undersøkelse i 2023. Da var tilsvarende andeler på henholdsvis 56 og 32 prosent (Dalen mfl., 2024).

87 prosent av personer med innvandrerbakgrunn svarer at de føler seg helt eller ganske integrert i det norske samfunnet. 78 prosent føler seg helt eller ganske akseptert. Gapet mellom å føle seg integrert og akseptert er størst for norskfødte med innvandrerforeldre. Her oppgir 94 prosent at de føler seg helt eller ganske integrert, men bare 69 prosent føler seg helt eller ganske akseptert (Friberg mfl., 2026). Dette gapet har økt siden forrige undersøkelse i 2023.

Figur 7.4. Andel som føler seg helt eller ganske integrert og helt eller ganske akseptert i det norske samfunnet. 2025. Prosent (Friberg mfl., 2026).

Det kan virke paradoksalt at barn av innvandrere som er født og oppvokst i Norge, føler seg mindre akseptert enn sine foreldre. Dette er et kjent fenomen og omtales i forskningslitteraturen som integreringsparadokset (Midtbøen og Kitterød, 2019; Schaeffer og Kas, 2023; Dalen mfl., 2024). Økt integrering innebærer ikke nødvendigvis økt opplevelse av aksept og tilhørighet. Dette kan ha ulike årsaker. Norskfødte med innvandrerforeldre deltar på flere samfunnsarenaer og har mer kontakt med øvrig befolkning sammenlignet med sine innvandrerforeldre. De er derfor mer eksponert for urettmessig forskjellsbehandling og ekskludering. En annen teori er at jo mer integrert man er, desto mer tilbøyelig er man til å tolke ulike erfaringer som diskriminering og manglende aksept, fordi en har høyere forventninger til likebehandling og større bevissthet om diskriminering som samfunnsproblem.

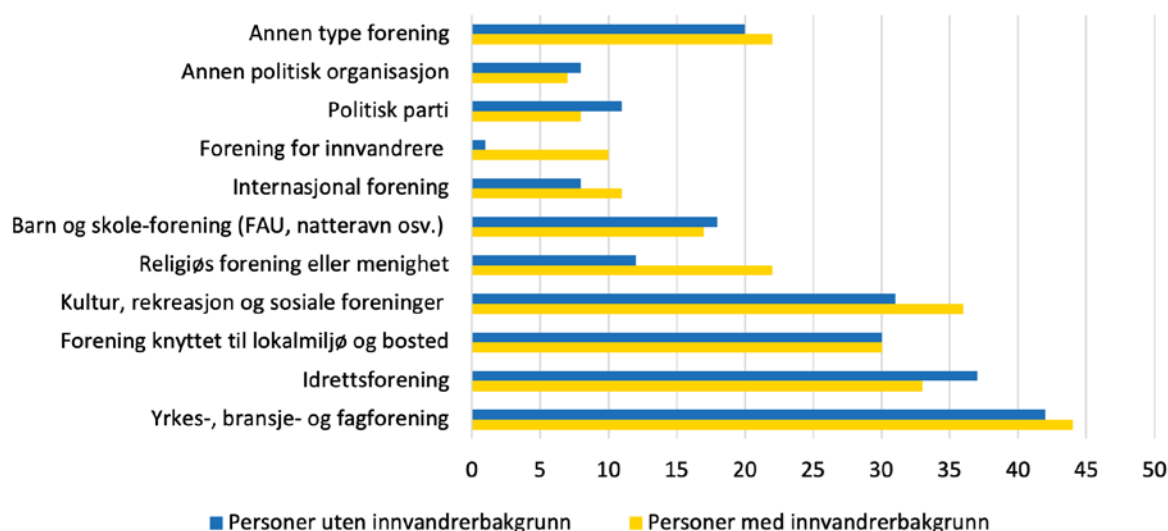
Deltakelse i frivillighet

7.4 Små forskjeller i deltakelse i foreninger

Frivillige organisasjoner er viktige arenaer for integrering og deltakelse i samfunnet. Gjennom frivillig engasjement og deltakelse i ulike fritidsaktiviteter har en tilgang til flere sosiale møteplasser, samt muligheter til å bygge sosiale nettverk og bli inkludert i lokale fellesskap. Forskning viser også en positiv, men svak sammenheng mellom frivillig arbeid og livskvalitet (Skiple, Eimhjellen og Christensen, 2024).

Innvandrere deltar i noe mindre grad i organiserte aktiviteter og frivillig arbeid enn resten av befolkningen (Eimhjellen, Bentsen og Wollebæk, 2020; Jacobsen mfl., 2021; Eimhjellen mfl., 2023; Haugland og Dalen, 2023). Forskjellene mellom innvandrere og personer uten innvandrerbakgrunn er imidlertid små (Friberg mfl., 2026). Dersom man bryter ned på type forening ser man at personer med innvandrerbakgrunn og personer uten innvandrerbakgrunn har relativt lik deltakelse i yrkes- og fagforeninger, idrettsforeninger, foreninger knyttet til lokalmiljø og bosted. Personer med innvandrerbakgrunn deltar i klart større grad enn personer uten innvandrerbakgrunn, i religiøse foreninger eller menigheter og i foreninger for innvandrere og kultur, og i noe større grad i kultur, rekreasjon og sosiale foreninger (Friberg mfl., 2026).

Figur 7.5. Andel som har deltatt (medlem, vært på møter og/eller bidratt som frivillig) i ulike typer foreninger siste to år. 2025. Prosent (Friberg mfl., 2026).

Kjønn, alder, botid, utdanning og norskkunnskaper henger sammen med sannsynligheten for å delta i frivilligheten. Innvandrerkvinner, eldre innvandrere og innvandrere med lav utdanning og lave norskkunnskaper deltar i mindre grad (Eimhjellen og Arnesen, 2018). Manglende norskkunnskaper er den enkeltfaktoren som flest innvandrere selv trekker frem som hinder for deltakelse i frivilligheten (Espegren mfl., 2022). Mangelfull informasjon og lite kunnskap om hva som kjennetegner frivilligheten i Norge, kan også være barrierer mot deltakelse. Andre årsaker kan være forhold knyttet til livssituasjon, økonomiske utfordringer, byråkrati og manglende møteplasser (Espegren mfl., 2022).

I likhet med øvrig befolkning varierer også innvandreres deltakelse i organisasjoner og frivillig arbeid etter i hvor formalisert aktiviteten er. Jo mer formalisert og tidkrevende engasjementet er, desto lavere er deltakelsen (SSB, 2025t, 2025u). Den største forskjellen i frivillig innsats mellom innvandrere og øvrig befolkning finner vi i styrearbeid og administrasjon, der 12,4 prosent av innvandrere har deltatt det siste året, mot 21,5 prosent i øvrig befolkning. Forskjellene er mindre for annen type frivillig arbeid som informasjonsarbeid, kampanjer og politisk arbeid, instruksjon/trening og innenfor annen frivillig innsats (SSB, 2025u).

I tillegg kommer noen innvandrere fra land med andre tradisjoner og systemer for frivillighet og har andre måter å organisere seg på. Erfaringer de har fra eget opprinnelsesland, gir ulike forutsetninger for inkludering i frivilligheten i Norge. Sammenlignet med frivilligheten i andre land har norsk frivillighet generelt sterke koblinger til myndighetene, gjennom økonomisk støtte, samarbeid og avtaler, og for noen kan denne koblingen være en utfordring. For innvandrergrupper som har erfaring med en mindre byråkratisert frivillighet fra hjemlandet, kan det ta tid å forstå og få tillit til sivilsamfunnet i Norge. Erfaringer med myndigheter og offentlige institusjoner i eget hjemland kan variere mellom ulike innvandrergrupper, og dette kan bidra til å forklare skepsis til organisasjoner som samarbeider med myndighetene (Espegren mfl., 2022).

Barns deltakelse i fritidsaktiviteter

7.5 Økonomi har mye å si for barns deltakelse i fritidsaktiviteter

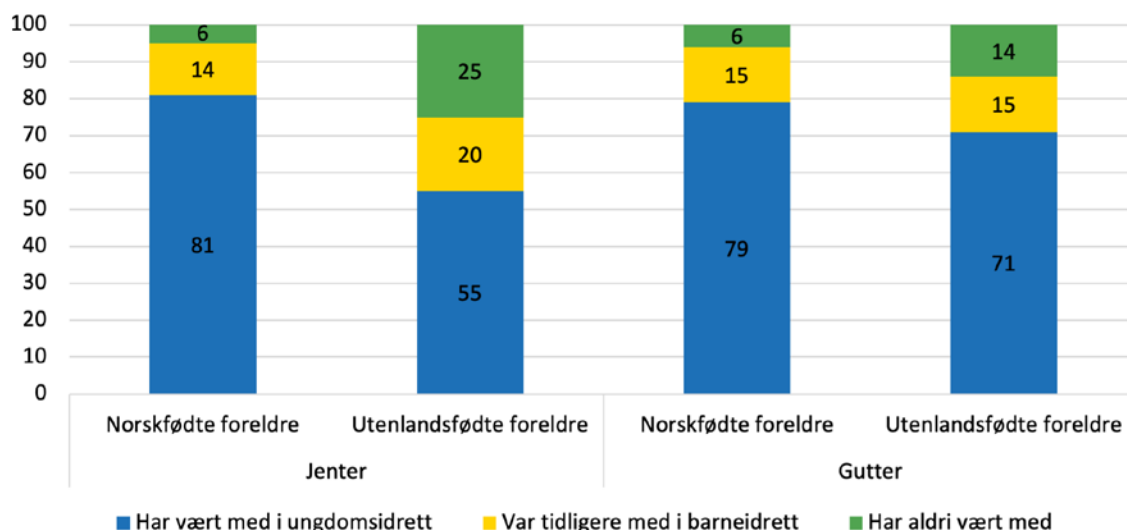
Å ha mulighet til å delta og være aktiv på fritiden er en grunnleggende rettighet alle barn og unge har, jf. barnekonvensjonen artikkel 31. Å få være med på fritidsaktiviteter bidrar til tilhørighet, fellesskap og mestringsfølelse, samt til bedre fysisk og psykisk helse (Eime mfl., 2013). Fritidsaktiviteter er i tillegg en viktig integreringsarena.

Det er forskjeller mellom barn og unge med og uten innvandrerbakgrunn når det gjelder deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter (Myrli og Mehus, 2015; Bakken og Strandbu, 2023). Dette gjelder særlig organisert idrett, som er den aktiviteten som samler flest barn og unge. Tall fra 2023 viser at 63 prosent av ungdom med minoritetsbakgrunn har deltatt i idrett i løpet av tenårene, mens andelen blant ungdom uten innvandrerbakgrunn er 79 prosent. Samtidig har 20 prosent av ungdom med minoritetsbakgrunn aldri deltatt i organisert idrett, sammenlignet med seks prosent blant ungdom uten minoritetsbakgrunn (Bakken og Strandbu, 2023).

Deltakelsen er riktignok høyere blant ungdom med innvandrerbakgrunn som er født i Norge eller kom hit før de fylte fem år. Likevel er det også i denne gruppen en større andel som aldri har deltatt i organisert idrett enn blant ungdom generelt (Bakken og Strandbu, 2023). I tillegg viser forskning at jenter generelt slutter tidligere med organiserte aktiviteter enn gutter. Sosioøkonomisk bakgrunn bidrar til å forklare deler av forskjellene mellom ungdom med og uten minoritetsbakgrunn, særlig blant gutter (Strandbu, Bakken og Sletten, 2019; Bakken og Strandbu, 2023).

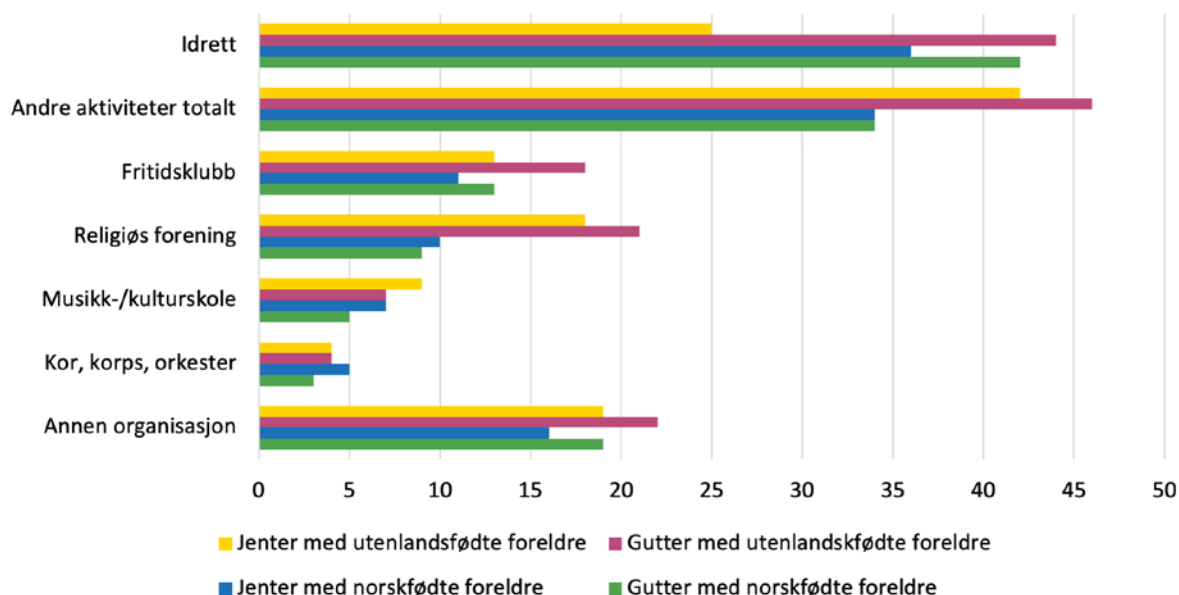
Figur 7.6 viser at særlig jenter med innvandrerforeldre er overrepresentert blant de som aldri har deltatt i organisert idrett. Hele 25 prosent av disse jentene har aldri deltatt i organisert idrett, mot seks prosent av jenter med norskfødte foreldre. Blant gutter er forskjellen mellom de med og uten minoritetsbakgrunn mindre, men også her finnes det ulikheter (Bakken og Strandbu, 2023).

Figur 7.6. Deltakelse i idrett gjennom oppveksten. 2023. Prosent (Bakken og Strandbu, 2023).

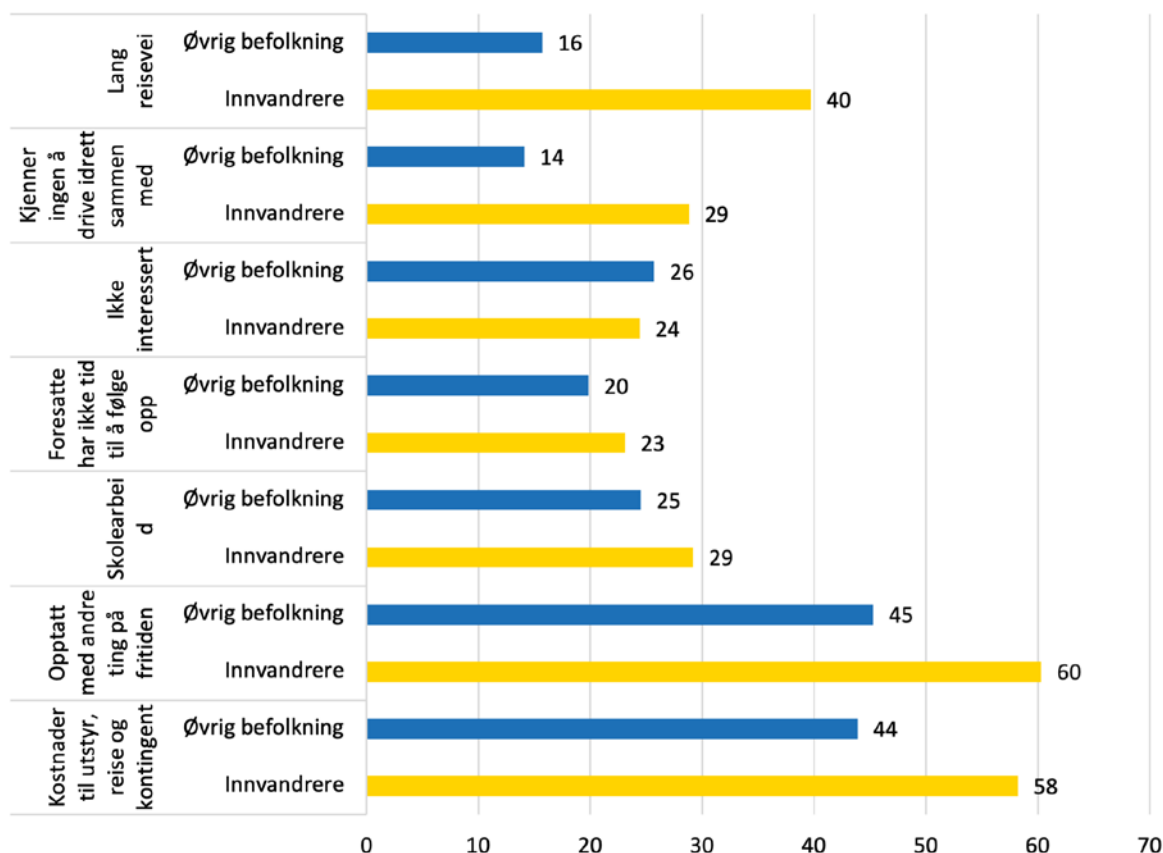
Figur 7.7 viser hvor mange jenter og gutter som har deltatt på fritidsaktiviteter siste måned. Dette gir et mer nyansert bilde på deltakelsesnivået blant minoritetsungdom. Både jenter og gutter med innvandrerbakgrunn deltar i et bredere spekter av andre organiserte fritidsaktiviteter enn jenter og gutter uten minoritetsbakgrunn. Blant annet er jenter med innvandrerbakgrunn noe oftere med i religiøse foreninger, musikk- eller kulturskole eller andre foreninger (bokklubb o.l.) sammenlignet med jenter uten innvandrerbakgrunn (Bakken og Strandbu, 2023).

Figur 7.7 Deltakelse i fritidsaktiviteter i løpet av siste måned, 2023. Prosent (Bakken og Strandbu, 2023).

Forskjeller i klassebakgrunn og økonomi er noe av forklaringen på at færre barn og unge med minoritetsbakgrunn deltar i organiserte fritidsaktiviteter (Strandbu, Bakken og Sletten, 2019; Jacobsen mfl., 2021, 2021; Bakken og Enstad, 2023). Som vist i figur 7.8 er det en mye større andel av barn og unge med innvandrerbakgrunn som oppgir kostnad som hinder mot å delta i idrett sammenlignet med barn og unge uten innvandrerbakgrunn – henholdsvis 58 mot 44 prosent (SSB, 2025x). I tillegg peker forskning på faktorer som diskriminering, foreldrenes forutsetninger for å følge opp barnas aktiviteter samt kultur og tradisjoner som barrierer mot deltakelse i fritidsaktiviteter (Strandbu, Bakken og Sletten, 2019). For barn og unge med fluktbakgrunn kan også manglende informasjon om fritidsaktiviteter og manglende støtte til å finne frem til og bli værende i en aktivitet oppleves som en barriere for deltakelse (Mathisen, Seeberg og Skiple, 2023).

Figur 7.8. Hinder for trening blant barn og unge etter innvandrerbakgrunn. 2024. Prosent (SSB, 2025x).

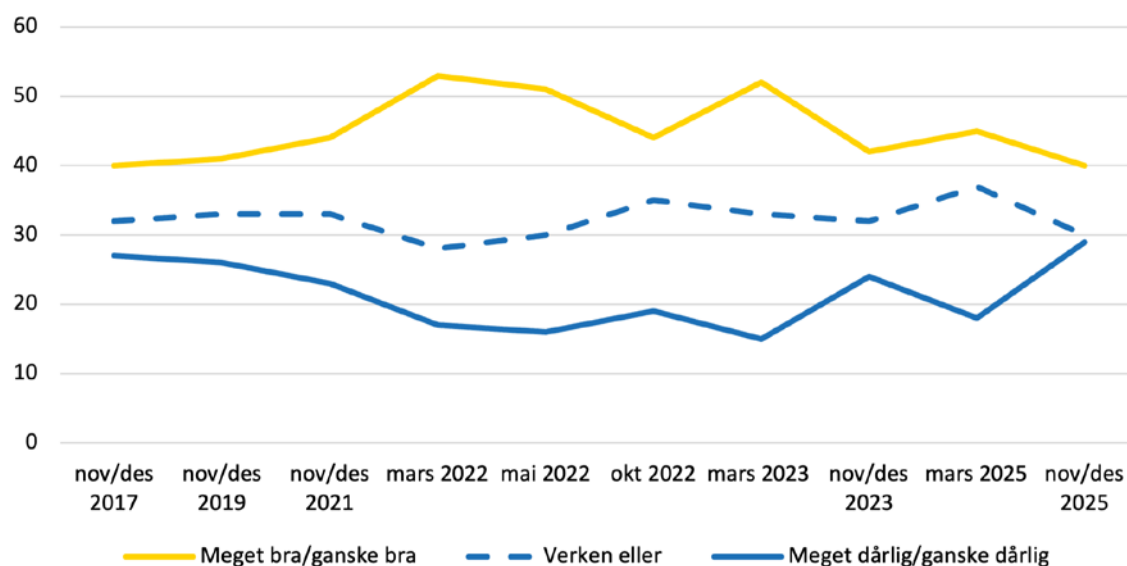
Holdninger til innvandring og integrering

7.6 En nedgang i positive holdninger

Med jevne mellomrom gjennomføres det flere omfattende undersøkelser i befolkningen om holdninger til innvandrere og innvandring, blant annet SSBs holdningsundersøkelse (Strøm og Arnesen, 2026) og IMDis integreringsbarometer (Brekke mfl., 2026).

I den siste utgaven av Integreringsbarometeret ser vi at befolkningen gradvis har blitt mer restriktiv i sitt syn på innvandring og integrering (Brekke mfl., 2026). Det er for eksempel færre som ved siste måling synes at innvandring i hovedsak er meget bra eller ganske bra for Norge sammenlignet med forrige måling (figur 7.9).

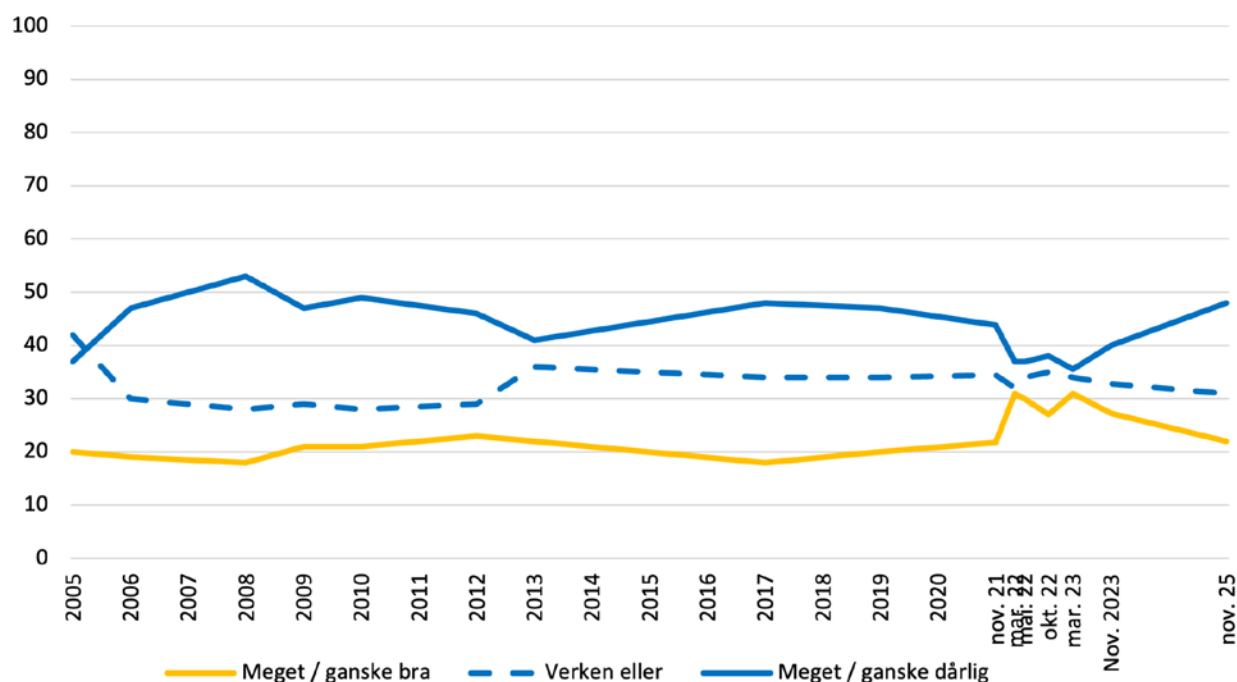
Figur 7.9. «Synes du innvandring i hovedsak er bra eller dårlig for Norge?» 2017–2025. Prosent (Brekke mfl., 2026).

Holdninger til innvandring påvirkes av både enkelthendelser og bredere samfunnsutvikling. Russlands invasjon av Ukraina ga tydelige utslag i opinionen, med en midlertidig økning i positive holdninger til å ta imot flere flyktninger og et mer optimistisk syn på integrering. Ved utgangen av 2021 mente for eksempel fire av ti i befolkningen at Norge bør ta imot flere flyktninger. I mars 2022 svarte seks av ti det samme. Også andelen som syntes innvandring i hovedsak er bra for Norge, og at integreringen i det store og hele går bra, økte betraktelig i løpet av den samme korte tiden (Brekke og Fladmoe, 2022). Senere målinger viser imidlertid en normalisering til tidligere nivåer.

Befolkningen er delt i synet på hvordan det går med integreringen. Der svarer 49 prosent at integreringen av innvandrere i det norske samfunnet fungerer ganske eller meget dårlig, 30 prosent synes det går verken bra eller dårlig, mens 22 prosent svarer at det fungerer ganske eller meget bra (Brekke mfl., 2026). Det er flere som mener integreringen går bedre i området der de bor, enn med integreringen i Norge som helhet (Brekke mfl., 2026).

Figur 7.10. «I det store og det hele, hvordan synes du integreringen av innvandrere i det norske samfunnet fungerer?» 2005–2025. Prosent (Brekke mfl., 2026).

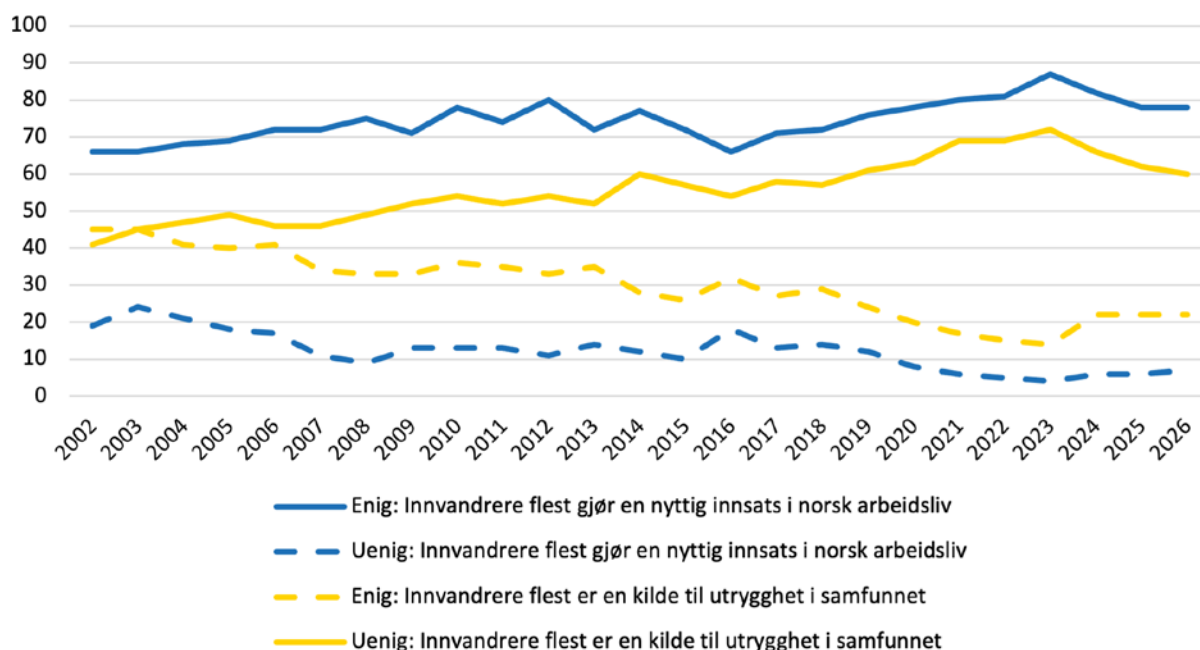

Når det gjelder hva som hindrer god integrering legger fortsatt flere vekt på kjennetegn ved, og sammensetningen av, innvandrerbefolkningen enn på diskriminering i samfunnet eller integreringstiltak fra myndighetenes side. De siste par årene har andelen som mener at innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig, gått opp, og flere enn før mener manglende integrering skyldes innvandrerne selv (Brekke mfl., 2026; Strøm, Arnesen og Kvalø, 2026).

SSBs holdningsundersøkelse har for tredje år på rad målt en nedgang i positive holdninger til innvandrere og integrering, selv om flertallet fortsatt uttrykker positive holdninger. Et flertall mener at innvandrere bidrar positivt til arbeidslivet og i det kulturelle livet. Samtidig er flertallet uenig i negative påstander som at innvandrere er en kilde til utrygghet eller at de misbruker velferdsordninger (Strøm, Arnesen og Kvalø, 2026).

Andelen som sier seg enig i at innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet har etter noen år med økning gått ned (figur 7.11). Andelen som svarer at innvandrere gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv har gått noe ned fra forrige år, men har jevnt over gått opp siden spørsmålet ble stilt første gang i 2002. Andelen som mener at innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge, har etter noen år med nedgang gått litt opp (Strøm, Arnesen og Kvalø, 2026).

Figur 7.11. Andel som er helt/nokså enig og helt/nokså uenig i to påstander. 2002–2026. Prosent (SSB, 2026ao).

Samtidig har andelen som mener Norge bør ta imot færre flyktninger og asylsøkere økt de siste par årene. Det er en større andel som mener at Norge bør ta imot flere arbeidsinnvandrere enn som mener Norge bør ta imot flere flyktninger, asylsøkere og familiemedlemmer (Brekke mfl., 2026).

Den generelle nedgangen i positive holdninger gjør at disse nå er på nivå med det de var før Russlands invasjon av Ukraina. Nedgangen de siste tre årene kan derfor sees på som en normalisering (Strøm, Arnesen og Kvalø, 2026). Til tross for nedgangen er det fortsatt et flertall som uttrykker positive holdninger.

Siden starten på målingene har holdningene til innvandring og innvandrere blitt mer positive. I 2026 var for eksempel drøyt to av ti enige i påstanden om at innvandrere er en kilde til utrygghet, mens fire av ti var enige i dette for 20 år siden. Til tross for disse endringene er hovedinntrykket at holdninger til innvandring og innvandrere i stort har holdt seg forholdsvis stabile i et 20-årsperspektiv.

Holdningene til innvandring, integrering og mangfold varierer mellom ulike deler av den norske befolkningen. Kvinner er i snitt mer positive til innvandring enn menn, mens personer med høyere utdanning er mer positive enn personer med lav utdanning. Personer som ofte har kontakt med innvandrere, er jevnt over mer positive i sine holdninger enn de som sjelden har kontakt med innvandrere. Historisk sett har unge voksne vært mer positive til innvandrere enn eldre. Nå er forskjellen mellom de yngre og de eldre redusert. Dette kan delvis skyldes at yngre menn har blitt litt mer negative til innvandring, og ligner mer på eldre menn i sine holdninger enn tidligere (Brekke mfl., 2026). Det er også tydelige forskjeller i holdninger mellom ulike

velgergrupper, der personer som stemmer SV, Rødt, MDG, Venstre og Ap er mest positive, velgerne fra Høyre, Sp og Krf er nær gjennomsnittet, og velgerne fra Frp og de mindre partiene er klart mest kritiske (Brekke mfl., 2026).

Holdninger til innvandring, integrering og mangfold ser dermed også ut til å være betinget av hvilken landbakgrunn, innvandringsgrunn eller religion det er snakk om. Forskning viser at religiøse minoriteter, og særlig muslimer, møter en del negative holdninger og fordommer i det norske samfunnet (Moe og Døving, 2022; Friberg mfl., 2026). For eksempel oppgir 44 prosent av befolkningen at de er skeptiske til personer med muslimsk tro, og 59 prosent mener at verdiene i islam ikke er forenlige med grunnleggende verdier i det norske samfunnet (Brekke mfl., 2026). Til sammenligning mener henholdsvis 17 og 28 prosent at kristne og jødiske verdier er uforenlige med grunnleggende verdier i det norske samfunnet (Brekke mfl., 2026). Videre har 31 prosent av befolkningen det som kan betegnes som utpregede fordommer mot muslimer, ved å støtte påstander som at «muslimer har selv mye av skylden for økende muslimhets», at «muslimer utgjør en trussel mot norsk kultur», og at «muslimer passer ikke inn i et moderne vestlig samfunn» (Moe, 2022).

Rasisme og diskriminering

7.7 Barn av innvandrere opplever mer diskriminering

Rasisme og diskriminering er ofte et hinder for gode levekår, inngang til arbeidslivet, utbytte av opplæring og tilgang til boligmarkedet. Dette kan gi negative utslag mellom ulike befolkningsgrupper. Diskriminering kan føre til svekket tilhørighet til fellesskapet og mindre tillit både til samfunnet og til andre mennesker.

Det kan være vanskelig å fange opp og måle diskriminering. I studier av diskriminering benyttes en rekke ulike metoder, blant annet eksperimenter, observasjon og spørreundersøkelser som undersøker innvandreres egne opplevelser

Hva menes med rasisme og diskriminering?

Likestillings- og diskrimineringsloven definerer diskriminering som «direkte eller indirekte forskjellsbehandling». Direkte forskjellsbehandling ifølge loven er «at en person behandles dårligere enn andre blir, har blitt eller ville blitt behandlet i en tilsvarende situasjon», mens det med indirekte forskjellsbehandling menes «enhver tilsynelatende nøytral bestemmelse, betingelse, praksis, handling eller unnlattelse som vil stille personer dårligere enn andre».

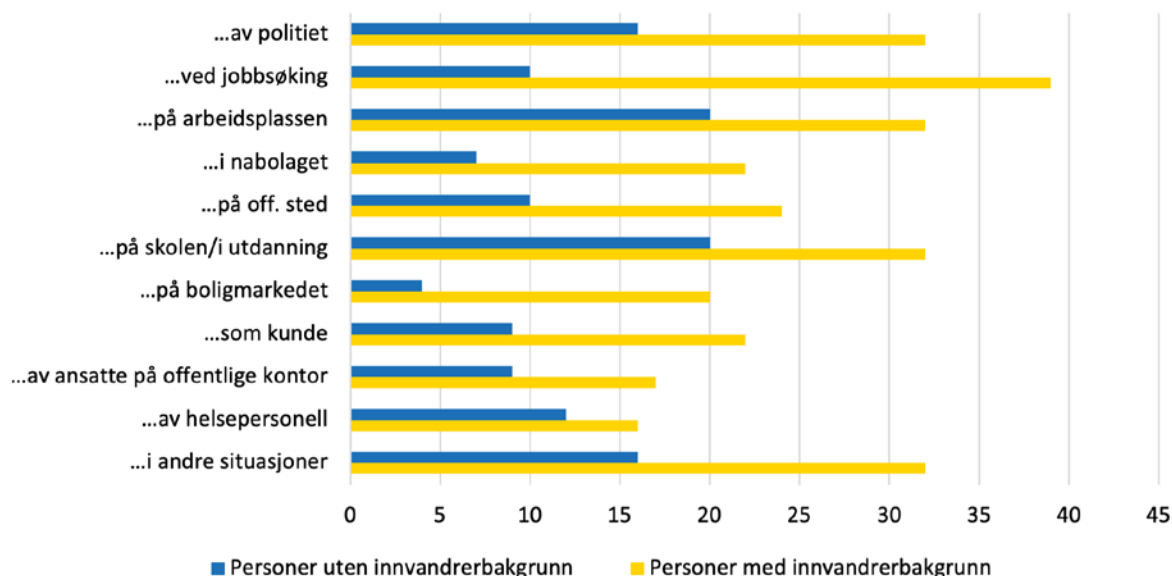
Rasisme kan defineres som forestillinger, ideologier, ytringer eller handlinger som deler mennesker inn i «raser» eller etniske grupper, der noen hevdes å være mindre verdifulle enn andre (Proba, 2023).

Rasisme og diskriminering har ikke en entydig grensedragning, men rasismebegrepet er tradisjonelt lagt større vekt på intensjonalitet, mens diskriminering i større grad vektlegger atferd, praksis og utfall. I norsk samfunnsforskning har diskrimineringsbegrepet vært mer i bruk enn rasismebegrepet.

Straffeloven paragraf § 185 forbyr diskriminerende eller hatefulle ytringer rettet mot noens hudfarge, etnisitet, religion, livssyn, seksuelle legning eller funksjonshemming.

Hele 68 prosent av personer med innvandrerbakgrunn oppgir at de har opplevd å bli diskriminert i løpet av livet, mot 43 prosent i øvrig befolkning (Friberg mfl., 2026). Med andre ord er innvandrere og deres norskfødte barn betydelig mer utsatt for diskriminering enn befolkningen uten innvandrerbakgrunn. Diskrimineringen forekommer på mange ulike samfunnsarenaer. Flest oppgir at de har opplevd diskriminering på arbeidsplassen eller ved jobbsøking som figur 7.12 viser (Friberg mfl., 2026).

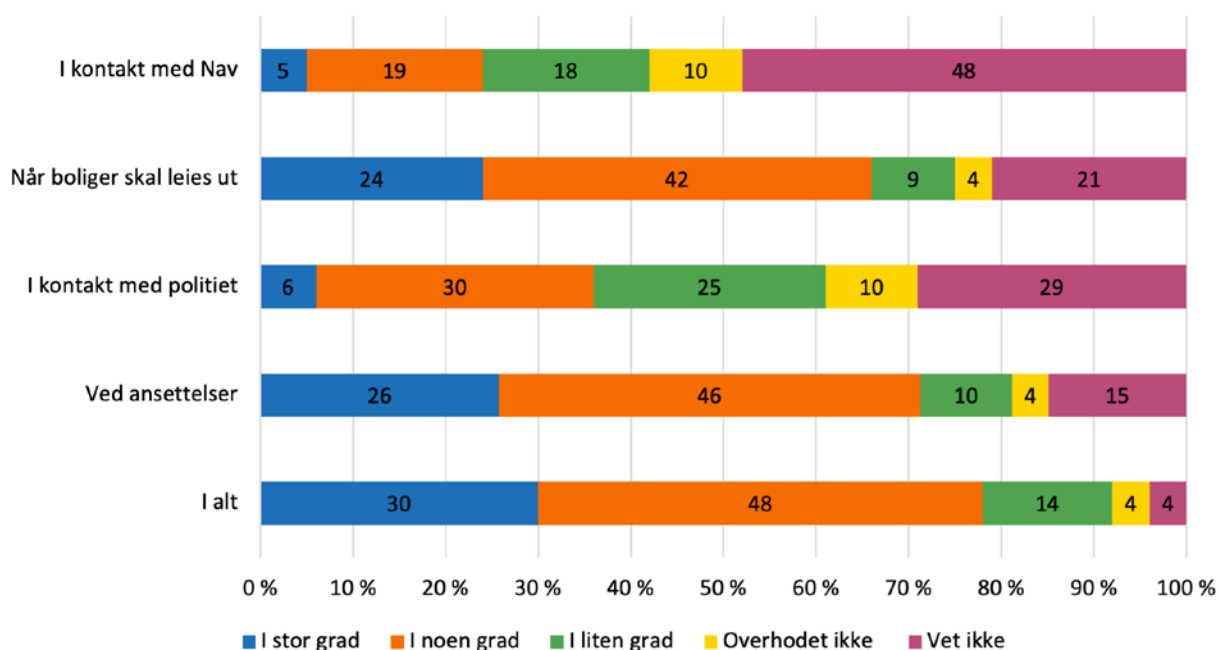
Figur 7.12. Har opplevd å bli diskriminert eller behandlet dårligere enn andre på ulike arenaer i løpet av livet. «Har opplevd diskriminering ...». Prosent (Friberg mfl., 2026).

Diskriminering anses som et hinder for integrering, både av innvandrere selv og av befolkningen for øvrig (Brekke og Fladmoe, 2022; Dalen, Flatø og Friberg, 2022). Hele åtte av ti i befolkningen mener at diskriminering av innvandrere foregår i Norge. I 2025 svarte 30 prosent i den norske befolkningen at diskriminering forekommer i stor grad. Dette er mer enn en tredobling fra 2013, da ni prosent svarte det samme. I tillegg svarte nærmere halvparten av respondentene i 2025 (48 prosent) at diskriminering forekommer i noen grad (Brekke mfl., 2026). Svarene tilsier at det er en voksende og relativt utbredt oppfatning i befolkningen om at diskriminering av innvandrere forekommer.

Figur 7.13 viser at 77 prosent mener at diskriminering forekommer i stor eller noen grad ved ansettelse og 66 prosent ved utleie av bolig. 36 prosent mener diskriminering skjer i kontakt med politiet, og 24 prosent mener det skjer i stor eller noen grad i kontakt med Nav (Brekke mfl., 2026).

Figur 7.13. Andel i befolkningen som er enig eller uenig i at diskriminering forekommer, og på hvilke arenaer det forekommer. 2025. Prosent (Brekke mfl., 2026).

Den vanligste grunnen innvandrere og norskfødte rapporterer som årsak til diskrimineringen er etnisk bakgrunn: blant de som svarer at de har blitt behandlet dårligere det siste året, svarer 23,3 og 30,2 prosent av henholdsvis innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre at forskjellsbehandlingen skyldtes dette (Bufdir, 2025). Personer med innvandrerbakgrunn oppgir at diskriminering i størst grad skjer ved jobbsøking og på arbeidsplassen (Bufdir, 2025). Dette understøttes av forskning som har vist at søkere med innvandrerbakgrunn har betydelig lavere sannsynlighet for å bli innkalt til jobbintervju (Midtbøen, 2015a, 2015b, 2016; Birkelund mfl., 2019). Søkere med navn fra Afrika, Midtøsten og Sør-Asia er ekstra utsatt (Larsen og

Midtbøen, 2024).¹¹ Usaklig forskjellsbehandling av etniske minoriteter skjer på alle stadier i rekrutteringsprosessen – også i offentlige virksomheter (Bjørnset, Sterri og Rogstad, 2021).

Arbeidslivet er en sentral arena for både inkludering og forskjellsbehandling. Diskriminering forekommer blant annet i forbindelse med lønnsfastsettelse og lønnsutvikling. En ny rapport viser at ansatte med bakgrunn fra Afrika og Asia rapporterer mer mobbing, urettferdig behandling og opplevelser av et “glasstak” i karrieren enn majoritetsbefolkningen (Orupabo mfl., 2026).¹² Innvandrere fra land utenfor Vest-Europa og Nord-Amerika tjener i gjennomsnitt rundt 12 prosent mindre enn befolkningen for øvrig når en tar høyde for utdanning, alder og kjønn. Tallet synker til rundt to prosent når en sammenligner ansatte med samme stillinger (yrkeskoder) på samme arbeidsplass (Orupabo mfl., 2026). Dette indikerer at den største delen av lønnsgapet mellom ansatte med og uten innvandrerbakgrunn oppstår mellom arbeidsplasser. Altså er seleksjonen inn i ulike yrker, næringer og virksomheter styrende for en stor del av lønnsforskjellene.

Diskriminering forekommer også i skolen. I en undersøkelse fra 2023 oppgir 21 prosent av respondentene med foreldre født utenfor Vest-Europa, Nord-Amerika, Australia og New Zealand at de har blitt utsatt for rasistiske ytringer på skolen det siste året (Proba, 2023). Det er en sammenheng mellom opplevd diskriminering, rasisme og utdanningsprestasjoner. Diskriminering kan føre til redusert faglig selvtillit og mindre tro på å lykkes i skolen, lavere trivsel, svekkede prestasjoner, sosioemosjonelle vansker (for eksempel depresjon) og negative atferdsmessige konsekvenser (for eksempel narkotikabruk og utagerende atferd) (Wollscheid mfl., 2022). Blant barn av innvandrere som tar høyere utdanning, finner en at selv forventningen om å møte diskriminering kan føre til at man senker egne forhåpninger til utdanningsløp og karriere (Orupabo, 2018; Orupabo, Drange og Abrahamsen, 2020).

Diskriminering foregår også på leiemarkedet. Personer med innvandrerbakgrunn leier oftere bolig enn den øvrige befolkningen, men har mindre sannsynlighet for å få tilslag på søknad om boligleie (Andersson, Jakobsson og Kotsadam, 2012; Flage, 2018). Et felteksperiment viser at sannsynligheten for å få positiv respons fra utleieryere er over 16 prosentpoeng lavere for søkere med arabisk klingende navn enn for søkere med norsk klingende navn og samme jobb, og at diskriminering i dagens leiemarked ikke har blitt mindre enn for ti år siden (Benedictow mfl., 2023).

Norskfødte med innvandrerforeldre opplever i større grad enn innvandrere å bli diskriminert på grunn av etnisk bakgrunn, hudfarge og religion/livssyn. Så mange som 75 prosent i denne gruppen som har opplevd negativ forskjellsbehandling. De svarer at de tror de ble diskriminert på grunn av etnisk bakgrunn, 53 prosent på grunn av hudfarge og 32 prosent på grunn av religion/livssyn (Dalen mfl., 2024).¹³

¹¹ Se (Birkelund mfl., 2020)(Birkelund mfl. 2020) om arbeidsgiveres egne refleksjoner rundt det å ansette eller ikke ansette personer med innvandrerbakgrunn.

¹² Se også kapittel 4.5 om arbeidsmiljø og arbeidshverdag.

¹³ Vi vet mindre om omfanget av rasisme og diskriminering mot utenlandsadopterte, men foreløpige funn viser at også dette er en gruppe som opplever diskriminering i et betydelig omfang (Leirvik mfl., 2023).

Rasisme eller andre negative holdninger til folkegrupper kan uttrykkes som hatefulle eller nedsettende ytringer (Dalen, Flatø og Friberg, 2022). Flere innvandrere opplever ulike former for hatytringer og vold sammenlignet med befolkningen ellers.¹⁴ Blant personer med innvandrerbakgrunn oppgir ti prosent at de har opplevd hatefulle ytringer «ofte» eller «en del ganger», mot fem prosent i øvrig befolkning. Innvandrere og norskfødte med bakgrunn fra Asia, Afrika og Latin-Amerika er særlig utsatt (Friberg mfl., 2026). For eksempel oppgir ti prosent av norskfødte med innvandrerforeldre fra denne gruppen at de har opplevd hatefulle ytringer «ofte» eller «en del ganger», mot tolv prosent av innvandrere med samme landbakgrunn, ni prosent av innvandrere fra nye EU-land i Øst- og Sentral-Europa og fem prosent av innvandrere fra Vest-Europa, Nord-Amerika, Australia og New Zealand (Friberg mfl., 2026).

Politiets rapport om hatkriminalitet i Norge viser at seks av ti anmeldelser om hatkriminalitet i 2025 var kodet med hatmotiv knyttet til hudfarge eller etnisitet. Det har vært en jevn økning i registrering av anmeldt hatkriminalitet på denne kategorien de siste årene (Politiet, 2026).

Unge med etnisk minoritetsbakgrunn opplever oftere hatytringer rettet mot etnisitet, hudfarge eller religion/livssyn enn unge som har foreldre som er født i Norden. Denne gruppen er særlig utsatt dersom en tilhører en annen religion enn kristendom, og om en går på skole med lav andel elever med innvandrerbakgrunn. Risikoen for å bli utsatt for hatytringer øker markant dersom personen tilhører flere ulike minoritetsgrupper, for eksempel dersom man er lhbt+, har familiebakgrunn fra en urfolksgruppe, er en nasjonal minoritet, eller har en synlig fysisk funksjonsnedsettelse (Nadim og Fladmoe, 2021)

Negativ sosial kontroll

7.8 Retten til å leve et fritt liv

Alle har rett til å leve sine liv i frihet fra negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsektenskap og kjønnslemlestelse. Denne retten reflekteres både i vårt nasjonale lovverk og i internasjonale konvensjoner som Norge har forpliktet seg til (NOU, 2024). Arbeidet mot disse alvorlige formene for kontroll og overgrep har lenge vært en del av norsk integreringspolitikk. Etter hvert har også foreldres bruk av mer diffuse former for kontroll, press, trusler og restriksjoner som går sterkt utover barn og unges autonomi og livsutfoldelse, blitt et sentralt tema (Friberg og Bjørnset, 2019).

¹⁴ Se kapittel 7.9 Kriminalitet.

Hva er negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og æresmotivert vold?

I handlingsplanen Sjef i eget liv forstås **negativ sosial kontroll** som press, oppsyn, trusler eller tvang som systematisk begrenser noen i deres livsutfoldelse eller gjentatte ganger hindrer dem i å treffe selvstendige valg om eget liv og fremtid (Arbeids- og inkluderingsdepartementet 2025).

Tvangsekteskap forstås som ekteskapsinngåelse der en eller begge ektefeller ikke har mulighet til å velge å forbli ugift uten å bli utsatt for vold, frihetsberøvelse, annen straffbar eller urettmessig atferd eller utilbørlig press.

Kjønnslemlestelse forstås som ulike typer inngrep som skader jenters og kvinners kjønnsorgan. Kjønnslemlestelse kan ha store fysiske og psykiske konsekvenser for den som er utsatt, og er ofte forbundet med smerter, underlivsplager og seksuelle plager. Kjønnslemlestelse er forbudt etter straffeloven.

Æresmotivert vold brukes om fysisk og psykisk vold som utøves mot en person med sikte på å forebygge ærestap eller gjenopprette ære i familier, slekt eller samfunn der sosial anseelse anses som et kollektivt anliggende.

Sosial kontroll finnes i alle samfunn og kulturer, og er ikke negativt i seg selv. For lite kontroll kan være skadelig, og grensesetting er en nødvendig del av omsorgen for barnet. Samtidig har barn og unge et rettslig vern som gir rett til medvirkning, selvbestemmelse og privatliv i tråd med alder og utvikling. Hensynet til barnets beste utgjør en grense for foreldrenes rett til å oppdra/kontrollere barnet, jf. Grunnloven § 104 og barneloven §§ 31-33. Disse prinsippene gir også utslag på integreringsfeltet.

Begrepet «negativ sosial kontroll» har blitt kritisert for å være et oppkonstruert begrep, uten en klar definisjon og avgrensning til andre fenomener, som til sosial kontroll (Smette mfl., 2026). Det finnes ingen entydig måte å operasjonalisere begrepet på, og det er derfor vanskelig å gi et tall på forekomst. Foreldrerestriksjoner kan gi en indikasjon og belyse et aspekt ved begrepet.

Enkelte grupper av unge erfarer langt større grad av restriksjoner og kontroll fra foreldrene enn andre. Graden av foreldrerestriksjoner varierer med kjønn, landbakgrunn, sosioøkonomisk status, botid, kjennetegn ved nærmiljøet, skolekarakterer, religiøs tilhørighet og grad av religiøsitet hos foreldrene (Friberg og Bjørnset, 2019; Smette, Hyggen og Bredal, 2021; Frøyland, Mathisen og Smette, 2025).

En spørreundersøkelse om foreldrerestriksjoner fra 2025 finner at få elever i norsk skole opplever sterke restriksjoner og kontroll fra foreldrene sine (Frøyland, Mathisen og Smette, 2025).

Mer enn 95 prosent oppgir at det stemmer godt eller svært godt at de selv får bestemme selv hvilke venner de kan være sammen med på fritiden, hvilken utdanning de vil ta og at de kommer til å få velge selv hvem de skal gifte seg med. Andelen som oppgir at det stemmer godt eller svært godt at de får lov til å ha kjæreste og at de får lov til å ha sex før ekteskapet, ligger på henholdsvis 93 og 89 prosent (Frøyland, Mathisen og Smette, 2025).

Sterke foreldrerestriksjoner kan øke sannsynligheten for psykiske plager og vansker. Eksempelvis viser en undersøkelse blant norske skolelever at mellom 31 og 54 prosent av de som rapporterer om sterke foreldrerestriksjoner på ulike livsområder, også er utsatt for psykiske krenkelser og vold (Frøyland, Mathisen og Smette, 2025). De utsatte rapporterer oftere om et depressivt stemningsleie, søvnproblemer og en dårligere egenopplevd helse enn andre (Frøyland, Mathisen og Smette, 2025). Unge som er utsatt for streng kontroll hjemme, lever ofte et psykisk belastende dobbeltliv. De deltar sjeldnere i fritidsaktiviteter og har flere psykiske helseplager og dårligere selvtilit enn andre ungdommer (Friberg og Bjørnset, 2019). Videre viser en longitudinell studie at skoleelever som i 16-årsalder opplever sterke foreldrerestriksjoner, oftere faller ut av skolen senere i skoleløpet og oftere blir brukere av sosialhjelp i starten av 20-årene enn de som ikke opplever slik kontroll. Jenter som opplever sterke foreldrerestriksjoner, har også økt sannsynlighet for å være gift og ha barn i starten av 20-årene, enn andre jenter (Friberg og Sterri, 2023).

Forskning viser at unge med innvandrerbakgrunn, og særlig jenter med bakgrunn fra Asia og Afrika, er mest utsatt for foreldrerestriksjoner, særlig på områder som gjelder kjærlighet og ekteskap. I sin rapport basert på data fra spørreundersøkelsen UngVold 2023 finner Frøyland, Mathisen og Smette (2025) at 88 prosent av jenter med muslimsk bakgrunn ikke får lov til å ha sex før ekteskapet, 68 prosent får ikke lov til å ha kjæreste og 13 prosent får ikke velge selv hvem de skal gifte seg med. Når det gjelder venner og utdanning, oppgir rundt 10 prosent av jenter med muslimsk bakgrunn at de ikke får bestemme selv (Frøyland mfl. 2025).

Personer som bryter med normer for kjønn og seksualitet (lhbt+) har også høyere risiko for å bli utsatt for negativ sosial kontroll. Det gjelder både de med og uten innvandrerbakgrunn. Andre utsatte grupper kan være nyankomne flyktninger og innvandrere, enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, personer med funksjonsnedsettelse, eldre personer som lever i avhengighetsforhold eller personer i enkelte tros- og livssynssamfunn (Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 2025).

I enkelte tilfeller må personer som lever med negativ sosial kontroll og æresmotivert vold bryte med ektefellen og/eller familien for å komme bort fra volden og kontrollen. Det utsatte individet kan bli stående alene og bli utstøtt av storfamilie og nettverk. Slike brudd oppleves ofte som svært smertefulle (Nadim og Orupabo, 2014; Bråten og Lillevik, 2021). Mange velger å vende tilbake til familien/ektefellen. Statistikk fra krisesentrene i Norge viser at i 2025 endte 16 prosent av oppholdene til beboere med innvandrerbakgrunn på krisesentrene med retur til voldsutøver, en litt større andel enn for oppholdene til beboere uten innvandrerbakgrunn (13 prosent) (Bufdir, 2026).

De siste årene har ufrivillige utenlandsopphold fått økt oppmerksomhet i undersøkelser om negativ sosial kontroll, æresmotivert vold og tvangsekteskap (Lidén, Bredal og Reisel, 2014; Helse- og omsorgsdepartementet, 2020; NOU, 2024). I en spørreundersøkelse fra 2021 oppgir 13 prosent av elever i videregående skole med innvandrerbakgrunn at de er redde for å bli etterlatt i utlandet mot sin vilje. Av disse svarte syv prosent at de har blitt truet med dette. Svært få oppgir at de faktisk har blitt utsatt for et ufrivillig utenlandsopphold (Proba, 2021).

I akutte situasjoner der personens sikkerhet er truet er det mange som oppsøker landets krisesentre. I 2025 hadde 65 prosent av beboerne på krisesentre innvandrerbakgrunn. 10 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn var utsatt for æresmotivert vold, to prosent var utsatt for menneskehandel og/eller tvangsekteskap. De vanligste årsakene for opphold på krisesentre var psykisk vold, fysisk vold og trusler, både for personer med og uten innvandrerbakgrunn (Bufdir, 2026).

Den mest alvorlige formen for æresmotivert vold er æresdrap. I perioden 2000–2022 er 24 drapssaker identifisert som mulige æresdrap. Sakene utgjør 3,8 prosent av det totale antallet drapssaker i samme periode (Politiet, 2024). Det er sannsynlig at det er store mørketall, og at flere drap blir begått i offerets hjemland.

Særskilte tjenester mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold

Mangfoldsrådgivere

Det er utplassert i underkant av 70 mangfoldsrådgivere ved utvalgte ungdoms- og videregående skoler i alle landets fylker, i tillegg til utvalgte voksenopplæringssentre. De gir råd og veiledning til elever og driver forebyggende tiltak for å bevisstgjøre elevene om deres rettigheter og valg. En viktig oppgave er også å heve kompetansen til ansatte i ulike hjelpetjenester. I 2025 ga mangfoldsrådgiverne råd og veiledning i 1 101 saker.

Spesialutsendinger for integreringssaker

Det er spesialutsendinger for integreringssaker ved utenriksstasjonene i Ankara, Amman, Islamabad og Nairobi. De gir konsulær bistand til personer utsatt for negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, ufrivillige utenlandsopphold, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse. De bidrar også med kompetanseheving i utenriktjenesten og i tjenesteapparatet i Norge, for å forhindre at personer blir sendt til utlandet mot sin vilje. I 2025 ga spesialutsendingene råd og veiledning i 384 enkeltsaker.

Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold

Kompetanseteamet er et nasjonalt tverretatlig team som bistår tjenesteapparatet i hele landet i saker om negativ sosial kontroll og æresmotivert vold, herunder tvangsekteskap, ufrivillige utenlandsopphold og kjønnslemlestelse. I 2025 ga kompetanseteamet råd og veiledning i 1 360 saker.

(Arbeids- og inkluderingsdepartementet 2025).

De særskilte tjenestene mot negativ sosial kontroll og æresmotivert vold (se boks) opplevde i 2025 en økning i antallet saker de veiledet i, sammenlignet med foregående år (Bufdir og IMDi, 2026). Tallene fra de særskilte tjenestene for 2025 viser at tjenestene blir benyttet, og at de har et tilbud som er etterspurt og som det er behov for (Bufdir og IMDi, 2026). Samtidig gir ikke tall på enkeltsaker et fullstendig bilde av kompleksiteten og bredden i sakene.

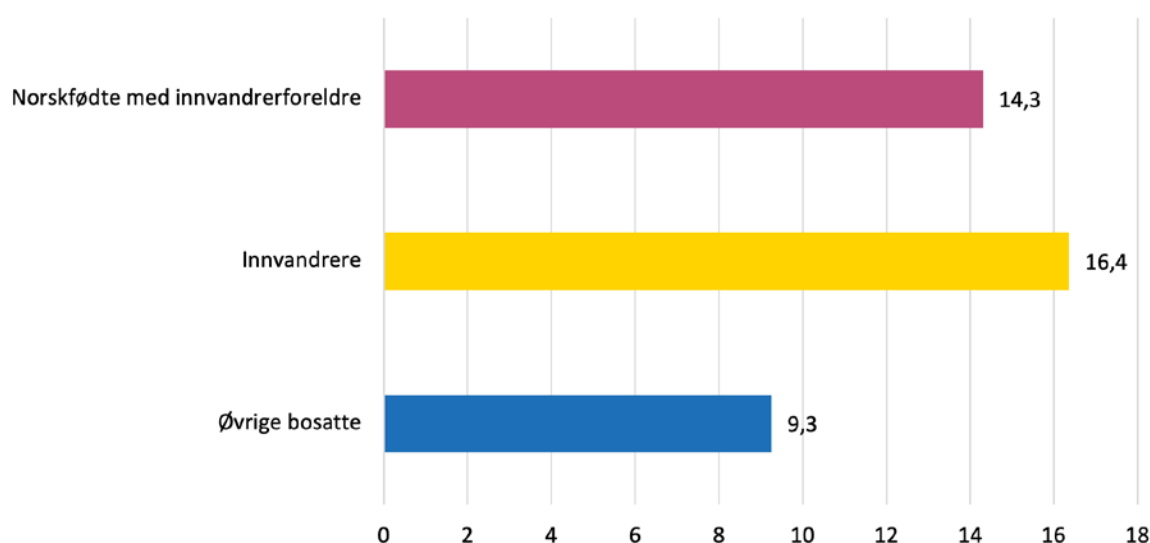
Kriminalitet

7.9 Personer med innvandrerbakgrunn overrepresentert blant siktede personer

Kriminalitet kan ses på som en indikator på manglende sosial integrering fordi kriminell atferd antyder manglende oppslutning om felles normer og regler for atferd i et samfunn (Proba, 2019). Treffsikre tiltak for å forebygge og forhindre kriminalitet avhenger av et godt kunnskapsgrunnlag om sammenhenger mellom integrering og kriminalitet.

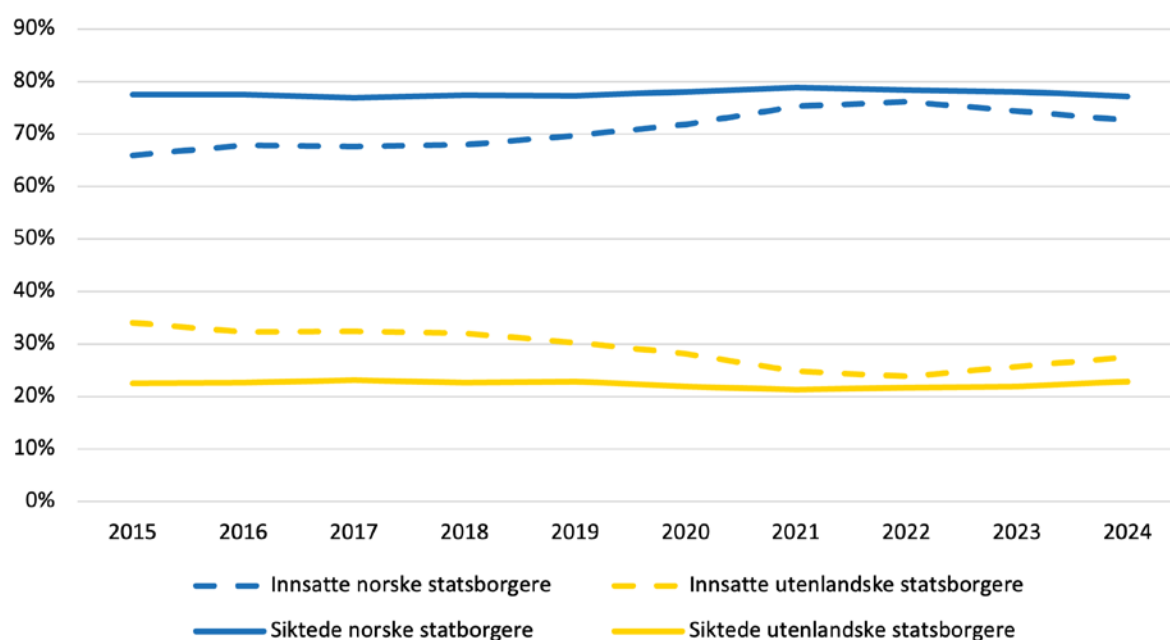
Som vist i figur 7.14 er innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre overrepresentert blant siktede personer – med henholdsvis 16,4 og 14,3 siktede personer per 1 000 innbyggere, mot 9,3 for befolkningen ellers

Figur 7.14. Siktede personer etter innvandringsbakgrunn. Årlig gjennomsnitt for 2021–2023. Per 1000 innbyggere (Fossanger, Dyrstad og Mohn, 2024).

Siden 2015 har antall siktede i året totalt gått ned fra omtrent 80 000 personer til om lag 60 000 personer. Andelen siktede med utenlandske statsborgerskap har holdt seg relativt stabil på i overkant av 20 prosent i samme periode (SSB, 2025a). Antall innsatte¹⁵ har gått ned fra omtrent 4 000 personer i 2015 til i underkant av 3 400 i 2024. Denne nedgangen skyldes i hovedsak en nedgang i innsatte med utenlandsk statsborgerskap. I 2024 utgjorde innsatte med utenlandsk statsborgerskap 27 prosent av alle innsatte, mot 34 prosent i 2015 (SSB, 2025c)

Figur 7.15. Andel med norsk og utenlandsk statsborgerskap blant innsatte og siktede. 2015–2024. Prosent (SSB, 2025c, 2025a).

Det er store variasjoner når det gjelder landbakgrunn og ulike lovbruddstyper (SSB, 2019). For årene 2020–2023 viser tallene at mannlige innvandrere i alderen 15–24 år fra Irak og Somalia har høyere siktelsesrater enn i befolkningen ellers med nærmere 1 200 siktelsesrater per 1 000 innbyggere for denne fireårsperioden, mot drøyt 280 per 1 000 i befolkningen uten innvandrerbakgrunn. Unge mannlige innvandrere fra blant annet Filippinene (170 per 1 000) og Thailand (270 per 1 000) har derimot lavere rater (Fossanger, Dyrstad og Mohn, 2024). Innvandrere med fluktbakgrunn har en høyere andel siktede, mens personer som har innvandret på grunn av utdanning, har lavere andel (Andersen, Holtmark og Mohn, 2017).

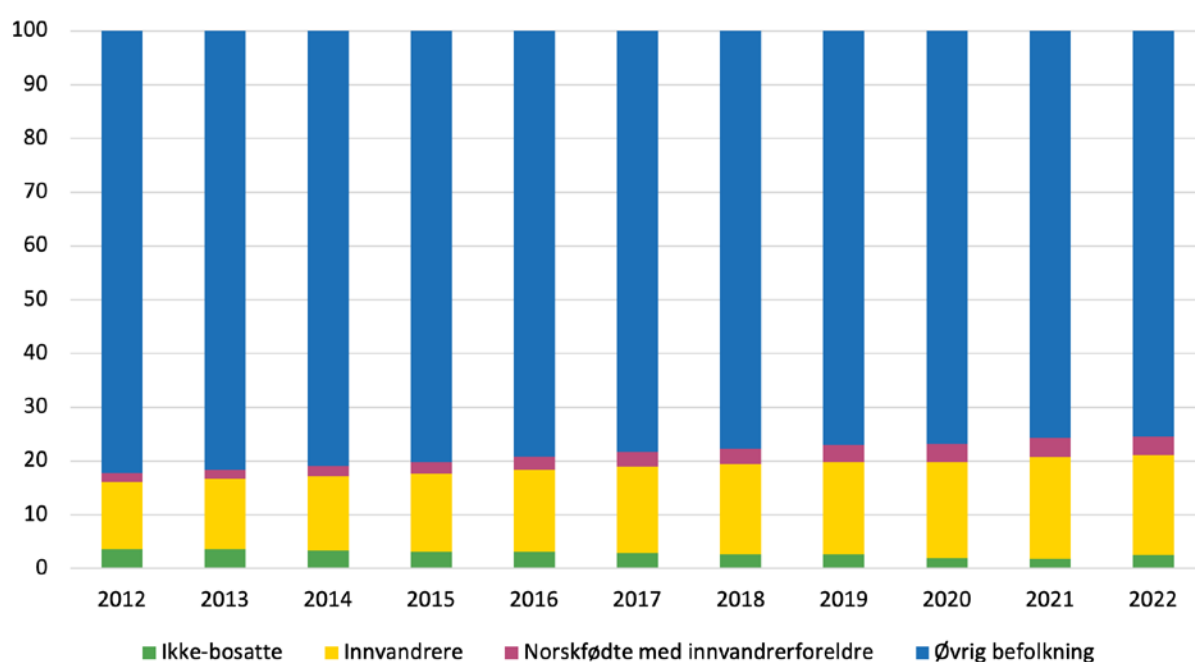
Unge menn er overrepresentert blant siktede – både blant de med og de uten innvandrerbakgrunn. Samtidig har det vært en nedgang i siktelsesrater blant unge de siste 20 årene. En nyere studie om lovbrudd blant ungdom i et integreringsperspektiv viser at mens gutter med innvandrerbakgrunn

¹⁵ Gjelder alle typer fengslinger (varetekt, fengselsdom, forvaring og bøtesoning)..

er overrepresentert i kriminalitetsstatistikken, så har kriminaliteten blant gutter med bakgrunn fra landgruppe 2 sunket med 9 prosentpoeng over de siste 15 årene. Andelen som er siktet for vold har også gått ned (Friberg, 2026). På gruppenivå er det en sterk sammenheng mellom sosioøkonomiske ressurser og kriminalitet hvor landgrupper med høy andel lavinntektsfamilier, trangboddhet og lavt utdannede foreldre også har høyere andel siktede. Faktoren som har klart sterkest sammenheng med sannsynlighet for å bli siktet, er imidlertid ungdommens egne karakterer fra grunnskolen. Selv når det kontrolleres for foreldrenes utdannings- og inntektsnivå har ungdom i den laveste karakterkvartilen i gjennomsnitt hele 21 prosentpoeng høyere sannsynlighet for å bli siktet enn de i den høyeste karakterkvartilen (Friberg, 2026).

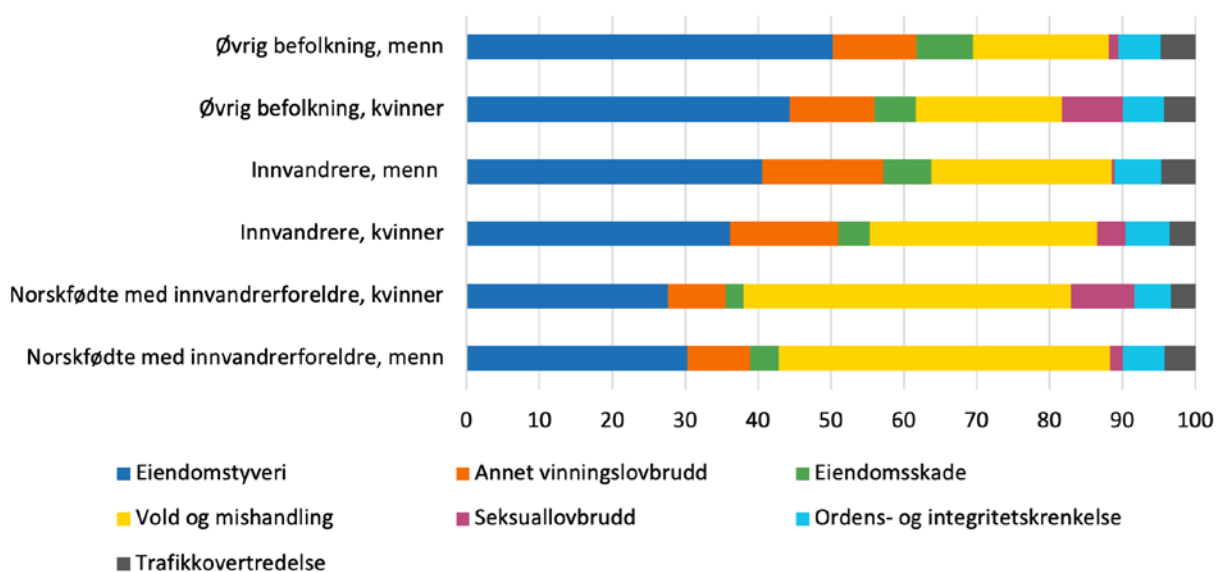
I 2022 var over 28 000 innvandrere, over 5 000 norskfødte med innvandrerforeldre og over 114 000 i øvrig befolkning personoffer for anmeldte lovbrudd. I 2015 utgjorde innvandrere 15 prosent, og norskfødte to prosent av alle ofre. I 2022 økte disse andelene til henholdsvis 19 og tre prosent (Fossanger, Fjellidalen og Mohn, 2024).

Figur 7.16. Personofre for anmeldte lovbrudd, etter innvandringsbakgrunn. 2012–2022. Prosent (Fossanger, Fjellidalen og Mohn, 2024).

Det er imidlertid variasjon mellom ulike grupper og ulike typer lovbrudd. Innvandrere er sterkt overrepresentert blant de som er utsatt for vold, mishandling, trusler og bedrageri (Fossanger, Fjellidalen og Mohn, 2024). Av unge innvandrere rapporterer 12,8 prosent at de har vært utsatt for vold eller trusler de siste månedene, sammenlignet med 6,9 prosent av unge i hele befolkningen (Vrålstad og Wiggen, 2017). Blant innvandrere er det imidlertid langt færre registrerte ofre for seksuallovbrudd (Fossanger, Fjellidalen og Mohn, 2024).

Figur 7.17. Ofre for anmeldte lovbrudd, etter innvandringsbakgrunn, kjønn og hovedlovbruddsgruppe. Årlig gjennomsnitt 2017–2022. Prosent (Fossanger, Fjellidalen og Mohn, 2024).

Innvandrerbarn og unge er kraftig overrepresentert som ofre for mishandling i nære relasjoner, sammenlignet med både øvrig befolkning og norskfødte barn av innvandrere (Fossanger, Fjellidalen og Mohn, 2024). I snitt blir 300 mannlige innvandrere registrert som ofre for mishandling i nære relasjoner hvert år, og av disse er ni av ti barn under 18 år. Den tilsvarende andelen for kvinner er 35 prosent. Likevel er overrepresentasjonen for kvinnelige innvandrere størst i 12–16 års alder, hvor antall ofre er over syv ganger så høyt som for jenter i samme alder i øvrig befolkning (Fossanger, Fjellidalen og Mohn, 2024).

Det finnes flere bakenforliggende faktorer som kan forklare kriminalitet blant innvandrere – både som lovbrøyttere og ofre. Innvandrere og befolkningen for øvrig har ulik befolknings-sammensetning, og denne forskjellen kan bidra til de observerte ulikhetene i kriminalitetsstatistikken. For eksempel består innvandrerbefolkningen av en større andel unge menn enn befolkningen uten innvandrerbakgrunn, samtidig som unge menn er overrepresentert i kriminalstatistikken. Kjønn og alder forklarer imidlertid ikke hele forskjellen. Kriminalitet henger sammen med både sosiale og økonomiske forhold som levekårsproblemer og arbeidsledighet (Andersen, Holtmark og Mohn, 2017). Personer med lavere utdanning og dårligere økonomisk situasjon er mer utsatt for vold og overgrep enn personer med høyere utdanning og en bedre økonomisk situasjon, og samtidig har personer med innvandrerbakgrunn en høyere andel som er utenfor arbeid og utdanning (Dale mfl., 2023; Fossanger, Fjellidalen og Mohn, 2024).

Det er behov for mer kunnskap om sammenhengene mellom kriminalitet og mulige underliggende faktorer, som arbeidsledighet, økonomiske vansker og levekårsproblemer. Det vil også være viktig å forstå mekanismene som ligger bak det å bli utsatt for, og det å utføre, kriminelle handlinger.

Referanser

- Akay, P.A. og Ahmadi, N. (2022) «The Work Environment of Immigrant Employees in Sweden—a Systematic Review», *Journal of International Migration and Integration* [Preprint], (23). Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1007/s12134-021-00931-0>.
- Andersen, E.C. (2026) «Redusert vekst i bosatte innvandrere», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/innvandrere-og-norskfodte-med-innvandrerforeldre/artikler/reduert-vekst-i-bosatte-innvandrere>.
- Andersen, S.N., Holtmark, B. og Mohn, S.B. (2017) Kriminalitet blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre - En analyse av registerdata for perioden 1992-2015. 2017/36. Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/kriminalitet-blant-innvandrere-og-norskfodte-med-innvandrerforeldre>.
- Andersson, L., Jakobsson, N. og Kotsadam, A. (2012) «A field experiment of discrimination in the Norwegian housing market: Gender, Class, and Ethnicity», *Land Economics*, 88(2), s. 233–240.
- Andreasson, U. (2017) Trust—the Nordic gold. Nordic Council of Ministers.
- Arbeids- og inkluderingsdepartementet (2021) «Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringsloven)».
- Arbeids- og inkluderingsdepartementet (2024) Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp. Meld. St. 17 (2023–2024). Stortingsmelding. regjeringen.no. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-17-20232024/id3030469/>.
- Arbeids- og inkluderingsdepartementet (2025) Handlingsplan: Sjef i eget liv – styrket innsats mot negativ sosial kontroll og æresmotivert vold 2025-2028. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/contentassets/42483a2aaa5444459c1de91f1b7c1fdd/no/pdfs/sjef-i-eget-liv.pdf>.
- Arnesen, P.K. (2020) «Innvandrere bor trangere», SSB Analyse 2020/18.
- Bakken, A. og Enstad, F. (2023) Ung i Oslo 2023. 5.-7. trinn. NOVA/OsloMet. Tilgjengelig på: <https://hdl.handle.net/11250/3065090>.
- Bakken, A. og Strandbu, Å. (2023) Idrettsdeltakelse blant ungdom - før, under og etter koronapandemien. 4. Oslo: Velferdsforskningsinstituttet NOVA. Tilgjengelig på: <https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/handle/11250/3063817>.
- Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (2015) «Regjeringens mål for integrering». Tilgjengelig på: https://www.regjeringen.no/contentassets/a15355e81b7a44f38f981337fe9a44f1/regjeringens-mal-for-integrering_13-3-15.pdf.

- Barne- og familiedepartementet (2023) En barndom for livet – Økt tilhørighet, mestring og læring for barn i fattige familier. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/en-ny-barndom-for-livet/id3000835/>.
- Barstad, A. (2020) Økonomi, helse og livskvalitet - En analyse av Levekårsundersøkelsen EU-SILC 2017. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/okonomi-helse-og-livskvalitet>.
- Barstad, A. (2024) «Hverdagsintegrering blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/organisasjoner-og-medlemskap/artikler/sa-innvandring-hverdagsintegrering>.
- Barstad, A. og Molstad, C.S. (2020) Integrering av innvandrere i Norge. Begreper, indikatorer og variasjoner mellom grupper. Statistisk Sentralbyrå.
- Baumann, S.H. (2026) «Høyest NEET-andel blant de som har avbrutt utdanning», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/syssette/statistikk/arbeidskraftundersokelsen/artikler/hoyest-neet-andel-blant-de-som-har-avbrutt-utdanning>.
- Bekkengen, F.V. og Evensen, A.I. (2026) Kulturbruk blant personer med innvandrerbakgrunn 2025. SSB. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/kultur/artikler/kulturbruk-blant-personer-med-innvandrerbakgrunn-2025>.
- Bekkengen, F.V. og Foss, E.S. (2023) «Innvandrerbakgrunn er av liten betydning for medievanene», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-mediebruk/statistikk/norsk-mediebarometer/artikler/innvandrerbakgrunn-er-av-liten-betydning-for-medievanene>.
- Benedictow, A. mfl. (2023) Diskriminering i det norske leiemarkedet for boliger. 2023: 23. Samfunnsøkonomisk analyse AS. Tilgjengelig på: <https://samfunnsokonomisk-analyse.no/publikasjoner/diskriminering-i-leiemarkedet>.
- Bergh, J., Christensen, D.A. og Matland, R.E. (2020) «Inviting immigrants in: Field experiments in voter mobilization among immigrants in Norway», Electoral Studies, 66(102160).
- Bergh, J., Christensen, D.A. og Matland, R.E. (2021) «When is a Reminder Enough? Text Message Voter Mobilization in a European Context», Political Behavior, 43(3), s. 1091–1111. Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1007/s11109-019-09578-1>.
- Bevelander, P. og Pendakur, R. (2011) «Voting and social inclusion in Sweden», International Migration, 49(4), s. 67–92.
- Birgier, D.P., Brynteson, M. og Gassen, N.S. (2025) From arrival to participation: measuring migrants' social and civic integration – a Nordic review. Tilgjengelig på: <https://pub.norden.org/nord2025-029/index.html>.

- Birgier, D.P. og Cantalini, S. (2024) «Navigating employment and overeducation: comparative study of immigrant experiences in 17 Western European nations», *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 51(3), s. 583–608.
Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1080/1369183X.2024.2399638>.
- Birkelund, G.E. mfl. (2014) «Fra utdanning til sysselsetting - En forløpsanalyse av indiske og pakistanske etterkommere i Norge», *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 55(4), s. 386–414. Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.18261/ISSN1504-291X-2014-04-01>.
- Birkelund, G.E. mfl. (2019) «Do terrorist attacks affect ethnic discrimination in the labour market? Evidence from two randomized field experiments», *The British Journal of Sociology*, 70(1), s. 241–260.
- Birkelund, G.E. mfl. (2020) «Experience, stereotypes and discrimination. Employers' reflections on their hiring behavior», *European Societies*, 22(4), s. 503–524.
- Bjørnset, M., Sterri, E.B. og Rogstad, J. (2021) «Gjennom nåløyene: Forskjellsbehandling i rekrutteringsprosesser i offentlige virksomheter», *Søkelys på arbeidslivet*, (3–4), s. 226–241.
- Blackmore, R. mfl. (2020) «The prevalence of mental illness in refugees and asylum seekers: A systematic review and meta-analysis», *PLoS medicine*, 17(9).
- Borgen, S.T. og Hermansen, A.S. (2023) «Horizontal Advantage: Choice of Postsecondary Field of Study Among Children of Immigrants», *Demography*, 60(4), s. 1031–1058.
Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1215/00703370-10823537>.
- Bove, C. og Sharmahd, N. (2020) «Beyond invisibility. Welcoming children and families with migrant and refugee background in ECEC settings», *European Early Childhood Education Research Journal*, 28(1), s. 1–9.
Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1080/1350293X.2020.1707940>.
- Bratsberg, B. mfl. (2021) «How Settlement Locations and Local Networks Influence Immigrant Political Integration», *American Journal of Political Science*, 65(3), s. 551–565.
- Bratsberg, B., Raaum, O. og Røed, K. (2018) «Job Loss and Immigrant Labour Market Performance», *Economica*, 85(337), s. 124–151.
- Brekke, J.-P. mfl. (2024) *Integreringsbarometeret 2024. Rapport 2024:7*. Institutt for samfunnsforskning.
- Brekke, J.-P. mfl. (2026) *Holdninger til innvandring, integrering og mangfold. Integreringsbarometeret 2026*. 2026: 4. Institutt for samfunnsforskning. Tilgjengelig på: <https://www.imdi.no/tall-og-fakta/rapporter/integreringsbarometeret-2026/>.

- Brekke, J.-P. og Fladmoe, A. (2022) **Integeringsbarometeret 2022**. Institutt for samfunnsforskning.
- Brochmann, G. (2024) «Integrering», Store norske leksikon.
Tilgjengelig på: <https://snl.no/integrering>.
- Bruer-Skarsbø, Ø. (2020) «Sykefravær blant innvandrere», Statistisk sentralbyrå.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/syke-fravaer-blant-innvandrere>.
- Bråten, B. mfl. (2014) **Gratis kjernetid i barnehager**. Fafo-rapport 2014:44.
Tilgjengelig på: <https://www.fafo.no/images/pub/2014/20391.pdf>.
- Bråten, B. og Lillevik, R. (2021) **Noen å høre til. Mentorordninger for unge som har brutt med familien sin**. Fafo-rapport 2021:32.
Tilgjengelig på: <https://www.fafo.no/images/pub/2021/20799.pdf>.
- Bufdir (2025) **Diskriminering**. Tilgjengelig på: <https://www.bufdir.no/statistikk-og-analyse/et-nisitet-religion/diskriminering/>.
- Bufdir (2026) **Tall og statistikk fra krisesentrene i norske kommuner**.
Tilgjengelig på: <https://www.bufdir.no/statistikk-og-analyse/krisesentrene/>.
- Bufdir og IMDi (2026) **Årsrapport 2025. De særskilte tjenestene mot negativ sosial kontroll og æresmotivert vold**. Tilgjengelig på: <https://www.imdi.no/globalassets/rapporter/2026/arsrapport-sarskilte-tjenester-2025-22.04.26.pdf>.
- Bye, K.S. (2021) «Utdanning og lønnsnivå hos innvandrere», SSB Analyse 2021/06 [Preprint].
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/utdanning-og-lonnsniva-hos-innvandrere>.
- Chiswick, B.R. og Miller, P.W. (2015) «Chapter 5 - International Migration and the Economics of Language», i B.R. Chiswick og P.W. Miller (red.) *Handbook of the Economics of International Migration*. North-Holland (Handbook of the Economics of International Migration), s. 211–269.
Tilgjengelig på: <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/B978-0-444-53764-5.00005-0>.
- Christensen, D.A. mfl. (2025) **Tiltak for økt valgdeltakelse blant personer med innvandrerbakgrunn**. Nr. 11-2025-NORCE Helse&Samfunn.
- Corneliussen, H.M.L. (2024) «Lavere valgdeltakelse blant innvandrere», Statistisk sentralbyrå.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/valg/kommunestyre-og-fylkestingsvalg/artikler/lavere-valgdeltakelse-blant-innvandrere>.
- Dale, M.T.G. mfl. (2023) **Omfang av vold og overgrep i den norske befolkningen**. Rapport 1. NKVTS. Tilgjengelig på: <https://www.nkvts.no/rapport/omfang-av-vold-og-overgrep-i-den-norske-befolkningen/>.

- Dalen, H.B. og Larsson, M.R. (2022) «Store forskjeller i innvandreres livskvalitet», SSB analyse 2022/2. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/levetkar/artikler/store-forskjeller-i-innvandreres-livskvalitet>.
- Dalen, K. mfl. (2024) Hverdagsliv og integrering: Deltakelse, tilhørighet og diskriminering blant personer med innvandrerbakgrunn. Fafo.
Tilgjengelig på: <https://www.fafo.no/zoo-publikasjoner/hverdagsliv-og-integrering>.
- Dalen, K., Flatø, H. og Friberg, J.H. (2022) Hverdagsintegrering. 2022:15. Fafo.
Tilgjengelig på: <https://fafo.no/zoo-publikasjoner/hverdagsintegrering>.
- Djuve, A.B. mfl. (2017) «Introduksjonsprogram og norskopplæring. Hva virker–for hvem», Fafo-rapport, 31, s. 2017.
- Drange, I. (2016) «Degrees of closure and economic success in the Norwegian labour market: Field of study and non-Western immigrant performance.», Journal of Education and Work, 29(4).
- Drange, I. og Helland, H. (2018) «The Sheltering Effect og Occupational Closure? Consequences for Ethnic Minorities' Earnings», Work and Occupations, 46(1), s. 45–89.
- Drange, N. (2018) Gratis kjernetid i barnehage i Oslo. Rapport 2: Oppfølging av barna på femte trinn. Rapporter 2018/34. Oslo-Kongsvinger: Statistisk Sentralbyrå.
Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/365791?_ts=16ac030c1f0.
- Drange, N. (2021) Gratis kjernetid i barnehage i Oslo. Rapport 3: Oppfølging av barna på åttende trinn. Rapporter 2021/30. Oslo-Kongsvinger: Statistisk Sentralbyrå.
Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/utdanning/barnehager/artikler/gratis-kjernetid-i-barnehage-i-oslo-2021/_/attachment/inline/f8b6008c-273c-4daa-8154-6d6f779715e3:7df0923fb73e108c67acba801104f09e926ae74f/RAPP2021-30.pdf.
- Drange, N. og Havnes, T. (2015) Child care before age two and the development of language and numeracy. Evidence from a lottery. No. 808. Statistisk Sentralbyrå.
Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/en/forskning/discussion-papers/_attachment/227634?_ts=14d4c17d5a0.
- Drange, N. og Telle, K. (2015) «Promoting integration of immigrants: Effects of free child care on child enrollment and parental employment», 34, s. 26–38.
- Dzamarija, M.T. (2022) Eldre innvandrere i Norge. Demografi, boforhold, inntekt, formue og helse. Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/befolkning/innvandre-re/artikler/eldre-innvandrere-i-norge.demografi-boforhold-inntekt-formue-og-helse/_/attachment/inline/cb7dac40-d211-4b7e-b435-9ac91ec37381:47310c1740eaf4b1a-054f7a92073f79836883241/RAPP2022-02.pdf.

- Dzamarija, M.T. og Syse, A. (2016) «Dødelighet blant innvandrere etter innvandringsgrunn», SSB Analyse 2016/5. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/dodelighet-blant-innvandrere-etter-innvandringsgrunn>.
- Edelmann, F.S. og Villund, O. (2022) «Hvor mange innvandrere er overkvalifisert?», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/artikler/hvor-mange-innvandrere-er-overkvalifisert>.
- Egge-Hoveid, K. og Sandnes, T. (2015) Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i et kjønns- og likestillingsperspektiv. Utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse. 2015/26. SSB. Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/231261.
- Eime, R.M. mfl. (2013) «A systematic review of the psychological and social benefits of participation in sport for children and adolescents: informing development of a conceptual model of health through sport», International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity, 10, s. 1–21.
- Eimhjellen, I. mfl. (2023) Rekruttering og inkludering i organisasjonslivet. 25–2023. NORCE. Tilgjengelig på: <https://norceresearch.brage.unit.no/norceresearch-xmlui/handle/11250/3114822>.
- Eimhjellen, I. og Arnesen, S. (2018) Organisasjonsengasjement blant innvandrere. Rapport 2018:3. Oslo/Bergen: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Tilgjengelig på: <https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/2557785/Organisasjonsengasjement%2Bblant%2Binnvandrere.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
- Eimhjellen, I., Bentsen, H.L. og Wollebæk, D. (2020) Sivilsamfunnsdeltaking blant innvandrere i Norge. Rapport 2020:2. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/contentassets/2a0b511890e-0462496430c538556b215/sivilsamfunnsdeltaking-blant-innvandrere-i-norge.pdf>.
- Ekeberg, K.A. og Abebe, D.S. (2021) «Mental disorders among young adults of immigrant background: a nationwide register study in Norway», Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology. Tilgjengelig på: <https://link.springer.com/article/10.1007/s00127-020-01980-z>.
- Ekren, R. og Arnesen, H.S. (2022) «Hvordan påvirker foreldres utdanning og inntekt barnas karakterer?», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/utdanning/grunnskoler/statistikk/karakterer-ved-avsluttet-grunnskole/artikler/hvordan-pavirker-foreldres-utdanning-og-inntekt-barnas-karakterer>.

- Ekren, R. og Grendal, O.N. (2021) «Barn i vedvarende lavinntekt klarer seg litt dårligere i utdanning og arbeid», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/barn-i-vedvarende-lavinntekt-klar-seg-litt-darligere-i-utdanning-og-arbeid>.
- Epland, J. og Normann, T.M. (2021) «115 000 barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/115-000-barn-i-husholdninger-med-vedvarende-lavinntekt>.
- Erdal, M.B., Doeland, E.M. og Tellander, E. (2018) «How citizenship matters (or not): the citizenship–belonging nexus explored among residents in Oslo, Norway», *Citizenship Studies*, 22(705–724).
- Erdal, M.B. og Midtbøen, A. (2023) «‘Birthplace unknown’: on the symbolic value of the passport for identity-construction among naturalised citizens», *Identities*, 30(1), s. 19–37.
- Espegren, A. mfl. (2022) Innvandrerperspektiv på sivilsamfunnsdeltakelse: Ulike innvandrersgruppers opplevelse av barrierer og suksessfaktorer for deltakelse. 7. Kristiansand/Bergen/Oslo: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Tilgjengelig på: <https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/handle/11250/3045640>.
- Evensen, A.I. mfl. (2023) Barnetilsynsundersøkelsen 2023. Barnefamiliers tilsynsordninger våren 2023. 49. Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/utdanning/barnehager/artikler/barnetilsynsundersokelsen-2023/_/attachment/inline/20f45a44-73bd-48cb-9e92-f68577d56913:dcc14345f9015c4a2355e3b48f176a9d-35f7cd4a/RAPP2023-49.pdf.
- Fazli, N. (2024) «Lavere fullføringsgrad blant innvandrere», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/utdanning/hoyere-utdanning/statistikk/gjennomforing-ved-universiteter-og-hogskoler/artikler/lavere-fullforingsgrad-blant-innvandrere>.
- Fedoryshyn, N. og Falch-Monsen, B. (2024) Etnisk mangfold og inkludering i arbeidslivet. Indikatorer, status og utviklingstrekk. IMDi. Tilgjengelig på: <https://www.imdi.no/om-imdi/rapporter/2024/rammeverk-for-etnisk-mangfold-og-inkludering/>.
- Ferwerda, J. og Finseraas, H. (2025) «Do integration courses influence refugees’ integration trajectories? evidence from Norway», *The Journal of Politics*, 87(4), s. 1319–1334.
- Finseraas, H. mfl. (2019) «Trust, ethnic diversity and personal contact: A field experiment.», *Journal of Public Economics*, 173, s. 72–84.
- Finseraas, H., Kotsadam, A. og Polavieja, J. (2022) «Ancestry, Culture and Voter Turnout in Two Generations», *Political Behavior*, 44, s. 201–226.

- Flage, A. (2018) «Ethnic and gender discrimination in the rental housing market: Evidence from a meta-analysis of correspondence tests, 2006-2017», *Journal of Housing Economics*, 41, s. 251–273.
- Fossanger, S.F., Dyrstad, K.M. og Mohn, S.B. (2024) «Siktelsler og siktede personer etter innvandringsbakgrunn», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/kriminalitet-og-rettsvesen/statistikk/etterforskede-lovbrudd/artikler/siktelsler-og-siktede-personer-etter-innvandringsbakgrunn>.
- Fossanger, S.F., Fjellidalen, S. og Mohn, S.B. (2024) «Innvandrere oftere utsatt for vold og bedrageri», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/kriminalitet-og-rettsvesen/artikler/innvandrere-som-ofre-for-anmeldte-lovbrudd>.
- Friberg, J.H. (2019) «Does selective acculturation work? Cultural orientations, educational aspirations and school effort among children of immigrants in Norway», *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 45(15), s. 2844–2863.
- Friberg, J.H. (2021) «Who wants to be Norwegian – who gets to be Norwegian? Identificational assimilation and non-recognition among immigrant origin youth in Norway», *Ethnic and Racial Studies*, 44(16), s. 21–43.
Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1080/01419870.2020.1857813>.
- Friberg, J.H. mfl. (2026) Tilhørighet og friksjon. Hverdagsliv og integrering blant personer med innvandrerbakgrunn i Norge. Fafo.
- Friberg, J.H. (2026) Ungdomskriminalitet i et integreringsperspektiv. Siktelsler blant unge med og uten innvandrerbakgrunn. Fafo-notat 2026:06.
- Friberg, J.H. og Bjørnset, M. (2019) Migrasjon, foreldreskap og sosial kontroll. 2019:1. Oslo: Fafo. Tilgjengelig på: <https://www.fafo.no/zoo-publikasjoner/fafo-rapporter/migrasjon-foreldreskap-og-sosial-kontroll>.
- Friberg, J.H. og Sterri, E.B. (2023) Sosial kontroll og integrasjon. Fafo-rapport 2023:14. Fafo. Tilgjengelig på: <https://www.fafo.no/zoo-publikasjoner/sosial-kontroll-og-integrasjon>.
- Friberg, J.H., Volckmar-Eeg, M. og Andresen, S. (2024) Avmakt og tillit. En studie av somalisk- og arabisktalende brukeres møte med Nav. Fafo. Tilgjengelig på: <https://www.fafo.no/zoo-publikasjoner/fafo-rapporter/avmakt-og-tillit>.
- Frøyland, L.R., Mathisen, T. og Smette, I. (2025) Foreldrerestriksjoner og vold i hjemmet. En studie basert på UngVold 2023. NOVA-Notat nr. 3/2025.
- Fyhn, T., Radlick, R.L. og Sveinsdottir, V. (2021) «Unge som står utenfor arbeid, opplæring og utdanning. En analyse av unge i NEET-kategorien.», NORCE Rapport 2:2021 [Preprint].

- Goodman, S.W. (2023) «Citizenchip Studies: Policy Causes and Consequences», *Annual Review of Political Science*, 26, s. 135–152.
- Grebstad, U.B. og Maan, K.S. (2025) «Sosialhjelpa aukar – store forskjellar mellom ulike land», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/trygd-og-stonad/statistikk/okonomisk-sosialhjelp/artikler/sosialhjelpa-aukar--store-forskjellar-mellom-ulike-land>.
- Guldbrandsen, F. mfl. (2021) Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldres fordeling på kommunenivå. 2021/8. Oslo-Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/446654?_ts=178440e5408.
- Hainmuller, J., Hangartner, D. og Pietrantuono, G. (2017) «Catalyst or Crown: Does Naturalization Promote the Long-Term Social Integration of Immigrants?», *American Political Science Review*, 111(2), s. 256–276.
- Haugland, I. og Dalen, H.B. (2023) «Har innvandrere som deltar frivillig høyere tillit til samfunnsinstitusjoner?», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/organisasjoner-og-medlemskap/artikler/har-innvandrere-som-deltar-frivillig-hoyere-tillit-til-samfunnsinstitusjoner>.
- Helse- og omsorgsdepartementet (2020) «Det var ikke bare en ferie.» Rapport fra ekspertgruppe om unge som etterlates i utlandet mot sin vilje.
- Helsedirektoratet/Folkehelseinstituttet (2026) Folkehelsestatistikk: Vedvarende lavinntekt, etter innvandringskategori. Tilgjengelig på: <https://www.helsedirektoratet.no/forebygging-diagnose-og-behandling/forebygging-og-levevaner/folkehelsestatistikk-og-profiler>.
- Hermansen, A.S. (2016) «Moving up or falling behind? Intergenerational socioeconomic transmission among Children of Immigrants in Norway», *European Sociological Review*, 32(5), s. 675–689.
- Hermansen, A.S. (2017) «Et egalitært og velferdsstatlig integreringsparadoks?», *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 1(1), s. 15–34. Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.18261/issn.2535-2512-2017-01-02>.
- Hernes, V. mfl. (2019) Nordic integration and settlement policies for refugees: A comparative analysis of labour market integration outcomes. Nordic Council of Ministers.
- Hernes, V. mfl. (2025) Integration trajectories and future prospects: Experiences and perceptions of Ukrainian refugees and municipal refugee services in Norway (2024–2025). 2025: 11. NIBR.
- Hetland, A. (2026) «Utvikling i lavinntekt blant eldre», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/utvikling-i-lavinntekt-blant-eldre>.

- Husbanken (2025) Statusvurdering om leiemarkedet 2024. Sentrale utviklingstrekk og utfordringer. Tilgjengelig på: <https://biblioteket.husbanken.no/arkiv/dok/Komp/Statusvurdering%20om%20leiemarkedet%202024%20Sentrale%20utviklingstrekk%20og%20utfordringer.pdf>.
- Høydahl, E. (2008) «Vestlig og ikke-vestlig - ord som ble for store og gikk ut på dato.», SSB: Samfunnsspeilet [Preprint], (4/2008).
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/vestlig-og-ikke-vestlig-ord-som-ble-for-store-og-gikk-ut-paa-dato>.
- Ichou, M. og Wallace, M. (2019) «The Healthy Immigrant Effect: The role of educational selectivity in the good health of migrants», Demographic Research, 40, s. 61–94.
- IMDi (2026a) Nøkkeltall introduksjonsordningen 2025. Tilgjengelig på: <https://www.imdi.no/tall-og-fakta/rapporter/nokkeltall-introduksjonsordningen-2025/>.
- IMDi (2026b) Statistikk. Barnehagedeltakelse etter alder. Tilgjengelig på: <https://www.imdi.no/tall-og-fakta/statistikk-og-nokkeltall/?regionCode=F00&themeld=7873>.
- Indseth, T. mfl. (2021) Covid-19 blant personer født utenfor Norge, justert for yrke, trangboddhet, medisinsk risikogruppe, utdanning og inntekt, Folkehelseinstituttet.
Tilgjengelig på: <https://www.fhi.no/publ/2021/covid-19-blant-personer-fodt-utenfor-norge-justert-for-yrke-trangboddhet-me/>.
- IOM (uten dato) Integration and social cohesion: key elements for reaping the benefits of migration. Tilgjengelig på: https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbd1486/files/our_work/ODG/GCM/IOM-Thematic-Paper-Integration-and-Social-Cohesion.pdf.
- Jacobsen, S.E. mfl. (2021) Sosial ulikhet i barn og unges deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter. Betydningen av sosioøkonomiske ressurser, geografi og landbakgrunn.
1. Oslo: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.
- Jakobsen, M.S. og Villund, O. (2024) «Flytter innvandrere mer for å få seg en jobb?», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/syssetsetting/artikler/flytter-innvandrere-mer-for-a-fa-seg-en-jobb>.
- Kalcic, M. og Ye, J. (2023) «Utdanningsløp blant innvandrerne og norskfødte med innvandrersforeldre», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/utdanning/utdanningsniva/artikler/utdanningslop-blant-innvandrerne-i-norge>.
- Kanas, A. og Müller, K. (2021) «Immigrant Women's Economic Outcomes in Europe: The Importance of Religion and Traditional Gender Roles», International Migration Review, 55(4), s. 1231–1264.
- Kann, I.C., Dokken, T. og Yin, J. (2019) «Arbeidsledige innvandrere - Hvor lenge er de ledige og hva gjør de etterpå?», Arbeid og velferd. Tilgjengelig på: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kunnskap/analyser-fra-nav/arbeid-og-velferd/arbeid-og-velferd/arbeidsledige-innvandrere-hvor-lenge-er-de-ledige-og-hva-gjor-de-etterpa>.

- Khoudja, Y. og Fleischmann, F. (2015) «Ethnic differences in female labour force participation in the Netherlands: Adding gender role attitudes and religiosity to the explanation», *European Sociological Review*, 31(1), s. 91–102.
- Kindt, M.T. (2017) «Innvandrerdriv eller middelklassedriv?», *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 1(1), s. 71–86. Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.18261/issn.2535-2512-2017-01-05>.
- Kindt, M.T. (2018) «Right choice, wrong motives? Narratives about prestigious educational choices among children of immigrants in Norway», *Ethnic and Racial Studies*, 41(5), s. 958–976.
- Kindt, M.T. og Bjørnset, M. (2023) «What Employers Mean When They Talk About Language Proficiency: a Civic Integration Policy Meets the Importance of Informal Skills», *Journal of international migration and integration*, 24(3), s. 1499–1521. Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1007/s12134-023-01012-0>.
- Kirkeberg, M.I. mfl. (2019a) *Norskfødte med innvanderforeldre – hvordan går det med dem? Demografi, utdanning, arbeid og inntekt. 2019/21*. SSB. Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/391638?_ts=16bb80598d8.
- Kirkeberg, M.I. mfl. (2019b) *Norskfødte med innvanderforeldre – hvordan går det med dem? Demografi, utdanning, arbeid og inntekt*. Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/391638?_ts=16bb80598d8.
- Kirkeberg, M.I. mfl. (2019c) *Norskfødte med innvanderforeldre - hvordan går det med dem? Demografi, utdanning, arbeid og inntekt*. Oslo-Kongsvinger: Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/391638?_ts=16bb80598d8.
- Kirkeberg, M.I., Dzamarija, M.T. og Dystland, K. (2024) *Monitor for norskfødte med innvanderforeldre. En analyse av demografi, utdanning, arbeid og inntekt. 2024/43*. Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/monitor-for-norskfodte-med-innvanderforeldre/_attachment/inline/387ea629-f991-478a-8d92-d644e005a31c:7c93aa5794b378b5ee32c-187ba4d524864881517/RAPP2024-43.pdf.
- Kitterød, R.H. og Nadim, M. (2020) «Embracing gender equality: Gender-role attitudes among second-generation immigrants in Norway», *Demographic Research*, 42(14), s. 411–440.
- Kjeka Broen, E. (2023) «Høyt sosialhjelpsbehov blant flyktninger», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/trygd-og-stonad/artikler/hoyt-sosialhjelpsbehov-blant-flyktninger>.

- Kjeøy, I. mfl. (2025) Flytting etter bosetting. Muligheter og utfordringer ved sekundærflytting blant flyktninger. 2025:14. Fafo, Oslo Economics. Tilgjengelig på: <https://www.imdi.no/globalassets/rapporter/2025/flytting-etter-bosetting--fafo-rapport.pdf>.
- Kjøllesdal, M. mfl. (2019) Helse blant innvandrere i Norge. Levekårsundersøkelsen blant innvandrere 2016. Oslo: Folkehelseinstituttet.
- Kjøllesdal, M.K., Gerwing, J. og Indseth, T. (2023) «Health risks among long-term immigrants in Norway with poor Norwegian language proficiency», *Scandinavian journal of public health*, 51(3), s. 422–429.
- Kleven, Ø. (2019) Innvandrere og stortingsvalget 2017. Valgferd blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre sammenliknet med øvrig befolkning. Statistisk sentralbyrå.
- Kleven, Ø. (2026) Innvandrere og norskfødte ved stortingsvalget 2025. 2026/3. SSB. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/valg/stortingsvalg/artikler/innvandrere-og-norskfodte-ved-stortingsvalget-2025>.
- Kleven, Ø. og Bergseteren, T. (2022) Innvandrere og kommunestyrevalget 2019. Stemmeberettigede, valgferd og representasjon. 2022/44. Statistisk sentralbyrå.
- Kolsrud, D. mfl. (2016) Bidrag og belønning: Om innvandrere i det norske arbeidsmarkedet, 150. Institutt for samfunnsforskning. Tilgjengelig på: <https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/handle/11250/2441553> (Åpnet: 1. august 2024).
- Køber, T. og Lien, H. (2025) «Sykefraværet i Norge øker mer enn i nabolandene», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/arbeidsmiljo-sykefravaer-og-arbeidskonflikter/artikler/sykefravaeret-i-norge-oket-mer-enn-i-nabolandene>.
- Larsen, E.N. og Midtbøen, A.H. (2024) «Det etniske hierarkiet. Diskriminering på grunnlag av landbakgrunn, religion og hudfarge i det norske arbeidsmarkedet», *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 65(4). Tilgjengelig på: <https://www.idunn.no/doi/10.18261/tfs.65.4.1>.
- Larsen, E.N., Rogne, A.F. og Birkelund, G.E. (2018) «Perfect for the Job? Overqualification of Immigrants and their Descendants in the Norwegian Labour Market», *Social Inclusion*, 6(3), s. 78–103.
- Leirvik, M.S. (2016) «'Medaljens bakside': Omkostninger av etnisk kapital for utdanning», *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 57(2), s. 167–198. Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.18261/issn.1504-291X-2016-02-03>.
- Leirvik, M.S. mfl. (2023) «Utenlandsadoptertes erfaringer med rasisme og diskriminering», *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 64(2), s. 103–125.

- Lidén, H., Bredal, A. og Reisel, L. (2014) Transnasjonal oppvekst: Om lengre utenlandsopphold blant barn og unge med innvandrerbakgrunn. 2014:5. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.
- Lien, H. (2022) «Ni av ti sysselsatte innvandrere er tilfreds med jobben sin», Statistisk sentralbyrå.
- Likestillings- og diskrimineringsombudet (2022) Kontroller uten kontroll. En kartlegging av etniske minoriteters møte med norsk politi, og en menneskerettighetsvurdering av lovverk og praksis. Oslo. Tilgjengelig på: <https://ldo.no/content/uploads/2024/06/Kontroller-uten-kontroll-2022.pdf>.
- Lima, I. (2024) Mange nyankomne flyktninger ga sterk vekst i sosialhjelpsutgiftene | Arbeid og velferd. Tilgjengelig på: https://arbeidogvelferd.nav.no/journal/2024/2/m-4257/Mange_nyankomne_flyktninger_ga_sterk_vekst_i_sosialhjelpsutgiftene.
- Ljunggren, J. og Orupabo, J. (2020) «Moving beyond: narratives of higher educational aspirations among descendants of immigrants in vocational training», British Journal of Sociology Education, 41(5), s. 701–716.
- Lund, A. (2024) «Do Highly Educated Daughters of Immigrants Return to Work After Child-birth? Evidence From Descendants of Pakistani and Vietnamese Immigrants in Norway», Nordic Journal of Migration Research, 14(2), s. 1–20.
- Lund, A. (2025) Familie + arbeid = sant? Retur til arbeidsmarkedet etter fødsel blant døtre av innvandrere. OsloMet - Storbyuniversitetet.
- Lund, H.H. (2022) «‘Vi må gjøre som nordmenn, gå på tur og sånn, integrere oss.’ Flyktningforeldres erfaringer med barnehagen», Nordisk barnehageforskning, 19, s. 192–214.
- Lunde, E.S. og Texmon, I. (2013) «Innvanderers møte med fastlegen», SSB Samfunnsspeilet, 5/2013.
- Lunde, H. (2026) «Nedgang i norskopplæringen – færre deltakere fra Ukraina», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/utdanning/voksenopplaering/statistikk/norskopplaering-for-voksne-innvandrere/artikler/nedgang-i-norskopplaeringen-faerre-deltakere-fra-ukraina>.
- Lunde, H. og Lysen, J. (2022) Norskprøveresultater og arbeidsmarkedsstatus. Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet. 2022/7. SSB. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/utdanning/voksenopplaering/artikler/norskproveresultater-og-arbeidsmarkedsstatus>.
- Lysen, J., Østby, L. og Dzamarija, M.T. (2024) «Innvandrere i Norge 2023. Hvem er de og hvordan går det med dem?», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/innvandrere-i-norge-2023>.

- Mathisen, T., Seeberg, M.L. og Skiple, A. (2023) Barn og unge i familier med fluktbakgrunn. Erfaringer med inkludering og tilhørighet. 12/2023. NOVA/OsloMet.
Tilgjengelig på: <https://kudos.dfo.no/dokument/2ca41270-1dcf-4c40-9074-80fdb970f92e/filer/7c421f3e-cc0e-4991-baa1-599bfb141256.pdf>.
- Midtbøen, A. og Kitterød, R.H. (2019) «Beskytter assimilering mot diskriminering? Opplevd diskriminering blant innvandrere og etterkommere av innvandrere i det norske arbeidslivet.», Norsk sosiologisk tidsskrift, 3(5), s. 353–371.
- Midtbøen, A. og Nadim, M. (2022) «Navigating to the Top in an Egalitarian Welfare State: Institutional Opportunity Structures of Second-Generation Social Mobility.», International Migration Review, 56(1), s. 97–122.
- Midtbøen, A.H. (2015a) «Etnisk diskriminering i arbeidsmarkedet», Tidsskrift for samfunnsforskning, 56(1), s. 4–30.
- Midtbøen, A.H. (2015b) «The context of employment discrimination: interpreting the findings of a field experiment», The British journal of sociology, 66(1), s. 193–214.
- Midtbøen, A.H. (2016) «Discrimination of the second generation: Evidence from a field experiment in Norway», Journal of International Migration and Integration, 17(1), s. 253–272.
- Moe, V. (2022) Forskningsrapport: Holdninger til jøder og muslimer i Norge 2022 - HL-senteret. Tilgjengelig på: <https://www.hlsenteret.no/forskning/jodisk-historie-og-antisemittisme/holdningsundersokelsene/holdningsundersokelsen-2022/resultater-holdningsundersokelse%202022%281%29.html>.
- Moe, V. og Døving, C.A. (2022) Diskriminerings erfaringer blant muslimer i Norge. HL-senteret. Tilgjengelig på: <https://www.imdi.no/tall-og-fakta/rapporter/2023/diskriminerings-erfaringer-blant-muslimer-i-norge/>.
- Molstad, C.S. (2022) «Rekordmange fikk norsk statsborgerskap i 2021 i kjølvannet av ny lov», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/overgang-til-norsk-statsborgerskap/artikler/rekordmange-fikk-norsk-statsborgerskap-i-2021-i-kjolvannet-av-ny-lov>.
- Molstad, C.S. (2026) «Dobbelt så mange syrere fikk statsborgerskap i 2025», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/overgang-til-norsk-statsborgerskap/artikler/dobbelt-sa-mange-syre-re-fikk-statsborgerskap-i-2025?utm_campaign=2026-05-15%3A+Nyhet+fra+SSB-Migrasjon+og+integrering+&utm_source=Migrasjon+og+integrasjon&utm_medium=email.
- Myrli, T.R. og Mehus, I. (2015) «Ulikhet i rekruttering og frafall i den organiserte idretten i Trondheim».

- Nadim, M. og Fladmoe, A. (2021) «Mobbing og hatytringer blant skoleungdom i Oslo: Betydningen av elevenes minoritetsbakgrunn og skolekonteksten», *Nordisk tidsskrift for ungdomsforskning*, (2), s. 129–149.
- Nadim, M. og Midtbøen, A. (2023) «Gendered Consequences of Social Mobility: Second-Generation Immigrants' Work-Care Considerations in High-Status Occupations in Norway», *Sociology*, Online First, s. 1–17.
- Nadim, M. og Orupabo, J. (2014) Miljøterapi med unge utsatt for tvangsekteskap og æresrelatert vold: Oppfølging i det nasjonale bo- og støttetilbudet. ISF-rapport 2014:13. Tilgjengelig på: https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/2389283/Rapport_2014%2b13_nett.pdf?sequence=3&isAlloved=y.
- Nav (2026) Helt ledige, nav.no. Tilgjengelig på: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/statistikk/arbeidssokere-og-stillinger-statistikk/helt-ledige>.
- Nordic Welfare Centre (2026) Children and youth at risk of poverty. Nordic approaches to social mobility and remaining challenges. Tilgjengelig på: <https://nordicwelfare.org/en/publikationer/children-and-youth-at-risk-of-poverty-nordic-approaches-to-social-mobility-and-remaining-challenges/>.
- Normann, T.M. (2021) «Barna som vokser opp i lavinntekt», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/bar-na-som-vokser-opp-i-lavinntekt>.
- Normann, T.M. (2026) «Flere barn med vedvarende lavinntekt i 2024», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/fle-re-barn-med-vedvarende-lavinntekt-i-2024>.
- Normann, T.M. og Hetland, A. (2021) «Unge som faller utenfor og deres inntektsutvikling», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/unge-som-faller-utenfor-og-deres-inntektsutvikling>.
- NOU (2011) Bedre integrering: mål, strategier, tiltak. 2011:14. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2011-14/id647388/>.
- NOU (2021) «Kompetanse, aktivitet og inntektssikring. Tiltak for økt sysselsetting. NOU 2021:2». Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2021-2/id2832582/>.
- NOU (2022) NOU 2022: 5 - Myndighetenes håndtering av koronapandemien – del 2. NOU 2022:5. regjeringen.no. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2022-5/id2910055/>.

- NOU (2024) NOU 2024: 13 Lov og frihet – Negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, psykisk vold og ufrivillig utenlandsopphold – juridiske problemstillinger og forslag til regelverksendringer. 2024:13.**
- OECD (2018) Investing in Youth: Norway. OECD (Investing in Youth).**
Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1787/9789264283671-en>.
- OECD/EU (2018) Settling In 2018: Indicators of immigrant integration. Paris/EU,Brussel: OECD Publishing.** Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1787/9789264307216-en>.
- OECD/EU (2023) Settling In 2023. Indicators of Immigrant Integration. OECD Publishing, Paris.**
Tilgjengelig på: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/indicators-of-immigrant-integration-2023_1d5020a6-en.
- Olsen, B. (2020) Utdanning gir større ulikhet enn innvandrerbakgrunn, Statistisk Sentralbyrå.**
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/utdanning-gir-storre-ulikhet-enn-innvandrerbakgrunn>.
- Olsen, B. og Bye, K.S. (2023) Unge med innvandrerbakgrunn i arbeid og utdanning 2022: personer i alderen 16-39 år. Oslo-Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå.**
- Olsen, B. og Jakobsen, M.S. (2026) «Svak nedgang i sysselsettinga blant innvandrara», Statistisk sentralbyrå.** Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/statistikk/sysselsetting-blant-innvandrere-registerbasert/artikler/svak-nedgang-i-sysselsettinga-blant-innvandrara>.
- Oppøyen, M.S. (2023) «Innvandrere og deres barn eier sjeldnere bolig og bor trangere», Statistisk sentralbyrå.** Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/bygg-bolig-og-eiendom/bolig-og-boforhold/artikler/innvandrere-og-deres-barn-eier-sjeldnere-bolig-og-bor-trangere>.
- Oppøyen, M.S. (2025) «Over en million nordmenn leier bolig», Statistisk sentralbyrå.**
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/bygg-bolig-og-eiendom/bolig-og-boforhold/statistikk/boforhold-registerbasert/artikler/over-en-million-nordmenn-leier-bolig>.
- Orupabo, J. (2018) «Cultural stereotypes and professional self-socialisation in the transition from education to work», Journal of Education and Work, 31(3), s. 234–246.**
- Orupabo, J. mfl. (2026) «Etnisk ulikhet i arbeidslivet».**
- Orupabo, J., Drange, I. og Abrahamsen, B. (2020) «Multiple frames of success: how second-generation immigrants experience educational support and belonging in higher education», Higher Education, 79, s. 921–937.**
- Perlic, B., Stolpe Foss, E. og Moafi, H. (2020) Grunnskoleresultatets betydning for gjennomføring av videregående opplæring. Statistisk Sentralbyrå.**
Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/431401?ts=1747ba22510.

- Peters, F., Schmeets, H. og Vink, M. (2020) «Naturalisation and Immigrant Earnings: Why and to Whom Citizenship Matters.», *European Journal of Population*, 36, s. 511–545.
- Peters, F., Vink, M. og Schmeets, H. (2018) «Anticipating the citizenship premium: before and after effects of immigrant naturalisation on employment», *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 44(7), s. 1051–1080.
- Pettersen, M. (2026) «Hvor mye jobber innvandrere i Norge?», SSB, 30 april.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/artikler/hvor-mye-jobber-innvandrere-i-norge>.
- Politiet (2024) *Æresdrap i Norge 2000-2022*. Tilgjengelig på: <https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/drap/aeresdrap-i-norge-2000-2022.pdf>.
- Politiet (2026) *Anmeldt hatkriminalitet 2025. Rapport om omfang og utvikling i Norge*. Tilgjengelig på: <https://www.politiet.no/nyheter-og-presse/oslo/nyhet/2026-04-21/hatkriminalitet-i-norge--arsrapport-2025>.
- Proba (2019) *Hvordan måle integrering? Forslag til et helhetlig indikatorsett for måling av integrering i Norge*. Oslo. Tilgjengelig på: <https://arkiv.imdi.no/arkiv/arkiverte-publikasjoner/indikator-for-integrering.pdf/>.
- Proba (2021) *Omfang av negativ sosial kontroll*. Tilgjengelig på: <https://proba.no/wp-content/uploads/2025/02/Rapport-2021-10-Omfang-av-negativ-sosial-kontroll.pdf>.
- Proba (2023) *Barn og unges erfaringer med rasisme og diskriminering*. 2023: 19.
- Reiling, R.B. mfl. (2026) *Tiltak for å redusere og forebygge at barn vokser opp i vedvarende lavinntekt*. 15. Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig på: https://www.ssb.no/inn-tekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/tiltak-for-a-reducere-og-forebygge-at-barn-vokser-opp-i-vedvarende-lavinntekt/_/attachment/inline/005804b1-9f1d-4d74-8b49-af82f54ce2ed:6023a994f1fb862d3a4cd418c80aeeab5dab93dd/RAPP2026-15.pdf.
- Revol, M.K. og With, M.L. (2022) *Leietakere mindre fornøyd med livet*, Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/levekar/artikler/leietakere-mindre-fornoyd-med-livet>.
- Schaeffer, M. og Kas, J. (2023) «The integration paradox: a review and meta-analysis of the complex relationship between integration and reports of discrimination», *International Migration Review*, s. 01979183231170809.
- Schiro, E.C., Foss, E.S. og Bekkengen, F.V. (2023) *Mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn*. Statistisk sentralbyrå.
- Seibel, V. og Hedegaard, T.F. (2017) «Migrants' and natives' attitudes to formal childcare in the Netherlands, Denmark and Germany», *Children and Youth Services Review*, 78, s. 112–21.

- Skiple, J.K., Eimhjellen, I. og Christensen, D.A. (2024) Frivillig innsats og livskvalitet blant innvandrere i Noreg. 2024:03. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Tilgjengelig på: <https://nva.sikt.no/registration/0198cc83be3-e0a96d4b-40dd-4d96-b825-0f6e7eb59f91>.
- Smette, I. mfl. (2026) «Når 'negativ sosial kontroll' er bestillingen: En (selv) kritisk analyse av oppdragsforskning og et problematisk policybegrep», Tidsskrift for samfunnsforskning, 67(1), s. 1–14.
- Smette, I., Hyggen, C. og Bredal, A. (2021) «Foreldrerestriksjoner blant minoritetsungdom: omfang og mønstre i og utenfor skolen.», Tidsskrift for samfunnsforskning, 62(1), s. 5–26.
- Snilsberg, S. og Kvile, J. (2024) «Innvandrerens tilbakevending til arbeidslivet etter sykdom», SSB. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/arbeidsmiljo-sykefravaer-og-arbeidskonflikter/artikler/innvandrerens-tilbakevending-til-arbeidslivet-etter-sykdom>.
- Solhjell, R. mfl. (2019) «'We are seen as a threat'. Police Stops of Young Ethnic Minorities in the Nordic Countries.», Critical Criminology, 27, s. 347–361.
- Spilker, R.S. mfl. (2022) Helse blant personer med innvandrerbakgrunn. FHI. Tilgjengelig på: <https://www.fhi.no/he/folkehelse/rapporten/grupper/helse-innvandrerbakgrunn/?term=#likeverdige-helsetjenester-og-bruk-av-helsetjenester>.
- SSB (2019) Mer detaljerte tall for siktede med innvandrerbakgrunn. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/mer-detaljerte-tall-for-siktede-med-innvandrerbakgrunn>.
- SSB (2021) 07117: Registrerte helt arbeidsledige 15-74 år, etter landbakgrunn, kvartal og kjønn. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/07117/>.
- SSB (2023a) 04980: Kommunestyremedlemmer, etter landbakgrunn og parti/valgliste 2003 - 2023. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/04980/>.
- SSB (2023b) 05453: Kommunestyre- og fylkestingsvalget. Stemmeberettigede. Beregnede tall (F) 1999 - 2023. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/05453/>.
- SSB (2023c) 06523: Listekandidater til kommunestyrevalget, etter kjønn, parti/valgliste og alder 2007 - 2023. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/06523>.
- SSB (2023d) 06541: Listekandidater til kommunestyrevalget med innvandrerbakgrunn, etter kjønn og landbakgrunn 2007 - 2023. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/06541/>.
- SSB (2023e) «Bestilling: Utvalgte arbeidsmiljøindikatorer, etter todelt landbakgrunn. 2022.»
- SSB (2025a) 09421: Siktede personer, etter statsborgerskap og år. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/09421>.

SSB (2025b) 10497: Sosialhjelpsmottakere, etter alder, statistikkvariabel, år og innvandringskategori. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/10497/>.

SSB (2025c) 10533: Innsatte, etter statsborgerskap og år.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/10533>.

SSB (2025d) 11036: Personer, etter region, år og eierstatus.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/11036>.

SSB (2025e) 11037: Personer, etter region, år og innvandringskategori.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/11037>.

SSB (2025f) 11045: Personer, etter region, år og trangboddhet.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/11045>.

SSB (2025g) 12694: Innvandringsgrunn for sysselsatte innvandrere, etter botid og kjønn. 4. kvartal 2001-2024. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12694>.

SSB (2025h) 13446: Stortingsvalget. Personer med stemmerett, etter innvandringskategori, statistikkvariabel, fireårlig og region.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13446>.

SSB (2025i) 13461: Gjennomføring for nye studenter på 3-årige bachelorutdanninger, etter kjønn og innvandringskategori 2013-2018 - 2019-2024.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13461/>.

SSB (2025j) 13462: Gjennomføring for nye studenter på 5-årige masterutdanninger, etter kjønn og innvandringskategori 2011-2018 - 2017-2024.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13462/>.

SSB (2025k) 13466: Gjennomføring for nye studenter på 5-årige masterutdanninger blant innvandrere, etter fullføringsstatus, intervall (år) og innvandringsgrunn.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13466>.

SSB (2025l) 13637: Personer 16 år og over, etter materielle goder, statistikkvariabel, år og landbakgrunn. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13637>.

SSB (2025m) 13641: Personer 16 år og over, etter sosiale goder, statistikkvariabel, år og landbakgrunn. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13641>.

SSB (2025n) 13645: Personer 16 år og over, etter økonomisk romslighet og betalingsvansker, statistikkvariabel, år og landbakgrunn. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13645>.

SSB (2025o) 13649: Innvandrere med høyere utdanning. 4. kvartal, etter landbakgrunn, alder, yrke, år og kjønn. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13649/>.

- SSB (2025p) 13715: Grunnskolepoeng, etter år, statistikkvariabel, kjønn og innvandringskategori.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13715>.
- SSB (2025q) 13767: Andel personer, etter år, tilfredshet og landbakgrunn.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13767/>.
- SSB (2025r) 13805: Andel personer, etter landbakgrunn og år.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13805>.
- SSB (2025s) 13818: Stortingsvalget. Valgdeltakelse (prosent), etter innvandringskategori, statistikkvariabel, fireårlig og kjønn.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13818>.
- SSB (2025t) 13825: Frivillig innsats i ulike organisasjoner, etter type organisasjon, år, landbakgrunn og timer per måned.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13825>.
- SSB (2025u) 13832: Type frivillig innsats siste 12 måneder, etter aktivitet, år og landbakgrunn.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13832>.
- SSB (2025v) 13840: Tillit, etter myndigheter, media og personer, år og landbakgrunn.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13840>.
- SSB (2025w) 13847: Politisk deltakelse, etter aktivitet, år og landbakgrunn.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13847>.
- SSB (2025x) 14435: Barn og unge, etter hinder for trening, år, enig eller ueinig og landbakgrunn.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/14435>.
- SSB (2025y) 14649: Elever, etter prøve, innvandringskategori, mestringsnivå, år og klassetrinn.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/14649>.
- SSB (2026a) 01223: Befolkning og endringer hittil i år, etter kvartal (u).
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/01223>.
- SSB (2026b) 05184: Innvandrere, etter landbakgrunn, statistikkvariabel og år.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/05184>.
- SSB (2026c) 06313: Innvandring, etter innvandringsgrunn og intervall (år).
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/06313>.
- SSB (2026d) 07110: Innvandrere, etter region, år og landbakgrunn.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/07110/>.
- SSB (2026e) 07113: Innvandring, etter innvandringsgrunn og år.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/07113>.

SSB (2026f) 07114: Utenlandske statsborgere som har fått norsk statsborgerskap, etter tidligere statsborgerskap og år.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/07114/>.

SSB (2026g) 07459: Befolkning, etter region og år.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/07459>.

SSB (2026h) 08091: Bosatte studenter i høyere utdanning i Norge og i utlandet, i prosent av registrert årskull, etter alder, år og innvandringskategori.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/08091>.

SSB (2026i) 08784: Kontakt med innvandrere på ulike arenaer 2002-2026.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/08784>.

SSB (2026j) 09430: Personer 16 år og over, etter utdanningsnivå, år og innvandringskategori.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/09430>.

SSB (2026k) 09435: Deltakere i introduksjonsprogrammet, etter år og kjønn.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/09435/>.

SSB (2026l) 09492: Konsultasjoner hos fastlegen, etter alder, år og innvandringskategori.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/09492/>.

SSB (2026m) 09572: Vedvarende lavinntekt. Treårsperiode. Barn som er innvandrere eller er norskfødte med innvanderforeldre (prosent), etter landbakgrunn, intervall (år) og statistikkvariabel. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/09572>.

SSB (2026n) 10515: Innvandreres inntekt etter skatt per forbruksenhet, etter innvandringsgrunn, statistikkvariabel, år, gruppe og botid.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/10515>.

SSB (2026o) 10598: Innvandrere, etter botid, statistikkvariabel, år og region.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/10598/>.

SSB (2026p) 10809: Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet for innvandrere, etter alder, år, arbeidsmarkedsstatus og avsluttet eller avbrutt introduksjonsprogram.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/10809>.

SSB (2026q) 10824: Tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet for innvandrere, etter arbeidsmarkedsstatus, kjønn, år og avsluttet eller avbrutt introduksjonsprogram.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/10824>.

SSB (2026r) 11291: Innvandrere 16 år og over, etter utdanningsnivå, år og innvandringsgrunn.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/11291/>.

SSB (2026s) 11318: Norskprøveresultater, etter prøveresultat, år og kjønn.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/11318>.

SSB (2026t) 11360: Norskprøveresultater, etter år, prøveresultat og alder.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/11360/>.

SSB (2026u) 11609: Antall år bosatt i Norge for sysselsatte innvandrere, etter kjønn, alder og landbakgrunn. 4. kvartal 2001-2025.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/11609>.

SSB (2026v) 11711: Sysselsatte i ulike innvandringskategorier, etter kjønn, alder og landbakgrunn 2015-2025. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/11711>.

SSB (2026w) 12272: Minoritetsspråklige barn i barnehager 1-5 år, etter år og region.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12272/>.

SSB (2026x) 12423: Bosatte personer 15 år og eldre, etter prioritert arbeidsstyrkestatus, innvandringskategori, alder, år og statistikkvariabel.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12423>.

SSB (2026y) 12452: Legemeldt sykefravær for lønnstakere (prosent), etter yrke, kvartal og kjønn.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12452>.

SSB (2026z) 12466: Resultat på samfunnskunnskapsprøven, etter år og prøveresultat.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12466>.

SSB (2026aa) 12525: Månedslønn, etter yrke, innvandringskategori, år og statistikk mål.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12525>.

SSB (2026ab) 12551: Kjønn- landbakgrunn- alder- og arbeidstidsfordeling (11 grupper) blant sysselsatte. 4. kvartal 2015-2025.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12551>.

SSB (2026ac) 12722: Norskprøveresultater, etter prøveresultat, år og kjønn.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12722>.

SSB (2026ad) 12836: Antall barn i familien, yngste barnets alder og prioritert arbeidsstyrkestatus for personer 25-61 år, etter kjønn, alder og innvandringskategori 2008-2024.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12836>.

SSB (2026ae) 12903: Personer 0-39 år i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Treårsperiode, etter innvandringskategori / landbakgrunn, statistikkvariabel, intervall (år) og alder.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12903/>.

SSB (2026af) 12908: Legemeldt sykefravær (prosent) blant lønnstakere, 16-69 år, etter landbakgrunn, kvartal og alder.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12908>.

SSB (2026ag) 12909: Legemeldt sykefravær (prosent) blant lønnstakere, 16-69 år, etter landbakgrunn, kvartal og yrke.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12909>.

SSB (2026ah) 12969: Gjennomføring i videregående opplæring, etter intervall (år), todelt utdanningsprogram, fullføringsgrad og innvandringskategori.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/12969>.

SSB (2026ai) 13009: Gjennomføring i videregående opplæring for elever med innvandringsbakgrunn, etter botid, intervall (år) og fullføringsgrad.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13009>.

SSB (2026aj) 13055: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, etter alder, år og landbakgrunn. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13055/>.

SSB (2026ak) 13880: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, etter landbakgrunn, statistikkvariabel og år. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13880>.

SSB (2026al) 13912: Sysselsatte innvandrere. 4. kvartal, etter landbakgrunn, år, kjønn, næring (SN2007), ansettelsesform og botid.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/13912>.

SSB (2026am) 14355: Sykefravær for lønnstakere (prosent), etter kvartal, kjønn og innvandringskategori. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/statbank/table/14355>.

SSB (2026an) Arbeidskraftundersøkelsen, SSB. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/syssetteing/statistikk/arbeidskraftundersokelsen>.

SSB (2026ao) Holdninger til innvandrere og innvandring. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/holdninger-til-innvandrere-og-innvandring>.

SSB (2026ap) Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/statistikk/inntekts-og-formuesstatistikk-for-husholdninger>.

SSB (2026aq) Innvandrere etter innvandringsgrunn. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/innvandrere-etter-innvandringsgrunn>.

SSB (2026ar) Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/innvandrere-og-norskfodte-med-innvandrerforeldre>.

SSB (uten dato) Botid. Statistisk sentralbyrå.

Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/a/metadata/conceptvariable/vardok/121/nb>.

- Starrfelt, J. og Hjemås, G. (2026) «Forskjeller i bruk av spesialisthelsetjenester etter innvandringsbakgrunn», Statistisk sentralbyrå.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/helse/helsetjenester/statistikk/pasienter-pa-sykehus/artikler/forskjeller-i-bruk-av-spesialisthelsetjenester-etter-innvandringsbakgrunn>.
- Steinkellner, A., Krokedal, L. og Andersen, E. (2023) «Innvandrerne og deres barn – en mangfoldig gruppe», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/innvandrerne-og-deres-barn--en-mangfoldig-gruppe>.
- Sterud, T. mfl. (2018) «A systematic review of working conditions and occupational health among immigrants in Europe and Canada», BMC Public Health, 18(1), s. 770.
Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1186/s12889-018-5703-3>.
- Straiton, M.L., Abebe, D.S. og Hauge, L.J. (2024) «Age of migration and common mental disorders among migrants in early adulthood: a Norwegian registry study», BMC Psychiatry. Tilgjengelig på: <https://link.springer.com/article/10.1186/s12888-024-05963-1?fromPaywallRec=false>.
- Straiton, M.L., Reneflot, A. og Diaz, E. (2017) «Mental health of refugees and non-refugees from war-conflict countries: data from primary healthcare services and the Norwegian prescription database», Journal of Immigrant and Minority Health, 19, s. 582–589.
- Strandbu, Å., Bakken, A. og Sletten, M.A. (2019) «Exploring the minority–majority gap in sport participation: different patterns for boys and girls?», Sport in Society, 22, s. 606–624.
Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1080/17430437.2017.1389056>.
- Strøm, F. (2026) «Færre nyankomne flyktninger i 2025», Statistisk sentralbyrå.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/personer-med-flyktningbakgrunn/artikler/faerre-nyankomne-flyktninger-i-2025>.
- Strøm, F. og Arnesen, R. (2026) Økt skepsis til å ta imot flyktninger og asylsøkere, Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/holdninger-til-innvandrere-og-innvandring/artikler/okt-skepsis-til-a-ta-imot-flyktninger-og-asylsokere>.
- Strøm, F., Arnesen, R. og Kvalø, E. (2026) Holdninger til innvandrere og innvandring 2026. 2026/25. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/holdninger-til-innvandrere-og-innvandring-2026>.
- Strøm, F., Arnesen, R. og Kvalø, E.H. (2025) Holdninger til innvandrere og innvandring 2025. SSB. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/holdninger-til-innvandrere-og-innvandring-2025>.
- Støren, K.S. (2019) Innvandrere har mindre tillit til sine medmennesker. Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/innvandrere-har-mindre-tillit-til-sine-medmennesker>.

- Sønsthagen, A.G. (2020) «Early childcare as arenas of inclusion: the contribution of staff to recognizing parents with refugee backgrounds as significant stakeholders», *European Early Childhood Education Research Journal*, 28, s. 304–18.
- Taha, S. (2023) «Flere innvandrere i midlertidige stillinger», Statistisk sentralbyrå.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/artikler/flere-innvandrere-i-midlertidige-stillinger>.
- Tallis, A.M. (2024) «‘Hvorfor finner Nav praksisplasser hvor man ikke får jobb etterpå?’ Prekære arbeidslivserfaringer hos kvinner med migrasjonsbakgrunn i Norge», *Norsk antropologisk tidsskrift*, 35(3–4), s. 167–182.
Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.18261/nat.35.3-4.4>.
- Texmon, I. og Thonstad, M. (2024) «Innvandrerers helse og bruk av fastlege», Statistisk sentralbyrå.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/helse/helsetjenester/artikler/innvandrerers-helse-og-bruk-av-fastlege>.
- Thomas, M.J. (2024) Vi blir flere, men også eldre, Statistisk sentralbyrå.
Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/befolkning/befolkningsframskrivinger/statistikk/nasjonale-befolkningsframskrivinger/artikler/vi-blir-flere-men-ogsaa-mye-eldre>.
- Tønnessen, M. (2022) Innvandreres bo- og flyttemønstre i Norge. Oslo: By- og regionforskningsinstituttet NIBR. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/contentassets/c3e-3644a8f3a470e906a0059ab9c5781/nibr-rapport-2022-12.pdf>.
- Ugreninov, E. (2023) «Absence Due to Sickness Among Female Immigrants: Disadvantages Over the Career?», *Journal of International Migration and Integration*, s. 1–21.
Tilgjengelig på: <https://doi.org/10.1007/s12134-023-01016-w>.
- Ugreninov, E. og Turner, L.M. (2023) «Next to Nothing: The Impact of the Norwegian Introduction Programme on Female Immigrants’ Labour Market Inclusion.», *Journal of Social Policy*, 52(1), s. 107–128.
- Ulstein, J. og Maan, K.S. (2024) «Sosialhjelpsmottak etter landbakgrunn», Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/trygd-og-sto-nad/statistikk/okonomisk-sosialhjelp/artikler/sosialhjelpsmottak-etter-landbakgrunn>.
- Umblijs, J. (2020) Kunnskapsoppsummering om deltakelse i arbeidslivet for kvinner med innvandrerbakgrunn. Insitutt for samfunnsforskning.
Tilgjengelig på: <https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/2641207/Kunnskapsoppsummering%2Bom%2Bdeltakelse%2Bi%2Barbeidslivet%2Bfor%2Bkvinner%2Bmed%2Binnvandrerbakgrunn.pdf?sequence=1>.

- Vadaa, Ø. mfl. (2025) Folkehelseundersøkelsen i Oslo 2024: fremgangsmåte og utvalgte resultater. Folkehelseinstituttet. Tilgjengelig på: <https://www.fhi.no/contentassets/e05ee3013cf74d379ab595b48e68b2c7/folkehelseundersokelse-i-oslo-2024.pdf>.
- Van Lancker, W. og Pavolini, E. (2023) «Understanding the immigrant-native gap in childcare use: An empirical exploration for 21 European Countries», *Acta Sociologica*, (66), s. 74–95.
- Vrålstad, S. og Wiggen, K.S. (2017) Levekår blant innvandrere i Norge 2016. Statistisk sentralbyrå. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/levekar-blant-innvandrere-i-norge-2016>.
- Wallace, M. mfl. (2022) «Immigration, mortality, and national life expectancy in the Nordic region, 1990–2019», *SSM-population health*, 19.
- With, M.L. (2019) «Lav lønn og tungt arbeid», SSB Analyse: Arbeidsmiljø blant lavlønte. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/lav-lonn-og-tungt-arbeid>.
- Wollscheid, S. mfl. (2022) Konsekvenser av rasisme og diskriminering for integrering innen utdanning. 2022: 22. Tilgjengelig på: <https://www.imdi.no/tall-og-fakta/rapporter/-2022/konsekvenser-av-rasisme-og-diskriminering-for-integrering-innen-utdanning/>.
- Ødegård, A.M. og Andersen, R.K. (2021) Arbeids- og levekår for bosatte arbeidsinnvandrere fra Polen og Litauen. Tilgjengelig på: <https://www.fafo.no/images/pub/2021/20781.pdf>.
- Ødegård, G. og Fladmoe, A. (2017) Samfunnsengasjert ungdom. Deltakelse i politikk og organisasjonsliv blant unge i Oslo. Tilgjengelig på: <https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/handle/11250/2442826>.
- Østby, L. (2016) «Bedre integrert enn mor og far», SSB: Samfunnsspeilet. Tilgjengelig på: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/bedre-integrert-enn-mor-og-far>.

IMDi
Integrerings- og
mangfoldsdirektoratet

